

Digitized by Google

κ0

58

C. BURKHARDT
ΕΛΒΕΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Η ΖΩΗ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ

(ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ)

ΥΠΟ

Σ Π Υ Ρ . Μ . Κ Α Λ Λ Ι Α Φ Α

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΑΘ. ΔΗΜΑΚΑΡΑΚΟΥ

ΠΛΟΥΤΩΝΟΣ & ΠΑΛΑΜΗΔΙΟΥ

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐκδοτικὸς Οἶκος Δ. καὶ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

56 — Ὁδὸς Σταδίου — 56

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΑΝΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ Β' ΕΚΔΟΣΙΝ

Ἡ ταχεῖα ἐξάντλησις τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ παρόντος βιβλίου μαρτυρεῖ ἀψευδῶς τὸ διαφέρον τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως περὶ τῶν σπουδαίων ἐκπαιδευτικῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀπὸ τινος χρόνου ἀναφαίνονται καὶ εἰς τὸν Ἑλλ. Ἑκπαιδευτικὸν ὀρίζοντα. Ἡ ἰδέα τῆς σχολικῆς κοινότητος διεδόθη εὐρέως εἰς τὸν διδασκαλικὸν κόσμον. Καθὼς δὲ πᾶς νεωτερισμὸς ἐν γένει, οὕτω καὶ ἡ ἰδέα αὕτη προσκρούει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν εἰς δυσχερεῖας καὶ παρερμηνείας. Ἴνα κατὰ τὸ δυνατόν ἄρωμεν ταύτας, ἔχουμεν κατὰ νοῦν νὰ φέρωμεν εἰς φῶς ἰδιαίτερον σύγγραμμα, εἰς τὸ ὅποιον θέλομεν κάμει λόγον ἐκτενέστερον περὶ τῆς ἀναγκαίας εἰς τὴν ἐκπαιδεύσειν ἡμῶν μεταρρυθμίσεως ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ καὶ περὶ τῆς καλουμένης αὐτοδιοικήσεως. Ἄλλ' ὅμως καὶ ἐνταῦθα κρίνομεν καλὸν νὰ παραθέσωμέν τινα περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσαγωγῆς τῆς αὐτοδιοικήσεως.

Ἡ καλῶς νοουμένη αὐτοδιοίκησις εἰσάγεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἀφοῦ προηγηθῆ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐθισμὸς εἰς βαθμιαίαν, μὴ συνειδητὴν αὐτονομίαν. Πολλάκις δηλαδὴ ἀναθέτομεν, τυχούσης εὐκαιρίας, τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινὸς εἰς τὴν τάξιν, ἣ ὅποια ὀφείλει μετ' ἡν ἰδικήν μας βοήθειαν νὰ ἐξευρίσκη τὰ μέσα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ νὰ προβαίη εἰς αὐτήν. Ἡ ἐλευθερία τῆς τάξεως ἀξάνεται ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀβιάστως καὶ ἀσυνειδήτως. Τοιοῦτος δὲ μακρὸς ἐθισμὸς θέλει γεννήσει σὺν τῷ χρόνῳ τὴν συνειδήσιν τῆς οὕτω κατ' ἀρχὰς ἀδιορμήτως, οἰκοθεν ἀναπτυσσομένης ἐλευθερίας, ἣ κοινότης ἀφ' ἑαυτῆς θέλει ἀχθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς γοαπτικῆς διατυπώσεως γενικῆς τινος βουλήσεως, λ.χ. περὶ δημιουργίας ἀρχῆς τινος μονίμου. Ὁ διδάσκαλος ὅμως ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν τάξιν, ἣ ὅποια μέλλει νὰ αὐτοδιοικῆται, θεσμοῦ, τῶν ὁποίων δὲν αἰσθάνονται ἀδυσώπητον τὴν ἀνάγκην οἱ μαθηταί, ἀλλὰ τοῦναντίον ὀφείλει νὰ ἀποτρέπῃ ἀπὸ μίμησιν μηχανικῆν τῶν ἔξω τοῦ σχολείου ἐν τῇ πολιτείᾳ γυνομένων. Αἰ νομικαὶ διατάξεις τῆς μαθητικῆς κοινότητος, εἴαν πρόκειται νὰ ἔχουν ἀξίαν παιδευτικὴν, ἀνάγκη νὰ προέρχωνται ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν μαθητῶν διὰ μακροῦ ἐθισμοῦ λαμβανούσης ἐκάστοτε συνείδησιν τῆς γενικῆς βουλήσεως αὐτῆς. Οἱ μαθηταὶ λοιπὸν τῶν κατωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου βεβαίως μόλις κατ'

ἐξαίρεσιν καὶ ἐν μέτρῳ μικρῶ δύνανται αὐθορμητῶς νὰ προέλθουν εἰς γραπτὴν τινα νομοθεσίαν. Ἀλλὰ καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ οἱ τῶν ἀνωτέρων σχολείων πρέπει νὰ περιορίζωνται εἰς τὴν γραπτὴν διατύπωσιν μόνον γενικωτάτων διατάξεων, ὥστε ἐντὸς αὐτῶν νὰ εἶναι δυνατὴ πολλακίς ἢ ἐκ τοῦ προχείρου ὑπὸ τῆς τάξεως οὐχὶ διὰ τῶν ἐπισήμως διωρισμένων μονίμων ἀρχόντων ἐκτέλεσις πολλῶν πράξεων. Εἰς τὰς ἀνωτέρας ταύτας τάξεις ἢ ἐλευθερία δύνανται νὰ εἶναι μεγαλύτερα ἢ μικροτέρα καὶ δὴ ἀναλόγως πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν αὐταὶ αὐτονομοῦνται, καὶ πρὸς τὴν ἰδιαίτερον φύσιν τῆς τάξεως καὶ τοῦ κυρίου διδασκάλου αὐτῆς.

Ἡ αὐτοδιοίκησις πρέπει κατ' ἀρχὰς νὰ περιορίζεται εἰς ἐκάστην τάξιν κατ' ἰδίαν. Ἀφοῦ δὲ ἅπασαι αἱ τάξεις τοῦ σχολείου ἀποδείξουν διὰ τοῦ χρόνου, ὅτι εἶναι ἱκαναὶ νὰ προάγῳνται εἰς τὴν αὐτονομίαν, δύνανται νὰ συνδεθοῦν εἰς τὴν γενικωτέραν κοινότητα τοῦ ὅλου σχολείου, χωρὶς ἐκάστη τάξις νὰ χάσῃ τὴν αὐτοτέλειαν αὐτῆς εἰς τὰ ἰδιαίτερα ζητήματά της.

Αἱ συνεδρίαί τῆς μαθητικῆς κοινότητος πρέπει νὰ προέρχωνται ἐκ τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν τῆς κοινότητος· διὰ τοῦτο τακτικαὶ καὶ συγχαί συνεδρίαί καθ' ὄρισμένας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος εἶναι καθὼς παρατηρεῖ ὀρθότατα ὁ Gaidig, τερατωδίαί. Τοιαῦται συνεδρίαί οὐδεμίαν ἔχουν μορφωτικὴν ἀξίαν. Διότι ἡ ἀληθὴς μαθητικὴ κοινότης οὔτε τακτικὰς συνεδρίας ἀνέχεται, οὔτε ἠητορικοὺς λόγους κατ' αὐτάς, ἀλλὰ μόνον συνεδρίας ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένας καὶ διαλογικῆν συζήτησιν.

Τὴν ζωὴν τῆς αὐτονόμου κοινότητος πρέπει νὰ παρακολουθοῦν ἀγρόπινως καὶ μὲ ἀγάπην θερμὴν οἱ διδάσκαλοι. Ἡ νεολαία δὲν δύνανται νὰ ζῆ ὅλως καθ' ἑαυτήν, μὲ ἀπεριόριστον ἐλευθερίαν· πολλακίς δὲ συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας τῶν ἐνηλίκων καὶ εὐγνωμονεῖ πρὸς αὐτοὺς παρέχοντας αὐτήν. Ἀλλ' ἵνα οἱ διδάσκαλοι ὀδηγοῦν ὀρθῶς εἰς τὴν αὐτοδιοίκησιν, πρέπει αὐτοὶ οἱ ἴδιοι νὰ εἶναι πεπληρωμένοι ὑγινοῦς κοινωνικοῦ φρονήματος, ἀπηλλαγμένου πάσης πρὸς ἐπίδειξιν τάσεως. Λειτουργοὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως κατὰ ταῦτα ἰδρύνοντες μαθητικὴν κοινότητα εὐθὺς ἀμέσως διὰ πομπώδους συγκεντρούσεως τῶν μαθητῶν καὶ ἀναγγέλλοντες τὰ κατ' αὐτήν εἰς τὸ κοινὸν διὰ τῶν ἐφημερίδων, λειτουργοὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως προπαρασκευάζοντες συνεδρίας τῆς κοινότητος, ἵνα ἐπιδειχθοῦν εἰς σημαίνοντα ἢ διαφημιστικὰ πρόσωπα μὴ δυνάμενα λόγῳ τοῦ κυρίου αὐτῶν ἔργον νὰ γινώσκουν, ὅποῦν τι ὀφείλει νὰ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοδιοικήσεως, τοιοῦτοι λειτουργοὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως διαφθείρουν ἐκ ῥιζῶν τὴν νεολαίαν· διότι πῶς εἶναι δυνατόν τοιαῦται ἀγροτικά

ἐπιδείξεις νὰ παρασκευάσουν ἀνθρώπους ἀπηλλαγμένους τῆς νόσου τῆς ἐπιδείξεως; Ἐὰν ὁ σκοπὸς τῆς ὀργανώσεως τῶν μαθητῶν εἰς κοινότητα εἶναι ἡ γένεσις φρονήματος κοινωνικοῦ, ἢ καταπολέμησις τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ροσηρᾶς φιλοδοξίας, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς οὗτος διὰ διδασκάλων πασχόντων ἀθεράπευτον ἐγώισμὸν καὶ δοξομανίαν;

Ἄλλ' ἵνα ἡ κοινωνικὴ μόρφωσις τῶν μαθητῶν ἀποβῇ πλήρης, ἀνάγκη νὰ διαπνέῃ ὁ λόγος τὴν σχολικὴν ζωὴν, πνεῦμα κοινωνικόν. Πῶς τοῦτο ἐπιτυγχάνεται κατὰ τὸ κριώτατον ἔργον τοῦ σχολείου, δηλαδή κατὰ τὴν διδασκαλίαν, κατεδείξαμεν λαμπρῶς διὰ τῶν ἐτέρων δύο μεταφρασμάτων ἡμῶν «ἡ σύγχρονος διδακτικὴ» καὶ «θεωρία καὶ προᾶξις τοῦ σχολείου ἔργασίας» ἐν τῷ περὶ οὗ δὲ ἀνωτέρω εἶπομεν μετ' οὐ πολὺ ἐκδοθησομένῳ βιβλίῳ θέλομεν ἀναπτύξει ἐκτενῶς τὸ κεφαλαῖῳδες τοῦτο ἐκπαιδευτικὸν ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς σχολικῆς ζωῆς κατὰ πνεῦμα κοινωνικόν.

Ἡ προκειμένη δευτέρα ἔκδοσις τῆς μεταφράσεως τῆς ζωῆς μαθητικῆς κοινότητος εἶναι σπιτομωτέρα τῆς πρώτης· αἱ δαπάναι τῆς ἐκτενέσεως ἠδὲξήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τούτων, ὥστε, ἵνα μὴ τὸ βιβλίον ἀποβῇ ἀπρόσιτον εἰς τὸ βαλάντιον τῶν διδασκάλων, εὐλόγως ἀπεδέχθη τὴν σύστασιν τοῦ ἐκδότου νὰ παραλείψω, ὅσα δύνανται ἄνευ βλάβης τῆς ἀξίας τοῦ βιβλίου νὰ παραλειφθοῦν. Ἄλλὰ καὶ ἄλλος τις λόγος ἔπεισεν ἡμᾶς νὰ ἀποδεχθῶμεν ἀδιστακτικῶς τὴν παράκλησιν ταύτην τοῦ ἐκδότου, ὁ ἐξῆς: Τὸ μετάφρασμα ἡμῶν τοῦτο εἶναι μὲν ἀγαμφιλόλως ἐκ τῶν ἀρίστων πρακτικῶν ὁδηγῶν τῆς αὐτοδιοικήσεως, ἀλλ' ὅμως πολλαχθὺ ἐμφαίνει καὶ σπονδὴν τινα καὶ ἔπερβολάς τινάς λ.χ. περὶ τὸ πλῆθος τῶν νόμων καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχόντων κ.λ.π. Διὰ τοῦτο μᾶλλον ὠφέλεια παρὰ ζημίαι δύνανται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς παραλείψεως τμημάτων, εἰς τὰ ὅποια ἐμφανίζονται τοιαῦτα ὑπερβολαί. Οὐδὲν δὲ βλάπτει, ἐὰν παρελείπομεν καὶ τεμάχια, ἐνθα ἐπαναλαμβάνονται συνήθη γεγονότα τῆς τάξεως, περὶ τῶν ὁποίων πολλάκις πρότερον ἔγινε λόγος.

Ἐν Ἀθήναις κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1926.

Σ. Μ. ΚΑΛΛΙΑΦΕΣ

Α' ΕΤΟΣ

(50^{ON} ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ)

27 Ἀπριλίου 1907.—Ἡ νέα τάξις μου 1 i. *) (πέμπτον σχολ. ἔτος), μετ' τὴν τύχην τῆς ὁποίας θὰ συνδεθῆ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη μέρος τῆς ἰδικῆς μου φαίνεται νὰ εἶναι καλὰ προπαρασκευασμένη. Οἱ νεαροὶ μαθηταὶ δεικνύουσι οἰκειότητα, εὐθυμίαν καὶ φιλεργίαν. Προσοχὴ λοιπόν, μήπως διαταράξῃ τὴν εὐθυμίαν αὐτῶν ἄθλια τις διδασκαλικὴ σχολαστικότης, ἐκδιώξῃ δὲ διὰ τρομοκρατίας τὴν οἰκειότητα καὶ καταπνίξῃ τὴν φιλεργίαν. Φρόντισε ἡμέχρι τοῦδε παθητικὴ κοινότης νὰ γίνῃ ἐνεργητικὴ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἕκαστος νὰ τείνῃ νὰ γίνῃ ὄχι μόνον ἰκανὸς μαθητῆς, ἀλλὰ καὶ καλὸς συναδέλφος, ὁ ὁποῖος νὰ ἐδιαφέρεται κάπως περὶ τοῦ συμφέροντος καὶ περὶ τῆς τιμῆς τῆς τάξεως.

Ἐγὼ ἐξέλεξα τοὺς δύο ἐπιμελητάς, οἱ ὅποιοι παραμένουσι εἰς τὴν τάξιν κατὰ τὰ διαλείμματα, διὰ νὰ τακτοποιοῦν τὰ ἐν αὐτῇ, διὰ νὰ ἀνοίγουν καὶ κλείουν τὰ παράθυρα καὶ διὰ νὰ μοιράζουσι καὶ μαζεύουσι τὰ πρὸς γραφὴν ἀναγκαῖα. Μετ' ὀλίγον χρόνον θὰ παραχωρήσω εἰς τὴν τάξιν τὸ δικαίωμα τῆς τούτων ἐκλογῆς. Διὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἐλπίζω νὰ τοὺς κάμω νὰ κατανοήσουσι τὴν διαφορὰν τῶν δύο καταστάσεων καὶ νὰ ἐμπεδώσω στερεώτερον τὴν ἔννοιαν τῆς κοινότητος, ἡ ὁποία μέχρι τοῦδε ἀσθενῶς μόνον ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθῆ (σεῖς ὅλοι ἐχετε κοινὸν τὸν διδάσκαλον, τὸ δωμάτιον, τὴν διδασκαλίαν, κτλ.).

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας κατὰ τὸ δυνατὸν ἠτιολογοῦμεν κοινωρικῶς πᾶσαν διαταγὴν ἡμῶν: ἡσυχίαν, προσοχήν, καθαριότητα χάριν τῶν συναδέλφων.

3 Ἰουνίου.—Ὁ Γ. ἀσθενῆς ἀπὸ ὀστρακίαν. Τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινότητος ἐκδηλοῦται δι' ἐπιστολῆς. Ἐπτά συμμαθηταὶ δηλοῦν ἐκουσίως, ὅτι ἀναλαμβάνουσι νὰ συντάξουσι ἐπιστολήν. Τὴν ἐπομένην ἀναγινώσκονται τὰ σχέδια, ἡ δὲ τάξις ἀποφασίζει νὰ γραφῇ ἡ ἀρίστη, ἡ τοῦ C., εἰς τὸ ταχυδρομικὸν χαρτί, καὶ νὰ

*) Τὸ 1 i σημαίνει Πρῶτον τμήμα τῆς πρώτης τάξεως τοῦ ἀστικοῦ σχολείου.

ἀποσταλῆ. Τοιοῦτοτρόπως ὑπὸ τῆς κοινότητος ἀνετέθη εἰς τὸν C. ἐντολή τις· οὗτος μὲν ἦτο ὁ ἐντολοδόχος τῆς τάξεως, αὐτὴ δὲ ἐντολοδότις. Ὁ C. ἐξετέλεσε τὴν ἐργασίαν αὐτῆς, τὴν ὁποίαν κυρίως ὄφειλον νὰ κάμουν ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ· ἦτο ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτῶν· ἔγραψε καὶ ἐχαίρετίσει τὸν Γ. κατ' ἐντολὴν καὶ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐπιτολῆς—δὲν ἐπιτρέπετο νὰ ἐπισκεφθῆ τις τὸν ἀσθενῆ, διότι ἡ ἀσθένεια ἦτο κολλητικὴ—ἤλθεν ἀπάντησις, ἡ ὁποία προῦξένῃσε λαμπρὰν χαρὰν.

7 Ἰουνίου.—Ὁ M. καθαρίζων θορυβωδῶς τὴν μύτην του ταράττει τὴν διδασκαλίαν. Τοῦτο δίδει ἀφορμὴν εἰς εὐθυμον ἔκθεσιν «δυσάρεστος μουσικὴ» καὶ εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ἀρχῆς: πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὸ συμφέρον τῆς τάξεως πρέπει νὰ το ἀποφεύγῃ τις ἐπιμελῶς. («Ὁ σεβασμὸς τῶν ἄλλων εἶναι ἄνθος εὐγενεστάτης ψυχῆς»).

28 Ἰουνίου.—Καταφαίνεται, ὅτι ἡ ἐπάνοδος τοῦ Γ. εἰς τὸ σχολεῖον ἔγινε πολὺ ἔνωρίς (ἐπακολούθημα: προσβολὴ τῆς καρδίας). Κατὰ διαταγὴν τοῦ ἱατροῦ πρέπει νὰ παραμείνῃ κλινῆρης ἀκόμη ἐπὶ τινα χρόνον. Σήμερον ἤλθεν ἐκ μέρους αὐτοῦ ἡ δευτέρα ἐπιτολή, διὰ τῆς ὁποίας καλεῖ τοὺς μαθητὰς καὶ τὸν διδάσκαλον νὰ τον ἐπισκεφθοῦν. Τί ποιητέον; Δὲν ἔμπορεῖ νὰ πηγαίνῃ ὁλόκληρος ἡ τάξις· λοιπὸν ἀντ' αὐτῆς πρέπει νὰ ὑπάγουν τινὲς μόνον. Ἄλλὰ τίνας; Ὁ C. εἶπεν, ὅτι ἔμπορεῖ αὐτὸς νὰ πηγαίνῃ· ἀλλ' ἴσως ἡ τάξις δὲν θέλει τοῦτον. Τί πρέπει νὰ γίνῃ; Ὁ X.: Πρέπει νὰ ἐκλέξωμεν δύο συμμαθητὰς· ἡ τὰ ξ ις πρέπει νὰ ὀρίσῃ τοὺς ἀπεσταλμένους. Τινὲς ἔμποροῦν βέβαια νὰ δηλώσουν· ἀλλ' ἡ τάξις πρέπει νὰ ὀρίσῃ, ἂν θέλῃ ἀκριβῶς τοῦτον ἢ ἄλλους. Τίς ἔμπορεῖ νὰ πηγαίνῃ; Δηλώνουν ὁ C. καὶ ὁ X. Ἐρωτῶ τὴν τάξιν, ἂν οὗτος ἢ ἐκεῖνος τῆς εἶναι ἀρεστός. Δι' ἀνυψώσεως τῶν χειρῶν καταφάσκει. Τοιοῦτοτρόπως ἡ τάξις ἐξέλεξε τοὺς δύο ἀντιπροσώπους αὐτῆς καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ὀρισμένην ἐντολήν. Ἡ τάξις εἶναι ὅλον τι, ἐνότης, καὶ ἔχει ἰδίαν βούλησιν. Διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὴν μεταχειρίζεται μερικούς, τοὺς ὁποίους ἐκλέγει ἐκ τοῦ μέσου αὐτῆς καὶ ἀναθέτει τὴν κττάλληλον ἐντολήν. Οἱ ἀντιπρόσωποι, εὐθὺς ὡς ἀναλάβουν ἐντολήν τινα, ὑπέχουν εὐθύνην εἰς τὴν τάξιν, καθὼς ὁ ὑπὸν ἡγετῆς εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ.

29 Ἰουνίου.—Δὲν περιμένετε καὶ τι; Ἐκθεσί, περὶ ἐκτελέσεως τῆς χθὲς δοθείσης παραγγελίας. Ποῦ εἶναι οἱ τὴν ἐντολήν ἀναλαβόντες; Ὁφείλουν νὰ σταθοῦν πρὸ τῆς τάξεως καὶ νὰ ἐκθέσουν τὰ κατὰ τὴν ἐντολήν. Ὁ X. δηλώνει, ὅτι ἐξήτησε τὸν Γ. εἰς τὸ σπῆτι, ἀλλὰ δὲν τον συνήντησεν. Ὁ ἀδελφὸς του ὅμως ἔδωκε μερικὰς πληροφορίας. Ἡ τάξις θεωρεῖ ἀρκετὰς τὰς δηλώσεις του. Ὁ ἕτερος τῶν ἐντολοδόχων κλαίειν δηλώνει, ὅτι οἱ γονεῖς του ἐφο-

βήθησαν περι αὐτοῦ, ἐπειδὴ ὁ Γ. ἔχει πάθει ὀστρακίαν, καὶ δὲν τον ἀφῆκαν νὰ ὑπάγῃ. "Αν καὶ δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ἐντολὴν καὶ τὸ καθήκον του, συγχωρεῖται ὅμως μετὰ τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις. Δύο ἄλλοι, ὁ Β. καὶ ὁ Κ. ἐκλέγονται ἐκ τεσσάρων δηλωσάντων διὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν Γ. Ἡ παράστασις τῆς τάξεως ὡς ὅλου τινὸς χρωματίζεται ζωηρότερον.

12 Αὐγούστου.—Δευτέρα μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἐπιμελητῶν μεταβιβάζεται εἰς τὴν τάξιν. Οἱ δύο ἐπιμεληταὶ καλοῦνται πρὸ τῆς τάξεως. Τί εἶναι οἱ ἐπιμεληταί; Ὑπηρετῆται τῆς τάξεως. Πῶς ὑπηρετήσαν; Ἐξεπλήρωσαν πιστῶς τὸ καθήκον των. Τί ὀφείλομεν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μᾶς ὑπηρετήσαν πιστῶς; Εὐχάρωμοσύνην. Τί ὀφείλετε λοιπὸν νὰ κάμετε; Νὰ εὐχαριστήσωμεν αὐτούς. Ἄλλὰ πῶς; πρέπει νὰ ἔλθῃ καὶ εὐχαριστήσῃ ἕκαστος ἐξ ὑμῶν; θὰ ἦτο πολὺ ὀχληρὸν. Μόλα ταῦτα πρέπει νὰ ἐκφραστοῦν εὐχαριστίαι. Κατὰ τίνα ἄλλον τρόπον ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ τοῦτο; Δι' ἐκλογῆς ἑνός, ὁ ὅποῖος πράττει, ὅπερ ὄφειλε νὰ πράξῃ ὅλη ἡ τάξις.

Ναί, τότε οὗτος εἶναι ἀντιπρόσωπός σας. Θέλετε λοιπὸν πράγματι νὰ ἐκλέξῃτε ἀντιπρόσωπον; Προτείνεται: Προτείνονται ὁ Γ. καὶ δύο ἄλλοι, ἐκλέγεταί δὲ ὁ C. Οὗτος ἀρχίζει νὰ κλαίῃ καὶ νὰ παραπονῆται, ὅτι οἱ συμμαθηταὶ του ἐκλέγουν πάντοτε αὐτόν. Εἰς αὐτὸν δίδεται ἡ ἐξηγήσις, ὅτι τοιαύτη ἐκλογὴ εἶναι διακριτικὴ τιμὴ. Ὁ C. καθυστερεῖ καὶ ἀποδέχεται τὴν ἐκλογὴν. Στρέφεται πρὸς τοὺς δύο ἐπιμελητὰς καὶ λέγει: Ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσεφέρατε εἰς αὐτὴν μὲ πίστιν. Τώρα ἀπολύονται οἱ ἐπιμεληταί. Ἔτσι τώρα δὲν ἔχετε ἐπιμελητὰς καὶ ὅμως εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ ἐπιμεληταί. Τί ποιητέον; Πρέπει νὰ ἐκλεγοῦν νέοι. Τίς ἐξέλεξε τοὺς πρώτους; Ὁ διδάσκαλος ἐξ ἑνὸς μὲν, διότι πρὶν ἦσθε πολὺ νέοι, καὶ ὄχι πολὺ μυαλωμένοι, ἔπειτα δὲ ἐπειδὴ τότε δὲν ἐγνωρίζετε ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Τώρα λοιπὸν παραχωρῶ εἰς σᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγετε ἐπιμελητὰς. Οἱ μέτρι τοῦδε ἦσαν ἰδικοί μου ἐπιμεληταί, οἱ μέλλοντες θὰ εἶναι ἰδικοί σας ἐπιμεληταί. Ἐὰν ἐκλέγετε καλὰ, σεῖς θὰ περνᾶτε καλὰ· ἐκλέγετε ἄσχημα, σεῖς θὰ ὑπηρετήσθε κακῶς. Θέλετε τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐκλογῆς ἐπιμελητῶν; Ναί, ναί. Λοιπὸν κάμετε προτάσεις. Προτείνονται ἕξ, ἐκλέγονται δὲ οἱ οἱ Βρ. καὶ Βς διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας μὲ μεγάλην πλειονοψηφίαν. Ἐπειδὴ παρουσιάσθη τόσο μεγάλη πλειονοψηφία, βραδύτερον θέλει διασαφηνισθῇ ἡ ἔννοια τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας. Ἀναγνωρίζω ὡς ἐκλεγμένους τοὺς δύο τούτους, ἐπειδὴ ἔλαβον πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν ψήφων. Οἱ ἐκλεγέντες εὐχαριστοῦν διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀποδέχονται. (Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν μὲ περιβάλλετε καὶ δηλώνω, ὅτι ἀπο-

δέχομαι τὴν ἐκλογὴν). Τὰ τῆς ἐκλογῆς περιγράφονται ἐν μικρᾷ ἐκθέσει. Μέχρι τοῦδε ἡ τάξις ἔχει τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς μόνον ὑπὸ τὴν χονδροειδεστάτην αὐτοῦ μορφήν καὶ ὑπὸ τὴν διεϋθυνσιν ἐμοῦ· ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ ἀναπτυθῆῖ καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους θὰ ἀσκήσῃ αὐτὸ ἡ τάξις αὐτοτελῶς.

26 Αὐγούστου.—Ὁ Μ., ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀσθενήσει σοβαρὰ καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἡ τάξις ἐπίσης ἔχει στείλει ἐπιστολήν, ἐπανέρχεται. Διατάσσω τὸν C., τὸν ὁποῖον ἡ τάξις ἔχει ἐκλέξει ἀντιπρόσωπον, νὰ ἔλθῃ ἐμπρὸς καὶ νὰ δεξιωθῆ τὸν ἀναρρώσαντα. Τὸ κάμνει μὲ τοὺς ἐξῆς λόγους: Ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως λέγω σοι «καλῶς ὦρισε!» Ὅλοι χαίρομεν, διότι εἶσαι πάλιν ὑγιής, καὶ ἐλπίζομεν νὰ μὴ ξαναρρωσθήσῃς τόσον γρήγορα.

Ὁ χαιρετιζόμενος κλαίει μὲ δάκρυα καὶ εὐχαριστεῖ μὲ φιλιμοῦς τινίς.

Ἡ ἀποστολὴ γράμματος πρὸς ἀπόντα ἀσθενῆ δίδει λαμπρὰν εὐκαιρίαν εἰς προαιρετικὴν ἐργασίαν. Τρεῖς μέχρις ὁκτῶ ἐκάστοτε προσφέρονται νὰ συντάξουν τὴν ἐπιστολήν διὰ τὴν ἐπομένην· τὰ σχέδια ἀναγινώσκονται, τὸ δὲ ἄριστον ἀποστέλλεται πλουτιζόμενον μὲ τινὰς σκέψεις τῶν λοιπῶν.

Ἐορτὴ τῆς μάχης παρὰ ἀγίῳ Ἰακώβῳ. Σύντομος διήγησις τῆς μάχης. Οἱ 1500 Ἑλβετοί, οἱ ὁποῖοι πρὸ 463 ἐτῶν ἐπολέμησαν παρὰ ἀγίῳ Ἰακώβῳ, ἦσαν τρόπον τινὰ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς κοινότητος τοῦ ἐλβετικοῦ λαοῦ. Διὰ νὰ σώσουν αὐτὴν ἀπὸ τῆς καταστροφῆς, ἐθυσίασαν τὸν ἑαυτῶν, ἀπέθανον τὸν ἥρωικὸν θάνατον. Ἡ ὑψίστη αὐτὴ πρὸς τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ πίστις παραβάλλεται μὲ τὴν εἰς μαθητὰς ἐμπρέπουσαν μικρὰν πίστιν πρὸς τὴν μαθητικὴν κοινότητα. Πᾶς τις ἔστω κατὰ δύναμιν πιστὸς εἰς τὴν κοινότητα αὐτοῦ!

14 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Σχ. καὶ ὁ Φ. δι' ἀπρεπῆ συμπεριφορὰν ἐν τῇ αὐλῇ ἐτιμωρήθησαν δι' ὀρθοστασίας πρὸ τοῦ τοίχου ὑπὸ τοῦ ἐποπτευόντος διδασκάλου, ἐκλήθησαν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ καὶ ἔλαβον μερικὰς ξυλλὰς. Διὰ τοῦτο ἦλθον ἐν λεπτὸν ἀργότερα. Συζήτησις: προϋξένησαν ζημίαν εἰς τὴν τάξιν, ἐπειδὴ ἔγιαν πρόξενοι ἀπωλείας χρόνου καὶ καταισχύνης. Καλὸς σύντροφος τῆς τάξεως τὸνναντίον ἔχει ὑπ' ὄψει τὴν ὠφέλειαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως. Ἀξίωμα: πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάβῃ τὴν τιμὴν καὶ τὸ συμφέρον τῆς τάξεως, πρέπει νὰ το ἀποφεύγῃ τις ἐπιμελῶς. Οἱ πταίσται ἀντιγράφουν τὴν ρῆσιν ταύτην ἐξάκις πρὸς τιμωρίαν καὶ ἀποστηθίζουσιν αὐτήν.

16 Σεπτεμβρίου.—Ἀποστέλλεται ὠραῖον εἰκονογραφημένον δελτάριον πρὸς τὸν ἀσθενοῦντα τὸν πόδα Γ.

18 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Γ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἀσθενής. Εἰς ἠρώτησεν, ἂν δὲν ἔπρεπε νὰ του σταλῆ ἀκόμη μία ἐπιστολή. Ἡ

τάξεις συνεφώνησε και αποστέλλεται ἐπιστολή κατὰ τὸν συνήθη τρόπον.

21 Σεπτεμβρίου.— Ἀρχίζουν αἱ φθινοπωριναὶ διακοπαί. Δίδονται συμβουλαί, νὰ συμπεριφέρονται κατ' αὐτὰς ἀψόγως, πρὸ παντὸς δὲ νὰ ἀποφεύγουν κλοπὴν ὀπωρικῶν, διὰ νὰ μὴ ἐντροπιάσουν τὸν ἑαυτὸν των και τοὺς γονεῖς, ἀλλὰ και τὴν τάξιν και τὸν διδάσκαλον. Δραστικὴ περιγραφή τῆς «Φρίκης» ἀστυνομικῆς καταγγελίας. Προτρέπονται νὰ κάμνουν ἡμερησίας ἐκδρομὰς εἰς τὰ περίξ καθ' ὁμάδας.

7 Ὀκτωβρίου.— Ἐναρξίς τοῦ χειμερινοῦ ἐξαμήνου. Πάντες παρόντες και ὁ Γ. Οὗτος ἔπρεπε βέβαια νὰ χαιρετισθῆ με τὸ «καλῶς ὤρισες». Πάλιν παρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη ἀντιπροσώπου. Δύο φορές ἤδη ἀνηγορεύθη ἐπίτηδες τοιοῦτός τις. Οἱ μαθηταὶ κατενόησαν, ὅτι θὰ ἦτο φρόνιμον νὰ ἔχουν διαρκῶς ἀντιπρόσωπον τῆς τάξεως. Λοιπὸν προέβησαν εἰς ἐκλογὴν. Ἐξ ἐξ προταθέντων ἔλαβον ὁ C. 23 ψήφους, δηλ. ὑπὲρ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἔννοια ἐξετάζεται τώρα. Ὁ μικρὸς A. ἀπήτησε νὰ εἶπῃ ὁ C. ἂν δέχεται ἡ μὴ τὴν ἐκλογὴν. Ὁ C. ἐσηκώθη, ἠὺχαρίστησε διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην και ἀπεδέχθη. Ἐπειτα ἐχαιρέτισεν ἐγκαρδίως με τὸ «καλῶς ὤρισες» τὸν ἀναρρώσαντα ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως, μεθ' ὃ οὗτος ἠὺχαρίστησε και ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι δὲν θὰ ἀναγκασθῆ πλέον νὰ ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

9 Ὀκτωβρίου.— Σήμερον λαμβάνω δελτάριον ἀπὸ τὸν πρὸ τῶν φθινοπωρικῶν διακοπῶν ἀποχωρήσαντα X. ὁ ὁποῖος, φοβερὸς λιπόσχυλος, εἶχε μείνει εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, κατὰ δὲ τὴν ἀνοιξὶν κατετάχθη εἰς τὴν τάξιν μας, ὅπου ἔδειξεν ἀρίστην διαγωγὴν μέχρι τελευταίας στιγμῆς. Χαιρετίζει ἐμὲ και τὴν τάξιν και διηγεῖται, πῶς ἔχει. Ἡ τάξις ἀπαντᾷ.

15 Ὀκτωβρίου.— Ἀπὸ τῶν θερινῶν διακοπῶν οἱ Βς. κ' ἡ Β. διεχειρίσθησαν ὑποδειγματικῶς τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπιμελητοῦ, ἐθυσίαζον τὴν ἐλευθερίαν των κατὰ τὰ διαλείμματα και δρασερὸν ἀέρα και κίνησιν. Ἡμπορεῖ νὰ ἀπαιτήσῃ ἡ τάξις τὴν θυσίαν ταύτην διὰ πάντοτε; Πρέπει νὰ τοὺς διαδεχθοῦν ἄλλοι. Ἀφοῦ ὁ ἀντιπρόσωπος ἐξέφρασεν εἰς αὐτοὺς τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς τάξεως, ἐκλέγονται διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας (ἡ μυστικὴ εἶναι ἀκόμη ἄγνωστος) με ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ὁ Σπ. και ὁ X. Ἄλλ' ἐπὶ πόσον πρέπει νὰ ἔχουν οὗτοι τὸ ἀξίωμα τοῦτο; Κατὰ τὸ δοκοῦν; οὗτοι θέλουν νὰ διατηρήσουν τὴν ἀρχὴν ὅσον και ἐκεῖνοι. Λοιπὸν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἀρισθῆ ἀκριβῶς ἡ διάρκεια τῆς ἀρχῆς. Συζήτησις: θέλουν πέντε ἐβδομάδας. Αὐτὴ εἶναι ἡ θέλησις τῆς τάξεως. Ὡς τοιαύτη ἀναγράφεται ὑπ' ἐμοῦ εἰς φύλλον χάρτου και ἀναρτᾶται εἰς τὸ κιβώτιον. «Ἡ τάξις 11

θέλει: Ἴον ἢ ἀρχὴ τῶν ἐπιμελητῶν νὰ διαρκῆ πέντε ἐβδομάδας». Τινὲς προέτειναν τὸν C. τὸν τελευταῖον ἐκλεγέντα ἀντιπρόσωπον. Ἐκ τῆς συζήτησεως ὅμως καὶ τῆς ψηφοφορίας προέκυψεν, ὅτι οὐδεὶς πρέπει νὰ ἔχη δύο ἀξιώματα. «Ὁσον ὁ ἀντιπρόσωπος νὰ μὴ εἶναι συγχρόνως καὶ ἐπιμελητής». Ἐκ τούτων καὶ ἐξ ἄλλων βραδύτερον ἐπ' εὐκαιρίας ἐκδηλωθεισῶν βουλήσεων προκύπτει περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὁ νόμος περὶ ἐπιμελητῶν, καί, τυχούσης εὐκαιρίας, ἄλλοι νόμοι.

16 Ὀκτωβρίου.—Ἐναρξίς τῆς ἐλβετικῆς ἱστορίας. Ἐξηγησις τῶν ὄρων: αἰστορία, ἱστοριογράφος, χρονογράφος, χρονικά. Ὑπάρχει ἱστορία καὶ τῆς τάξεως II, ἡ ὅποια ἤμπορεῖ νὰ καταγράφεται. Ἡ τάξις θέλει νὰ γίνῃ τοῦτο. Ὁ χρονογράφος πρέπει νὰ καταλαμβάνῃ καὶ νὰ ἤμπορῇ νὰ γράφῃ ὀρθῶς καὶ ὠραία. Τίς ἔχει κάμει ἕως τώρα τὰς ἀρίστας ἐκθέσεις; Ἐκλέγεται χρονογράφος τῆς τάξεως σχεδὸν παμψηφεί ἐξ ἑξ προταθέντων ὁ I. M. Εὐχαριστεῖ καὶ δέχεται. Τετραδίον τι ἰννοῦάζεται «χρονικόν» καὶ παραδίδεται εἰς αὐτόν. Ἡ ἀνάγκη νὰ τηρῶνται χρονικά προκύπτει ἤδη ἐκ τοῦ ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τῆς διαρκείας τῆς ἀρχῆς τῶν ἐπιμελητῶν, ὁ ὅποιος βέβαια ἐγένεν ὑπόθεσις τῆς τάξεως, λοιπὸν πρέπει ὑπ' αὐτῆς μόνης νὰ τηρῆται (αὐτοδιοίκησις).

18 Ὀκτωβρίου.—Σήμερον πρὸ τῆς ἐναρξέως τῆς δευτέρας ὥρας θόρυβος. Συνεπλάκησαν δύο. Ὁ M. ὑπερασπίζων ἑαυτὸν κατὰ τοῦ φιλέριδος A. ἐχάλασε τὸ βιβλίον τούτου. Συζήτησις. Ἀνωμολογήθη, ὅτι διατάραξις τῆς ἡσυχίας καὶ ζῆμια δὲν θὰ συνέβαινον, ἐὰν ὅλοι ἔμενον εἰς τὰς θέσεις των. Ἡ τάξις ἐδήλωσεν, ὅτι θέλησίς της εἶναι νὰ μὴ ἐπιτρέπεται εἰς τὸ μέλλον εἰς κανένα νὰ ἀφίνη τὴν θέσιν του ἄνευ ἐντολῆς. Ἡ θέλησις αὕτη ἐγράφη εἰς τὸ μνημονευθὲν φύλλον ἐπὶ τοῦ κιβωτίου καὶ ἐγένετο ἡ γνώμη δεκτὴ.

19 Ὀκτωβρίου.—Σήμερον ὁ πολυάσχολος P. ἀφῆκε τὴν θέσιν του, διὰ νὰ με ἐρωτήσῃ καὶ τι. Ἡ τάξις ἐξέφρασε γνώμην, ὅτι παρέβη τὸν νόμον, ὅτι ἔδειξεν ἀπειθειαν καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθῇ. Ὑπεβλήθησαν τέσσαρες προτάσεις: κράτησις, γραφὴ μικροῦ φύλλον ἁρτου, γραφὴ μεγάλου καὶ συγγνώμη διὰ πρῶτην φοράν. Ἐδόθη συγγνώμη με μεγάλην πλειονοψηφίαν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρέβη πάλιν τὴν ἐντολήν καὶ τὴν θέλησιν τῆς τάξεως. Τώρα κατεδικάσθη νὰ γράψῃ μέγα φύλλον. (Μειονοψηφία: μικρὸν φύλλον.)

5 Νοεμβρίου.—Ἀπὸ πολλοῦ ἐκαραδόκουν νὰ μοι δοθῇ εὐνοϊκὴ εὐκαιρία νὰ ἀναθέσω εἰς τὴν τάξιν τὴν ἐκλογὴν ἐπόπτου. Ἡ εὐκαιρία αὕτη ἐδόθη κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τῶν τοποτηρητῶν τῆς φεουδαλικῆς ἐποχῆς. Εἰς κάθε κοινότητα πρέπει νὰ ἐπι-

κρατῆ τάξις Ἀλλὰ τίς τηρεῖ αὐτήν; Τίς ἐπιτηρεῖ; Πρὸ ὀκτακοσίων ἐτῶν οἱ τοποτηρηταί, οἱ ὅποιοι διωρίζοντο ὑπὸ τῶν γαιοκτημόνων. Ξένη βούλησις, διὰ τοῦτο δὲ κύριοι καὶ ὑπήκοοι. Εἰς τὴν κοινότητα τῆς τάξεως τίς τίς; Ὁλη ἡ τάξις θέλει νὰ ἐπικρατῆ εὐταξία, ἀλλὰ τίς φροντίζει νὰ δικάζωνται οἱ παραβάται αὐτῆς; Εἰς τὰς ὀλίγας περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι ἤδη παρουσιάσθησαν, ἐφρόντισε περὶ τούτου ὁ διδάσκαλος. Μὲ τοῦτο δὲ ἔπραξε οὐχὶ σύμφωνη μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν θέλησίν του, ἀλλὰ μὲ τὴν τῆς τάξεως ἦτο τρόπον τινὰ ὁ ὑπάλληλος τῆς τάξεως. Ἀλλὰ τί ποιητέον, ἐάν ποτε οὗτος ἀπουσιάσῃ; Πρέπει νὰ ὀρισθῇ συμμαθητῆς τις, ὁ ὅποιος νὰ ἐποπτεύῃ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως. Οὗτος δὲ δὲν θὰ ἦτο «τοποτηρητής»: διότι δὲν θὰ ἦτο ξένος, ἀλλὰ θὰ διετέλει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς τάξεως, τῆς ὁποίας θὰ ἐξετέλει τὴν θέλησιν. Ὑπακούουσα δὲ εἰς αὐτὸν ἡ τάξις, ἀπλῶς θὰ ὑπήκουεν εἰς ἑαυτήν. Τὸ νὰ ὑπακούωμεν εἰς τοὺς νόμους ἡμῶν αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς ὑφ' ἡμῶν ἐκλελεγμένους ὑπαλλήλους εἶναι αὐτονομία, δημοκρατία. Πάντες ἐπιθυμοῦν διορισμὸν ἐπόπτου ἐξαιρέσει δύο, οἱ ὅποιοι ἤδη ἐθίγησαν. Ἐξ ἐξ προταθέντων ἐκλέγεται ὁ Γ. εἰς δευτέραν ψηφοφορίαν (ἀποφασίζει ἡ ἀπόλυτος πλειοψηφία). Ὁ ἀντιπρόσωπος ἀναγγέλλει τὸ ἀποτέλεσμα. Οὗτος δὲ εὐχαριστεῖ καὶ ἀποδέχεται. Συγχρόνως δὲ ὑποδεικνύεται εἰς αὐτὸν νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν θὰ καταγγέλλῃ εὐχαρίστως καὶ ὅτι θὰ ἦτο εὐχαριστότατος, ἐάν μηδέποτε ἤθελε ἀναγκασθῆ νὰ καταγγείλῃ. Πρώτην φοράν ὁ ἀντιπρόσωπος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας καὶ συγχρόνως ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ ἐκλεγείς θὰ ἐκπληρώσῃ πιστῶς τὸ καθήκον του. Εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ τοῖχου φύλλον χάρτου μετὰ προηγηθεῖσαν συζήτησιν ἀναγράφονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι ῥήσεις, δηλοῦσαι τὴν θέλησιν τῆς τάξεως: οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ περιβιάζεται συγχρόνως δύο ἀξιώματα. Ὁσαύτως: εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἄνευ ἐντολῆς νὰ λαμβάνῃ τὸν λόγον εἰς τὴν τάξιν.

15 Νοεμβρίου.—Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἀσθενῆ Β.

16 Νοεμβρίου.—Ὁ Γ., ὁ ὑπὸ τῆς τάξεως ἐκλεγείς ἐπόπτης, ἠναγκάσθη ἤδη πολλάκις νὰ καταγγείλῃ συμμαθητάς, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐγκαταλίπει τὴν θέσιν των. Εἰς τοὺς πταίστας ἐπεβάλλετο ἐκάστοτε ὑπὸ τῆς τάξεως ἡ ποινὴ νὰ γράψουν 1) 2 μικρὸν φύλλον. Κατ' ἐμὴν προτροπὴν ἡ τάξις ὤρισε, ὅτι ἡ ἐκάστοτε ποινὴ πρέπει νὰ εἶναι αὕτη. Διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ τοίχου φύλλον, εἰς τὸ ὅποιο ἀναγράφονται νομικαὶ διατάξεις, ἐγράφη ὡς ἐναρξίς καταγραφῆς ποινικοῦ νόμου ἡ πρότασις: Ἡ τάξις 1) ἐπιθυμεῖ νὰ τιμωρῆται μὲ καταγραφὴν ἐνὸς δουλλοῦ ὁ καταλείπων τὴν θέσιν του. Τώρα λοιπὸν δὲν εἶναι πλέον ἀνάγκη νὰ καταγγέλλεται ὁ πταίστης εἰς τὴν τάξιν, ἐμμέσως δὲ καὶ εἰς

ἐμέ, εἰ μὴ μόνον ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς ἢ ἐν περιπτώσει ἐφέσεως.

19 Νοεμβρίου.— Σήμερον ἦλθεν ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπιστολὴν τῆς τάξεως ἐπιστολὴ τοῦ Β., ἡ ὁποία διὰ τῆς ζωηρότητος αὐτῆς διηγείρεν εὐθυμίαν καὶ χαράν. Ὁ χρονογράφος Μ. δηλώνει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐπιμελητῶν διέρρουσαν πέντε ἐβδομάδες. Παραγγέλλω νὰ ἔλθῃ πρὸ τῆς τάξεως ὁ C. νὰ διαβάσῃ τὸ σχετικὸν χωρίον τῆς «βουλήσεως τῆς τάξεως» καὶ νὰ κηρύξῃ, ὅτι νόμοι, τοὺς ὁποίους τινὲς ἔθεσαν εἰς ἑαυτοὺς, πρέπει καὶ νὰ τηρῶνται (ἄλλως οὐδόλως θὰ ὠφέλουν), ὅτι λοιπὸν πρέπει νὰ ἐκλεγοῦν νέοι ἐπιμεληταί. Συζήτησις περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἀρχῆς. Ἐκφρασις τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς τάξεως ἢ τᾶξις παρακαλεῖ ἐμέ νὰ ἀναγράψω εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τῶν δύο τὴν γνωστὴν εὐχαριστήριον ρῆσιν (Ἡ τάξις εὐγνωμονεῖ τὸν C. διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας μὲ πίστιν προσέφερον εἰς αὐτὴν ὡς ἐπιμελητῆς). Προτάσεις. Ἐκλογή τοῦ X. καὶ Μ. Πάντα ταῦτα διεξήγαγεν ὁ ἀντιπρόσωπος βοηθούμενος μόνον ὑπ' ἐμοῦ.

25 Νοεμβρίου.— Ὁ Β. ὁ ὁποῖος ἔκειτο κλινῆρης ἐπὶ 14 ἡμέρας, ἐπανέρχεται, ὁ δ' ἀντιπρόσωπος τὸν χαιρετίζει φιλικῶς.

26 Νοεμβρίου.— Ὁ Α. αὐθορμήτως διακόπτων τὸν λόγον δίδει ἀπάντησιν· οὗτω δὲ παραβαίνει τὸν νόμον τῆς τάξεως καὶ τιμωρεῖται ὑπ' αὐτῆς μὲ τὴν ἐπιβολὴν ὡς ποινῆς μικρᾶς ἐργασίας.

3 Δεκεμβρίου.— Ὁ ἐπόπτης παραπονεῖται εἰς ἐμέ, ὅτι ὁ Α. δὲν θέλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν ὡς ποινὴν δι' ἐγκατάλειψιν τῆς θέσεως (ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἡ ἐποπτεία περιορίζεται εἰς τοῦτο). Τοῦτο δίδει τὴν ποθητὴν ἀφορμὴν νὰ ἐξηγήσω ἄλλην μίαν φοράν, τί σημαίνει αὐτοδιοίκησις ἢ ἐλευθερία (ἐκατοντάκις θὰ γίνῃ τοῦτο). Ὁ Α. καταλιπὼν τὴν θέσιν του παρέβη τὸν νόμον, ἔπραξε κατὰ τῆς θελήσεως τῆς τάξεως. Ἐπραξε κατὰ τὴν ἑαυτοῦ βούλησιν, ἔπραξεν, ὡς ἐὰν ἡ θέλησις του ἔχῃ μεγαλύτερον κύρος παρὰ ἡ τῆς τάξεως. Ἄλλ' ἡ τάξις, οὐχὶ εἰς ἕκαστος ἄρχει, ἡ θέλησις τῆς τάξεως ἰσχύει. Τὸ ἄτομον πρέπει νὰ ὑποκύπτῃ, ἢ μειονοψηφία νὰ πειθαρχῇ εἰς τὴν πλειονοψηφίαν. Ἰνα δὲ οὗτος μὴ μόνον γνωρίζῃ, ἀλλὰ καὶ συναισθάνεται τοῦτο, εἰς δὲ τὸ μέλλον μὴ στασιάζῃ κατ' αὐτῆς, ἢ προσβληθεῖσα τάξις ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν κακόν τι, δυσάρεστον τινα ἐργασίαν. Δὲν ἐψήφισες ὑπὲρ τῶν δύο νόμων σὺ ὁ ἴδιος; θέλεις λοιπὸν τώρα νὰ τοὺς παραβῆς; Θέλεις σήμερον νὰ κάμνῃς οὕτως, αὔριον δὲ ἄλλως; Ἐτσι κάμνουν μικρὰ παιδιὰ, ὄχι συνετοὶ μαθηταί. Τί θὰ ἐπηκολούθει, ἂν καὶ ἄλλοι ἔπραττον τοιοῦτοτρόπως; Ἀταξία. Ἡ αἴθουσα τῆς παραδόσεως θὰ ἐταπεινοῦτο εἰς ἀγυιάν, πολλοὶ θὰ συνησθάνοντο τὴν ἐνόχλησιν, ἴσως θὰ συνέβαινον φιλονικίαι καὶ ταραχὴ, αἱ ὁποῖαι

θά ἐπέδρων ὀλιγοστεύουσαι τὴν ἐκ τοῦ σχολείου ὠφέλειαν. Σοῦ εἶναι τοῦτο ἀδιάφορον; Ἄλλ' εἰς τοὺς ἄλλους βέβαια δὲν εἶναι ἀδιάφορον· αὐτοὶ θέλουν νὰ προοδεύουν. Τοὺς γίνεσαι ἐμπόδιον καὶ διὰ τοῦτο εἶσαι κακὸς συνάδελφος. Ἄλλ' ἂν ὑποθεθῆ, ὅτι εὐρίσκεις τὸν σχετικὸν νόμον ὄχι ἀναγκαῖον καὶ ὅτι θὰ ἦτο προτιμώτερον, ἔάν μὴ ὑπῆρχέ, συζήτησε μὲ τοὺς συμμαθητάς σου καὶ ζήτησε νὰ τοὺς ἐκλύσῃς ὑπὲρ τῆς γνώμης σου. Τότε ἡ τάξις θὰ συζητήσῃ περὶ τοῦ πράγματος ἀκόμη μίαν φοράν, ἴσως δὲ θὰ ἐκπληρώσῃ τὴν θέλησίν σου. Θὰ ἔχῃς δὲ τότε τὸ δικαίωμα νὰ ἀφίνης τὴν θέσιν σου κατὰ βούλησιν, χωρὶς νὰ τιμωρῆσαι διὰ τοῦτο. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον εὐρίσκαται ὁ νόμος, ὀφείλεις νὰ ὑπακούῃς εἰς αὐτόν. Ἐάν ἔως αὐρίον δὲν ἐκτελέσῃς, τὴν ποινὴν σου ἐκουσίως, θὰ ἐξαναγκασθῆς εἰς τοῦτο: διότι ἡ τάξις δὲν ἀνέχεται νὰ ἐμπαίζεται· δὲν εἶναι τοῦτο ἀληθές; Τί κέρδος σοῦ ἔφερε λοιπὸν ἡ ἀπειθείά σου; Τίποτε ἄλλο παρὰ καταισχύνῃ· ἔάν ἐξετέλεις ἡσυχὰ τὴν ποινὴν σου, οὔτε ἐγὼ οὔτε πολλοὶ ἐκ τῶν συναδέλφων σου θὰ ἐμάνθανόν τι περὶ τοῦ παραπτώματός σου· σὺ λοιπὸν ὁ ἴδιος κατήγγειλες τὸν ἑαυτὸν σου. Ἐν συναφεῖᾳ πρὸς ταῦτα ἀναγράφονται ἐπὶ τοῦ πίνακος καὶ ἀπομνημονεύονται αἱ ἀκόλουθοι δύο ρήσεις:

᾿Ωλίθε, ἔάν θέλῃς νὰ σε περιλάβωμεν εἰς τὸ οἰκοδομούμενον κτίριον τῆς οἰκίας, πρέπει νὰ ἀνεχθῆς νὰ σε πελεκήσωμεν (Rückert).

Εἶναι ἀγενές νὰ ζῆ κανεὶς σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην του, ὅ εὐγενὴς τείνει νὰ ἔχῃ τάξιν καὶ νόμον (Goethe).

Ὁ τοιοῦτοτρόπως σωφρονισθεὶς φυσικὰ ἔφερε τὴν ἐπόμενῃν τὸ ὀδυνηρὸν φύλλον.

20 Δεκεμβρίου.— Εἰς τὰς 8 τὸ πρωὶ ἐστέκετο εἰς τὸ δωμάτιον λαμπρότατον χριστουγεννιάτικον δένδρον, ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ ἐκειντο (δοστυχῶς!) παντὸς εἶδους δῶρα. (Ἡδυνάμην νὰ τὰ ἀποκρούσω;) Μικρὰ προσφώνησις, ἄσμα, διήγησις.

21 Δεκεμβρίου.— Μετὰ τὸ νέον ἔτος θὰ ἔχῃ περάσει ὁ χρόνος τῆς ἐξουσίας τῶν ἐπιμελητῶν, διὰ τοῦτο λοιπὸν ἤδη ἀπὸ τοῦδε νέαι ἐκλογαί· πρώτην δὲ φοράν μυστικά. Ψηφοδέλιον. Ψηφολέκται. Ὁ Α. καὶ ὁ Σπ. ἐκλέγονται, τὴν ἐκλογὴν διευθύνοντος πάλιν τοῦ ἀντιπροσώπου μὲ μικρὰν βοήθειάν μου. Ἐπειδὴ ἤδη τῇ 19 εἶχον διανεμηθῆ οἱ ἐλεγχοί, εἶχον ἀναγράψαι εἰς τὸν τοῦ ἀποχωροῦντος Μ. τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς τάξεως. Λοιπὸν ἐπρόδωσα τῶρα τοῦτο, τὰ δὲ παιδιὰ εὔρον, ὅτι διὰ τῆς πράξεώς μου περιωρίσθησαν τὰ δικαιώματά των. Τί ὠφελεῖ τώρα πλέον, εἶπεν, ὁ Π., νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τῆς ἀρχῆς, ἀφοῦ ἐγὼ προέλαβον τὴν ἀπόφασιν τῆς τάξεως; Αὐτὰ, ἀνέκραξα, τὰ πνεύματα.....!

3 Ιανουαρίου 1908.—Επιστολή πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν τάξιν ἀπὸ τὸν ἄλλοτε συμμαθητὴν Χ. νῦν ἐν Ο. παρὰ Α. Λαχταρᾶ νὰ ἔλθῃ ὀπίσω εἰς Βασιλείαν· χάνει ὅσα ἔχει μάθει καὶ δὴ τὰ Γαλλικά. Διηλώνουν δύο νὰ συντάξουν ἀπάντησιν.

Πρὸς κατάπληξίν μου σηκώνεται ὁ ἀντιπρόσωπος καὶ ἀπευθύνει πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν τάξιν μικρὸν, ὠραῖον συγχαρητήριο λόγον. Αὐτολεξεῖ καταγράφεται οὗτος εἰς τὰ χρονικά.

6 Ιανουαρίου.—Οἱ καθολικοὶ ἀπουσιάζουν ἑορτῆς ἕνεκα. "Ὅτε εἰσῆλθοι, τὸ κιβώτιον ἦτο ἀνοικτόν, ὁ δὲ ἕτερος τῶν ἐπιμελητῶν διένεμε τὰ τετράδια. Ἐρωτῶ περὶ τῶν λόγων τῆς βραδύτητος· ἐδόθη δὲ ἡ ἀπόκρισις, ὅτι ὁ ἕτερος τῶν ἐπιμελητῶν ἀπουσιάζει ἅτε καθολικός. Τί εἶναι λοιπὸν ἀναγκαῖον; Ἀπάντησις: νὰ ἐκλεγῇ βοθητικὸς ἐπιμελητής, ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ. Εἷς νομίζει, ὅτι προτιμώτερον νὰ ἐκλεγῇ διαρκῆς ἀναπληρωτῆς τοῦ ἐπιμελητοῦ. Ἐκ τῆς ἀρξαμένης συζητήσεως προέκυψεν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖοι δύο ἀναπληρωταὶ ἐπιμελητῶν. Συμπλήρωσις τοῦ νόμου ἡμῶν. Ἐκάτερος τῶν ἐπιμελητῶν ἔχει ἀναπληρωτὴν. Ἐχομεν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἐκλέξωμεν σήμερον; Ζωηρὰ συζήτησις: ἔχομεν ἀνάγκην ἐνδὸς τώρα, ἔχομεν δὲ μᾶλλον σήμερον, παρὰ αὔριον διαθέσιμον χρόνον. Ὁ Σπ. ὅμως νομίζει, ὅτι οἱ καθολικοὶ θὰ δυσηρεστοῦντο, ἀν ἐκάμνομεν τὴν ἐκλογὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτῶν· θὰ ἀπεκλείοντο δὲ οὕτω τῆς ἐκλογῆς τῶν νέων τῆς τάξεως ἀρχόντων, οἱ ὅποιοι θὰ ἦσαν καὶ ἄρχοντες ἰδιοκίτων. Θὰ ἦτο δὲ τοῦτο περιφρόνησις, προσβολή. Ἐὰν βεβαίαι ἀπουσίαζον ἀπὸ ἐλαφρόνοια, τότε μάλιστα· ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ἀπουσιάζουν, δὲν πρέπει νὰ τοὺς παρίδωμεν. Λοιπὸν ἀναβάλλεται ἡ ἐκλογὴ δι' αὔριον. Θὰ εἶχον τὸ δικαίωμα ἐγὼ νὰ ἐκλέγω τοὺς ἀναπληρωτάς τῶν ἐπιμελητῶν; Θὰ ἐπετρέπετε σεῖς νὰ ἐκλέγω ἐγὼ τοὺς ἐπιμελητάς; "Ὅχι· μᾶς παρεχωρήσατε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς μετὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς, ἡμεῖς δὲ θέλομεν νὰ διατηρήσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο. Δικαίωμά τι δοθὲν δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπη τις νὰ τοῦ τὸ ἀφαρέσουν πάλιν; Ἡθέλετε ἀντιστῆ σεῖς; Βεβαίως! αὐτὸ θὰ ἦτο καθῆκόν σας· διότι ἐγὼ θὰ ἔπραττον αὐθαίρετως, τυραννικῶς. Θὰ ἠδικεῖσθε σεῖς καὶ ἐὰν ἐξέλεγα ἐγὼ τοὺς ἀναπληρωτάς τῶν ἐπιμελητῶν; Εἷς εὔρεν: ὄχι, ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε ἡμεῖς δὲν εἴχομεν τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἐπειδὴ περὶ τούτου δὲν ἔχει ὀρισθῆ τι. Ἄλλ' ἐὰν ἔχετε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἐπιμελητῶν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχετε καὶ τὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν; Βεβαίως, διότι καὶ οἱ δύο εἶναι ἄρχοντες ὁμοειδεῖς· ἀφοῦ ἐκλέγομεν ἐκείνους, πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τούτων. Προτιμώτερον ὅμως καὶ τὸ δίκαιον τοῦτο νὰ εἶναι καταγεγραμμένον, διὰ νὰ μὴ ἡμπορῇ κανεὶς νὰ σὰς το διαμφισβητήσῃ πλέον. Ἐν γένει εἶναι ἀνάγκη νὰ συνταχθῇ πλήρης νόμος

περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν ἐπιμελητῶν, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον θὰ γίνῃ προσεχῶς.

7 Ἰανουαρίου.— Συζήτησις τῶν δύο σχεδίων ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Χ., τοῦ τοῦ Β. καὶ τοῦ τοῦ ἀντιπροσώπου. Ἀλλὰ τώρα τίς πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας τῆς τάξεως πρὸς τοὺς δύο τοῦτους φιλοπόνους συναδέλφους; Ὁ ἀντιπρόσωπος δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτὸς ἑαυτὸν. Ὁ Π. πρέπει παρὰ τὸν ἀντιπρόσωπον νὰ διορίσωμεν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ. Πάντες κατενόησαν τὴν ἀνάγκην ταύτην καὶ ἀπεφάσισαν νὰ προβοῦν ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν. Προτῆτερα ὅμως συνεζητήθησαν δύο ἀκόμη γινῶμαι. Ὁ Μ. δηλ. ἐνόμιζεν, ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος ὀφείλει νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Β., οὗτος δ' ἐκεῖνον, ὅτι ὁ δὲ Μ. χρονογράφος πρέπει νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας. Ἄπαντες ὅμως ἐξέφρασαν γνώμην, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν ἔχει οὔτε ὁ Β., οὔτε ὁ χρονογράφος, ἀφοῦ δὲν εἶναι ἀντιπρόσωπος. Ἐκλογὴ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ ἀντιπροσώπου. Μυστικὴ ἢ φανερά ψηφοφορία πρέπει νὰ γίνῃ; Τινὲς συνηγοροῦν ὑπὲρ μυστικῆς ψηφοφορίας. (Ὁ Σχ. διὰ νὰ μὴ θεωρήσῃ κανεὶς τὸν ἑαυτόν του προσβεβλημένον), οἱ λοιποὶ ὑπὲρ φανερᾶς χάριν οἰκονομίας χρόνου. Εἰς προέτεινε πρῶτον νὰ ἀποφασίσῃ ἡ τάξις περὶ τοῦ ζητήματος τούτου· διότι μέχρι τοῦδε οὐδὲν ἔχει ἀκόμη ὀρίσει αὕτη περὶ τοῦ πράγματος τούτου, οὐδὲν ἄρθρον ἔχει ἀναγράψῃ εἰς τὸν νόμον. Ὁ Σ. ἐκλήθη πρὸ τῆς τάξεως, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ψηφοφορίαν. Προυτιμήθη ἡ φανερά ἐκλογὴ, ἐξ ἧς δὲ προταθέντων ἐξελέγη σχεδὸν παμψηφεί ὁ Σπ. Οὗτος ἐρχεται πρὸ τῆς τάξεως, εὐχαριστεῖ διὰ τὴν τιμὴν, δηλώνει, ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐκλογὴν καὶ εὐχαριστεῖ δι' ὠραίας φράσεως τοὺς συντάξαντας τὰς ἐπιστολάς. Ἄλλ' ὅπερ καθωρίσθη σήμερον, πρέπει νὰ καταγραφῇ διὰ νὰ ἰσχύῃ εἰς τὸ μέλλον.

8 Ἰανουαρίου.— Σήμερον ἐστάλη ἐμῇ δαπάνῃ ἡ πρὸς τὸν Χ. ἐπιστολή. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποστολῆς ἐπιστολῶν ἔφερον εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι ἡ τάξις πρέπει νὰ ἔχῃ ταμεῖον καὶ ταμίαν. Ἐν τούτοις ἡμῶν διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς ἐκτενῆ τοῦ πράγματος ἐξέτασιν. Ὁ Χς. ἔφερε μισὴν δωδεκάδα ὠραίων εἰκονογραφημένων δελταρίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐν ἐστάλῃ πρὸς τὸν ἀσθενῆ Γ. διὰ τὴν δωρεὰν ἐξεφράσθησαν αἱ πρέπεισαι εὐχαριστίαι.

9 Ἰανουαρίου.— Λαμβάνω ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας καταγγέλλεται ὁ ὑπεροπτικὸς Γ., ὅτι ἐκτύπησε τὸ κουδοῦνι κάποιας οἰκίας. Ὅσον δυσάρεστον καὶ ἂν εἶναι τὸ πρᾶγμα, παρέχει ὅμως τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαναληφθῇ ἐν συζητήσει τὸ παλαιὸν ἀξιῶμα: πᾶν, ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, πρέπει νὰ τὸ ἀποφεύγῃ κανεὶς.

10 Ἰανουαρίου.— Τὸ ἀναγνωστικὸν τεμάχιον («ὁ μάστορας, τὸ μικρὸν σφυρίον»), παρέχει τὴν εὐπρόσδεκτον εὐκαιρίαν πρὸς

συζήτησιν περί ἀγάπης τῆς τάξεως, περί ἀνιδιοτελείας, περί κοινωνικοῦ φρονήματος καὶ περί τῶν ἐναντίων ἰδιοτήτων, περί ἰδιωτικῆς καὶ κοινοτικῆς περιουσίας, περί κρατικῆς περιουσίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν συμπεριφορᾶς. Φαντασθῆτε σύντροφοί σας τὸν νεαρὸν Ι. Χόρν. Συχνὰ ἐνθυμούμεθα αὐτόν, ὅσκις κεῖται τι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐμφανίζεται ἄλλη τις ἀταξίη καὶ ὁσάκις ἡ τάξις ἔχει ἀνάγκην ὑπηρεσίας τινός.

14 Ἰανουαρίου. — Διασάφησις ἱστορικῶν γεγονότων διὰ γεγονότων τῆς τάξεως. Καθὼς ὁ συμμαθητὴς Φ., ὁ ὁποῖος πρότερον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος συχνὰ εἶχεν ἐγκαταλίπει τὴν θέσιν του, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν νόμον, καθ' ὃν ἀπηγορεύθη τοῦτο, τοιοῦτοτρόπως ὁ Βρούτος Βρουν προεκήλεσε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἱερέως βιαιοπραγῆσας κατὰ τοῦ Π. φὸν Γρουνδολδίγγεν. Βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἡ Λουκέρνη γίνεται ἀνεξάρτητος: Καθὼς ὁ δήμαρχος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο ὑπὸ ὑπέρτης τοῦ αὐστριακοῦ γαιοκτῆμονος, βραδύτερον δὲ ἐξελέγετο ὑπὸ τούτου ἐξ ἀνδρῶν ὑπὸ τῶν πολιτῶν προτεινομένων καὶ τέλος ἐλευθέρως ὑπὸ τῆς ἐλευθέρως κοινοτικῆς τῆς πόλεως, τοιοῦτοτρόπως οἱ ἐπιμεληταὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπῆρξαν ὑπὸ ὑπέρτης τοῦ κυρίου τῆς τάξεως, μόλις δὲ βραδύτερον ἔγιναν ἄρχοντες τῆς τάξεως. Τὸ μέσον μέλος τῆς συγκρίσεως ἠδύνατο βεβαίως εὐκολὰ νὰ εὑρεθῆ. Καθ' ὅσον δὲ ἡ ἱστοριογραφία, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ σχολεῖον, ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν κοινωνικὴν ὕψιν, θὰ αὐξάνωνται αἱ εὐκαιρίαι πρὸς τοιαύτην σύγκρισιν καὶ διασάφησιν.

21 Ἰανουαρίου. — Τὸ χωρίον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἱερέως, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὴν αὐτοδικίαν, παρέχει ἀφορμὴν νὰ συζητηθῆ, τί εἶναι δίκαιον τῆς πυγμῆς καὶ τί τὸ κατὰ νόμον δίκαιον. Νέοι ἐρίζοντες εἰς τὸν δρόμον αὐτοδικοῦν, καταφεύγουν εἰς τὸ δίκαιον τῆς πυγμῆς. Ἐὰν ἀναμιχθῆ ἐνῆλίξ τις, τότε οὗτος παίζει τὸ πρόσωπον δικαστοῦ, ἀπονέμει δίκαιον, ἐκδίδει ἀπόφασιν. Παιδιὰ οἰκογενείας, ὅπου ἐπικρατοῦν καλὰ ἤθη, πρέπει νὰ ἐπικαλοῦνται τοὺς γονεῖς ὡς δικαστάς, μαθηταὶ εὐτάκτου μαθητικῆς κοινοτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸν διδάσκαλον καὶ εἰς συμμαθητάς ἐκλελεγμένους ἐπίτηδες πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐξομαλύνσεως φιλονικιῶν. Δικασταὶ τῆς τάξεως, μαθητικὸν δικαστήριον. Αὐτοδικία εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν τάξιν καὶ τὸ δίκαιον ἐντεῦθεν τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἱερέως.

26 Ἰανουαρίου. — Ὁ χρονογράφος κατέγραψεν ὑπὸ τὴν χρονολογίαν ταύτην τὰ ἑξῆς: «Τὰ παλαιὰ ἀπομακτικά τῆς μελάνης κουρελάκια μας εἶχον φθαρῆ. Διὰ τοῦτο ὁ κοινωφελὴς συμμαθητὴς μας Ο. Χ. ἔφερε νέα. Διὰ τὸ ὠραῖον, ὠφέλιμον τοῦτο δῶρον ἔπρεπε νὰ ἐκφρασθῶν εἰς τὸν δωρητὴν εὐχαριστίαι. Τὴν φορὰν ταύτην ὁ πρόεδρος μας ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας γαλλιστί: Au

nom de la classe je te dis merci pour le joli paquet d'essui-plumes que tu as apporté».

4 Φεβρουαρίου.— Εἰς τὴν τάξιν μας χθὲς κατετάχθη νεωστὶ εἰς τὸ σχολεῖόν μας ἑλθὼν ὁ μαθητὴς Κ. Ἐπειδὴ δὲν εἶχον πλεόν μάθημά τι εἰς τὴν τάξιν 11, εἰδοποίησα τὸν C. καὶ τον συνεβούλευσα νὰ ἐτοιμάσῃ χαιρετιστήριον λόγον. Σήμερον λοιπὸν ἀπηγγέθη οὗτος μὲ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν. Ὁ τοιουτοτρόπως χαιρετισθεὶς, προδήλως μὴ συνειθισμένος εἰς τοῦτο, κατεπλάγη καὶ δὲν ἠμπόρεσε νὰ εὖρη οὐδὲ λέξιν εὐχαριστήριον. Καθ' ὑπαγόρευσίν μου εἶπε τὴν πρότασιν: Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν φιλικὴν ὑποδοχὴν τὸν συνεβούλευσα δὲ νὰ ἐτοιμάσῃ δι' αὐτὸν μικρὸν εὐχαριστήριον λόγον. Διηγῆθην εἰς τὴν τάξιν, πόθεν ὁ νέος συμμαθητὴς, ἐδιάβασα ἐνώπιον αὐτῆς τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐκτάκτως καλός. Τοῦτο δὲ φαίνεται, ὅτι προϋξένησεν ἐντύπωσιν λοιπὸν ὑπολήψεως ὁ Κ. δὲν στερεῖται.

5 Φεβρουαρίου.— Σήμερον ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπόσχεσίν του ὁ Κ. μὲ ὀλίγα καὶ καλὰ λόγια. Ὁ λόγος του καταγράφεται εἰς τὰ χρονικὰ αὐτολεξεί.

6 Φεβρουαρίου.— Κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ καταγραφὴν τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου παρετήρησα, μὲ πόσῃ ἀφοσίωσιν θέλουσιν νὰ διατηρήσουν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλέγουν οἱ ἴδιοι τοὺς ἐπιμελητάς. Τὴν ἐρώτησίν μου, τί ἤθελε συμβῆ, ἐὰν ἐξέλεγον ἐγὼ τοὺς νέους ἐπιμελητάς, διαδέχονται φαιδραὶ ἀποκρίσεις. Ἦθελον ἐπαναστατήσῃ· δὲν θὰ ἀνεγνώριζον τοὺς ἐκλεγέντας, θὰ τοὺς ἠνώχλουσιν κατὰ τὴν ἐργασίαν των. Δὲν θὰ ἐπέτρεπον νὰ τοὺς ἀφαιρεθῆ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς. Ἐπεδοκίμασα τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῶν καὶ ἔκαμα τὴν παρατήρησιν, ὅτι λαὸς ἀποκτήσας δικαίωμά τι δὲν πρέπει νὰ το ἀφήσῃ. Πάντες ἀπέκρουσαν ὁμοφώνως τὴν παραχρῆμα ἐπανεκλογὴν ἀποχωροῦντων ἐπιμελητῶν, συνεφώνησεν δέ, ὅτι διὰ νὰ εἶναι αὕτη ἀδύνατος, πρέπει νὰ ἀναγρῶφῃ ἡ σχετικὴ ἀπαγόρευσις εἰς τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος ἐκφράζει τὴν θέλησιν τῆς τάξεως περὶ τῶν ἐπιμελητῶν τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο.

8 Φεβρουαρίου.— Ἐκλογὴ ἐπιμελητῶν. Κατὰ πρῶτον, διευθύνοντος τοῦ ἀντιπροσώπου, τὸν ὁποῖον ἐνίοτε μόνον παρίστατο ἀνάγκη νὰ ὑποβοηθῶ, γίνεται συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεχειρίσθησαν τὴν ἀρχὴν οἱ ἀποχωροῦντες. Μακρὰ συζήτησις εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβε μέρος περίπου τὸ ἦμισυ τῆς τάξεως καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν πολλὰ ἀπεδόθησαν μομφαὶ εἰς τοὺς δύο ἐπιμελητάς. Ἄλλὰ, εἶπεν ὁ πρόεδρος, δὲν πρέπει μὲ τόσῃ αὐστηρότητα νὰ φερώμεθα πρὸς συναδέλφους, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ πέντε ἐβδομάδας ἐθυσίασαν τὰ διαλείμματά των καὶ ἀνέλαβον πολλὴν ἐργασίαν καὶ εὐθύνην· λοιπὸν ὁμοφώνως κατόπιν ἐξεφράσθησαν καὶ αἱ εὐχα-

ριστίκι τῆς τάξεως. Νέαι ἐκλογαί. 'Ο W. καὶ Ο. Περιμένω μὲ ἀδημονίαν, πῶς θὰ διαχειρισθῆ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ὁ πρώτος τούτων. 'Ο μικρός, σπινθηροβολῶν, πείσμων ὀρφανός, μὲ πνεῦμα ταχέως κουραζόμενον καὶ μὲ μικρὰ ἀποτελέσματα εἰς τὰς μαθητικὰς ἐργασίας τοῦ ἐξελέγη ὑπὸ τῆς τάξεως μὲ μεγάλην πλειονοψηφίαν. Ἡ ὑχαιρίστησε διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἐδήλωσε, ὅτι ἀποδέχεται τὸ ἀξίωμα. Δὲν θὰ ἦτο ἡ πρώτη φορά, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπιμελητοῦ θὰ ἀνύψου ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς τὸν φορέα αὐτοῦ. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς ὁ πρόεδρος ἐφάνη ἀμφιβάλλων. ἂν πρέπει νὰ ἔχη κῦρος ἡ σχετικὴ ἢ ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία. 'Ο περὶ ἐπιμελητῶν νόμος δὲν ἔχει βέβαια ἀκόμη ἐντελῶς καθορισθῆ ἐν τῷ συνόλῳ, ἀλλὰ ἔχει γίνε ὁμοφώνως δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν. Χωρὶς βέβαια νὰ δικαιολογοῦμαι ἐντελῶς, μεταχειρίζομαι τὴν ἀφορμὴν αὐτήν, διὰ νὰ τοὺς προτρέψω νὰ εἶναι πιστοὶ πρὸς τὸν σαφῶς καθωρισμένον νόμον. Ὑπολείπετο τώρα ἀκόμη ἡ ἀναγόρευσις τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ἐπιμελητῶν. 'Ο Βς εἶπε τὴν γνώμην, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλεγοῦν διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους· ἀλλ' ἡ πλειονότης ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς συγχρόνου ἐκλογῆς ἐπιμελητῶν καὶ ἀναπληρωτῶν. Διηγήθη δὲ ἐγώ, πῶς ἔγινε τοῦτο εἰς προηγουμένης τάξεις, δηλαδή, ὅτι ἀναπληρωταὶ ἐπιμελητῶν ἐγίνοντο οἱ ὑποψήφιοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι μετὰ τοὺς ἐκάστοτε ἐκλεγομένους ἐπιμελητὰς ἐλάμβανον τὰς περισσοτέρας ψήφους, ὅτι δὲ ἴσχυε ἡ σχετικὴ πλειονοψηφία. 'Ο Λ. ὑπέβαλε ἀντὶ τῆς ἰδικῆς μου τὴν πρότασιν νὰ ἐκλέγωνται οἱ ἀναπληρωταὶ τῶν ἐπιμελητῶν κατὰ φανεράν ψηφοφορίαν διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας. Ἡ πρότασίς μου, μᾶλλον δὲ συμβουλὴ (διότι δὲν εἶμαι μέλος τῆς μαθητικῆς κοινότητος, ἀλλ' ἀπλῶς οἶονεὶ προστάτης αὐτῆς) ἀπερρίφθη, σχεδὸν δὲ παμψηφεί ἐγινε δεκτὴ ἡ τοῦ Λ. «Βλέπετε, εἰς ὠρισμένας ὑποθέσεις σεῖς εἴσθε Κύριοι καὶ ἄρχοντες, σεῖς κυβερνᾶτε τὸν ἑαυτὸν σας». Ἄλλος τις δὲ ἀπήτησε νὰ δηλοῦται ὠρισμένως ὁ ἀντιπρόσωπος ἐκάστου τῶν ἐπιμελητῶν, διὰ νὰ μὴ γεννᾶται φιλονικία, ὅσαςκι παρουσιασθῆ ἀνάγκη ἀναπληρώσεως ἐπιμελητοῦ τινος. Οὕτω λοιπὸν ὠρίσθη ἀναπληρωτῆς τοῦ μὲν Ο. ὁ Μ., τοῦ δὲ W. ὁ Γ. Ἐν τέλει ὁ πρόεδρος ηὐχέθη εἰς τοὺς νεοεκλεγέντας νὰ ἐκπληροῦν πιστῶς τὰ καθήκοντά των κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἀρίστων ἐκ τῶν προκατόχων· διότι καὶ ἀπὸ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ πρόοδος τῆς τάξεως.

Μαθητῆς τις ἐπωφελήθη ἐκ τῆς συζητήσεως διὰ νὰ κάμῃ ἀταξίαν τινά. Ἐὰν ἐπαναληφθῆ τοῦτο, μιμηθῶν δὲ αὐτὸν καὶ ἄλλοι, ἀνάγκη (τοιαύτη ἦτο ἡ δῆλωσίς μου) εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀναγορεύω ἐγὼ τοὺς ἐπιμελητὰς. 'Ο Αβ. : δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο· σεῖς μᾶς παρεχωρήσατε τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον τώρα ἀνήκει εἰς

ἡμᾶς. Ἄλλ' ἐὰν μερικοὶ κάμουν κατάχρησιν τοῦ λαμπροῦ τούτου δικαιώματος, ἐὰν τοῦτο γίνεται ἀφορμὴ ἀταξίας καὶ παραλυσίας, θὰ ἀπεδεικνύετο, ὅτι εἴσθε ἀνάξιοι τοῦ δικαιώματος τούτου. Σκεφθῆτε τοῦτο καὶ κανονίσατε τὴν συμπεριφορὰν σας!

11 Φεβρουαρίου.— Ἀπέθανεν ἡ μάμμη τοῦ Σχ. Ἡ τάξις ἀπεφάσισε νὰ καταθέσῃ στέφανον. Ἐγὼ μὲν προκατέβαλον τὰ χρήματα, ὁ δὲ X. καὶ A. ἠγόρασαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀγοράν· ὁ A. ἔφερεν αὐτόν, ὅπου ἔδει, μὲ συλλυπητήριον δελτάριον. Δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξηγήσω τὰς ἐκφράσεις «συλλυποῦμαι, συλλυπητήρια». ὡσαύτως ἔγινε λόγος περὶ τῆς δημοσίου δαπάνης ταφῆς. Ἐπὶ ταύτῃ τῇ εὐκαιρίᾳ ὁ Σ. εἶπεν, ὅτι ἡ τάξις πρέπει νὰ ἔχη ταμεῖον. Ἰσως ἀργότερα ἐπανερχόμεθα πάλιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

15 Φεβρουαρίου.— Διανομὴ τῶν ἐλέγχων τοῦ Ἰανουαρίου, οἱ ὅποιοι ἀφίνουν νὰ προῖδῃ τις, τινες οἱ μέλλοντες νὰ προβιβασθοῦν. Νὰ ἀφήσωμεν εἰς τὴν τάξιν τὸν W, τὸν προσημειωθέντα ἐπιμελητὴν, ὅστις διωρίσθη ὡς τοιοῦτος διὰ τὸν ζῆλόν του, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ὁ προβιβασμὸς δὲν εἶναι ἀσφαλής; Ὁμοφώνως σχεδὸν ἡ τάξις κηρύσσεται ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς αὐτοῦ. Ἔτσι καὶ θὰ γίνῃ. Ἀπὸ τῆς τιμητικῆς εἰς ἐπιμελητὴν ἐκλογῆς διείδον σαφῶς, ὅτι ὁ W. πρέπει νὰ προβιβασθῇ. Ἡ σημερινὴ ἐρώτησις, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀμφέβαλλον, ὁποία ἀπάντησις ἤθελε δοθῆ, ἦτο ἀπλῶς μέσον, δι' οὗ νὰ ἐκδηλωθῇ τὸ συναδελφικὸν συναίσθημα καὶ νὰ κάμω τὸν W. νὰ αἰσθανθῇ τὴν ψυχικὴν ἐπίρρωσιν, τὴν πηγάζουσαν ἐκ τῆς ἐκδηλώσεως συμπαθείας ὁμάδος ἀνθρώπων. Ἡ ἀγάπη τῆς κοινότητος καθιστᾷ ἐν γένει δυσχερῆ τὴν πτώσιν συναδέλφου. Ἡ βλάβη, τὴν ὁποίαν ἴσως ὑφίσταται ἡ τάξις εἰς τὴν διανοητικὴν πρόοδόν της, ἀντισταθμεῖται, ὡς ἐλπίζω, δι' ἀναλόγων ἠθικῶν πλεονεκτημάτων.

17 Φεβρουαρίου.— Εἰς τὰ χρονικὰ εὐρίσκονται καταγεγραμμένα ὑπὸ τὴν χρονολογίαν ταύτην τὰ ἐξῆς: «Ὁ πρόεδρος μας C. σήμερον ἐώρταζε τὰ γενέθλιά του. Ἄλλὰ δὲν ἠδύνατο βέβαια νὰ συγχαρῇ αὐτὸς ἑαυτόν. Διὰ τοῦτο τὸν συνεχάρη ὁ ἀντιπρόσωπος Σ. προσφωνήσας αὐτόν ὡς ἐξῆς: «Ἀγαπητέ Χάνς, Διὰ τὰ γενέθλιά σου ἐκφράζω ἐξ ὀνόματος τῆς τάξεως τὰς ἐγκαρδιωτάτας εὐχὰς μας. Εἶθε νὰ σου εἶναι προωρισμένη πολλὴ εὐτυχία καὶ εὐλογία, εἶθε νὰ ἐορτάζης τὰ γενέθλιά σου ἐπὶ πολλὰ ἀκόμη ἔτη μὲ χαρὰν καὶ θεοσέβειαν, καὶ νὰ διατηρήσης μὲ τιμὴν καὶ νὰ διαχειρίζεσαι εὐσυνειδήτως τὸ ὑπὸ τῆς τάξεως ἀπονεμηθὲν ἀξίωμα.» Μετὰ ταῦτα ἐσηκώθη ὁ C. καὶ εἶπε: «Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς σας, ἐλπίζω δέ, ὅτι αὐτὰ θὰ ἐκπληρωθοῦν!»

28 Φεβρουαρίου.— Σήμερον ἐπανελήφθη ὁ περὶ ἐπιμελητῶν νόμος, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἠτοιμάσθη. Οἱ πλεῖστοι γνωρίζουν πλέον

αὐτὸν ἀπ' ἔξω καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐκτὸς τῆς δημοκρατικῆς παιδεύσεως τὴν ὁποίαν ἔλαβον, ἐπλούτισαν σημαντικῶς καὶ τὸν λεκτικὸν θησαυρὸν αὐτῶν (καὶ δὴ καὶ εἰς τὰ γαλλικά). Ὑπάρχουν καλύτερα μαθήματα εἰς τὴν γερμανικὴν ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν ἀκριβῆ διατύπωσιν τοιοῦτου κειμένου, τοῦ ὁποίου τὸ ὑποκείμενον εἶναι εἰς ὅλους γνωστὸν διὰ πρόξενος ἐννέα μηνῶν, οὐ ἔνεκα αἱ νέαι ἐκ πρώτης ὄψεως δύσκολοι φαινόμεναι ἐκφράσεις καὶ συντάξεις προσλαμβάνονται καὶ ἀφομοιοῦνται ἀκόπως; Τὴν ἐλευθέραν ἀνάπλασιν διεδέχθη τοιοῦτον περιληπτικὸν μάθημα: Λοιπὸν γνωρίζετε, τί εἶναι νόμος (ἐπιστολή, ἐπιστολή ἱερέως....), δηλαδὴ σειρά προτάσεων, αἱ ὁποῖαι λέγουν, τί πρέπει νὰ γίνεταί εἰς ὀρισμένην ὑπόθεσιν. Πᾶν ὅτι ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐπιμελητὰς ἔχει ὀρισθῆ πλὴν διὰ νόμου. Μέρους τῆς ζωῆς τῆς τάξεως εἶναι τώρα πλὴν διὰ νόμου ἐρρυθμισμένον. Καὶ ἄλλα μέρη τοῦ βίου τῆς τάξεως ἔχετε ἤδη κατονοῆσει, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὰ κύρια σημεῖα. Τί ὀφείλει νὰ κάμνη ὁ χρονογράφος καὶ ἐπὶ πόσον πρέπει νὰ ὑπηρετῆ, ὡσαύτως ἔχετε ὀρίσει, ἐπίσης δὲ τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαίωματα τοῦ ὑφ' ὑμῶν ἐκλεγέντος ἐπόπτου, τοῦ ἀντιπροσώπου καὶ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, οὐχὶ ἐν ταῖς λεπτομερείαις καὶ χωρὶς νὰ καταγραφῆ τι περὶ τούτου. "Ἀγραφοὶ καὶ γραπτοὶ νόμοι. Πάντας τούτους τοὺς νόμους ἔχετε κάμει σεῖς οἱ ἴδιοι· περιέχουν τὴν θέλησίν σας· δὲν ἐπεβλήθησαν εἰς σᾶς βία. Εἶχετε τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀποφασίζετε οὕτως ἢ ἄλλως. Ἡ ἐνέργειά μου συνίστατο ἀπλῶς ἐν τούτῳ, ὅτι σᾶς ἐβοήθουν νὰ ἐκφράζετε ὀρθῶς τὰς σκέψεις σας. Εἴσθε ἐλεύθερα μέλη τῆς μαθητικῆς κοινότητος, ἐλεύθεροι πολῖται τῆς τάξεως.

Καθ' ὃν τρόπον ἡ ζωὴ τοῦ κοινοῦ τῆς τάξεώς μας, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ βίος τῆς κοινότητος τῆς πόλεως Βασιλείας εἶναι διὰ νόμων ἐρρυθμισμένον. Νόμοι τῆς πολιτείας, σχολικοί, φορολογικοί νόμοι.... Οἱ πολῖται τῆς Βασιλείας μὴ δυνάμενοι νὰ συνέλθουν ὅλοι ἐνομοθέτησαν ἐκλέξαντες πολίτας τινὰς καὶ ἀναθέσαντες εἰς αὐτοὺς νὰ δώσουν σαφῆ καὶ ἀκριβῆ διατύπωσιν τῆς θελήσεως τοῦ συνόλου: συμβούλιον, 130 μέλη. Ὑφοφοροῦν τοῦ λαοῦ. Οἱ πολῖται τῆς Βασιλείας ἄρχουσιν ἑαυτῶν, εἶναι ἐλεύθεροι. Δημοκρατία, δημοκράτι. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς αὐτὴν ἡ Ρωσσία μὲ τὴν ἀνελευθερίαν αὐτῆς. Οἱ νόμοι ὑπάρχουν διὰ νὰ τηρῶνται. Πειθαρχία εἰς νόμους, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς οἱ ἴδιοι θέτομεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς πολιτικὴ ἐλευθερία.

19 Μαρτίου.— Ὁ Β. ἀσθενεῖ. Ἐπιστολή. Πέντε σχέδια, ἐξ ὧν ἓν ἐν τῷ ἀντιπροσώπου, ἕτερον δὲ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ...

24 Μαρτίου.— Καὶ εἰς ἐμὲ ὁ C. ἐκφράζει σήμερον, κατὰ τὴν τελευταίαν δηλαδὴ σχολικὴν ἡμέραν, τὰς εὐχαριστίας τῆς

τάξεως διὰ τὴν μέχρι τοῦδε διδασκαλίαν. Καὶ ἄλλον εἰκονογραφημένον δελτάριον ἀποστέλλεται πρὸς τὸν ἀσθενῆ Β., διὰ τοῦ ὁποίου εὐχόμεθα νὰ παρευρεθῇ τοῦλάχιστον εἰς τὰς ἐξετάσεις.

25 Μαρτίου.— Δύο συνάδελφοί μου διηγούνται εἰς ἐμέ, ὅτι ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς τάξεως 1i ἐξέφρασεν εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸ τελευταῖον μάθημα τὰς εὐχαριστίας τῆς τάξεως διὰ τὴν διδασκαλίαν των. Τοῦτο ἐγίνετο χωρὶς ἐγὼ νὰ το προκινώσκω· θεωρῶ λοιπὸν τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην ὡς ἐπακολούθημα τῆς ὀργανώσεως τῆς τάξεως καὶ χαίρω διὰ τοῦτο.

27 Μαρτίου.— Ἐξετάσεις: πάντες παρόντες. Γαλλικά. Θέμα: *Petite causerie sur notre classe.* Ἐγίνετο λόγος περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν, περὶ τῆς ἡλικίας, τῶν μαθημάτων, τῶν βιβλίων, τῶν διδασκάλων καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς τάξεως περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἔργου αὐτῶν. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν ὁ Κ., ὁ ὁποῖος μεταβαίνει εἰς τὴν μεγάλην Βασιλείαν, καὶ ὁ Χ., ὅστις μέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ γυμνάσιον, ἀπαγγέλλουν μικροὺς ἀποχαιρετιστηρίους λόγους, διὰ τῶν ὁποίων ἠὲ χαρίστησαν τοὺς συμμαθητὰς διὰ τὰ καλὰ συναδελφικὰ συναισθήματά των καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ γράφουν γράμματα πρὸς τὴν τάξιν.

Νόμος περὶ ἐπιμελητῶν τῆς τάξεως 1i.

"Α ρ θ ρ ο ν 1.— Οἱ ἐπιμεληταὶ εἶναι ὑπάλληλοι (ἄρχοντες τῆς τάξεως) καὶ ἐκλέγονται ὑπ' αὐτῆς ἐν μυστικῇ ψηφοφορίᾳ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας.

"Α ρ θ ρ ο ν 2.— Ἡ ἐξουσία αὐτῶν διαρκεῖ πέντε ἐβδομάδας.

"Α ρ θ ρ ο ν 3.— Οὐδεὶς ἐπιμελητῆς ἔχει τὸ δικαίωμα, παρελθόντος τοῦ χρόνου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, νὰ ἐκλεγῆ ἄλλιν ἀμέσως εἰς τὸ ἀξίωμα ἐπιμελητοῦ.

"Α ρ θ ρ ο ν 4.— Ἐκάτερος ἐπιμελητῆς ἔχει ἀναπληρωτὴν.

"Α ρ θ ρ ο ν 5.— Ἀμφότεροι οἱ ἀναπληρωταὶ ἐκλέγονται ἐκάστοτε συγχρόνως μετὰ τοὺς ἐπιμελητὰς ἐν φανερᾷ ψηφοφορίᾳ διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας.

"Α ρ θ ρ ο ν 6.— Αἱ λοιπαὶ τῆς τάξεως ἀρχαὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι οὔτε ἐπιμεληταί, οὔτε ἀναπληρωταὶ ἐπιμελητῶν.

"Α ρ θ ρ ο ν 7.— Ἐπιμελητῆς τις δύναται εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ καθαιρῆται ὑπὸ τῆς μαθητικῆς κοινότητος. Ἡ γραπτὴ αἴτησις καθαιρέσεως πρέπει νὰ φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τοῦλάχιστον δέκα συμμαθητῶν καὶ νὰ παραδοθῆ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον, μεθ' ὃ ὀρίζεται συζήτησις καὶ ψηφοφορία περὶ αὐτῆς.

"Α ρ θ ρ ο ν 8.— Ἐὰν ἐπιμελητῆς τις ᾔθελε νὰ ἀπαλλαγῆ τοῦ ἀξιωματοῦ του, ὀφείλει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον

γραπτήν αἴτησιν παραιτήσεως. Περὶ δὲ τῆς παραιτήσεως ἀποφασίζει ἡ τάξις εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν.

Ἄρθρον 9.— Καθήκοντα τῶν ἐπιμελητῶν : Πρῶτοι εἰσέρχονται εἰς τὴν τάξιν, τελευταῖοι ἀπέρχονται· διανέμουν καὶ συλλέγουν τὰ πρὸς γραφὴν χρήσιμα ὑλικά· φροντίζουν περὶ τῶν μαυροπινάκων· εἰς κάθε διάλειμμα, ἐὰν ἡ αἴθουσα δὲν θερμαίνεται, ἀνοίγουν τὰ παράθυρα, κλείουν δὲ αὐτὰ πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν συμμαθητῶν· εἰς τὸ τέλος τῶν μαθημάτων ὅλης τῆς ἡμέρας ἀνοίγουν ὅλα τὰ παράθυρα, κλείουν τὰ τυχὸν ἀνοικτὰ μελανοδοχεῖα, μαζεύουν τὰ κάτω κείμενα χαρτάκια, κουρέλια μελάνης κτλ. βιβλία λησμονηθέντα κλείουν εἰς τὸ κιβώτιον καὶ ἀποδίδουν εἰς τοὺς κτήτοράς των τὴν ἐπομένην ἡμέραν· παραδίδουν τὸ βιβλίον τῶν ποινῶν τῶν μαθητῶν.

Ἄρθρον 10.— Δικαιώματα τῶν ἐπιμελητῶν: Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς συμμαθητὰς νὰ παρενοχλοῦν αὐτοὺς κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Οἱ παραβάται τιμωροῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καταγγέλλονται εἰς τὸν διδάσκαλον.

Ἄρθρον 11.— Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐπιμελητῶν εἶναι αἱ εὐχαριστίαι, τὰς ὁποίας ἐκφράζει εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως ἅμα τῷ τέλει τῆς ἀρχῆς αὐτῶν ὁ ἀντιπρόσωπος καὶ ἡ ρῆσις, τὴν ὁποίαν ἀναγράφει ὁ διδάσκαλος εἰς τὸν ἔλεγχον αὐτῶν.

Ἄρθρον 12.— Αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ ἀναθεωροῦνται ὁποτεδήποτε.

Β' ΕΤΟΣ

(6^{ΟΝ} ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ)

21 'Απριλίου 1908.—'Αρχίζει τὸ σχολεῖον (6ον σχολικὸν ἔτος εἰς τὴν 2αν τάξιν). Εἰς τοὺς 36 ἐκ τῆς τάξεως 11 προαχθέντας μαθητὰς προστίθενται δύο ἀπορριφθέντες τοῦ σχολείου μας καὶ τρεῖς μαθηταὶ τοῦ πραγματολογικοῦ γυμνασίου, οἱ ὅποιοι δὲν προήχθησαν εἰς τὴν ἐκεῖ δευτέραν τάξιν. Ἐγάσαμεν δύο ἐκ τῶν ἀρίστων διακόψαντας φοίτησιν καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀπεκτίσαμεν πέντε ἀξίας κάτω τοῦ μετρίου· τὸ πνευματικὸν λοιπὸν ἐπίπεδον τῆς τάξεως πίπτει αἰσθητῶς. Ἐν τούτοις: ἄς περιμείνωμεν! Ἴσως εἰς τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τῶν νεηλύδων κρύπτεται κατὶ τι ἰδιαιτέρον, τὸ ὅποιον προσθέτει νέον τόνον εἰς τὴν συναυλίαν τῆς τάξεως, τὴν κάμνει ποικιλωτέραν καὶ τὴν πλουτίζει.

Πρέπει νὰ ἔχουν κῦρος καὶ διὰ τὴν τάξιν 2 Καὶ μέχρι τοῦδε διατάξεις, ὁ περὶ ἐπιμελητῶν νόμος καὶ οἱ ὀλίγοι ἄλλοι θεσμοί, τοὺς ὁποίους αὐτὴ ἡ κοινότης τῆς τάξεως 11 ἔθεσε εἰς τὸν ἑαυτὸν της; Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀρχίσωμεν πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ἐπειδὴ κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν δὲν συνήργησαν οἱ πέντε προστεθέντες; Μεταβάλλονται οἱ νόμοι τῆς κοινότητος τῆς πόλεως Βασιλείας, ἐὰν 5, 20, 100 πρόσωπα μεταναστεύσασα ἐρχονται καὶ ἐγκαθίστανται εἰς τὸ καντόνι; Ὅχι, αὐτοὶ ὀφείλουσι νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις. Ἔτσι καὶ οἱ πέντε νέοι σύντροφοι τῆς τάξεως. Πρέπει οἱ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐκλεγέντες νὰ διατηρήσουν τὰ ἀξιώματά των; Προσωρινῶς ναί: ἀλλ' οἱ ἐπιμεληταὶ ποέπει νὰ ἀνανεωθοῦν, διότι ἔληξεν ὁ χρόνος τῆς ἐξουσίας των. Ὁ C. διευθίνει τὴν ἐκλογὴν. Ὑποβάλλετε προτάσεις! Προτείνεται ὁ K., ὁ ὁποῖος μάλιστα τὸν Φεβρουάριον εἰσήλθεν εἰς τὸ σχολεῖον, πρέπει δὲ νὰ ἐπισκέπτεται ἀπὸ 4—5 μ. μ. τὰ βοηθητικὰ μαθήματα τῆς γαλλικῆς. Ὁ C. δὲν γνωρίζομεν, ἐὰν ὁ K. εἶναι ἀκόμη ἀνάγκη νὰ παρακολουθῇ τὰ βοηθητικὰ μαθήματα ἢ ὄχι. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἐπιμελητής. Ἀπαλλάσσω τοῦ καθήκοντος τούτου τὸν προταθέντα, ἐπιμελέσταντο καὶ ἱκανώτατον μικρὸν καὶ τοιοῦτοτρόπως εἰσέρχεται ὁ B. εἰς τὸν κατάλογον τῶν ὑποψηφίων. Ἄλλη πρότασις: ὁ B. Ὁ Σχ. ὑποβάλλει τὴν ἔνστασιν, ὅτι οὗτος ὑπῆρξεν ἤδη κάποτε

ἐπιμελητής. Ὁ C.: γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἐὰν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλέξωμεν τὸν B, δευτέραν φοράν. Ἔχομεν ἀποφασίσει, ὅτι κανεὶς συμμαθητῆς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἐπιμελητῆς δύο φορές κατὰ σειράν. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου δὲν ἀφορᾷ τὸν B. καὶ ἐπομένως δύναται νὰ ἐκλεγῇ· διότι δὲν εἶναι πουθενὰ γραμμένον, ὅτι συμμαθητῆς τις μόνον μίαν φοράν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἐπιμελητῆς. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐκλεγοῦν μόνον ὁ O. καὶ ὁ W., βεβαίως ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο ὁ B. Ἀφοῦ ὁ κατάλογος συνεπληρώθη (ἀνὰ δύο δι' ἐκάστην σειράν θρανίων), ἐξακολουθεῖ ὁ C.: Παρακαλῶ τὸν M. καὶ Σχ. νὰ μοιράσουν τὰ ψηφοδέλτια, εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γραφοῦν δύο ὀνόματα. Κατὰ τὴν ἀρίθμησιν ἐρωτᾷ ὁ C: ὁ Σχ., ὁ ὁποῖος δὲν προυτάθη, ἔχει μίαν ψῆφον· τί πρέπει νὰ γίνῃ; Ἡ ψῆφος εἶναι ἔγκυρος· γράψτε τὸ ὄνομα πλησίον τῶν ὀνομάτων τῶν τακτικῶν ὑποψηφίων. Ὁ C.: ὁ Sp. ἔλαβε μίαν ψῆφον καὶ ἀνέλαβεν ἤδη ἀξίωμα. Λοιπὸν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου λέγει: οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι οὔτε ἐπιμεληταί, οὔτε ἀναπληρωταὶ αὐτῶν. Δὲν ἤμπορεῖ λοιπὸν νὰ ἐκλεγῇ ὁ Sp. Ἡ ψῆφος εἶναι ἄκυρος. Ἐγκυρα ψηφοδέλτια ἀπεδόθησαν 40, ἡ ἀπόλυτος πλειονοψηφία εἶναι λοιπὸν 21. Ἐλαβον ψήφους: ὁ B. 12 κλ. Κανεὶς λοιπὸν δὲν ἐξελέγη καὶ πρέπει νὰ γίνῃ δευτέρα ἐκλογή. Κατὰ τὴν δευτέραν ἀρίθμησιν παρατηρεῖ ὁ ψηφολέκτης Sp.: Ἐν ψηφοδέλιον φέρει δις τὸ αὐτὸ ὄνομα, εἶναι ἔγκυρον; Καταφάσκω, οὕτω δὲ καὶ μανθάνω διὰ δευτέραν φοράν, ὅτι ἐκλογεῦς τις ἐπιμελητῶν ἤμπορεῖ νὰ ἔλθῃ ὅλως ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν σκέψιν νὰ δώσῃ τὰς δύο ψήφους του εἰς ἕνα μόνον συμμαθητήν. Ὁ C. ἀνακοινώνει, ὅτι καὶ ἡ δευτέρα ἐκλογή δὲν κατέληξεν εἰς ἀποτέλεσμα.

21 Ἀπριλίου.— Μετὰ μεσημβρίαν. Δὲν θὰ ἦτο δυνατόν καὶ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη ἐκλογή νὰ μὴ δώσῃ ἀποτέλεσμά τι; Ἐπακολούθημα: ἐπιβλαβῆς ἀπώλεια χρόνου. Δὲν θὰ ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ ἀποτρέψῃ τὸ κακὸν τοῦτο; Ὁ Γ.: θὰ ἤμπορούσαμεν νὰ ἐκλέξωμεν τοὺς ἐπιμελητὰς διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας. Ὁ Β.: ὅχι δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα τοῦτο· ὁ νόμος μας εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἀπαιτεῖ μυστικὴν ἐκλογήν. Ὁ Π.: θὰ ἠδύνατο νὰ ἀξιῶσῃ τις, ὅτι μόνον οἱ καταγραφέντες πρῶτοι-πρῶτοι ὑποψήφιοι ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν ψήφους. Ἐγώ: τότε βέβαια δὲν θὰ ἐγίνετο μὲν τόσον μεγάλη διάσπασις ψήφων, ἀλλὰ θὰ περιωρίζετο ἡ περὶ τὴν ἐκλογήν ἐλευθερία· δὲν θὰ ἦτο μόλα ταῦτα ἀσφαλές, ὅτι θὰ κατωρθῶνετο ταχεῖα ἐκλογή. Ὁ Μ.: θὰ ἦτο δυνατόν νὰ θεωρήσωμεν ἐκλεγέντας ἤδη κατὰ τὴν πρώτην ἐκλογήν ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὰς περισσοτέρας ψήφους, ἂν καὶ δὲν ἔφθασαν τὴν ἀπόλυτον

πλειονοψηφίαν. Ἐξήγησις τῆς σχετικῆς πλειονοψηφίας. Ἡμποροῦμεν λοιπὸν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς; Ὁ Ν.: ὄχι· διότι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν, δὲν ἠμποροῦμεν λοιπὸν νὰ θεωρήσωμεν ἔγκυρον τὴν σχετικὴν. Ἐπὶ πόσον εἶναι τοῦτο ἀδύνατον; Ἐφ' ὅσον ἰσχύει ὁ νόμος. Πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐκάματε νόμον; Διὰ νὰ ἔχωμεν τάξιν περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιμελητῶν. Ὁ νόμος ἔπρεπε νὰ σας βοηθῇ καὶ τῶρα σὰς ἐμποδίζει. Τί νὰ γίνῃ λοιπὸν; Ὁ Μγ.: Νὰ κάμωμεν νέον νόμον. Ὁ Μ.: θὰ ἦτο δυνατόν κοντὰ εἰς τὸν παλαιὸν νὰ κάμωμεν καὶ νέον, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἀνεγράφετο, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐπιμελητῶν καὶ κατὰ τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν. Λοιπὸν θὰ ἐπετρέπετο τότε νὰ ἐκλέγωμεν καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ κατὰ τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν. Ἀλλὰ πότε κατὰ τὴν μίαν καὶ πότε κατὰ τὴν ἄλλην; Ὁ Μ.: Πρῶτα κατὰ τὴν ἀπόλυτον καί, ἐὰν δὲν προέκυπτεν ἀποτέλεσμα τι, κατὰ τὴν σχετικὴν. Ὁ Σ.: θὰ ἠδυνάμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τὸν νόμον. Ποῖον εἶναι τὸ τελευταῖον ἄρθρον τοῦ νόμου; (τὸ ὁποῖον ἐγὼ περιμένων τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν ἐξήγησα ἀκριβέστερον). Ὁ Σ.: ὁ νόμος οὗτος δύναται νὰ ἀναθεωρηθῆται εἰς κάθε περίστασιν. Β.: βλέπετε λοιπὸν διέξοδον; Σρ.: Ἡμποροῦμεν νὰ μεταβάλλωμεν τὸν περὶ ἐπιμελητῶν νόμον. Πρέπει νὰ μεταβληθῇ ὁλόκληρος; Ὁ Α.: μόνον τὸ πρῶτον ἄρθρον· τὰ ἄλλα μὰς ἐξυπηρέτησαν μέχρι τοῦδε καλὰ καὶ δέν μας παρέσχον ἐμπόδια. Ἔτσι εἶναι ὁ νόμος εἶναι μέσον τακτοποιήσεως καὶ ρυθμίσεως τοῦ βίου τῆς κοινότητος. Ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι δὲν ἐξυπηρετεῖ πλέον τὸν σκοπὸν τοῦτον, μεταβάλλεται κατὰ τὰς ἀνάγκας ἢ ὀλικῶς ἢ μόνον μερικῶς. Ὁλικὴ ἀναθεώρησις τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου.

22 Ἀπριλίου.—Ἐπειδὴ τὸ πρῶγμα ἐπέειγε, —οἱ ἐπιμεληταὶ εἶναι ἀπαραίτητοι—, ἐπαναλαμβάνομεν σήμερον πάλιν τὴν συζήτησιν περὶ ἀναθεωρήσεως. Ὁ Σρ. προτείνει νὰ θέσουν: Οἱ ἐπιμεληταὶ ἐκλέγονται διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἐν ἀνάγκῃ διὰ τῆς σχετικῆς. Ὁ Μ.: ἐκλέγονται εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν διὰ τῆς σχετικῆς πλειονοψηφίας. Ὁ Κ.: ἐκλέγονται εἰς φανεράν ψηφοφορίαν διὰ τῆς σχετικῆς πλειονοψηφίας. Ὁ Σ. ἐρωτᾷ τὴν τάξιν, τίνας παρατηρήσεις ἔχει νὰ κάμῃ περὶ τῶν προτάσεων τούτων. Ὁ Μ. ἐλέγχει τὴν πρώτην, ὅτι δὲν ἠξεύρει κανεὶς καλὰ, πότε μέλλει νὰ ἰσχύῃ ἡ σχετικὴ πλειονοψηφία. Παρατηρῶ, ὅτι εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν τὸ ἄρθρον 1 παρέχει δυσκολίας μετὰ τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν του. Διατί λοιπὸν νὰ ἀπορρίψωμεν ἐντελῶς τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν; Ὁ ἐπιμελητῆς εἶναι τόσον σπουδαῖος

υπάλληλος, ὥστε εἶναι εὐκατῶν νὰ ἔχη τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς μισητῆς τάξεως. Πῶς θὰ εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἐὰν εἰς τὸ ἄρθρον 1 προσετίθετο: κατὰ τὴν δευτέραν ἐκλογὴν ἀποφασίζει ἡ σχετικὴ πλειονοψηφία; Οὕτω προτείνω ἐγώ. Ἄλλ' ὁμοῦ ἐγὼ ἐν γένει τὸ δικαίωμα νὰ κάμω προτάσεις; Ὁ W.: ὄχι, σεῖς δὲν ἀνήκετε εἰς τὴν κοινότητα τῆς τάξεως, παρεχωρήσατε δὲ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἐπιμελητῶν ἐντελῶς εἰς ἡμᾶς. Ἀλλὰ θέλει τις ἴσως νὰ ἀναλάβῃ τὴν συμβουλὴν μου; Ὁ A.: ἀναλαμβάνω τὴν πρότασίν σας. Ὁ C.: Λοιπὸν ἔχομεν τέσσαρας προτάσεις, δηλαδή... Ὁ ὑποβαλὼν πρότασιν τινα δύναται καὶ νὰ τὴν ἀποσύρῃ. Γίνεται τοῦτο καὶ γίνεται δεκτὴ ἢ ὑπὸ τοῦ A. διατυπωθεῖσα πρότασις. Ἰσχύει λοιπὸν τώρα τὸ νέον ἄρθρον 1 διὰ τὴν ἐκλογὴν, ἢ ὅποια δὲν κατωρθώθῃ ἀκόμη; Μὲ μεγάλην πλειονότητα δίδεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις. Ὁφείλομεν λοιπὸν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν τρίτην ἐκλογὴν; (ἑρωτῶ δοκιμαστικῶς). Ὁ Mz.: Ὁχι, ὁ παλαιὸς νόμος δὲν ἔχει τώρα ἰσχύν, ὁ δὲ νέος δὲν γνωρίζει τρίτην ἐκλογὴν. Ἀρχιζομεν ἐξ ἀρχῆς. Ἡ πρώτη ἐκλογὴ καταλήγει πάλιν ἀνευ ἀποτελέσματος· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐκλέγονται μὲ τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν ὁ K. καὶ ὁ Σχ., ὡς ἀντιεπιμεληταὶ δὲ ὁ B καὶ ὁ J. Ὁ C. δίδει πέρας εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐκφράζων τὴν εὐχὴν νὰ ἐκπληρώσουν πιστῶς τὰ καθήκοντά των οἱ νέοι ἐπιμεληταί.

Αὐτὸ ἦτο βέβαια μακροχρόνιος ἐκλογικὴ ἀσχολία, ἀλλὰ καρποφορωτάτη εἰς νέας ιδέας καὶ πρόσφορος νὰ ἐνισχύῃ τὸ φρόνημα αὐστηρᾶς νομιμοφροσύνης. (Ἦλη πρὸς ἐκθεσιν: ἀναθεώρησις τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου.)

25 Ἀπριλίου.—Ὁ B., ὁ ἀναγινώσκων χειρότερα ἀπὸ ὅλην τὴν τάξιν, πάλιν σήμερα τὴν ἔκαμε νὰ περιπέσῃ εἰς ἀνίαν. Τὸν τοποθετῶ πρὸ τῆς τάξεως: κοίταξε ἐκεῖ τοὺς συμμαθητάς σου! 40 λαμπρὰ παληγορία! Ὅλα ἀναγινώσκουν καλύτερα ἀπὸ σέ· μερικοί, ἄλλοτε ὁμοιοί σου, ἐπροχώρησαν πολὺ καὶ τώρα ἤμποροῦν νὰ τοὺς ἀκούουν οἱ ἄλλοι· σὺ μόνον ἔμεινες ὀπίσω. Ἄν λοιπὸν καὶ τώρα ψελλίξῃς καὶ τραυλίξῃς καὶ διαστρέφῃς τὰς λέξεις ἀξιοθρήνητα, βασανίζεις τοὺς 40 εὐχερῶς ἀναγινώσκοντάς φίλους σου καὶ τοὺς προξενεῖς μικρὰν μονοτονίαν. Διατί τοὺς τοὺς λυπεῖς μὲ αὐτό; Δέν τοὺς θέλεις καὶ δέν τοὺς ἀγαπᾶς λοιπὸν; Βέβαια! Πῶς ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀγαπᾷ τοὺς συμμαθητάς του καὶ ὁμοῦ νὰ τοὺς βασανίζῃ καὶ νὰ τοὺς βλάπτῃ μὲ ἀπώλειαν χρόνου; Πρέπει κανεὶς νὰ σε ὑπερηδᾷ, ὅταν ἀναγινώσκωμεν κατὰ σειράν. Δέν θὰ το ἐπεθύμεις, διότι τοιουτοτρόπως θὰ ἦσο τρόπον τινα ἀποκεκλεισμένος ἀπὸ τὴν κοινότητα καὶ τοῦτο δέν το θέλουν οὐδὲ οἱ συμμαθηταί σου. Ἡ θέλετε σεῖς νὰ ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὴν ἀνίαν αὐτὴν διὰ τοῦ ἀπλοῦ τούτου μέσου; Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ ἀναγινώσκῃ πλέον ὁ B., ἀς δηλώσῃ. Οὐδεὶς. Τούναντίον. Βλέπεις,

ὄλοι σὲ θεωροῦν ἄξιον ὡς συνάδελφον. Γίνου ἄξιος αὐτῶν. Χρειαί-
ζεται μόνον νὰ διαβάξης δυνατὰ εἰς τὸ σπίτι κάθε ἡμέραν ἓν
τέταρτον τῆς ὥρας καὶ μετ' ὀλίγον θὰ συμβαδίξης με τοὺς
ἄλλους. Δὲν θέλω καμμίαν ὑπόσχεσιν ἀπὸ σέ' μόνον νὰ σκέπτεσαι,
ὅτι εἰς τὸ μέλλον τὰ μάτια ὄλων θὰ διευθύνωνται εἰς σέ'!

28 Ἀπριλίου.— Χθὲς ἐσήμαινεν ὁ κώδων τὸ τέλος τοῦ τε-
λευταίου μαθήματος, ὁ Σχ. ἔτακτοποίει τὰ βιβλία του καὶ ἤτοι-
μάζετο νὰ ξεκινήσῃ, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔμενον ἤσυχον. Σήμερον χρη-
σιμοποίησις τοῦ συμβάντος. Ὁ κώδων σημαίνει τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος
διατάσσει τὸ τέλος τῶν μαθημάτων ὀλίγον πρὸ τῆς 12ης.
Λοιπὸν ὁ Σχ. δὲν ἔχει πράξει σύμφωνα με τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος
ἀπαλλάσσει αὐτὸν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἀπὸ τὸν πρὸ μεσημβρίας
σχολικὸν καταναγκασμὸν; Ἐγὼ δὲ δὲν προσέχρυσαι εἰς τὸν νόμον
μὴ διατάξας ἀμέσως τέλος τοῦ μαθήματος; Διὰ νὰ διευκολύνω τὴν
κρίσιν τῶν μαθητῶν, ἀναγινώσκω τὴν ἐπομένῃ μικρὰν ἱστορίαν,
τὴν ὁποίαν διηγῆθην κάποτε εἰς μίαν τῶν ἐδῶ ἐφημερίδων.

Λέγεται, ὅτι συνέβη ὀπίσω εἰς τὸν Ἰουραν καὶ ὁ εἰπὼν ἀναφέ-
ρει ὅτι ὑπῆρξεν αὐτόπτης καὶ αὐτήκοος μάρτυς. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐρ-
γοστασίῳ ἐσχίζε ἔζυλα κάποιος ἐργάτης, ὁ ὁποῖος ἔκαμνε
καλούτσικα τὴν ἐργασίαν του. "Ἐνας κορμὸς δένδρου με ρίζας,
σκληρὸς καὶ στερεὸς ἀνθίστατο με πολλὴν ἐπιτυχίαν ἐναντίον
σφηνός, ὁ ὁποῖος με ἀπρέπειαν καὶ θρασυτητα ἤθελε νὰ χωθῆ
εἰς τὰ μύκια του. Κατὰ κανονικὰ διαστήματα κατέπιπτε με
βόμβον τὸ πλήκτρον τοῦ ἐργάτου, ἔθλιβεν ἀπρόθυμος ὁ σφῆν,
ἔτριζε με λύσσαν ὁ κορμὸς.

Χωρὶς νὰ τον ἰδῆ ὁ ἐργάτης, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐτὴν ὁ Κύριος.
Τὸ πλήκτρον ἴστατο εἰς τὸ Ζενίθ, διὰ νὰ συντριψῇ καταπίπτων.
Τὴν στιγμήν αὐτὴν ἤχησε εἰς τὸν μικρὸν κτύπον ὁ πρῶτος
ἐκ τῶν δώδεκα ἀπολυτρωτικῶν κτύπων καὶ — κάτω — ἔπιπτε τὸ
πλήκτρον φειδόμενον ἐπιμελῶς σφηνός καὶ κορμοῦ. Εἰς τὴν
στιγμὴν ὁ ἀκριβῆς ἐργάτης ἠτοιμάσθη νὰ ἀπέλθῃ τότε ἐρχεται
βιαστικὰ ὁ ἐργοστασιάρχης καὶ τον διατάσσει δεσποτικῶς: Τόσον
ἀκριβῆς εἶσαι σὺ με τὸ δικαίωμά σου; Καλά! Ἄλλὰ νὰ εἶσαι
τόσον ἀκριβῆς καὶ εἰς τὸ καθῆκόν σου! Μετὰ μεσημβρίαν πρέπει
νὰ σε ἴδω νὰ καταφέρῃς τὸ πρῶτον κτύπημα με τὸν πρῶτον
κτύπον τοῦ ὥρολογίου. Τοιουτοτρόπως δὲ τῶ ὄντι συνέβη. Πέντε
λεπτὰ πρὸ τῆς 1ης μ. μ. ὁ ξυλοκόπος ἐστέκετο ἄθυμος πρὸ τοῦ κορ-
μοῦ· μισὸ λεπτὸν προτύτερα ἐσήκωσε τὸ πλήκτρον του ὑπὸ τὸ ἀπει-
λητικὸν βλέμμα τοῦ κυρίου του καὶ μετὰ τὸν κτύπον τοῦ κώδωνος
ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ με βόμβον ἐπὶ τοῦ σφηνός, ὁ ὁποῖος ἔθλιβεν
ἀπρόθυμος, καὶ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔτριζε με λύσσαν. Ἐτσι
κατορθώθη ὁμοφώνια. Ἀρχὴ καὶ τέλος συνεδέθησαν ἀναμεταξύ
των καὶ ὁ κύριος ὑπομειδιῶν με εὐχαρίστησιν ἔφυγε νὰ ροφήσῃ

τὸν καφφέν του καὶ νὰ διηγηθῆ περι τῆς φιλακριβείας τοῦ ξυλοκόπου του.

Σ υ μ π έ ρ α σ μ α .: Καὶ ἡ ἀκριβεία ἤμπορεῖ νὰ εἶναι ὑπερβολικὴ. Τὸν νόμον πρέπει κανεὶς νὰ τηρῆ καὶ νὰ ἐκτελῆ μὲ νοῦν. Ὁ λαὸς τῆς πόλεως Βασιλείας, δηλαδὴ ἡ πολιτεία, ἀνέθεσεν εἰς τὸν διδάσκαλον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχολικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς σᾶς. Εἶναι ἀρχὴ τῆς πολιτείας ἐκτελεστικὴ, καθὼς ὁ χρονογράφος κχι οἱ ἐπιμελητὰί εἶναι ἀρχαὶ τῆς τάξεως. Αὐτὸν ἐνδιαφέρει τὸ κουδοῦνι καὶ θὰ συμμορφώνεται μὲ αὐτό. Πολλὰς φορές δὲν ἤμπορεῖ νὰ διακόπτῃ ἀμέσως. Ἐνας ἔξυπνος νέος τὸ καταλαμβάνει καὶ εἰς ἐνδεχομένην περίπτωσιν ὑπομένει μισθὸν ἢ ὀλόκληρον λεπτόν, ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν διδάσκαλον καί, ἐπειδὴ ὅλα τὰ παιδιὰ ἔχουν νοῦν, ὅλα τὰ πράγματα ἐξελίσσονται ὁμαλῶς. Βεβαίως ἔχετε καὶ δικαιώματα π. χ. τὸ δικαίωμα νὰ ἀφεθῆτε ἐλεύθεροι περὶ τὸ κτύπημα τοῦ κώδωνος. Ἐὰν λοιπὸν ὁ διδάσκαλος παρέτεινε τὸ μάθημα ἀνευ ἀνάγκης, ἠθέλητε θεωρήσει τοῦτο καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ το θεωρήσετε δολοπλοκίαν καὶ παράβιασιν τοῦ δικαίου καὶ νὰ διαμαρτυρηθῆτε κατ' αὐτῆς. Ἐκτὸς ἐὰν μερικοὶ κρατοῦνται ἔνεκα ἰδιαιτέρων λόγων, τοὺς ὁποίους ὁ νόμος δὲν ἔχει λ. χ. ἔνεκ ἀμελείας τοῦ καθήκοντος. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ τέλους τοῦ μαθήματος ἄρχω ἐγώ, εἰς τὰ τῶν ἐπιμελητῶν π. χ. σῆς. Διάφοροι λοιπὸν ἐξουσίαι, αἱ ὁποῖαι ὀφείλου νὰ σέβωνται ἀλλήλας· οὐχὶ ἐπεμβάσεις.—Οὕτως ἐμφανίζεται ἡ θέλησις τῆς πολιτείας εἰς τὰς κατὰ τὰς περιστάσεις συζητήσεις μας, αἱ ὁποῖαι συγγνώτατα προκαλοῦνται ἀκριβῶς ὑπὸ ἀντιθέσεων. Ἐνδομύχως χαίρω διὰ τὴν ὠφέλιμον ταύτην ταραχὴν διότι ὅλα ἀποβαίνουν ἀναγκάτως εἰς ὄφελος τῆς τάξεως.

30 Ἀπριλίου.— Τρεῖς κακῶς ἀναγινώσκοντες ὄφειλον μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων νὰ μείνουν εἰς τὸ σχολεῖον, διὰ νὰ ἀσκηθοῦν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, περίπου δέκα λεπτά. Μόνον εἰς μένει, ἀφίεται δὲ ἀμέσως ἐλεύθερος κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ἐξ ἄλλης τινὸς τάξεως. Ὁ δευτερός μ. μ. κλαίων λέγει, ὅτι το ἔλησμόνησεν. Εὐθύς ἀμέσως γίνεται οὔτος, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα ἀλλὰ διανοητικῶς ὑστερῶν, πιστευτός. Ὁ τρίτος, ὁ ὁποῖος εἰσαβέβαιον τῆς ἐπιεικείας τῆς τάξεως, δὲν φέρει ἐπαρκῆ ἀιτιολογίαν. Συζήτησις μὲ τὴν τάξιν. Ἡ πολιτεία τῆς πόλεως Βασιλείας θέλει νὰ γίνετε νέοι μὲ γνώσεις καὶ μὲ χρηστὰ ἦθη. Διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν θέλησίν της, διώρισεν ἐμέ. Εἶμαι τὸ ὄργανον, τὸ μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ πολιτεία θέλει νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν της ὡς πρὸς σᾶς. Διὰ νὰ ὑποβοηθῆσω τοὺς ἀδυνάτους, κάμνω κᾶτι τι περιπλέον, θυσιάζω, ὅμοια μὲ τοὺς ἐπιμελητάς, μέρος τοῦ ἐλευθέρου χρόνου μου καὶ κοπιᾶζω διὰ σᾶς. Καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη; Ὁ Β. μὲ κάμνει νὰ τρέχω κατόπιν του, μὲ γελαῖ,

μέ μεταχειρίζεται περιφρονητικῶς, μέ κοροϊδεύει. Ἄγνωμοσύνη, θρασύτης. Τοιαύτη διαγωγή δέν εἶναι ἀξία τιμωρίας; Ἄλλ' ἴσως ὁ Β. δέν ἐσκέφθη τόσον καλά, τί ἔκαμε. Ἴσως ὑπέπεσεν εἰς σφάλμα μᾶλλον ἀπό ἀνοησίαν, παρά ἀπό κακὴν πρόθεσιν. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ ἡδύνατο νὰ συγχωρηθῆ τὴν πρώτην ταύτην φορὰν. Τί φρονεῖτε σεῖς περὶ τούτου; Ὁ Μ. ἔχει τὴν τελευταίαν γνώμην καὶ ζητεῖ παρακλητικῶς ἐπιείκειαν διὰ τὸν Β., ἡ δὲ τάξις συμφωνεῖ ὁμοφώνως. Πρέπει νὰ ὀφείλῃς εὐγνωμοσύνην εἰς τοὺς συμμαθητάς σου, εἰς τὴν κοινότητα τῆς τάξεως, ὅτι δέν τιμωρεῖσαι. Δευτέραν φορὰν βεβαίως θά σου συμβῆῖ κάτι τι χειρότερον. Εἰς τὴν τάξιν σου δὲ δύνασαι νὰ φανῆς εὐγνώμων διὰ τὴν φιλίαν της, ἐὰν δείξηῖς περισσοτέραν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν παρά ἔως τώρα. Θά εἶναι ἀρκετὴ ἡ βαρύτης τῆς «δημοσίας γνώμης». Ὁ διδάσκαλος πρέπει, καθὼς ὑπουργός τις, νὰ ἔχη ὀπίσω του εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἐξουσίας του ὅσον τὸ δυνάτον μεγάλην πλειονοψηφίαν· μόνος ἢ μετ' ὀλίγην μόλιον ἀκολουθίαν εἶναι χαμένος. Πᾶν δέ, τὸ ὅποιον θέλει νὰ πράττῃ, πρέπει νὰ το βλέπουν ὅλοι σαφῶς καὶ εὐκρινῶς· πλήρης παρηρησία εἶναι ἡ ἀρίστη πολιτικὴ τοῦ διδασκάλου.

1 Μαῖου.—Ταχέως διαδέχονται ἀλλήλα τὰ γεγονότα τῆς τάξεως, τὰ δυνάμενα νὰ χρησιμοποιηθοῦν διὰ νὰ ἐπιρρωσθῆ τὸ συναίσθημα τοῦ δικαίου, ἡ ἔννοια τοῦ νομίμου, τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ὑπακοῆς, τῆς αὐτοδιοικήσεως. Σήμερον ἡ τάξις εἶναι δικαστήριον, ὃ ὑπ' αὐτῆς ἐκλεγείς ἐπόπτης κατήγορος, κατηγορούμενοι δὲ στέκονται πρὸ τοῦ δικαστηρίου ὁ Μ. καὶ ὁ W. καθήκοντα προέδρου τοῦ δικαστηρίου μέ τὴν βοήθειάν μου ἐκτελεῖ ὁ πρόεδρος τῆς τάξεως. Ὁ ἐπόπτης κατηγορεῖ τοὺς δύο, ὅτι, παρά ἐπανειλημμένην ὑπόμνησιν, ἀκόμη δέν παρέδωσαν τὴν ἐπιβληθεῖσαν εἰς αὐτοὺς, ὡς ποινὴν γραπτὴν ἐργασίαν δι' ἐγκατάλειψιν τῆς θέσεως. Ὁ C. ἀναγινώσκει τὴν σχετικὴν ὑπὸ τῆς τάξεως θεθεῖσαν καὶ ἀνηρτημένην εἰς τὸν τοῖχον διάταξιν καὶ ἐρωτᾷ τοὺς δύο, ἂν ἔχουν νὰ εἰπουν τι πρὸς ὑπεράσπισίν των. Ὁ Μ. τὸ κάμνει καὶ ἡ θέσις του φαίνεται τοιουτοτρόπως ἡπιωτέρα. Ὁ W. παραιτεῖται. Ποῦ κεῖται τὸ πλημμέλημα τῶν δύο; Ἐπανεστάτησαν κατὰ τῆς τάξεως, εἶναι ἀντάρται. Ἐκαμεν ἴσως εἰς αὐτοὺς ἡ τάξις κανὲν ἄδικον, ὥστε νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμουν ἀνταρσίαν; Σύγκρισις πρὸς τοὺς ἐπαναστάτας τῶν καντανίων. Ἐδῶ δέν ἐπρόκειτο νὰ ἀποτρέψουν ἄδικόν τι· λοιπὸν εἶναι ἔνοχοι καὶ πρέπει νὰ τιμωρηθοῦν. Προτάσεις. Ψηφοφορία. Ὁ Μ. τιμωρεῖται εἰς κράτησιν μιᾶς ὥρας. Ὁ ἀντιπρόσωπος ἀναμειγνυόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν θεωρεῖ ἀπρεπὲς τὸ νὰ στείλῃ ἡ τάξις συμμαθητὴν εἰς τὸ κρατητήριον. Ὁ δεῦτερος καταδικάζεται λοιπὸν νὰ γράψῃ πλήρες τέταρτον φύλλον. Τώρα προκαλῶ νὰ συγκρίνουν τὰς δύο ἀποφάσεις. Ὅλοι

έννοϋν, ότι πάντες οί πολίται τῆς τάξεως πρέπει νά εἶναι ἴσοι πρὸ τοῦ νόμου, ότι δὲν πρέπει νά ὑπάρχουν προνόμια τῶν προσώπων (τὸ ἀξίωμα τοῦτο τῆς ζωῆς τῆς τάξεως ἀναγράφεται εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ τοίχου φύλλον τοῦ νόμου). Ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν πρώτην γνώμην καὶ τιμωροῦνται οἱ δύο ὁμοίως. Τὸν δὲ Μ. πρὸς τοῦτους κάμνομεν νά ἐννοήσῃ, ὅτι ἐφάνη ἀγνώμων πρὸς τὴν τάξιν, ἡ ὁποία τὸν ἐξέλεξεν ἐπιμελητὴν τὴν προτελευταίαν φοράν μετὰ μεγάλην πλειοψηφίαν, οὕτω δὲ ἐξησφάλισε τὴν προαγωγὴν του. Εἰς ἀμφοτέρους ἐπιρρίπτει καὶ ἡ μομφὴ ἀνοησίας, ἡ ὁποία συστάται ἐν τούτῳ, ὅτι διὰ τῆς ἀρρογορίας διευτυπώνισαν τὴν κατὰσχύνῃ των. Ἐάν δὲν παρέχεται εὐπείθεια εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ἐπόπτου, ἂν καὶ αὐταὶ οὐδὲν ἄλλο ἐκφράζουσιν ἢ τὴν θέλησιν τῆς τάξεως εἰς τὴν προκειμένην δὲ περίπτωσιν καὶ τὴν τῶν σφαλέντων, ὀφείλει νά καταφεύγῃ τις εἰς τὸν διδάσκαλον, ὁ ὁποῖος μόνον ἔχει τὴν δύναμιν νά ἀναγκάσῃ εἰς ἐκτέλεσίν της. Τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν τῆς πρώτης ταύτης διαδικασίας, πρὸ πάντων δὲ τὴν ὀργανώσιν τῆς ὑπερασπίσεως, ἐπιφυλάσσομεν εἰς μεταγενέστερον χρόνον.

Ὁ Α. ζητεῖ ἀδειαν νά ὁμιλήσῃ καὶ ἐκθέτῃ, ὅτι τελευταίως ἀφῆκε τὴν θέσιν του καὶ ὁ Β. Ὁ Α. ψέγεται ὑπὸ τῆς τάξεως ὡς καταδόχης καὶ ὑποδεικνύεται εἰς αὐτόν, ὅτι σφετερίζεται δικαίωμα, τὸ ὁποῖον μετεβίβασεν ἡ τάξις εἰς τὸν τακτικὸν ἐπόπτην.

5 Μαΐου.—Γενέθλιος τοῦ Σχ. Ἄριστος συγχαρητήριοις λόγος τοῦ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως ὁμιλοῦντος C.

7 Μαΐου.—Τινές, οἱ ὅποιοι ὑστέρησαν εἰς τὸ μάθημα ἄλλου διδασκάλου, ἐπειδὴ οὕτω κατῆσχυναν τὴν τάξιν, ὀφείλουν σήμερον νά κρατηθοῦν εἰς τὸ σχολεῖον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψίν μου καὶ νά περιγράψουσιν εἰς ἔκθεσιν τὸ ἀμάρτημά των.

9 Μαΐου.—Σήμερον καὶ αὐριον ἐκλογαὶ τοῦ μεγάλου συμβουλίου καὶ τῆς κυβερνήσεως.

Ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἡρώτων περὶ τῶν τοιχοκολλημάτων, περὶ τῶν ἐκλογικῶν ἐπιστολῶν καὶ περὶ τῶν ἐκλογικῶν φακέλων, τοὺς ὁποίους ἔλαβον ἤδη οἱ πατέρες τῶν μαθητῶν. Σήμερον δεικνύω τὸν ἐκλογικὸν μου φάκελλον καὶ ξεδιπλώνω τοὺς κομματικὸς καταλόγους. Τὰ ὀνόματα τῶν ἐνταῦθα κομμάτων εἶναι ἤδη γνωστά.

Ὁ λαὸς τῆς πόλεως Βασιλείας ἔχει ἀνάγκην νόμων, καθὼς ἡ κοινότης τῆς τάξεως 2K. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι πολὺς, ὥστε νά σκεφθῇ ὡς τοπικὴ κοινότης, ἀντιπροσωπεύεται δι' ἐπιτροπῆς ἐξ 130 μελῶν. Τὸ μέγα συμβούλιον εἶναι ἡ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ λαοῦ τῆς Βασιλείας, τρόπον τινὰ ὁ λαὸς ἐν μικρῷ. Ἐκαστον κόμμα ζητεῖ νά ἐκλέξῃ εἰς τὸ συμβούλιον ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα μέλη. Ὅσα μεγαλύτερα ντὸ κόμμα τόσα περισσότεροι ἀντιπρό-

σωποι (ἀναλογική ἐκλογή). Τίς ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ; "Ὅτιν σεῖς ἐκλέγετε ἀντιπροσώπους, μετέχουν τῆς ἐκλογῆς ὁμοίως κἀτοικοὶ τῆς Βασιλείας, Ἑλβετοὶ ἐν γένει καὶ ξένοι. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ μεγάλου συμβουλίου ἐκλέγον οἱ πολῖται τῆς Βασιλείας καὶ οἱ τῶν λοιπῶν καντονίων, ἐὰν ἔχουν ἐγκατασταθῆ ἔνταῦθα ἀπὸ τριῶν μηνῶν ἀποκλείονται οἱ ξένοι καὶ ἐκεῖνοι οἱ Ἑλβετοί, οἱ ὅποιοι ἔχουν στερηθῆ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

11 Μαΐου.—Οἱ μαθηταὶ διηγοῦνται ὅ,τι εἶδον καὶ ἤκουσαν περὶ τῶν ἐκλογῶν τοῦ καντονίου. Εἰς φέρεσι τὸ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐκλογῆς παράρτημα ἐντοπίου ἐφημερίδος. Διὰ νὰ γίνεταί εὐχερέστερον ἡ ἐκλογή διηρέθη τὸ καντόνι εἰς 12 ἐκλογικὰ διαμερίσματα (δέκα διαμερίσματα τῆς πόλεως καὶ δύο ἀγροτικῶν κοινοτήτων). Αἱ 130 θέσεις διενεμήθησαν εἰς αὐτὰ ἀναλόγως πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων. Ἐπὶ τοῦ πρῶτου ὀνομάζονται μόνον τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως.

13 Μαΐου.—Παραπέμπεται εἰς τὴν τάξιν μας νέος μαθητής, ἐρχόμενος ἐκ Καρλσρούης. Χαιρετισμὸς διὰ τοῦ C. ἐν ὀνόματι δὲ τοῦ νεήλυδος, ὁ ὁποῖος μένει ἄφρωνος, ὁ γείτων αὐτοῦ A. εὐχαριστεῖ διὰ τὴν ὑποδοχὴν. Ἐπακολουθοῦν ἀλακοινώσεις τινὲς περὶ Βάδης κτλ.

15 Μαΐου.—Ὁ J. πνίξει καὶ μᾶς σταματᾷ τὴν ἐργασίαν. Ἡ τάξις περιμένει, ἕως ὅτου εὐαρεστηθῆ νὰ προσέξῃ. Στέκονται ἐναντίον ἀλλήλων: κακὴ διάθεσις τοῦ J. καὶ ἡ θέλησις τῆς τάξεως νὰ μάθῃ. Δὲν συμπεριφέρεται ὁ κύριος J. ὡτὰν μεγάλος, ὁ ὁποῖος κάμνει τοὺς συντρόφους νὰ τον περιμένωσι ὡτὰν ὑπηρέται; Πόθεν λαμβάνει τὸ δικαίωμα τοῦτο; «Ἡ ἀυθαίρεσις προσβάλλει τὸ δίκαιον».

16 Μαΐου.—Θόρυβος πρὸ τοῦ εἰσελθῆ εἰς τὴν τάξιν. Ὁ ἐπόπτης μέχρι τοῦδε εἶχεν ἐξουσίαν ἐπὶ ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἄφινον τὴν θέσιν των. Τώρα εὐρύνεται ἡ σφαῖρα τῶν δικαιωμάτων του. Εἰς τὸ φύλλον μετὰ τὰς ἀναγεγραμμένας τῆδε κάκεισε ἐκδηλώσεις τῆς θελήσεως τῆς τάξεως ἀναγράφεται κατόπιν συζητήσεως καὶ ὁμοφώνου συγκαταθέσεως ἡ πρότασις: Ἡ τάξις 2K θέλει νὰ μὴ γίνεταί θόρυβος κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ διδασκάλου. Εἰς δὲ τὴν πρώτην διάταξιν προστίθεται ἡ δευτέρα: ὅστις προξενεῖ θόρυβον, ἀπόντος τοῦ διδασκάλου, γράφει ὀλόκληρον τέταρτον φύλλον.

20 Μαΐου.—Αὐριον ἡμερήσιος περίπατος εἰς τὴν ἐξοχὴν. Συζήτησις. Εἶναι πρᾶξις τῆς τάξεως 2K, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ὑπεύθυνος, ἡ ὁποία ἡμπορεῖ αὐτὴν καὶ τὴν πόλιν Βασιλείαν νὰ τιμῆσῃ ἢ νὰ ἐντροπιάσῃ. Καὶ ἔξω τῶν σχολικῶν τοίχων ἰσχύει φυσικὰ τὸ ἀξίωμα: πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ προαγάγῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, πρέπει νὰ το πράττῃ κανεὶς μετὰ χαρᾶς. Καλὴ συμπεριφορά, φειδῶ τῶν φυτειῶν! Διὰ νὰ

Ἡ ζωὴ Μαθητικῆς Κοινότητος

προφυλάξωμεν τὴν γραμμὴν ἀπὸ διαλύσεως, ἀναγνωρίζονται δύο ὑπὸ τῆς τάξεως ἐκλεγέντες ὡς προφυλακὴ, δύο ὡς ὀπισθοφυλακὴ· εἰς τὸ κέντρον πορεύεται ὁ ἀντιπρόσωπος, ὁ κατ' ἐξοχὴν ὑπεύθυνος, καὶ ἀπὸ τὸν ὅποιον πρέπει νὰ ζητῆ τις τὴν ἄδειαν διὰ βραχεῖαν ἀπομάκρυνσιν. Ἀσκῶ μόνον εἶδος ἀνωτέρας ἐποπτείας καὶ ἐλπίζω νὰ μὴ ἀναγκασθῶ ποτε νὰ ἐπέμβω. Ὁ W. δέχεται τὰ συγχαρητήρια διὰ τὴν γενέθλιον αὐτοῦ.

22 Μαΐου.—Συζήτησις περὶ τοῦ περιπάτου. Οὐδεὶς ὑπέπεσεν εἰς παράπτωμά τι· οἱ τέσσαρες ὁδηγοὶ τῶν πορευομένων παρέσχον ἀρίστας ὑπηρεσίας· εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον ἀπονέμονται αἱ εὐχαριστίαι τῆς τάξεως.

23 Μαΐου.—Ἐκλογή ἐπιμελητῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ C. Ἐκφράζεται εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἐπιμελητὰς διὰ τὴν πιστὴν ἐργασίαν των· εἰς δευτέραν ψηφοφορίαν μὲ σχετικὴν πλειονοψηφίαν, ἐκλέγονται νέοι, οἱ Γ καὶ X. Ἐνῶ γίνεται ἐκλογή, ὁ I. παραπονεῖται, ὅτι τὸν κατηγοροῦν, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν ἐψήφισε τὸν ἑαυτὸν του. Ἰκανοποίησις. Τοιαύτη πράξις δὲν ἀπαγορεύεται, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι ἀξιοσύστατος, ἀντιβαίνει πρὸς τὴν μετριοφροσύνην. Δύο μαθηταὶ ἐστόλισαν τὰ ψηφοδέλτια των μὲ εἰκόνας τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν· τρίτος δὲ εἶχε γράψῃ θωπευτικὸν ὄνομα. Τὰ τρία ψηφοδέλτια κηρύσσονται ἄκυρα καὶ γίνεται ἡ ἐξήγησις, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διὰ καταχρήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματός των πραγματικῶς ἔχασαν αὐτό.

27 Μαΐου.—Πραγματευόμενοι ἕκαστον νέον καντόνι—σήμερον τὸ Τεσσίν—ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἐννοίαν τῆς ἐλευθερίας τοῦ κοινοῦ τοῦ καντονίου, τὸ ὅποιον θέτει αὐτὸ—εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμέσως—τοὺς νόμους αὐτοῦ καὶ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν διὰ τοῦ μεγάλου συμβουλίου ἐκπροσώπησιν αὐτοῦ.

30 Μαΐου.—Πολλοὶ προσβληθέντες ὑπὸ τῆς τρόπον τινὰ ἀμερικανικῆς αἰφνιδίας μεταβολῆς τοῦ καιροῦ, οἱ ὅποιοι μόλα ταῦτα παρουσιάσθησαν, ἐπαινοῦνται διὰ τὸν πρὸς χάριν τῆς τάξεως ἥρωισμόν των. Εἰς ὅλους ἐγείρει χαρὰν ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ X, ὅτι συνήντησε συμμαθητὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὁ ὁποῖος στέλλει χαιρετισμούς εἰς τὸν διδάσκαλον καὶ εἰς τὴν τάξιν.

6 Ἰουνίου.—Ῥαῖον εἰκονογραφημένον δελτάριον πρὸς τὸν ἀσθενῆ B.

9 Ἰουνίου.—Ὁ B. πάλιν παρών· τοῦ γίνεται φιλικὴ δεξιῶσις ὑπὸ τοῦ C. συγχαίρει δὲ οὗτος τὸν K. διὰ τὴν γενέθλιόν του, καὶ δὴ κατὰ προηγηθεῖσαν συμβουλὴν μου, μὲ τρόπον διάφορον ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε, ὁ ὁποῖος ἔχει γίνεαι ἀρκετὰ στερεότυπος· θίγει δηλαδὴ ἑλαφρῶς τὰς ἰδιαιτέρας σχέσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται μὲ τὴν τάξιν τὸ ἄγον τὴν γενέθλιον παιδίον. Εἰσαγωγὴ τῶν ἐκφρά-

σεων: πρᾶγμα τῆς τάξεως, ὑπόθεσις τῆς τάξεως. Εἰς τὸ μέλλον ὁ πρόεδρος θὰ ἀρχίξῃ ἀνακοινώσεις καὶ συζητήσεις μὲ τὴν πρότασιν: ἔχομε, νὰ τελειώσωμεν ἀκόμη μίαν ὑπόθεσιν τῆς τάξεως.

10 Ἰουνίου.—Ἡ θέλησις τῆς τάξεως ἀπέναντι συμμαθητῶν ὡς πρὸς τὴν καθαριότητα, τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος κλπ. δεικνύεται ἰσχυροτέρα, παρὰ ἡ τοῦ διδασκάλου. Αὐτοκυριαρχία ἀπὸ τῆς κοινωνικῆς, ὄχι μόνον ἀπὸ ὀτομικῆς ἀπόψεως.

Διὰ νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις, ὤφειλον περίπου 10 μῦθηταὶ νὰ μείνου, εἰς τὸ σχολεῖον εἰς τὰς 4 μ.μ. ἐπὶ τίνα λεπτό. Τὰ μάτια τοῦ Μ. γεμίζου, δάκρυα: ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ ἐπείγουσα, παραγγελίαν. "Ἄν καὶ κατ' οὐσίαν δὲν ἔχω δικαίωμα κρατήσεως—δὲν πρόκειται περὶ παραβάσεως καθήκοντος—διστάζω νὰ τον ἀφήσω, διότι ὄλοι ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα. Θέλετε νὰ τον ἀφήσω νὰ φύγῃ; "Ὅλοι λέγουν ναί, ἀφοῦ δὲ οὗτος ἠὺχαρίστηρεν αὐτοὺς διὰ τὴν χάριν, φεύγει γρήγορα-γρήγορα.

19 Ἰουνίου.—Ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κ. "Ἐξ προσφέρονται νὰ σχεδιάσουν ἀπάντησιν Γενέθλιος τοῦ Β.

22 Ἰουνίου.—Ἐκ τῶν ἑξ σχεδίων ἀναγνωρίζεται ὡς τὸ ἀριστόν τὸ τοῦ Σπ. καί, ἐπειδὴ εἶναι ἤδη γραμμένον ἐπὶ ταχυδρομικοῦ χάρτου, ἀποστέλλεται ἀμέσως. Ὁ C. εὐχαριστεῖ τοὺς πέντε ἄλλους διὰ τὴν φιλοπονίαν· αὐτὸν δέ, ὡς τὸν ἕκτον, εὐχαριστεῖ ὁ ἀναπληρωτῆς τοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἐπειδὴ προκίεται ἀπλῆ ἐπικνάληψις συμβάντος τοῦ τελευταίου ἔτους, τὸ ὁποῖον συνεζητήθη τότε, ἡ διπλῆ αὕτη πρᾶξις ἐξελέγχεται ἄνευ ἄλλης παρατηρήσεως.

Διὰ νὰ κεντήσω τὸν ζῆλον εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς τάξεως ἐργασίαν, ἐρωτῶ, ἐάν οἱ μέλλοντες εὐεργέται δὲν ἔπρεπε καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀμείβωνται καλύτερον. Ὁ Α. νομίζει καλὸν νὰ ἀναγράφωνται εἰς τὸν ἔλεγχόν των αἱ εὐχαριστίαι τῆς τάξεως, ὁ δὲ Λ. νὰ ἀναγράφωνται αὐταὶ εἰς τὰ χρονικά. Ὁ Α. εἶναι ὑπὲρ πιστοποιητικοῦ εὐγνωμοσύνης. Ὁ Σπ: θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐκλέξωμεν ἓνα, ὁ ὁποῖος ἐῖραφεν εἰς ἰδιαιτερον τετράδιον τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐργασθῆ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως. Διηγοῦμαι εἰς αὐτοὺς περὶ τῆς εὐχαριστηρίου πλακός, ἡ ὁποία ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ Ρήνου ἐν Ράιν-φέλδεν ἀναγράφει προπάντων ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ὑπεστήριξαν οἰκονομικῶς τὰ λουτρά τῶν πτωχῶν.....

¶ Μετὰ ταῦτα ὁ Β: θὰ ἠδυνάμεθα νὰ καρφώσωμεν εἰς τὸν τοῦχον μικρὰν πλάχα καὶ νὰ ἀναγράψωμεν ἐπ' αὐτῆς τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐργασθῆ ὑπὲρ τῆς τάξεως. Ἀποφασίζεται ὁμοφώνως ἡ προμήθεια τῆς ἐπιτιμίας τιμητικῆς πλακός, φερύσης τὸν τίτλον: «πλάξ Meister Haemmerlein».

25 Ἰουνίου.—Ὁ C. ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας διὰ δελτάριον

τοῦ Φ. καὶ Χ. πρὸς τὴν τάξιν, ψέγει δὲ τὰ σφάλματα τοῦ κειμένου.

26 Ἰουνίου.—Παρὰ σφοδρὸν πονόδοντον, ὁ ὁποῖος τὸν ἔπιασε χθὲς καὶ δὲν τὸν ἄφησε πλέον μέχρι τῆς μεσημβρίας σήμερον, ὁ Ο. ἦλθεν εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐπαινος διὰ τὴν τοιαύτην ἐγκράτειαν. Μετὰ μεσημβρίαν θριαμβευτικῶς φέρει τὸν βασανιστὴν τοῦ ἐντὸς μικροῦ κυτίου. Ἡ περίστασις αὕτη χρησιμοποιεῖται, διὰ νὰ ὀμιλήσωμεν πάλιν μίαν φοράν περὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν δοντιῶν, περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῆς περιποιήσεως αὐτῶν καὶ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ὀδοντιατρικὴν πολυκλινικὴν. Ἡ πόλις τῆς Βασιλείας ἱδρυσεν αὐτὴν· λοιπὸν φροντίζει περὶ τῆς ὑγείας καὶ εὐημερίας τῶν πολιτῶν τῆς. Θεωρεῖ τούτο καθήκον αὐτῆς (μερικὸν σκοπὸν), καθ' ὃν τρόπον ἀναλαμβάνει νὰ διδάσκη τὴν νεολαίαν τῆς. Σχολεῖον καὶ πολυκλινικὴ εἶναι ἰδρύματα τῆς πολιτείας.

Προέτρεψα τοὺς μαθητὰς νὰ ἀναγράψουν καὶ νὰ φέρουν εἰς τὴν τάξιν γαλλικὰς λέξεις, ἐκφράσεις, προτάσεις, τὰς ὁποίας παρατηροῦν εἰς ἐπιγραφὰς καταστημάτων, εἰς τοιχοκολλήματα, εἰς τοίχους οἰκιῶν κλπ. διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὸν ἐκ τοῦ βιβλίου θησαυρὸν λέξεων διὰ λέξεων τοῦ πρακτικοῦ βίου. Σήμερον φέρει ὁ Α: Bureau officiel des renseignements en face de l' hôtel des Postes. Ἀναγινώσκειται, μεταφράζεται εἰς τὴν γερμανικὴν, γίνεται λόγος περὶ γραφείου συγκοινωνίας καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ· εἰδικῶς δὲ ἡ λέξις officiel (office, officiel) ἐρμηνεύεται ὅσον τὸ δυνατόν καλῶς.

27 Ἰουνίου.—Ἐκλογὴ ἐπιμελητῶν. Ὁ C. διευθύνει αὐτὴν καὶ ἐν ἀρχῇ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου. Ἐκλέγεται ὁ Χ. μετ' τὴν ἀπόλυτον, ὁ δὲ Φ. μετ' τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν.

Ὁ Β. ἔρχεται μόλις περὶ τὴν 11ην ὥραν μετ' ἐπαρκῆ αἰτιολογίαν. Ἐπαινεῖται δημοσίᾳ διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ προαίρεσιν.

29 Ἰουνίου.—Δελτάριον ἀπὸ τὸν Ρ. ἐκ Ράιν-φέλδεν, ὅπου ἐπῆγε χθὲς. Δελτάριον ἀπὸ τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος συμμαθητὴν Χ. ἐξ Ααρὰου. Ὁ Ρ. φέρει γυμνόπουν εἰς τὸ σχολεῖον τὸν Α, ὁ ὁποῖος δὲν ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ ὑπόδημα ἕνεκα πληγῆς, τῆς ὁποίας ἕνεκα ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐπαινεῖται δεόντως διὰ τὸ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως ἐνδιαφέρον.

3 Ἰουλίου.—Υπὸ τοῦ Μ. φέρεται εἰς τὴν τάξιν τὸ ἀντίγραφον τοῦ ἀκολούθου τοιχοκολλήματος. Colonie française de Bâle fête nationale mardi 14 Juillet 1908. Ἐξήγησις τῆς λέξεως colonie. Ἐθνικὴ ἑορτὴ. Καθὼς οἱ Βαλδσταῖται συνέτριψαν τὴν Zwinguri καὶ ἄλλας ἀκροπόλεις τῶν τυράννων, οὕτως ἔπραξεν

ὁ λαὸς τῶν Παρισίων κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν 14 Ἰουλίου 1789 κατὰ τῆς Βασιλίδης.

4 Ἰουλίου.—Ὁ Σπ. ἀγγέλλει, ὅτι σήμερον θὰ ταξιδεύσῃ σιδηροδρομικῶς μετὰ τὸν πατέρα του, σιδηροδρομικὸν ὑπάλληλον, εἰς Αἰρόλον καὶ ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐπιστρέψῃ περὶ ὑπερβαίων τὸν Γοτθάρδον εἰς Goeschenen. Νοερὸν ταξίδι ὁλοκλήρου τῆς τάξεως, τὸ ὅποιον θὰ ζωογονήσῃ τὴν Δευτέραν μετὰ τὴν διήγησίν του ὁ Σπ.

6 Ἰουλίου.—Ὁ Σπ. ὁ ὅποιος ἔστειλε χθὲς ἀπὸ "Ὀσπενταλ" ὠραῖον εἰκονογραφημένον δελτάριον ἐμφανίζεται μετὰ μεγάλην ἀνθοδέσμην ῥόδων τῶν Ἀλπεων, τὰ ὅποια ἔδρεψεν ὁ ἴδιος καὶ διηγεῖται περὶ τοῦ ταξιδίου του. Ἰδιαιτέρως ἔντονος ἦτο ἡ περιγραφή τοῦ ψύχους, τὸ ὅποιον ἐβασίλευεν ἐπὶ τοῦ Γοτθάρδου. Δελτάριον εἰς τὸν ἀσθενῆ J.

Τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα ἐπέστῃσα τὴν προσοχὴν εἰς τὰ τοιχοκολλημάτα, τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν κατὰ τῆς χρήσεως ἀψιθίου εἰσῆγησιν νόμου, οὕτω δὲ προσκάλεσα ἀγωνιώδη τινὰ προσδοκίαν.

Σήμερον φέρουσι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ψηφοφορίας. Καθ' ὃν τρόπον ἡ τάξις θέλει νὰ διάγῃ ὠραῖα καὶ μετὰ εὐταξίαν, καθὼς ἡ πόλις Βασιλεία θέλει διὰ τοῦ σχολικοῦ καταναγκασμοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς κεφαλὰς τῆς νεολαίας αὐτῆς τάξις καὶ εὐγενῆ φρονήματα, τοιοῦτοτρόπως τὸ κοινὸν τῆς ὁμοσπονδίας ἐξέφρασε χθὲς τὴν θέλησίν του, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1910 δὲν πρέπει πλέον κανεὶς Ἐλβετὸς νὰ ἀκολαστῆν διὰ τοῦ δηλητηριώδους ἀψιθίου. Ἡ θέλησις αὕτη ἐκφράζεται δι' ὁμοσπονδιακοῦ νόμου, ὅστις ἐθεσπίσθη χθὲς ὑπὸ τοῦ ἐλβετικοῦ λαοῦ.

Εἰς δύο ἐκ τῶν τριῶν ἐκ τῆς τάξεώς μας εἰς τὴν ἐξοχὴν χάριν υγείας ἀποσταλέντων πληρώνεται ἡ διαμονὴ ἐκ τῆς ὁμοσπονδιακῆς ἐπιχορηγήσεως. Οὗτοι ἔλαβον τὴν σχετικὴν ἐπιταγήν. Διασάφησις.....

8 Ἰουλίου.—Ὁ Μ., ἕνεκα τοῦ ὁποίου κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἔγινεν ἡ ἔκθεσις, «δυσάρεστος μουσική», δὲν ἔδωκεν ἔκτοτε ποτε πάλιν ἀφορμὴν οὐδ' οἱ λοιποί. Σήμερον ὁ Γ. εὐχαρίστως καθαρίζει τὴν μνήμην του κάπως πολὺ δυνατά. Ἐπανάληψις τῶν δύο ρητῶν Goethe καὶ Rückert.

Ὁ Φ. ἀπουσιάζων, διότι ἔχει πρησμένον μάγουλον, στέλλει δελτάριον. Ὁ Α. τούναντιον μετὰ πρησμένην κεφαλὴν ἔρχεται καὶ ἐπαινεῖται διὰ τοῦτο. Σύγκρισις τῶν δύο. Οὕτω πᾶς μαθητῆς ὑπόκειται εἰς τὸν διερκεῖ ἔλεγχον τῆς τάξεως.

10 Ἰουνίου.—Σήμερον, τελευταίαν ἡμέραν πρὸ τῶν μεγάλων διακοπῶν, ὁ C. προσφωνῶν τὴν τάξιν, εὐχεται καλὰς διακοπὰς εἰς τοὺς συμμαθητάς, τοὺς συμβουλεύει καὶ κατὰ τὸν μὴ σχο-

λικόν τούτον χρόνον νά ἔχουν εἰς πᾶσαν προᾶξιν ὑπ' ὄψει τήν τιμὴν τῆς τάξεως καὶ προτρέπει αὐτοὺς νά κάμνουν συχνὰς ἐκδρομάς εἰς τὰ περίεξ

22 Αὐγούστου.—“Ἄν καὶ ὁ Φ. ἐκπληρώνη τὰ ἐξωτερικὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἐπιμελητῆς μὲ ζῆλον, οἱ συμμαθηταὶ του εἶναι ἀκράτητοι ἐναντίον του, ἐπειδὴ πρὸ τῆς ὥρας τῆς ὀδικῆς (ὅπου δὲν λειτουργεῖ ἡ ὀργάνωσις τῆς τάξεως) ἀναγράφει τοὺς φλυαροῦντας, φεῖδεται δὲ τῶν πλησίον του κατοικοῦντων συμμαθητῶν κ. τ. Λοιπὸν σήμερον ὁ C., στηριζόμενος εἰς τὸν περὶ ἐπιμελητῶν νόμον, ἄρθρ. 7, φέρει εἰς συζήτησιν ἔγγραφον περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐπιμελητοῦ, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ περισσοτέρων τῶν δώδεκα μαθητῶν. Ὁ κληρονομούμενος ὑφίσταται ἀγρίαν ἐπίθεσιν. Πρὸ τοῦ ἐρεθισμοῦ τούτου νομίζω, ὅτι ὀφείλω νά ἐπέμβω καὶ νά συστήσω μετριοπάθειαν· διότι ἀπόλυσις σημαίνει μεγάλην καταισχύνην. Δὲν θὰ ἦτο καλύτερον νά νοθευθῆσιν τινεῖς πρῶτον τὸν πταίστην;... ἔγενετο ἤδη, λέγει τις. Ναι, ἴσως τὸ ἕκαμάν τινεσ μεμονωμένως, ἀλλ' οὐχὶ ὅλη ἡ τάξις. Ὁ C. ἐρωτᾷ, ἂν πρέπη πρῶτον νά ὑπουπῆσουν τὸν Φ. τὰ καθήκοντα του. Σχεδὸν ὁμοφώνως φεῖδονται τοῦ Φ. ἀκόμη αὐτὴν τὴν φορὰν, ἀλλὰ τὸν συμβουλεύουν μὲ αὐστηρότητα εἰς τὸ μέλλον νά εἶναι ἀμερόληπτος.

6 Αὐγούστου.—Ἀνάμνησις τῆς μάχης παρὰ τῷ ἁγ. Ἰακώβῳ. Μεγίστη πίστις πρὸς τὸ ἐλβετικὸν κοινόν. Πίστις πρὸς τὸ κοινὸν τῆς τάξεως· πίστις τῶν ἐπιμελητῶν, οἱ ὅποιοι ἐπὶ πέντε ἐβδομάδας θυσιάζουσι ἐλευθερίαν καὶ ἐργασίαν. Διατί οἱ ἐπιμεληταὶ δὲν θυσιάζουσι τὴν ζωὴν των, καθὼς οἱ μεγάλοι ἥρωες τοῦ ἁγ. Ἰακώβου; Πολλοί: διότι ἡμεῖς δὲν χρεὶζόμεθα τοιαύτην θυσίαν. Ἐὰν εἶχομεν ἀνάγκην αὐτῆς, τίς οἶδε, τί θὰ ἕκαμον! Ἀνάμνησις τῶν νεαρῶν τῆς τάξεως ἡρώων, οἱ ὅποιοι καίτοι πάσχοντες, ὅμως ἤλθον εἰς τὸ σχολεῖον. Κκι μέσα εἰς αὐτοὺς ἐγένετο παραώδης μάχη: Τὸ σῶμα διέτασσαν ἀνάπαυσιν, τοὺς ὄθει νά μὴ ἔλθουν εἰς τὸ σχολεῖον· τὸ πνεῦμα ἠγωνίσθη ἐναντίον καὶ ἐνίκησε. Τιμὴ εἰς τοιοῦτους ἀγωνιστὰς καὶ νικητὰς!

2 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Π., πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ τάξις ἔστειλεν ἀντιπρόσωπόν των, στέλλει ἐκ τῆς κλίνης εἰς τὴν τάξιν τοὺς χαιρετισμούς του.

3 Σεπτεμβρίου.—Ἀποστέλλεται ἀνὰ ἓν εἰκονογραφημένον δελτάριον (τοπεῖα τῶν Ἀλπεων) εἰς τοὺς ἀσθενεῖς Β καὶ Σχ.· τὸ κείμενον αὐτῶν ὠρίσθη ἀπὸ κοινοῦ καὶ κατεγράφη ὑπὸ τοῦ καλύτερου καλλιγράφου τῆς τάξεως.

5 Σεπτεμβρίου.—Ἐκλογὴ τῶν ἐπιμελητῶν. Ὁμοφώνως ἀπονέμονται εὐχαριστίαι εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἐπιμελητὰς. Ἐτυχε λοιπὸν χάριτος καὶ ὁ Φ., κατὰ τοῦ ὁποῖου εἶχε γίνεαι ἐκστρατεία πρὸς ἀνάκλησιν, ἀλλ' ὁ ὁποῖος ἔκτοτε, καθὼς ὠμολογήθη

κατὰ τὴν συζήτησιν, συμπεριφέρθη ἀψόγως. Ὁ νέος πρόεδρος διεζήτησε τὸ ἔργον του μὲ ἀκόμη περισσοτέραν δεξιότητα τοῦ προκατόχου του. Πρὸ παντὸς ἦτο εὐχάριστος, ὅτι εἰς τὸν λόγον του παρέπεμψεν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περι ἐπιμελητῶν νόμου· οὕτω δὲ ἐντόνως ἐξήθη ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιοικήσεως. Νέοι ἐπιμεληταὶ ὁ Βρ. καὶ Βν. Τίνα ἐπίδρασιν θὰ ἀσκήσῃ εἰς τὸν τελευταῖον ἢ τιμὴ αὐτῆ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀναξιόπιστος, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατιθεμένων κατ' οἶκον ἐργασιῶν; Πεῖρα μακροχρόνιος ἀποδεικνύει εἰς ἐμέ, ὅτι ἐπιμεληταὶ ἐκλεγόμενοι καὶ ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τῆς τάξεως ἐκτελοῦν τὸ ἔργον πολὺ ἐπιμελέστερον καὶ προθυμότερον παρὰ ἐπιμεληταὶ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῶν διδασκάλων. Ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν συμμαθητῶν εἰς αὐτοὺς ἔχει δι' αὐτοὺς περισσότερο κύρος παρὰ ἢ τοῦ διδασκάλου.

Ἡ δημοκρατία εἶναι διὰ τὸ σχολεῖον ὑγιεινὸς ἀήρ.

7 Σεπτεμβρίου.— Κατάταξις τοῦ J. Ὁ Σπ. τὸν ὑποδέχεται φιλοφρόνως ἐκ μέρους τῆς τάξεως. Ὁ Β., ὁ κατὰ τὸ Σάββατον ἐκλεγείς ἐπιμελητής, ναὶ μὲν ἔρχεται πρὸ τοῦ σημάνῃ ὁ κώδων, ἀλλ' ὅμως τελευταῖος, ἐνῶ ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἐμφανίζεται πρῶτος. Συζήτησις. Αἰτιολογεῖται ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη; Ἀπειλὴ μὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ περι ἐπιμελητῶν νόμου. Ὑλὴ εἰς σύνθεσιν.

9 Σεπτεμβρίου.— Ὁ Σπ. ἐμφανίζεται πρὸ τῆς τάξεως καὶ ὀμιλεῖ (ἐμοῦ στενογραφοῦντος): "Ἐχομεν νὰ περᾶνωμεν σπουδαίαν ὑπόθεσιν τῆς τάξεως. Ὁ ἐπόπτης ἐπέβαλεν εἰς τὸν J. ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς θέσεως, νὰ γράψῃ μικρὸν φύλλον χάρτου, τῶρα δὲ πληροφοροῦμαι, ὅτι οὗτος ἀφῆκε νὰ περάσουν περίπου 10 ἡμέραι, χωρὶς νὰ δώσῃ τὸ φύλλον. Ἡ τάξις διώρισε τὸν ἐπόπτην καὶ του ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ τιμωρῇ. Ὁ J. ἐπανεστάτησε λοιπὸν ἐναντίον τῆς τάξεως. Τοῦτο δὲ δὲν ἐπιτρέπεται. Εἴμεθα κύριοι καὶ αὐθένται, καὶ τὸ ἄτομον ὁσεῖλει νὰ ὑποτάσσεται. Προτείνω νὰ του δώσωμεν προθεσμίαν ἀκόμη αὔριον. Ἐὰν αὔριον δὲν φέρῃ τὸ φύλλον, ἀνάγκη νὰ τιμωρηθῇ ὑπὸ τῆς τάξεως. Ὁ ἔχων τὴν γνώμην ταύτην ἄς σηκώσῃ τὸ χέρι. Ἡ τάξις ἐδέχθη ὁμοφώνως τὴν πρότασίν μου. Οὕτως ἐτελείωσεν ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ πρῶτος πρόεδρος C. κατενίκησε τὴν ἀγανάκτησίν του, ὅτι τον διεδέχθη ἄλλος καὶ συμπεριφέρεται πάλιν φρονίμως. Πόσον γρήγορα οἱ εἰσέτι νέοι συνηθίζουν εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν τιμὴν καὶ μὲ πόσῃν δυσαρέσκειαν τὴν ἀφίνουν νὰ τοὺς ἐκφεύγῃ! Νεανικὴ φιλοδοξία θεραπευομένη διὰ τῆς δημοκρατίας.

10 Σεπτεμβρίου.— Ὁ Σπ. : "Ἐχω νὰ σας ἀνακοινώσω, ὅτι ὁ Φ. πικρέδωκε τὴν τιμωρίαν. Λοιπὸν ἀφῆκε τὴν ἀντίστασίν του καὶ ὑπετάγη εἰς τὴν θέλησιν τῆς τάξεως. Ἄς χαρῶμεν διὰ τοῦτο.

Ελπίζωμεν, ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν θὰ δώσῃ πλέον ἀφορμὴν νὰ του γίνεται ὑπόμνησις τοῦ καθήκοντος.

23 Σεπτεμβρίου.— Εἰς μίαν ὥραν γυμναστικῆς οἱ ἐκ τῆς μικρᾶς Βασιλείας ἐνόμισαν, ὅτι περιεφρονήθησαν ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς μεγάλῃς Βασιλείας· μόλις λοιπὸν ἐσχόλασαν τρεῖς ἐκ τῶν πρώτων ἐφιλονίκησαν μετ' ἑαυτῶν ἐκ τῶν τελευταίων πρὸ τοῦ σχολείου, μάλιστα δὲ ἦλθον εἰς γέλωτα. Ἐπληροφόρηθη μὲν περὶ τούτου, ὅμως τὸ ἀπέκρυψα ἀπὸ τὸν Σπ. Σήμερον οὗτος ἔρχεται πρὸ τῆς τάξεως καὶ λέγει: Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί! Ἐχομεν νὰ τελειώσωμεν σπουδαίαν ὑπόθεσιν τῆς τάξεως. Χθὲς τὸ βράδυ ἐφιλονίκησάν τινες τῶν συμμαθητῶν μας καὶ ἐκτυπήθησαν. Τοῦτο εἶδον μερικοὶ ἄνθρωποι καὶ βεβαίως θὰ ἠρώτων ἀλλήλους, τίνας ἦσαν αὐτοί; Ἐάν το εἶχον μάθει, θὰ εἶχον εἰπεῖ: Αὐτὴ εἶναι λαμπρὰ τάξις, ἢ ὅποια διαπληκτίζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον! Τοιούτο-τρόπως οἱ φιλονικήσαντες κατήσχυον τὴν τάξιν. Ἐπραξαν ἐναντίον τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος λέγει: Πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, ἀνάγκη νὰ το ἀποφεύγῃ τις μὲ προσοχὴν. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι βέβαια ἔχουν κάμει μὰζὶ μας τὸν νόμον καὶ μόλα ταῦτα τώρα τὸν παραβιάζουν. Ἄλλ' ἡμεῖς εἴμεθα κύριοι τῆς τάξεως καὶ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ τιμωρήσωμεν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν φιλονικίαν. Λοιπὸν κατὰ πρότον νὰ μάθωμεν, τίς ἔλαβε μέρος εἰς τὴν φιλονικίαν. Οὗτοι ὀφείλουσι νὰ το δηλώσωσι. Ὁ Χ., ὁ Σχ., ὁ Μ., ὁ Α., ὁ Β., ὁ Γ. Οὗτοι εἶναι οἱ κατηγορούμενοι. Ἄλλὰ τοὺς κατηγορούμενους πρέπει τις καὶ νὰ ἀκούσῃ, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἄριστον θὰ εἶναι, ἐάν οἱ λαβόντες μέρος ἕως αὔριον ἐκθέσωσι γραπτῶς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ τῆς φιλονικίας. Ὅστις εἶναι ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης, ἄς το δηλώσῃ. Ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ.

25 Σεπτεμβρίου.— Συζήτησις εὐρυτέρα περὶ τῆς φιλονικίας, τῆς ὁποίας αἰτία εἶναι τοπικὴ, παλαιὰ παράδοσις. Οἱ τρεῖς πρωταῖτιοι τιμωροῦνται ἀρκετὰ αὐστηρῶς, ὀλιγώτερον ἕνεκα τῶν κτυπημάτων, τὰ ὅποια ἦσαν ἀσήμαντα, πολὺ περισσότερον δέ, ἐπειδὴ κατενόμισαν τὴν τάξιν καὶ διετάραξαν τὴν συναδελφικὴν σχέσιν. Ἐκτίθεται μὲ τὴν κενὴν μηδαμινότητά του ὁ ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ τῶν κατοίκων μεγάλῃς καὶ μικρᾶς Βασιλείας, συγχρόνως δὲ δι' αὐτοῦ διαφωτίζονται αἱ ἀνόητοι φιλονικίαι μεταξὺ τῶν κατοίκων διαφόρων καντονίων, μεταξὺ ἀστῶν καὶ χωρικῶν, πολιτῶν καὶ ἀπλῶς ἐν τινι πόλει ἐγκατεστημένων, μεταξὺ Ἑλβετῶν καὶ Σουητῶν κτλ.

26 Σεπτεμβρίου.— Σήμερον τὸ πρῶν ὁ Σπ. στέκεται πρὸ τῆς τάξεως καὶ χωρὶς νὰ προταλῆθῇ ὑπ' ἐμοῦ κάμνει τὴν ἐξῆς προσφώνησιν: Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί! Περὶ τῆς φιλονικίας μεταξὺ Μεγαλοβασιλειανῶν καὶ Μικροβασιλειανῶν αἰσθάνομαι τὸν

ἐαυτὸν μου ὑποχρεωμένον νὰ σας εἶπω τὰ ἐξῆς: Ὁ Ρῆνος δὲν χωρίζει μόνον τὴν Βασιλείαν, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι χωρίζει καὶ ἡμᾶς εἰς δύο ἡμίση. Αὐτὸ εἶναι κακὸν πρᾶγμα. Πρέπει νὰ θεραπευθῆ. Οἱ χωρισμένοι πρέπει νὰ ἐνωθοῦν πάλιν. Δὲν πρέπει νὰ ἐπικρατῆ διαφορά τις μεταξὺ τῶν δύο μερῶν. Ὁ μεγαβασιλειανὸς θὰ ἔπρεπε νὰ διδῆ πρῶτος τὸ παράδειγμα εἰς τὸν μικροβασιλειανὸν καὶ ἀντιστρόφως ὁ μικροβασιλειανὸς εἰς τὸν μεγαβασιλειανὸν. Ἀπὸ τοῦδε ἄς ἀγαπῶμεν καὶ ἄς ἀνεχώμεθα ἀλλήλους· διότι ἀληθῆς εἶναι ἡ παροιμία: Εἰρήνη τρέφει, διχόνοια κατατρώγει. Ὡσαύτως εὐρίσκει ὀλίγας θερμὰς λέξεις, ὅταν προτρέπη τὴν τάξιν νὰ στείλῃ δελτάριον εἰς τὸν ἀσθενῆ Χ.

Ἀποφασίζεται:

3 Ὀκτωβρίου.—Ὁ Χ. φέρει ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ σπίτι ἐπισκευασθὲν ἔπιπλον τῆς τάξεως. Λόγος τοῦ Σπ., ὅστις τοῦ ἐκφράζει εὐχαριστίας καὶ προτείνει, νὰ του ἀναγράψουν τὴ ὄνομα εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα! Ἀποφασίζεται.

19 Ὀκτωβρίου.—Ὁ Σπ. χαιρετίζει τὸν νεωστὶ εἰς τὴν τάξιν καταταχθέντα F. Ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν τούτου κατ' ἰδίαν εἰς τοῦτο, ὅτι θὰ ἦτο καλόν, ἐὰν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ χειμερινοῦ ἐξαμήνου ἤθελε προσφωνήσῃ τὴν τάξιν. Οὗτος δίδει ὑπόσχασιν νὰ κάμῃ τοῦτο αὔριον.

Διατί ἔρχεσθε λοιπὸν πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον; Διότι εἴμεθα ἠναγκασμένοι. Τίς σας ἀναγκάζει; Ὁ λαὸς τῆς Βασιλείας, ἡ πολιτεία, τὸ καντόνι τῆς Βασιλείας. Διατί τοῦτο κάμνει αὐτό; Διότι θέλει νὰ εἴμεθα νέοι γραμματισμένοι καὶ μὲ καλὴν ἀνατροφὴν. Ποῦ εἶναι γραμμὴν ἢ σχετικὴ θέλησις τοῦ λαοῦ; Εἰς τὸν σχολικὸν νόμον. Εἰς αὐτὸν εἶναι γραμμένον, ὅτι αἱ φθινοπωρινὰ διακοπαὶ πρέπει νὰ διακοῦν δύο ἐβδομάδας. Ἰσχύει ὁ νόμος οὗτος καὶ διὰ τὸ Βιρσφέλδεν; Διὰ τὸ Ριέν; Διὰ τὸ Ἰντσλιγγεν (ἐκ τοῦ ὁποίου γειτονικοῦ τόπου τῆς Βάδης ἔχει ἡ τάξις δύο μαθητὰς); Ἐκαστον καντόνι ἔχει τὸν ἰδικόν του σχολικὸν νόμον. Ἀρίθμησις αὐτῶν, διὰ τῆς ὁποίας δίδεται ἀφορμὴ νὰ ἐπαναληφθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν καντονίων καὶ νὰ σχηματισθοῦν τὰ ἀντίστοιχα ἐπίθετα: ὑπάρχει βασιλειανὸς σχολικὸς νόμος, Ζυριχαῖος κλπ. Ἐκαστον καντόνι ὀρίζει τὰ σχολικὰ πράγματά του κατὰ τὴν γνώμην του καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας του. Τίς ἔχει συσκεφθῆ καὶ προτείνει τοὺς διαφόρους τούτους καντονικοὺς σχολικοὺς νόμους; Τὰ μεγάλα συμβούλια τῶν διαφόρων καντονίων. Οἱ λαοὶ τῶν καντονίων ἐψηφοφόρησαν περὶ αὐτῶν καὶ τοὺς ἀπεδέχθησαν. Εἶναι ἀριετὸν σχολικὸς τις νόμος νὰ εἶναι γραμμένος εἰς τὸ χαρτί; Πρέπει καὶ νὰ ἐκτελῆται. Πρὸς τοῦτο εἶναι πάλιν ἀναγκαῖοι πολλοὶ ἄνθρωποι: ἐπιμεληταί, διδάσκαλοι, διευθυνταί, ἐπιθεωρήσεις.

Τὰ ἐδῶ διάφορα σχολεῖα. Ταῦτα δὲ πάντα ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐξουσίαν συμβουλίου, τὸ ὅποιον ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ λαοῦ, διὰ νὰ ἐφαρμόζῃ τὸν σχολικὸν καὶ ἄλλους πολλοὺς νόμους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου (ἀναφέρονται ὀνομαστί ἑπτὰ μέλη)· τὸ μὲν μέγα συμβούλιον εἶναι ἡ νομοθετικὴ, τὸ δὲ διοικητικὸν ἡ ἐκτελεστικὴ ἀρχὴ τοῦ καντονίου. Εἰς ἓνα ἐκ τῶν ἑπτὰ ἔχει ἀνατεθῆ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ σχολικοῦ νόμου, εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος.

20 Ὀκτωβρίου.— Ὁ πρόεδρος Σπ. ἐπεξεργάσθη γραπτῶς κατὰ τὸ ἐλεύθερον ἀπόγευμα τῆς χθὲς ὡραῖον λόγον, σήμερον δὲ τον ἐκφωνεῖ. Πρὸς τιμὴν τοῦ ἀναγράφεται εἰς τὰ χρονικά. Νομίζω, ὅτι προτροπὴ εἰς πιστὴν τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσιν ἀσχεῖ τοῦλάχιστον τόσον καλὴν ἐπίδρασιν, ἐὰν προέρχεται ἀπὸ ἐκτιμώμενον συμμαθητὴν, τὸν ὅποιον αὐτοὶ οἱ συμμαθηταὶ ἀνωτέρας τάξεως ἐξέλεξαν, ὅσον καὶ ἐὰν προέρχεται ἀπὸ τὸν ἀπώτερον καὶ ἐπὶ θέσεως ἰστάμενον διδάσκαλον (κοινωνικὴ αὐτονομία).

21 Ὀκτωβρίου.— Ἡ βαθμιαία ἀπελευθέρωσις τῆς πόλεως Ἁγιος Γάλλος ἀπὸ τοῦ ἡγουμένου διασαφηνίζεται διὰ τῆς βαθμιαίας χωρούσης ἀνεξαρτησίας τῆς τάξεως ἀπὸ τοῦ διδασκάλου. Κατ' ἀρχὰς ἐξέλεγεν οὗτος τοὺς ἐπιμελητὰς καὶ τοὺς ἐπόπτας καὶ ἤσκει ὅλην τὴν δικαιοδοσίαν (ἀπονομὴν τοῦ δικαίου)· τῶρα τὰ δικαιώματα ταῦτα ἀνήκουν ὅλως ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ κοινόν.

Ἐκλογὴ ἐπιμελητῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιτυχῶς διηύθυνεν ὁ Σπ., ὁ ὅποιος ἔχει καὶ νὰ χαιρετίσῃ νέον τινὰ συμμαθητὴν. Νέοι ἐπιμεληταί: Ὁ Μ. καὶ ὁ Α. Τὴν παλαιὰν πεῖραν, ὅτι τὸ ἀξίωμα τοῦ ἐπιμελητοῦ προάγει ἠθικῶς τὸν φέροντα αὐτὸ ἐπικυρώνει πρὸ πάντων ὁ ἀποχωρῶν Β., ὁ ὅποιος κατὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν καθηκόντων ἀδρανῆς, ἔδειξεν ἔκτοτε ἄψογον συμπεριφορὰν.

28 Ὀκτωβρίου.— Ὁ Σπ. ἀναγινώσκει ἐπιστολὴν τοῦ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος συμμαθητοῦ Κ.: ἑπτὰ δὲ μαθηταὶ θέλουν νὰ σχεδιάσουν ἀπαντήσεις.

30 Ὀκτωβρίου.— Ἀναγινώσκονται τὰ ἑπτὰ σχέδια ἐπιστολῶν, τρία κρίνονται κατ' ἐξοχὴν καλά, ἀνατίθεται δὲ εἰς τοὺς γράψαντας αὐτὰ νὰ τα ἀντιγράψουν εἰς ταχυδρομικὸν χαρτί, διὰ νὰ τα ἀποστείλουν. Τὰ ἑπτὰ ὀνόματα ἀναγράφονται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα.

31 Ὀκτωβρίου.— Πρόκειται νὰ γραφῆ εἰς τὸ καθαρὸν ἐκθεσίς τις. Ἐντὶ ἐμοῦ προτρέπει τὴν τάξιν ὁ πρόεδρος νὰ γράψῃ αὐτὴν μετ' ἐπιμελείας, ἵνα περιποιήσων τιμὴν καὶ οὕτως ἀκολουθήσων τὸ ἀξίωμα τῆς τάξεως. « Πᾶν, ὅτι κτλ. Πάντες ὑπὸ στρογγυλῆ δι' ἀνυψώσεως τῆς χειρὸς νὰ πράξουν ὅ,τι δυνατόν.

11 Νοεμβρίου.— Γενέθλια τοῦ W. Τὴν φορὰν ταύτην ὁ λόγος τοῦ Σπ. ἐκδηλώνει ἰδιάζουσαν ἐγκαρδιότητα· πρόκειται βέβαια

νά συγχαρῆ τὸν γείτονά του καὶ κατὰ σύστασίν μου προστατευόμενόν του. Τὸν ἐφοδιάζει πλὴν τούτου μὲ ὥραϊον ἰδιωτικὸν δῶρον, συγκείμενον ἀπὸ βιβλιάριον συγχαρητηρίων δελταρίων, τὸ ὁποῖον κατεσκεύασεν, ἐστόλισε καὶ περιέγραψεν ὁ ἴδιος. Προξενεῖ βαθυτάτην εὐχαρίστησιν νὰ βλέπη τις ἓνα ἐκ τῶν ἀρίστων μαθητῶν τῆς τάξεως καὶ τὸν ἀδυνατώτερον νὰ εἶναι συνδεδεμένοι διὰ τοιαύτης φιλίας. Μὲ πόσῃν μέριμναν βλέπει ὁ προστάτης τὸν προστατευόμενον, πόσον φιλοφρόνως τὸν καθοδηγεῖ, τὸν κάμνει πάντοτε προσεκτικόν, μὲ ποίαν ἀνησυχίαν ἐκδηλουμένην εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τὸν βλέπει νὰ προκόπτῃ, μὲ ποίαν ὑπομονὴν πάλιν τὸν ἐνθαρρύνει, πόσον εὐθυμος συζητεῖ μὲ αὐτὸν εἰς τὰ διαλείμματα καὶ πρὸ τῆς διδασκαλίας, καὶ ὅποια εὐγνώμων ἀφοσίωσις ἀπονέμεται εἰς αὐτὸν ὑπ' ἐκείνου! Ἐὰν ὁ Β. δὲν παραστῇ ἀνάγκη νὰ μείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, πρωτίστως θὰ τα ὀφείλῃ εἰς τὸν χρηστὸν Σπ. Ἀληθινὴ εὐτυχία, ὅτι οἱ δύο τόσον διάφορο πνευματικῶς ἀνήκουν εἰς τὸ αὐτὸ θρανίον!

12 Νοεμβρίου.— Ὁ Βγ. γίνεται τῇ συναινέσει αὐτοῦ προστάτης τοῦ ἀγαθωτάτου καὶ προθυμοτάτου, ἀλλ' ὀλίγον εὐήθους γείτονος Q., ὡσαύτως ὁ Βς τοῦ μικροκεφάλου Φ. Οἱ προστατευόμενοι δὲν αἰσθάνονται τὸν ἑαυτῶν τῶν ἴσως ταπεινωμένον, ἀλλ' εὐχαρίστως συνάπτουν τὴν σχέσιν ταύτην ἀλλ' οἱ προστάται παρέχουν λαμπρὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν συμμαθητὴν καὶ εἰς τὴν τῆξιν. Ἦδη πρότερον ὁ Εὐγενέστατος τῆς τάξεως, ὁ J. M., ἔλαβεν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ὑπὸ τὰς πτέρυγας του τὸν ἐντροπαλὸν καὶ ἀσταθῆ γείτονα X καὶ του μετέδωκε θάρρος καὶ εὐθυμίαν ἴσως ἐκ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ ἐκπηγάσῃ ἡ ἰδέα τῆς προστασίας.

14 Νοεμβρίου.— Ἐπαναλαμβάνάμεν ἐκάστοτε τὴν σύστασιν περὶ μεγίστης φειδοῦς περὶ τὴν χρῆσιν τῶν τετραδίων, πενῶν κτλ. τὸ μὲν δι' ἀτομικοῦς λόγους (σπατάλη εἶναι τι μωρὸν καὶ δουλικόν), ἔπειτα δὲ ἰδιαιτέρως ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ καντόνι μὲ τὰς μεγάλας δαπάνας του (Ποίαν θαυμασίαν βᾶσιν πρὸς τοιαύτην σύστασιν παρεῖχεν ἡ ὑπὸ κατασκευὴν πολυδάπανος μέση γέφυρα τοῦ Ρήνου!).

Χθὲς περιεπλάκῃ ὁ μικρὸς Β. εἰς ἀτυχῆ μονομαχίαν μὲ δυσκολωτάτην γαλλικὴν πρόστασιν, ἡ ὁποία ὑπερениκήθη ἐπὶ τέλους διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ προστάτου αὐτοῦ. Τὸν συνεβούλευσε νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τῆς τάξεως ἕνεκα τῆς ἀνίας, τὴν ὁποίαν τῆς προξενεῖ καὶ τῆς ἀπωλείας χρόνου. Ἐγράψεν κατ' οἶκον μικρὸν λόγον, τὸν ἔμαθεν ἀπὸ μνήμης καὶ σήμερον τὸν ἀπαγγέλλει. Ἡ τάξις τὸν συνεχώρησε διὰ τοῦ στόματος τοῦ προέδρου, ἀλλὰ τον ἐδέσμευσε μὲ τὴν ὑπόσχεσιν, νὰ ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις του εἰς τὸ μέλλον περισσότερον.

16 Νοεμβρίου.— Τὸ τελευταῖον Σάββατον εἶχον χάρισι εἰς

τοὺς μαθητὰς τὸ βιβλίариον, Parlez vous français ? τῆς μικρο-γραφικῆς βιβλιοθήκης. Ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Βς. ὀμιλεῖ σήμερα ὥραία περὶ τοῦ πράγματος, προτείνει νὰ μοι ἐκφράσουν τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς τάξεως, ὅπερ πράττει, ἀφοῦ ἡ τάξις φυσικὰ συνήνεσεν.

22 Νοεμβρίου.—Πρὸ ὀλίγου χρόνου προέτρεψα τὸν πρόεδρον Σπ. προσεχῶς νὰ εἴπῃ γαλλιστὶ τὸν λόγον, διὰ τοῦ ὁποίου προ-τρῆπει τοὺς συμμαθητὰς του νὰ γράψουν μὲ πᾶσαν ἐπιμέλειαν εἰς τὸ καθαρὸν τὴν ἔκθεσιν, ὥστε νὰ τιμήσουν τὰ μεγίστα τὴν τάξιν. Τὸ πρόχειρον σχέδιον, τὸ ὅποιον οὗτος τάχιστα κατεσκευάσεν μὲ τὸν συνήθη ζῆλον, διώρθωσα ἐγὼ καὶ του συνέστησα νὰ ἀπο-μνημονεύσῃ τὸ κείμενον διὰ τὴν προσεχεστάτην εὐκαιρίην. Λοι-πὸν σήμερον κατέπληξε τοὺς συμμαθητὰς του μὲ τὸν λόγον, τὸν ὅποιον ἀπαγγέλλει ἐλευθέρως καὶ εὐχερῶς. Ἀναγράφεται εἰς τὰ χρονικά.

23 Νοεμβρίου.—Ἀφοῦ ὁ χρονογράφος ἐνεχείρησε τὸ προσχέ-διον νόμου περὶ τοῦ χρονογράφου, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ κατήρτισεν ἐπὶ τῇ βᾶσει αὐτοῦ σχέδιον, σήμερον συζητεῖται τούτο, ὑπ' ἐμοῦ μόνον κατὰ τὴν συντομευθὲν, καὶ καταγράφεται. Κατὰ τῆς γνώ-μης μου νὰ θεωρητῆς ἀπάλιν ἐκλέξιμος ὁ χρονογράφος μετὰ πά-ροδον τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, γίνεται ἀσπαστὸν τὸ ἐναντίον μὲ με-γάλην πλειοψηφίαν. Τώρα τὸ σχέδιον ἔγινε νόμος.

Νόμος περὶ τοῦ χρονογράφου

Ἄρθρον 1.—Ὁ χρονογράφος ἔχει καθῆκον νὰ ἀναγράψῃ εἰς τὰ χρονικά πάντα τὰ σπουδαιότερα γεγονότα τῆς τάξεως καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ ἐκάστοτε ἐνώπιον τῆς τάξεως κατὰ Σάββατον τὰ νεωστὶ καταγεγραμμένα.

Ἄρθρον 2.—Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ δὲ διρκεῖ ἕξ μῆνας. Ἀφοῦ παρέλθουν οὗτοι, δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῆ ὁ αὐτός ἀπάλιν ἀμέσως.

Ἄρθρον 3.—Ὁ χρονογράφος ἔχει ἀναπληρωτὴν.

Ἄρθρον 4.—Περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ χρονογράφου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, περὶ τοῦ μισθοῦ, περὶ ἀνακλήσεως καὶ αἰ-τήσεως συγγνώμης καὶ περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου.

Αὔριον ἐκουσία σχολικῆ συνέδου, κοινὸν διδασκαλικὸν γεῦμα. Χρησιμοποιῶ τὴν εὐκαιρίην νὰ διορθώσω τὴν ἀντίληψιν τῶν μα-θητῶν περὶ τῆς συνελεύσεως ἡμῶν. Καθὼς σεῖς συνεσκέφθητε σή-μερον περὶ πράγματός τινος τοῦ βίου τῆς τάξεως, καθὼς τὸ μέγα συμβούλιον συναρθροῖται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νὰ συζητήσῃ κανονικοὺς νόμους, καθὼς συνέρχονται ἀντιπρόσωποι τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ ρυθμίσουν ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις (ἐκκλη-

σιαστική σύνοδος), οὕτω συνέρχονται χύριον πάντες οἱ διδάσκαλοι τῆς Βασιλείας, διὰ νὰ συζητήσουν σχολικὰ ζητήματα.

27 Νοεμβρίου.— Ἀφοῦ ὁ ἐπόπτης ὑπέβαλε προσχέδιον νόμου βυθιζόντος τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ συνεσκέφθη καὶ μετερρῦθμισεν αὐτὸ εἰς νομοσχέδιον, τοῦτο γίνεται νόμος καὶ καταγράφεται κατόπιν βραχείας συζητήσεως (κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγὼ πάλιν ἠττώμαι, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τρόπον τῆς ψηφοφορίας· ἐπειδὴ τὸ ἀξίωμα εἶναι σπουδαιότατον, ὁ φορεὺς αὐτοῦ ὀφείλει νὰ ἐκλέγεται μυστικῶς καὶ ὄχι φανερά, καθὼς ἐνόμιζον ἐγώ). Προτύτερα εἶχον ἀνακοινώσει κάποτε ἐν παρόδῳ, ὅτι εἰς τὸ ἐδῶ μέγα συμβούλιον ἐκλέγεται πρόεδρος ἐκάστοτε ὁ ἀντιπρόεδρος· εἰς τὸν νέον νόμον λοιπὸν πραγματοποιεῖται ἡ σκέψις αὕτη.

Νόμος περὶ τοῦ ἐπόπτου.

Ἄρθρον 1.— Ὁ ἐπόπτης ὀφείλει νὰ ἐποπτεύῃ τὴν τάξιν, ἀπόντος τοῦ διδασκάλου, νὰ τιμωρῇ δὲ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου προβλεπομένων ποινῶν ἐκείνους τοὺς πολίτας τῆς τάξεως, οἱ ὁποῖοι ταράττουν τὴν ἡσυχίαν.

Ἄρθρον 2.— Ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διαρκεῖ τρεῖς μῆνας.

Ἄρθρον 3.— Ὁ ἐπόπτης ἔχει ἀναπληρωτὴν, ὁ ὁποῖος μετὰ πάροδον τῆς ἀρχῆς προάγεται εἰς ἐπόπτην.

Ἄρθρον 4.— Περὶ ἐκλογῆς, ἀνακλήσεως, αἰτήσεως συγνώμης καὶ μισθοῦ τοῦ ἐπόπτου καὶ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου.

Τὸ προσχέδιον περιελάμβανε πρὸς τούτοις καὶ τὰς ἐπιβλητέας ποινάς, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐξήρρεσεν αὐτάς καὶ εὗρεν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖος νόμος ἰδιαίτερος, εἰς τὸν ὅποιον νὰ ἀναφέρονται ἐκτὸς τῶν ἤδη ὄρισμένων καὶ ἄλλαι ποιναί. Ἡ σκέψις αὕτη ἐπεδοκιμάσθη· οὕτω δε, ἐνῶ ἐγὼ γράφω αὐτὸν κατ' οἶκον, ἡ χρηστὴ τριανδρία (νομοθετικὴ ἐξουσία διορισθεῖσα ἄλλοτε ὑπὸ τῆς τάξεως) κάθηται εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς παραδόσεως μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος, διὰ νὰ ἀσχῆση τὰ τοῦ νομοθετικοῦ ἀξιώματος αὐτῆς.

28 Νοεμβρίου.— Ἐκλογὴ τῶν ἐπιμελητῶν καὶ τοῦ χρονογράφου, τὴν ὁποίαν διηρῦθεν ὁ Σπ. ὅπως ἀνεξαρτήτως καὶ ἐξαιρέτα. Νέοι ἐπιμεληταί: Σχ. καὶ Λ., χρονογράφος ὁ C. Οἱ πρῶτοι εὐχαριστοῦν διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, μετὰ τὴν ὁποίαν τοὺς περιέβαλον, ὁ τελευταῖος «διὰ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν, ἡ ὁποία τοῦ ἀπενεμήθη».

5 Δεκεμβρίου.— Ὁ χρονογράφος C. ἀναγινώσκει πρὸ τῆς τάξεως τὰ καταγραφέντα τὴν ἐβδομάδα ταύτην. Εἶναι λίαν ἐκτενῆ καὶ καλὰ γραμμένα. Ὁ πρόεδρος τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν μεγάλην

ἐργασίαν. Ὁ περὶ τοῦ χρονογράφου καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐπόπτου νόμος ἀπεμνημονεύθησαν διὰ σήμερον, ὅποτε καὶ ἐξετάζονται.

9 Δεκεμβρίου.— Ὁ Β. ἤμαρτε πρὸς συνάδελφόν μου ὑπεκφυγῶν τὴν ποινὴν κρατήσεως, ἔγραψε δὲ ὁ ἴδιος τὴν αἰτιολογίαν. Ὁ πρόεδρος Κ. μοῦ ἀνεκοίνωσε χθὲς πρὸ τοῦ μνημῆματος περὶ τούτου καὶ περὶ τῆς ἐπιθυμίας τῆς τάξεως νὰ στερησῆτον περὶ τῶν ἐν τῇ τάξει πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τινα χρόνον. Σήμερον ὁ Κ. ἐκθέτει δι' ἀρίστου λόγου τὸ ἀμάρτημα τοῦ Β. καὶ καταδεικνύει, ὅτι κατήσχυε τὴν τάξιν. Τί πρέπει νὰ γίνῃ λοιπόν; Ὁ Σ προτείνει στέρησιν τῶν δικαιωμάτων μέχρι τοῦ νέου ἔτους. Ὁ Α. ἀντιλέγει, ὅτι ἡ ποινὴ αὕτη δὲν ἔχει προβλεφθῆ καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ὅθεν νὰ εφαρμοσθῆ. Ἄλλοι νομίζουν, ὅτι ἡ τάξις ἔχει βέβαια τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ποινὴν ταύτην. Ἀναγινώσκω τὸ ἄρθρον 3 τοῦ σχεδίου τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὸ ὁποῖόν μοι ἐνεχείρισεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἢ ἀποχωρήσασα ἐπιτροπὴ καὶ τὸ ὁποῖον θὰ συζητηθῆ προσεχῶς. Ὁ βλάπτων τὴν τιμὴν καὶ τὸ συμφέρον τῆς τάξεως δύναται νὰ ἀποκλεισθῆ ἐπὶ τινα χρόνον τῆς κοινότητος τῆς τάξεως. Τὸ ἄρθρον ἐγκρίνεται καθὼς καὶ ἡ προταθεῖσα ποινὴ.

10 Δεκεμβρίου.— Προτάσει τοῦ Μ. ἀναγράφονται τὰ ὄνoματα τῆς ἀποχωρούσης τριανδρίας εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα διὰ τὴν μεγάλην ἐργασίαν (4 νομοσχέδια), τὴν ὁποίαν ἔκαμεν. Ὁ Σπ., ὁ ἱκανώτατος τῶν τριῶν, κατεψήφισε· τοῦ ἀρκεῖ, λέγει, νὰ ἀναγραφῶν εἰς τὸν ἔλεγχον αἰεὺ χαριστίαι τῆς τάξεως.

11 Δεκεμβρίου.— Χθὲς καὶ σήμερον ἐκαθάρθη ἐπὶ τέλους ὁ ποινικὸς νόμος.

Ποινικὸς νόμος.

Ἄρθρον 1.— Ὁ καταλείπων τὴν θέσιν του κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ διδασκάλου ὀφείλει νὰ γράψῃ 8ον φύλλον χάρτου.

Ἄρθρον 2.— Ὅστις θορυβεῖ, ἀπόντος τοῦ διδασκάλου, ὀφείλει νὰ γράψῃ 4ον φύλλον χάρτου.

Ἄρθρον 3.— Ὅστις παραστῆ ἀνάγκη νὰ τιμωρηθῆ ὑπὸ ἄλλου ἢ παρὰ τοῦ κυρίου τῆς τάξεως διδασκάλου, ὀφείλει νὰ ἀντιγράψῃ πέντε φοράς τὸ ἀξίωμα περὶ τῆς ἐν τῇ τάξει συμπεριφορᾶς.

Ἄρθρον 4.— Ὁ ἀμαρτάνων κατ' ἄρθρου τινὸς τοῦ τοῦ ὅλου σχολείου κανονισμοῦ ὀφείλει νὰ ἀντιγράψῃ αὐτὸ δέκα φοράς.

Ἄρθρον 5.— Ὁ ὑποπίπτων εἰς βαρὺ ἀμάρτημα κατὰ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς τιμῆς τῆς τάξεως δύναται προτάσει τῆς ἐπιτροπῆς νὰ στερηθῆ ὑπὸ τῆς τάξεως ἐπὶ τινα χρόνον τῶν ἐν τῇ τάξει πολιτικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 6.— Ὁ ἐπόπτης ἀσκεῖ τὸν ἔλεγχον περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐπιβαλλομένων τιμῶν.

Ἄρθρον 7.—Ὁ νόμος οὗτος δύναται ὁποτεδήποτε νὰ ἀναθεωρῆται.

19 Δεκεμβρίου.—Ὅτε πρό τινων ἐβδομάδων κατὰ τύχην παρητήρησα, ὅτι συνελέγοντο χρήματα διὰ χριστουγεννιάτικον δῶρον χάριν ἐμοῦ ἐδήλωσα εἰς τὴν τάξιν, ὅτι συμφώνως πρὸς νεωτάτην ἀπόφασιν τοῦ συλλόγου εὐχαρίστως μὲν ἐπιτρέπεται ἑορτὴ χάριν τῶν Χριστουγέννων, δῶρα ὅμως εἰς τὸν διδάσκαλον ἀπαγορεύονται. Οἱ ἔρανοι ἐπιστρέφονται καὶ τῆς πράξεως ταύτης ἐπακολούθημα, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἑορτῆς μετεβλήθη. Ἐνῶ πρότερον αὕτη ἦτο ἔνδειξις τιμῆς καὶ φιλοδωρήσεως πρὸς τὸν διδάσκαλον, τῶρα γίνεται πλέον ἑορτὴ τῆς τάξεως. Σήμερον ὁ Σπ. ἐξετάζει διὰ λαμπροῦ λόγου, τί ἐπράχθη ἤδη καὶ τί πρέπει νὰ πραχθῆ ἀκόμῃ. Πρὸ παντὸς προτρέπει τοὺς συμμαθητὰς αὐτοῦ νὰ σκεφθοῦν, τί δύναται νὰ συνεισφέρουν (ἀπαγγελίαν ποιημάτων, ρέουσιν ἀνάγνωτον, ἐλευθέρων ἔκθεσιν διηγημάτων κλπ.) διὰ νὰ ἀποβῆ ὠραία καὶ πλουσία ἡ ἑορτὴ. Κατὰ τὴν εἴσοδόν μου ὁ Σπ. ἴστατο ἤδη πρὸ τῆς τάξεως καὶ ἤρχισεν ἀμέσως τὴν προσφώνησιν αὐτοῦ. Μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς δι' ἐρωτήσεων τινων ἕκαμα εἰς ὅλους συνειδητόν, ὅτι ἔγινε τυπικόν τὸ σφάλμα. Ὁ Κ., ὁ τωρινὸς πρόεδρος ὤφειλε νὰ κάμῃ ἑναρξιν τῆς συζητήσεως, μετὰ δὲ ταῦτα νὰ δώσῃ τὸν λόγον εἰς τὸν Σπ. Ὁ τελευταῖος δικαιολογεῖται, ὅτι συνεννοήθη πρότερον μὲ τὸν πρόεδρον. Αὐτὸ καλὰ· ἀλλὰ καλύτερα θὰ ἦτο, ἐὰν ἐτηρεῖτο ἡ τακτικὴ πορεία: ἡ γνώμη αὕτη ἔγινε γενικῆ.

23 Δεκεμβρίου.—Μεγαλοπρεπεῖς χριστουγεννιάτικον δένδρον (χωρὶς δῶρα). Ἄσματα, ἀπαγγελία ἐκουσίως ἀπομνημονευθέντων γερμανικῶν καὶ γαλλικῶν ποιημάτων, διηγήσεις, ἐν μέρει μὲν ἐλευθέρως ἐκτιθέμεναι, ἐν μέρει δὲ ἀναγινωσκόμεναι. Ἡ 11)2 ὠρα, ἡ ἀφιερωθεῖσα εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς τάξεως, ἦτο πολὺ ὀλίγη, ὥστε νὰ ἤμπορέσουν νὰ λάβουν τὸν λόγον πάντες, ὅσοι ἐπεθύμουν τοῦτο. Εἰς τὸ τέλος ὁ Κ. ἠὲχαρίστησεν ὅλους, ὅσοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς μικρᾶς ἑορτῆς.

4 Ἰανουαρίου 1909.—Ὁ Κ. εὐχεται εἰς ἐμὲ καὶ τὴν τάξιν «εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος» καὶ ἀποκαθιστᾷ τὸν Β. πάλιν εἰς τὰ πολιτικὰ αὐτοῦ δικαιώματα. Ὁ Βρ., υἱὸς ἀγρονόμου, ἐντελὸς ἀπλοϊκός, διηγεῖται πρῶτον εἰς ἐμὲ πρὸ τοῦ μαθήματος, ἔπειτα δὲ τῇ προτροπῇ μου καὶ εἰς τὴν τάξιν, ὅτι ἡ, πρῶτα τοῦ νέου ἔτους τοῦ ἔφερον ἐν ὠραιότατον μοσχράκι δῶρον, ζωηρότατον.

6 Ἰανουαρίου.—Ἐφθασεν ἐπιστολὴ πρὸς ἐμὲ καὶ τὴν τάξιν ἀπὸ τὸν ἄλλοτε συμμαθητὴν Χ. Ἐτοιμαζόμενος νὰ τὴν ἀναγνώσω φέρω τοὺς συμμαθητὰς εἰς πειρασμόν· πολλοὶ ὅμως ἐγειροῦν ἔνστασιν, ἐπειδὴ σήμερον εἶναι ἑορτὴ τῶν καθολικῶν καὶ δὲν θὰ ἤκουον αὐτὴν οἱ καθολικοὶ συμμαθηταί, πρᾶγμα τὸ ὅποιον

ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἀξίωμα μας: «Ὅλοι οἱ πολῖται τῆς τάξεως ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα. Εἰς τὴν τάξιν δὲν ὑπάρχουν προνόμια τῶν προσώπων, ἐξ ἔθνικῶν ἢ θρησκευτικῶν λόγων ἀπορρέοντα».

7 Ἰανουαρίου.—Ἀναγινώσκειται ἡ ἐπιστολή, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χ. μᾶς εὐχεται εὐτυχὲς νέον ἔτος καὶ διηγεῖται περὶ τῶν καλῶν βαθμῶν τοῦ ἐλέγχου του. Δέκα θέλουν νὰ σχεδιάσουν ἀπάντησιν μέχρι τῆς προσεχοῦς Δευτέρας.

9 Ἰανουαρίου.—Ἐκλογή ἐπιμελητῶν· πρώτην φοράν καὶ δὴ ἄριστα διευθίνει αὐτὴν ὁ Κ. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ὁ Β. ὑπέβαλεν ἔνστασιν, ὅτι ὁ Δ., ὁ ἕτερος νέος ἀντιεπιμελητῆς περιεβλήθη ἤδη κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τὴν θέσιν ταύτην, διὸ ἡ ἐκλογή αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος. Ἐν γνώσει τοῦ νόμου ἀπαντᾷ εἰς αὐτὸν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἡ διάταξις ἐκείνη ἰσχύει βέβαια διὰ τοὺς ἐπιμελητὰς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ διὰ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτῶν.

11 Ἰανουαρίου.—Ἀναγινώσκονται τὰ δέκα σχέδια ἀπαντήσεως· τὰ πλεῖστα εἶναι καλὰ· τὸ τοῦ Σπ. κρίνεται τὸ ἄριστον καὶ ἀποστέλλεται. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Χ. εὐχαριστεῖ τοὺς συντάξαντας σχέδια, τὸ δ' ὄνομα αὐτῶν ἀναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα.

16 Ἰανουαρίου.—Ἡ τάξις ὡς δικαστήριον. Ὁ μικρὸς Μ. ἔρχεται πολλάκις εἰς τὸ σχολεῖον ἄνιπτος. Ἡ ἐπιτροπή, ἡ φρουρὸς τῆς τιμῆς τῆς τάξεως συνεσκέφθη, πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ θεραπευθῆ τοῦτο. Σήμερον κάμνει εἰσήγησιν ὁ πρόεδρος Κ. καὶ ἐν συμφωνίᾳ μὲ τὸν ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συνάδελφόν του Χ. προτείνει νὰ ἐπιβάλλουν εἰς τὸν ἀμελεῖ τοῦτον διὰ πᾶν περαιτέρω παράπτωμα νὰ ἀναγράφῃ δεκάκις τὸ ἀξίωμα περὶ τῆς ἐν τῇ τάξει διαγωγῆς. Ὁ τρίτος τῆς τριανδρίας Μ. δὲν ἠμπόρεσε χθὲς τὸ βράδυ νὰ μετὰσχη τῆς συσκέψεως ἕνεκα τοῦ μαθήματος τῆς χειροτεχνίας, φέρει ὅμως τὴν γνώμην του σήμερον γραπτὴν. Ἴδου αὕτη κατὰ λέξιν: Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί, Ὁ συμμαθητῆς μας W. πολλάκις προξενεῖ ζημίαν καὶ ὄνειδος εἰς τὴν τάξιν διὰ τοῦτου, ὅτι ἔρχεται εἰς τὸ σχολεῖον ἄπλυτος καὶ, ἐπειδὴ φυσικὰ κανεὶς συμμαθητῆς δὲν θέλει νὰ κάθηται πλησίον τοῦ ρυπαροῦ αὐτοῦ παιδιοῦ, παρίσταται ἀνάγκη νὰ στέλλεται εἰς τὴν βρύσιν, διὰ νὰ πλύνεται. Ἐκεῖ ἠμπορεῖ νὰ τον βλέπῃ, ὁ καθεὶς πρὸς ὄνειδος τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τῆς τάξεως. Πλὴν τοῦτου ἐνῶ αὐτὸς πλύνεται, ἡ τάξις ἀναγκάζεται νὰ περιμένῃ, ἕως ὅτου αὐτὸς ἐτοιμασθῇ. Ἐπειτα ἡ ὄψις εἶναι βέβαια κατὰ τι καλυτέρα. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ὄφελος αὐτοῦ καὶ οὐχὶ τῆς τάξεως· τὸ ὄφελος αὐτοῦ εἶναι ἡ ζημία τῆς τάξεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοῦτο προσκρούει ἐντελῶς πρὸς τὸ ἀξίωμα: πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάβῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως ἀνάγκη νὰ ἀποφεύγῃ τις ἐπιμελῶς, προτείνω, ὡσάκις ὁ μικρὸς Μ ἔρχεται πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον

ρυπαρός, να αναγκάζεται να γράφη πέντε φορές τὸ προειρημένον ἄξιωμα. Ἡ τιμωρία εἶναι βέβαια ὀλίγον σκληρά, ἀλλὰ διὰ τοῦτο θὰ συντελέσῃ τόσον περισσότερο νὰ ἐπαναφέρῃ τὸν μικρὸν Μ. εἰς τὴν καθαριότητα. (ἀναγράφεται εἰς τὰ χρονικά). Συζήτησις: Ὁ Α. θέλει νὰ τον ἀποκλείσῃ τῶν πολιτικῶν τῆς τάξεως δικαιοματίων, ἕως ὅτου συνηθίσῃ νὰ πλύνεται κανονικῶς. Ὁ C. εὕρσκει τὴν ποινὴν ταύτην πολὺ σκληράν· μόνον εἰς βαρείας περιπτώσεις πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται, εἶναι δὲ ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ Μ. Ὁ Σχ. νομίζει, ὅτι χάριν τῶν ὀφθαλμῶν του πρέπει νὰ τον μεταχειρισθοῦν ἡπίως. Κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἡ πρότασις τοῦ Α. δὲν λαμβάνει καμμίαν ψῆφον, σχεδὸν δ' ὅλας ἡ τοῦ Μ. Συμπληρωματικῶς ὁ Δ. προτείνει νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ μικροῦ γραφούσης τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως.

Τῇ 12ῃ ὥρα ὁ P. καθιστᾷ γνωστὸν εἰς ἐμέ, ὅτι ὁ X. εἶχε πονόδοντον ὄλην τὴν μεσημβρίαν· τὸν ἠμπόδισεν ὅμως νὰ κάμῃ τοῦτο γνωστὸν, διότι δὲν ἔγινεν ἄξιος τῆς τιμῆς μικροῦ ἥρωος. Τοιοῦτοτρόπως τὸν συγχαίρω κατ' ἴδιαν διὰ τὴν ἐγκράτειάν του.

21 Ἰανουαρίου.— Συνθήκη τοῦ Stanz. Οἱ ἐκ τῆς μεγάλης καὶ οἱ ἐκ τῆς μικρᾶς Βασιλείας μαθηταὶ διεφώνουν κάποτε. Ἐὰν ἤθελον ἐξακολουθήσει ἡ διαφωνία, ἤθελε χωρισθῆ ἡ τάξις εἰς δύο μέρη. Πᾶσαι αἱ κοιναι ὑποθέσεις ἤθελον ἐξελίσεσθαι ὑπὸ φιλονικίαν καὶ μῖσος· κατὰ τὰς ἐκλογὰς τὰ δύο κόμματα θὰ ἐτήρουν ἀπλῶς κατ' ἀλλήλων στάσιν ἐχθρικὴν· οἱ ἐκ τῆς μικρᾶς Βασιλείας, οἱ ὅποιοι διαθέτουν πλέον τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἔσως δὲν ἤθελον ἐκλέξει πλέον ποτέ τινα ἐκ τῶν τῆς μεγάλης Βασιλείας· ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ πιθανῶς οὗτοι δὲν θὰ συνέπραττον πλέον· ἡ κοινότης θὰ εἶχε παύσει νὰ ζῆ, θὰ ἐπεκράτει δυσθυμία, ἐχθρικότης, θὰ ἀνεστέλλετο δὲ ἡ πρόοδος τῆς τάξεως. Εὐτυχῶς εὐρέθη εἰς Niklaus τῆς τάξεως, ὁ ὅποιος κατῴρθωσε νὰ συνενώσῃ πάλιν τοὺς τείνοντας νὰ χωρισθοῦν οὕτως ὥστε οὗτοι συνεφώνησαν νὰ συζοῦν πάλιν μετὰ τὴν παλαιὰν φιλίαν. Ὁ συμβιβασμὸς οὗτος συνέβη ἄνευ ἄλλων ὄρων. Θὰ ἦτο ὅμως δυνατὸν νὰ ἀπαιτήσουν οἱ ἐκ τῆς μεγάλης Βασιλείας παρὰ τῶν ἐκ τῆς μικρᾶς νὰ παραχωρήσουν οὗτοι εἰς ἐκείνους διὰ συνθήκης μίαν θέσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ μίαν εἰς τὴν ἐποπτείαν. Ἡ συνθήκη αὕτη εἰρήνης θὰ ἦτο τότε σύμβασις

Ὁ J. M. ἐσχέδιασε σύμβασίν τινα, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν συνεζήτησεν ἡ τάξις δι' ἔλλειψιν χρόνου. Ἐχει δὲ ὡς ἐξῆς:

Ἄρθρ. 1. Οἱ ἐκ τῆς μικρᾶς Βασιλείας ὀφείλου νὰ παράσχουν εἰς τοὺς ἐκ τῆς μεγάλης μίαν θέσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, μίαν θέσιν ἐπιμελητοῦ, μίαν θέσιν χρονογράφου καὶ μίαν ἐπόπτου.

Ἄρθρον 2. Ἐὰν αἱ δύο μερίδες συγκρουσθοῦν, ὀφείλου νὰ

υποβάλλουν τὰ παράπονά των εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς εἰρήνης, ἢ ὁποῖα σύγκειται ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς τάξεως καὶ ἐκ τῶν ἐποπτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς εἰρήνης ὀφείλει νὰ κρίνῃ ἀμερολήπτως καὶ δικαίως, εἰς δὲ τὴν κρίσιν αὐτῆς ὀφείλουν νὰ ὑποταχθοῦν καὶ τὰ δύο κόμματα.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν παρουσιασθῇ πρᾶξις αὐτοδικίας, τιμωρεῖται αὕτη αὐστηρῶς.

Εἰς κατανόησιν τοῦ περιοχομένου τῆς συνθήκης Stanz εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κατανοηθῇ ἡ διαφορὰ τοῦ τρόπου τῆς διοικήσεως τῶν πόλεων ἀπὸ τοῦ τῆς τῶν ἀγροτικῶν κοινοτήτων. Ἐνταῦθα δημοκρατία καθὼς εἰς τὴν 2Κ., ἐκεῖ Ἀριστοκρατία. Εἰς τὴν 2Κ θὰ ἐκράτει ἀριστοκρατία, ἐὰν μόνῃ καὶ τελεσιδικῶς ἡ ἐπιτροπὴ ἐνομοθετεῖ καὶ ἐξέλεγεν τοὺς ὑπαλλήλους, μᾶλλον δὲ ἐὰν συνηνοῦντο ἰσχυροὶ τινες καὶ δεσποτικοὶ τῆς τάξεως. πολῖται καὶ ἠνάγκαζον τοὺς ἄλλους δι' ἀπειλῆς ἢ πειθοῦς νὰ παραχωρήσουν εἰς αὐτοὺς πᾶσαν νομοθετικὴν καὶ δικαστικὴν ἐξουσίαν καὶ νὰ διενεργοῦν τὰς ἐκλογὰς συμφώνως πρὸς τὰ φρονήματα αὐτῶν ἢ νὰ τὰς ἀφήσουν ἐντελῶς εἰς αὐτοὺς. Ἐδῶ μὲν ἐλευθερία καὶ ἰσότης, ἐκεῖ δὲ ἀνισότης καὶ ὑποτελεία. Φαντασθῆτε δύο πλησίον ἀλλήλων ζώσας τάξεις τόσον διαφόρως ὀργανωμένας. Ὅποιαί στάσεις βέβαια θὰ ἔβλεπον τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ μεταξὺ τῶν πολιτῶν τῆς δημοκρατίας καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀρχόντων τῆς ἀριστοκρατικῶς κυβερνωμένης τάξεως; Διὰ νὰ εἶναι ἀσφαλεῖς εἰς τὴν θέσιν των αἱ ἀρχαὶ τῶν πόλεων ἀπῆρτησαν τούτων ἕνεκα ὑποσχέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸ κύριον μέρος τῆς συνθήκης. Καθὼς ὅλοι σεῖς ὀφείλετε νὰ γνωρίζετε ἀκριβῶς τοὺς νόμους σας, οὕτως ὄφεισθη τότε, ὅτι οἱ νόμοι τῆς ὁμοσπονδίας ὄφειλον νὰ ἀναγινώσκωνται ἀνὰ πᾶν πέμπτον ἔτος εἰς ὅλας τὰς κοινότητας.

25 Ἰανουαρίου.—Ὁ Μ. ἦλθεν εἰς τὸ σχολεῖον σήμερον μὲ ἀγυάλιστα παπούτσια. Ἐρωτηθεὶς διηγεῖται, ὅτι χθὲς ἦτο εἰς τὸ Dornach μὲ φίλους τινάς· ὡς ἄστοι δὲ ὑπέστησαν αἰφνιδίαν ἐπιθεσιν παιδιῶν τοῦ Dornach, ἐξυλοκοπήθησαν, διακόμενοι δὲ διεσκορπίσθησαν, ἐτράπησαν εἰς σφαλεροὺς δρόμους οὕτως ὥστε μόλις ἀργὰ τὴν νύκτα εὔρον τὴν ὁδόν· διὰ τοῦτο δὲν ἔλαβε καιρὸν κλπ. Τὸ συμβᾶν τοῦτο ἔρχεται ὡς κατὰ παραγγελίαν, διὰ νὰ διασαφηνίσωμεν τὴν ὁμοίαν ἔντασιν τῶν πνευμάτων κατὰ τὸ 1477—1481. Ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ ἀστῶν καὶ ἀγροτῶν, ἔχουσα τὰς ρίζας αὐτῆς εἰς τὴν διαφορὰν τῆς ἀσχολίας, τοῦ τρόπου τοῦ ζῆν, εἰς τὴν ἀνάμνησιν παλαιῶν σχέσεων μεταξὺ δεσποτῶν καὶ δούλων, ἦτο πρότερον πολὺ ἰσχυρά, σήμερον ὅμως ἐκλείπει ἕνεκα τῆς ζωνῆς συγκαοινίας μεταξὺ πόλεως καὶ χωρίων καὶ ἕνεκα τῆς πολιτικῆς ἰσότητος.

Γενέθλιος τοῦ Χ. Προσφώνησις τοῦ Κ., ὁ ὁποῖος μεταξὺ ἄλλων

εὔχεται νὰ γίνῃ ὁ ἑορτάζων παχύτερος καὶ ὑψηλότερος καὶ ὑγιέστερος, ἵνα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως μηδέποτε ἀναγκάζεται νὰ ἀπουσιάζῃ.

27 Ἰανουαρίου.— Εἰκονογραφημένα δελτάρια πρὸς τοὺς ἑνεκα ἀδιαθεσίας ἀπόντας C. καὶ Σχ. Εἰς τὸν πρῶτον, ὁ ὁποῖος εἶναι χρονογράφος, γράφει ὁ W., ὅτι ἡ τάξις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ στερῆται αὐτοῦ, διότι αὐτός, ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ χρονογράφου, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ τηρῇ τὰ χρονικὰ τόσον καλά, καθὼς ὁ C.

29 Ἰανουαρίου.— Ὁ K. προτείνει νὰ στείλουν εἰς τὸν C. ἓν δελτάριον ἀκόμη. Ὁ Δ. συμφωνεῖ καὶ περιγράφει, πῶς ὁ ἀσθενὴς κατ' ἀνάγκην αἰσθάνεται μονοτονίαν εἰς τὸ κρεβάτι του καὶ πῶς θὰ εὐχαριστηθῇ, ἐάν του δοθῇ εὐκαιρία νὰ παρατηρῇ τὸ δελτάριον μας καὶ νὰ μας σκέπτεται. Ἀποφασίζεται.

1 Φεβρουαρίου.— Ὁ C., πρόσωπον σεβαστόν, πρῶτος πρόεδρος τῆς τάξεως καὶ τωρινὸς χρονογράφος, ἐμφανίζεται πάλιν καὶ βοηθούμενος ὑπ' ἐμοῦ κάμνει μικρὰν γαλλικὴν προσφώνησιν: Mes camarades, Me voilà remis. Je suis heureux de vous revoir. Pendant ma maladie j'ai souvent pensé à vous. Mais vous aussi, vous ne m'avez pas oublié, vous m'avez envoyé deux belles cartes illustrées. J'en ai été profondément touché et je vous en remercie cordialement.

Ἀπὸ τοῦ νέου ἔτους μᾶς ἐπισκέπτονται οἱ ἐδῶ ὑποψήφιοι διδάσκαλοι. Συνέβη λοιπὸν κάποιος συμμαθητὴς νὰ δεῖξῃ ὑπερβολικὴν ἐλευθερίαν κατὰ τινὰ τοιαύτην ἐπίσκεψιν. Ἡ ἐπιτροπὴ ὡς φρουρὸς τῆς τιμῆς τῆς τάξεως συνεσκέφθη περὶ τούτου καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ μέλος αὐτῆς M. τὴν ἐντολὴν νὰ ὀμιλήσῃ εἰς τὴν τάξιν μὲ πνεῦμα παραινετικόν. Τῷ ὄντι οὗτος ἔκαμε τοῦτο ὑπεθυμίας τὸ περὶ τῆς ἐν τῇ τάξει διαγωγῆς ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὰς ρηθείσας περιστάσεις ἀνάγκη νὰ τηρῆται μὲ διπλὴν αὐστηρότητα, ἐάν μέλλῃ νὰ μὴ διακινδυνεύῃ ἡ τιμὴ τῆς τάξεως. Ὁ πρόεδρος K. ἐπαινεῖ τὸν J., ὁ ὁποῖος εἶναι παρών, καὶ τοι ἔχει σφοδρὸν πονόδοντον.

4 Φεβρουαρίου.— Τὸ ὄνομα τοῦ Γ. παρεμορφώθη ὑπὸ τινων συμμαθητῶν εἰς παρωνύμιον (παρατσούκλι). Ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς λοιπὸν ὁ X. εἶπε συμβουλευτικὸς λόγους (ὠραίαν μικρὰν ἔκθεσιν, τὴν ὁποίαν ἐπεξεργάσθη κατ' οἶκον) πρὸς τὴν τάξιν, δίδων εἰς αὐτὴν νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἡ προσβολὴ ἐνὸς καὶ μόνου συμπεριλαμβάνει καὶ τὴν τῆς κοινότητος.

Ὁ Σπ. ὑποβάλλεται ἐκουσίως σήμερον εἰς ἐξέτασιν τῶν τελευταίων προτάσεων τοῦ μικρογραφικοῦ βιβλιαρίου «Parlez-vous français?».

7 Φεβρουαρίου. Τὸ τμήμα τῆς ἐκπαιδεύσεως καλεῖ διὰ τῶν

ἐφημερίδων καὶ τοιχοκολλημάτων νὰ δηλώσουν τὰ μικρὰ παιδιά, τὰ ὅποια ἀπέκτησαν τὴν ἀπαιτουμένην εἰς φοίτησιν εἰς τὸ σχολεῖον ἡλικίαν. Συζήτησις. Ὁ λαὸς τῆς πόλεως Βασιλείας ἀπαιτεῖ τὴν ἀγωγὴν τῶν νέων του. Ὁ σχετικὸς σχολικὸς νόμος προτάθη μὲν ὑπὸ τοῦ μεγάλου συμβουλίου, ἐνεκρίθη δὲ ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Μετὰ τοῦτο ὅμως δὲν ἐγίνε τίποτε. Ἀνάγκη καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ. Πρὸς τοῦτο ὑπάρχει ἀρχή, ἡ ὅποια ἐκτελεῖ καὶ βλους τοὺς ἄλλους νόμους (νόμους περὶ καθαρισμοῦ τῶν ὁδῶν, φορολογικοὺς νόμους, ἀστυνομικοὺς, νόμους βιομηχανικοὺς, ὕδρονομικοὺς): ἀρχὴ ἐκτελεστικὴ, κυβερνητικὸν συμβούλιον ἐξ ἑπτὰ μελῶν συγκείμενον. Ταῦτα διανεμουν τὴν ἐργασίαν ἀναμεταξύ των. Ὁ εἷς ἐκτελεῖ τὸν σχολικὸν νόμον (ἀρχηγὸς προϊστάμενος τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος), ὁ δεῦτερος τὸν ἀστυνομικὸν νόμον (προϊστάμενος τοῦ ἀστυνομικοῦ τμήματος) κλπ. Ὀνόματα. Ἐκαστος ἔχει ἀριθμὸν βοηθῶν (ὑπαλλήλων, ἐργατῶν) ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του. (Διοίκησις τῆς πολιτείας).

10 Φεβρουαρίου.—Παρουσιάζεται ὁ Σπ. καὶ ἀναγινώσκει ἔκθεσιν πρὸ τῆς τάξεως, περὶ τοῦ προστατευομένου του W., ἡ προαγωγὴ τοῦ ὁποίου εἶναι πάλιν ἀμφίβολος. Εἰς τὸ τέλος τῶν τεσσάρων αὐτοῦ σελίδων τετάρτου φύλλου γράφει: τὸ καλύτερον θὰ ἦτο ἂν ὁ W. ἠδύνατο νὰ προαχθῇ μαζὶ μὲς εἰς τὴν Β' τάξιν, διότι ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔχει εὐρεὶ καλοὺς συντρόφους.... Νομίζω, ὅτι ἐν μέσῳ ἡμῶν εὐρίσκειται, καθὼς μεταξύ τῶν ἀρίστων αὐτοῦ φίλων. Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ τον ἀφήσωμεν, θὰ ἤρχετο εἰς τὸ μέσον ἐντελῶς διαφόρων συντρόφων. Οὗτοι ἴσως νὰ μὴ τον σέβωνται κἄν. Κανεὶς δὲν θὰ ἐφρόντιζε δι' αὐτὸν καὶ δὲν θὰ συνησθάνετο πλεόν τὸν ἑαυτὸν του καλά. Θὰ ἦτο, ὡσὰν νὰ ἦτο ἐντελῶς ἐγκαταλειμμένος.

Κατὰ τὴν συζήτησιν ὁ M. νομίζει, ὅτι ὄχι μόνον τοῦ W. συμφέρον εἶναι, ἀλλὰ καὶ τῆς τάξεως, νὰ προβιβασθῇ οὗτος. Θὰ ἦτο ἐντροπὴ δι' αὐτὸν νὰ ἀναγκασθῇ νὰ μείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν. Εἰς δὲ τὸν Σπ. πρέπει νὰ ἐκφράσωμεν εὐχαριστίας, διότι μὲ τόσῃ πίστιν φροντίζει περὶ τοῦ προστατευομένου του καὶ μὲ τόσῃ θερμότητι μεσιτεύει ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ A. εὐχεται νὰ ἀκολουθοῦν τὸ παράδειγμα τοῦ Σπ. καὶ οἱ λοιποὶ προσταταί. Ἡ τάξις παρακαλεῖ ὁμοφώνως νὰ προβιβασθῇ ὁ W. Ὑπισχοῦμαι τοῦτο εὐθὺς τῶρα, διὰ νὰ ἀπαλλάξω τὸν πτωχὸν W. ἀπὸ τὴν βάσανον τῆς ἀβεβαιότητος, ἡ ὅποια θὰ ἠδύνατο νὰ τον βλάψῃ.

11 Φεβρουαρίου.—Ὁ O. ἐπεσκέφθη τὸν ἀσθενῆ Σχ., διηγεῖται περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ μεταβιβάζει χαιρετισμούς πρὸς τὴν τάξιν καὶ ἐμέ. Ἀποστέλλεται δελτάριον πρὸς αὐτὸν.

12 Φεβρουαρίου.—Ἐκλογὴ ἐπιμελητῶν, τὴν ὅποιαν διηύθυνε δεξιώτατα ὁ K. Νέοι ἐπιμεληταί. Ὁ P. καὶ ὁ O. διηγοῦνται περὶ

τοῦ ἀσθενοῦς Σχ., τὸν ὁποῖον ἐπεσκεψήθησαν νεωστὶ· χαίρονται πολὺ διὰ τὸ δέμα Ἑλβετικῶν εἰκόνων, τὸ ὁποῖον του ἔστειλαν διὰ νὰ το παρατηρήσῃ. Ἀποστέλλεται εἰς αὐτὸν δευτέρου δελταρίου, «ἐπειδὴ ἄλλως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μας λησμονήσῃ». Ὁ Ρ. εἶχε προτείνει νὰ του γράψουν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ ὑπεχώρησε, διότι ἴσως ὁ συνάδελφος τὴν προσεχῆ δευτέραν ἐπανέλθῃ, οὕτω δὲ ἡ ἐπιστολὴ θὰ ἔφθανε πολὺ ἀργά. Ἡ τάξις εἶχε νὰ ἀποστηθίσῃ διὰ σήμερον τὸ ποίημα τοῦ Στούρμ ἀφ' χωρικοῦ καὶ τὸ παιδί του». Ὁ Π. δεικνύει μεγάλην εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἰχνογραφῆσαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτου, καὶ ἐπαινεῖται δρόντως διὰ τὴν καλὴν ἐκουσίαν ἐργασίαν.

Ὁ Σπρ. εἶχε ψιθυρίσει καὶ διὰ τοῦτο εἶχε καταδικασθῆ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σχολεῖον μίαν ὥραν ἀργότερα. Ὁ Χ. παρακαλεῖ τὴν τάξιν ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς δι' ὠραίου μικροῦ λόγου νὰ με παρακαλέσῃ νὰ του συγχωρήσῃ τὴν ποινὴν. Γίνεται τοῦτο καὶ ἀπονέμεται χάρις εἰς τὸν Σπρ. ὁ ὁποῖος κλαίει ἀπὸ συγκίνησιν. Ἀπερχόμενος ζητεῖ φύλλον χάρτου, διὰ νὰ ἰχνογραφῆσῃ κάτι ἐπ' αὐτοῦ.

17 Φεβρουαρίου.—Γενέθλιος τοῦ C., τοῦ χρονογράφου. Προσφώνησις τοῦ προέδρου. Οὗτος ἐπεξεργάζεται γραπτῶς πάντας τοὺς προβλεπομένους λόγους, ἔπειτα δὲ ἀπαγγέλλει αὐτοὺς ἐλευθέρως. Λαμβάνων τὸν σημερινὸν λόγον του ἀπὸ τὸ τετράδιον: Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί! Ἐχομεν νὰ φέρωμεν ἐνώπιον τῆς τάξεως κοινὴν ὑπόθεσιν αὐτῆς. Ὁ χρονογράφος μας Χάινς C. ἐορτάζει σήμερον τὰ γενέθλια. Πρέπει νὰ τον συγχαρῶμεν δι' αὐτὸ καὶ το κάνω τώρα. Ἀγαπητὲ Χάινς C., Χάριν τῶν σημερινῶν γενεθλίων σου ἐκφράζω ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως ἐγκαρδιωτάτας εὐχάς. Εἶθε καὶ τὸ νέον ἔτος νὰ σου εἶναι πολὺ εὐτυχὲς καὶ εὐλογημένον! Εἶθε νὰ ἀσκήσῃς τὸ ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ἔλαβες ἀπὸ τὴν τάξιν, καθὼς ἔχεις ἀσκήσει αὐτὸ μέχρι τοῦδε! Εὐχομαι νὰ ἡμπορῆς νὰ εἶσαι πάντοτε παρὼν εἰς τὴν τάξιν, διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζηται αὕτη εἰς τὴν πρόδόν της. Ἐν τέλει εὐχομαι νὰ ἡμπορῆς νὰ ἐορτάζῃς, μὲ θεοσέβειαν καὶ χαρὰν ἐπὶ πολλὰ ἀκόμη ἔτη γενεθλιά σου.—Ὁ C. εὐχαριστεῖ.

20 Φεβρουαρίου.—Ἡ τελευταία ὥρα τῆς ἐβδομάδος διαμορφοῦται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς πανηγυρικὴν. Ὁ χρονογράφος ἀναγινώσκει ὅ,τι νέον κατέγραψεν ἐκτὸς τῶν τακτικῶν ἐκλογῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπάρχει πρὸς περάτωσιν οἰαδήποτε ἄλλῃ ὑπόθεσις τῆς τάξεως· ἕκαστος ἔχει προετοιμασθῆ νὰ ἀναγνώσῃ ἢ νὰ ἀπαγγεῖλῃ κάτι τι. Ἐπειδὴ ὁ Κ. ἔχει πονοκέφαλον, παρεκάλεσε τὸν Μ. νὰ προεδρεύσῃ: οὗτος δὲ εἶναι εἰς κάθε περίστασιν ὀπλισμένος. Ὁ Ρ. ἀναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα, ἐπειδὴ προσέφερε κουρέλια διὰ σπόγγισμα τῶν πεννῶν. Ὁ Β., ὁ οὖδ

τοῦ χωρικοῦ, ἀναγινώσκει ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πρωτοχρονιάτικοῦ μοσχαριοῦ του. Δὲν τὴν συντάξιν αὐτὸς, ὁ τόσον ἀπλοῦχος. Ὁ Π. εὐφράνταστος καὶ ἀστεία κεφαλὴ τοῦ τὴν ὑπέβαλε κρυφίως καὶ μαζί με τὴν τάξιν χαίρει ἐνδομύχως διὰ τὸ ἀγρονομικὸν ἔγγραφο. Ὁ Βς. καὶ Βγ. δίδουν ἀναφορὰν περὶ τῶν προστατευομένων του J. καὶ B. Ἀποστέλλεται ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Σχ.

27 Φεβρουαρίου.—Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν χρονικῶν ὁ Α. φέρει τὸν λόγον εἰς τὸ δυσάρεστον γεγονός, ὅτι ἀνέγραψα αὐθαιρέτως καὶ χωρὶς νὰ περιμείνω τὴν ἀπόφασιν τῆς τάξεως τοῦς ἔνδεκα ἐκουσίους ἐπιστολογράφους εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα. Αὐτὴ, λέγει, ἰδρῦθη ὑπὸ τῆς τάξεως καὶ μόνον αὐτὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγράφη ἐπ' αὐτῆς τὰ ὀνόματα συμμαθητῶν ἐπενέβην λοιπόν, λέγουν εἰς τὰ δικαιώματά των. Ὁ Σχ. θεωρεῖ τὸ παράπτωμά μου ἀσήμαντον, ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ γίνεται πάντοτε με κοινοφελεῖς, ὅποιοι οἱ ἀνωτέρω. Ὁ Φ. ἀπαιτεῖ πρῶτα νὰ ἐρωτῶ τὴν τάξιν. Ὁ Σχ. εὐρίσκει, ὅτι ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ διὰ νόμου, τίς ὀφείλει νὰ ἀπολαύῃ τῆς τιμῆς καὶ τίς ὀφείλει νὰ ἀναγράφη τὰ ὀνόματα. Ὑπισχνεῖται περὶ τούτου νομοσχέδιον. Ὁ τῆς τριανδρίας Μ., ὅστις προεδρεύει, ἀπόντος τοῦ Κ., προκαλεῖ δύο ὁμοφώνους ἀποφάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν πρώτη ἐπικυρώνει τὴν εἰς τοὺς ἔνδεκα ἀπονομῆν τιμῆς, ἡ δὲ δευτέρα παρακαλεῖ ἐμέ, τοῦ λοιποῦ νὰ ἀναμνησθῶ τὴν ἀπόφασιν τῆς τάξεως. Τοιοῦτοτρόπως ἀπαλλάττομαι ἐπιεικῶς. Πολλοὶ ἐπισκεπταὶ διηγοῦνται περὶ ἀσθενῶν συμμαθητῶν, ἐνῶ συγχρόνως μεταβιβάζουν τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτῶν καὶ τὰς εὐχαριστίας διὰ τὰς Ἑλβετικὰς εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ἐστάλησαν εἰς αὐτοὺς. Ἀπονέμονται ἐκ τῶν προτέρων εὐχαὶ εἰς δύο συντρόφους, τῶν ὁποίων τὰ γενέθλια συμπύπτουν με τὰς διακοπὰς τῶν ἀπόκρειων. Τέλος τὸ εὐφραδὲς τοῦτο μέλος τῆς τριανδρίας συμβουλεύει τοὺς συμμαθητὰς αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς, τῆς φύλακος τῆς τιμῆς τῆς τάξεως, νὰ ἐορτάσουν τὰς ἀπόκρειας οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐντροπιάσουν τὴν τάξιν.

5 Μαρτίου.—Ἀναγινώσκωμεν τὸν χάρτην τῆς Ἑλβετίας. Ἐπειδὴ ὁ Ρ. ἔχει λησμονήσει τὸν χάρτην του, ἀναγκάζεται νὰ βλέπῃ μαζί με τὸν Σχ., τοῦτο δὲ φέρει χαμηλόφωνον φλυαρίαν. Ἄλτ! φωνάζω εἰς τὸν ἀναγινώσκοντα, ὁ Ρ. καὶ ὁ Σχ. ἔχουν νὰ συζητήσουν κάτι! δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τους ἀνησυχίσωμεν. Ἄς περιμείνωμεν, ἕως ὅτου τελειώσουν. Τὸ φυσικὸν συμφέρον αὐτῶν προηγεῖται τοῦ τῆς τάξεως. Εἴσθε ἔτοιμοι; Ἐπιτρέπεται τώρα εἰς τὴν τάξιν νὰ προχωρήσῃ; Ἐν πνιγμένον ναί, καὶ ὁ πρόεδρος Κ. ἀναλαμβάνων εὐθὺς τὸν εἰρωνικὸν μου τόνον, εὐχαριστεῖ καὶ τοὺς δύο ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως, διότι ἔχουν τὴν καλωσύνην νὰ τῆς ἐπιτρέψουν νὰ προχωρήσῃ.

6 Μαρτίου.—Τέλος τοῦ χρόνου τῆς ἐξουσίας τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς τοῦ ἐπόπτου. Κρίσις τῆς τάξεως λίαν εὐνοϊκή.

17 Μαρτίου.—Οἱ νόμοι ὑπάρχουν διὰ νὰ τηρῶνται. Οἱ παραβαίνοντες τιμωροῦνται. Ποινικὸς νόμος τῆς τάξεως. Ἡ τάξις ὡς δικαστήριον. Τὸ αὐτὸ εἰς τὸ καντόνι τῆς πόλεως Βασιλείας. Ὁ παραβαίνων τοὺς νόμους τῆς Βασιλείας τιμωρεῖται. Κυρίως ἔπρεπε νὰ δικάζῃ καὶ νὰ τιμωρῇ ὁλόκληρος ὁ λαός, καθὼς πράττετε πολλάκις σεις. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀφίνει τὸ ἔργον τοῦτο εἰς ἰδιαιτέρον ὄργανον· ἐκλέγει ἰδιαιτέρους ὑπαλλήλους, δικαστάς, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναθέτει τὴν ἐκδίκασιν τῶν παραβάσεων τῶν νόμων. Οὗτοι δὲ ἀνάγκη νὰ γνωρίζουν τοὺς νόμους ἀκριβῶς. Περισσότεραι λεπτομέρειαι ἀργότερα.

20 Μαρτίου.—Ἐκλογή ἐπιμελητῶν, φυσικὰ ἔχι μόνον διὰ τὰς ὑπολειπομένας ἀκόμη ὀλίγας ἡμέρας, ἀλλὰ διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένας πέντε ἑβδομάδας. Καθὼς πάντες οἱ προγενέστεροι, ἐξεπλήρωσαν καὶ οἱ ἀποχωροῦντες δύο τὰ καθήκοντα αὐτῶν πιστῶς. Νέοι ἐπιμεληταί: Σπ. καὶ Μ. Αἱ δύο εὐγενέσταται κεφαλαί, αἱ διευθίνασαι τὸ κοινὸν μὲ μεγίστην δεξιότητα, εἶναι ὑποψήφιοι, εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγη. Εἶναι ἀληθῶς εὐχάριστον, ὅτι ὁ Σπ. μετὰ τὴν προεδρείαν αὐτοῦ ἀναλαμβάνει τὸ ἄφανον πρόσωπον τοῦ μετριοφρόνως ὑπηρετοῦντος ἐπιμελητοῦ.

24 Μαρτίου.—Εἰς τὸ τελευταῖον μάθημα τοῦ σχολικοῦ ἔτους ὁ πρόεδρος Ρ. ἐκφράζει εἰς ἐμὲ ἐξ ὀνόματος τῆς τάξεως εὐχαριστίας διὰ τὴν διδασκαλίαν.—Ὁ τῆς τριανδρίας Β. προτείνει καὶ κατορθώνει νὰ ἐκφραστοῦν εὐχαριστίαι καὶ νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα τὸ ὄνομα τοῦ W., ὁ ὁποῖος συνήθως ἔγραφε καὶ ἀπέστειλε τὰ ἐξερχόμενα δελτάρια. Τὴν αὐτὴν τιμὴν ἀξιοῦ ὑπὲρ τοῦ προστάτου του ὁ μικρὸς Μ., ὑπὲρ δὲ τῶν λοιπῶν προστατῶν ὁ Α. Δίδεται ἡ συγκατάθεσις, μεθ' ὃ ὁ Π. κατ' ἐπιθυμίαν τῆς τάξεως ἀναγινώσκει ἅπαντα τὰ ὀνόματα τῆς τιμητικῆς πλάκας. Ἐν τέλει ὁ πρόεδρος ὁμιλεῖ περὶ τῶν ἐξετάσεων. Αὗται παρέχουν ἰδιαιτέραν εὐκαιρίαν νὰ τιμηθῇ ἢ νὰ ἐντροπισθῇ ἡ τάξις. «Ὁποῖος ἔχει ἕγνος φιλοτιμίας, θὰ προσέχη νὰ περιποιήσῃ τιμὴν εἰς τὴν κοινότητα αὐτοῦ τὴν 30 Μαρτίου».

30 Μαρτίου.—Ἐξετάσεις. Τὸ συζητητέον ἀντικείμενον (τὸ παραλληλόγραμμον καὶ τὸ τετράγωνον) ἦτο πάρα πολὺ εὐθύγραμμον ἢ ὥστε νὰ ἦτο δυνατόν νὰ συσχετισθοῦν πρὸς αὐτὸ αἱ ζῶν κρύπτουσαι περιμέτροι τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Ἀποχαιρετιστήριος λόγος τοῦ ἀποφοιτῶντος X., ὁ ὁποῖος εὐχαριστεῖ διὰ τὴν καλὴν συναδελφυσίνην τῆς τάξεως ὑπισχνεῖται νὰ δίδῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Γ ΕΤΟΣ

(7^{ΟΝ} ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ)

19 Ἀπριλίου.—Εὐθυμοὶ καὶ ζωηροὶ παρευρέθησαν οἱ 42 μαθηταί, οἱ ἐκ τῆς τάξεως 2Κ., ἵνα ἀποτελέσουν τὴν νέαν τάξιν 31 (ἑβδομον σχολικὸν ἔτος) μὲτ' ἑνὸς ἐνιαυτοῦ (ἕνα ἐπαναλαμβάνοντες τὰ μαθήματα τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ἕνα ἐπιστρέψαντες ἐκ Βάσδ). Εὐθὺς ἠδυνήθημεν νὰ ἀρχίσωμεν τὴν σχολικὴν ζωὴν· οἱ κοινωνικοὶ θεσμοὶ ἦσαν βέβαια ὀρισμένοι καὶ κάθε «στήριγμα τῆς τάξεως» εἰς τὴν θέσιν του! Κατὰ πρῶτον ὅμως ὁ πρόεδρος Πλ. ἐχειρέτισε τοὺς παλαιοὺς καὶ τοὺς νέους συνκιδέλους καὶ παρώτρυνεν ἅπαντας εἰς πιστὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος καὶ καλὴν συντροφίαν.

22 Ἀπριλίου.—Ὁ τῆς τριανδρίας Β., βοηθούμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς του ἐπεξεργάσθη γαλλικὴν προσφώνησιν πρὸς τὴν τάξιν· σήμερον ἀπαγγέλλει αὐτὴν ἐκ στήθους. Ἀπὸ τῆς Δευτέρας οἱ ἐπιμεληταὶ κοπιᾶζουσιν μὲ σπόγγους καὶ σαποῦνι, μὲ βοῦρτσες καὶ βερνίκι πατώματος νὰ κάμουν εὐκατοίχητον τὸ σχολικὸν δωμάτιόν μας, τὴν ἰδιαιτέραν πατρίδα τῆς τάξεως. Ἡ νέα τιμητικὴ πλάξ εἶναι βαλμένη εἰς πλαίσιον μὲ γυαλί· περιμένει νέα ὀνόματα!

24 Ἀπριλίου.—Ἀνάγνωσις τῶν ἀναγεγραμμένων εἰς τὰ χρονικά. Ὁ τῆς τριανδρίας Β. συγχαίρει τὸν Γ. διὰ τὰ γενέθλιά του. Οἱ δύο νεήλιδες εἶναι ἐκπεπληγμένοι ὑπὸ τούτων ἢ ἐκείνων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς τῆς τάξεως. Ἐρωτῶ, τίνα καθήκοντα ἔχει ἡ τάξις πρὸς αὐτοὺς;

Πρέπει νὰ τοὺς εἰσαγάγωμεν εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἡμῶν, πρέπει νὰ γνωρίσουν τοὺς νόμους ἡμῶν, διὰ νὰ ἠμποροῦν καὶ νὰ ὑποκούσιν εἰς αὐτοὺς ὡς καλοὶ πολῖται τῆς τάξεως. Κατόπιν συζητήσεως ὁ δεῦτερος καὶ ὁ τρίτος τῆς τριανδρίας δηλώνουν, ὅτι εἶναι ἔτοιμοι, νὰ διεξέλθουν μὲ τοὺς δύο συμμαθητάς, ἀρχίζοντες σήμερον μετὰ μεσημβρίαν, τοὺς τρεῖς σπουδαιότερους νόμους, οἱ ὅποιοι εἶναι γραμμένοι εἰς τὰ τετράδια ἐκθέσεων τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν, τὰ ὑπαγορεύματα, καὶ τὰς ἐν τοῖς τετραδίοις τούτοις ἐκθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν εἰς τὴν ζωὴν τῆς τάξεως.

25 Ἀπριλίου.—Εἰς τὰ μαθήματα τῆς γεωγραφίας περιεπλεύσαμεν τὴν Εὐρώπην καὶ ἐκάμαμεν ἀκροθιγῶς λόγον περὶ Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ μαθηταὶ ἐκθέτουν, ὅτι ἀνέγνωσαν εἰς τὰς ἡμερῖδας περὶ τοῦ χαμιτικοῦ πραξικοπήματος καὶ τῶν ἐπακολουθημάτων αὐτοῦ. Ἡ εὐκαιρία εἶναι εὐνοϊκὴ νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀπολύτου μοναρχίας καὶ τῆς μεταβολῆς αὐτῆς εἰς μοναρχίαν περιωρισμένην ὑπὸ τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ. Εἰς τὸ καντόνι τῆς Βασιλείας καὶ εἰς τὴν Ἑλβετίαν κύριος εἶναι ὁ λαός· εἰς τὴν Τουρκίαν μέχρι τοῦ τελευταίου Ἰουλίου μόνος κύριος ἦτο ὁ Σουλτάνος. Οἱ Τούρκοι, λαὸς ἱκανὸς καὶ χρηστός, καθὼς κάθε ἄλλος, ἦσαν ὑπῆκοοὶ του, ἐκ τῶν ὁποίων χιλιάδες διέτασσε νὰ σφάζουν κατὰ τὰς φονικὰς αὐτοῦ ἰδιοτροπίας. "Ὅποιος ἤθελε νὰ ζήσῃ, ἔπρεπε νὰ ὑποκύπτῃ ἢ νὰ ἐκπατρισθῇ. Πολλοὶ ἔζων εἰς Παρισίους καὶ Γενεύην, καταγοητευμένοι δὲ ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ἐλευθερίαν, ἐζήτουν νὰ εἰσαγάγουν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν πατρίδα των. Κομιτᾶτον («Ἐνωσις καὶ Πρόοδος», νεότουρκοι. Προσέλκυσις τῶν ἀξιωματικῶν διὰ τούτων δὲ καὶ τοῦ στρατοῦ. Ἰουλιανὴ ἐπανάστασις χωρὶς σταγὸνα αἵματος. Ὁ Ἀβδουλ Χαμίτ ἀναγκάζεται νὰ συγκαλέσῃ κοινοβούλιον, μὲ τὸ ὅποιον ὄφειλε νὰ μοιράσῃ τὴν δυνάμιν του (ἐξαίρετον παράδειγμα τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ). Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐδοκίμασεν οὗτος διὰ τῶν δωροδοκιῶν τῶν πλησίων του εὐρισκομένον στρατευμάτων νὰ σηνοθετήσῃ ἀντεπανάστασιν, ἀλλ' αὕτη ἐναυάγησεν καὶ ὁ Χαμίτ ἐξεθρονίσθη.

28 Ἀπριλίου.—Ἐρωτηθεὶς χθὲς περὶ τῆς λυπημένης ὄψεως τοῦ Ὁ Σπ. μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι αὐτὸς καὶ ὁ συνεπιμελητὴς του ἔλαβον ἕκαστος δύο ξυλιές ἀπὸ τὸν διδάσκαλον τῆς ὠδικῆς, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν καταγράψει τοὺς φλυαροῦντας κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Διέταξα τὴν τάξιν νὰ καταγράψῃ τὸ συμβάν καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην τῆς. Σχεδὸν ὅλοι ἐπαινοῦν καὶ θαυμάζουν τοὺς, περὶ ὧν πρόκειται, δύο, διότι ἀνέλαβον ποινὴν ἀρμόζουσαν εἰς συμμαθητάς των. Ὁμοφώνως ἀναγράφονται ἔνεκα τῆς θυσίας αὐτῶν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκκ. Ὅμως, καθὼς πορευτήρησάν τινες, παρημέλησεν τὸ καθήκον των διότι ἐγνώριζον, ὅτι ὁ Κύριος Χ. ἀπῆτει μῆνυσιν τῶν φλυαροῦντων. Σύγκρουσις τῶν καθηκόντων. Παρ' ἐμοὶ ἡ μῆνυσις εἶναι ἀπηγορευμένη καὶ ὄχι ἀναγκαία, ἐπειδὴ ἡ κατηγορία δικαιοδοσία ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν καὶ τις ὑπὸ τῆς τάξεως ἐκλεγόμενος ἀσκιεῖ τὸ ἔργον ἐπόπτου, οἱ δὲ ἐπιμεληταὶ εἶναι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δὲν ἀσκοῦν ἐποπτείας τινά. Κατόπιν συμφωνίας μὲ τὸν συνάδελφον εἰς τὸ μέλλον θὰ σημειώνῃ τοὺς παραξίνας ὁ ἐπόπτης τῆς τάξεως καί, ἐὰν ἀπαιτῆται, θὰ καταγγέλλῃ αὐτούς. Ὁ Σπ. ἀπαράκλητος ἐπραγματεύθη τὴν ὑπόθεσιν ἀκόμη μίαν φορὰν εἰς μεγάλην καὶ ὠραίαν ἔκθεσιν καὶ ἀνέγνωσεν αὐτὴν εἰς τὴν τάξιν. Διὰ τῶν δύο τούτων εἰδῶν διοι-

κήσεως, εις τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται οἱ μαθηταί, δύναται ὠραιότατα νὰ διασαφηθῇ ἡ περιωρισμένη καὶ ἡ ἀπόλυτος μοναρχία.

1 Μαΐου.— Δὲν εἶναι σήμερον ἐξαιρετικὴ ἡμέρα; Σχ : οἱ σοσιαλισταὶ ἐορτάζουν τὴν πρώτην Μαΐου. Α. : κάμνουν διαδήλωσιν. Ὁ Ὅ : δὲν ἐργάζονται. Π. : σήμερον εἶναι ἐορτὴ τῶν ἐργατῶν. Στ. : καθὼς ἡ ἐκκλησία ἔχει ἐορτάς, οὕτως οἱ σοσιαλισταὶ ἔχουν οἰκουμενικὴν ἐορτήν. Ἰ. Μ. : οἱ ὀργανωμένοι ἐργάται ἐορτάζουν τὴν ἡμέραν ταύτην. Διοργανώνουν διαδήλωσιν καὶ πηγαίνουν εἰς κλτ. Ὁ Α. : οἱ σοσιαλισταὶ θέλουν νὰ δείξουν, πῶς εἶναι μεταξύ των ἀφωσιωμένοι. Ὁ Δ. : οἱ σοσιαλισταὶ θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔχουν πάντες οἱ ἄνθρωποι ἴσον ποσὸν χρημάτων, νὰ διαμοιρασθοῦν τὰ χρήματα ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον. Ὁ Μ. ἐορτάζουν διὰ νὰ προσελκύσουν καὶ ἄλλους εἰς τὸ κόμμα των, οὕτω δὲ τοῦτο νὰ γίνεται ὁσημέραι ἰσχυρότερον. Ὁ Σχρ. : οἱ σοσιαλισταὶ ἐορτάζουν τὴν 1ην Μαΐου, ἐπειδὴ ὁ χειμῶν, ἡ σκληρὰ τοῦ ἔτους ἐποχὴ, ἐπέρασεν καὶ ἡμποροῦν νὰ ἐργάζωνται πάλιν. Ὁ Πλ. : δὲν θέλουν νὰ ἐργάζωνται πλέον τόσον πολὺ, ἐπειδὴ αἱ μηχαναὶ στεροῦν ἄλλους πολλοὺς τοῦ ἄρτου, αὐτοὶ δὲ ἐπιθυμοῦν νὰ τοῖς διευκολύνουν τὴν εὔρεσιν ἐργασίας. Ὁ Β. : Οἱ σοσιαλισταὶ θέλουν νὰ ὀρισθῇ ἡ 1η Μαΐου διὰ νόμου ἐορτάσιμος. Διασάφησις : πρὸ 60 ἐτῶν ἀκόμη ὁ χρόνος ἐργασίας εἰς τὰ ἐργοστάσια ἦτο 14 ὥραι καὶ πλέον. Ἐπακολούθημα : Βλάβη τῆς υἱείας τῶν ἐργατῶν καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου. Διὰ τοῦτο τῷ 1878 ἐψηφίσθη ὁμοσπονδιακὸς νόμος ὀρίζων ἑνδεκάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν εἰς τὰ ἐργοστάσια. Ἐπὶ τοῦ παρόντος πρόκειται ὁ νόμος οὗτος νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ πιθανῶς θὰ ὑποβιβασθῇ ὁ χρόνος τῆς ἐργασίας εἰς δέκα ὥρας. Ἄλλ. : οἱ σοσιαλισταὶ ἐργάται ἐπιθυμοῦν ἐλάττωσιν εἰς 8 ὥρας. Ὁκτάωρος ἡμέρα. Ὁκτῶ ὥρας ἐργασίας, ὀκτῶ ὕπνου, ὀκτῶ ἀναπαύσεως. Εἰς πολλὰ μέρη ἐφηρμόσθη ἤδη ὁ χρόνος οὗτος ἐργασίας ἴσως δὲ εἰσαχθῇ ποτε καὶ παρ' ἡμῶν. Ἐκάστην 1ην Μαΐου οἱ ὀργανωμένοι ἐργάται, οἱ ὁποῖοι, ὄντες ὀλιγώτεροι, δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιβάλουν μόνοι των τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, ὑπενθυμίζουσι αὐτὴν καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν δευτέραν αὐτῶν ἀπαίτησιν τῆς γενικῆς εἰρήνης. Δὲν πρέπει πλέον νὰ γίνωνται πόλεμοι· οἱ λαοὶ πρέπει νὰ προσεγγίσουν ἀλλήλους καὶ νὰ ἀδελφωθοῦν.

3 Μαΐου.— Ὁ Φ. λείπει, διότι εἶναι ἀνάγκη νὰ περιποιητῆται τὴν ἀσθενῆ μητέρα του. Ἀποστέλλεται πρὸς αὐτὸν δελτάριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ τάξις εὐχεται ταχεῖαν ἀνάρρωσιν τῆς μητρός του, ὥστε νὰ δύναται οὗτος νὰ ἔλθῃ πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον.

8 Μαΐου.— Ὁ Χ., παθὼν δηλητηρίασιν τοῦ αἵματος καὶ σηκωθείς πολὺ ἑνωρὶς ἀπὸ τὸ κρεβάτι ἠναγκάσθη νὰ ξαναπέσῃ. Ὁ Σπ., ὁ ὁποῖος τὸν ἐπεσκέφθη, διηγεῖται περὶ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ

του φέρει σήμεραν εικόνας τῆς Ἑλβετίας. Ἡ τάξις ἀποφασίζει νά του γράψῃ ἐπιστολήν 15 δηλοῦν, ὅτι ἐπιθυμοῦν νά γράψουν σχέδια.

11 Μαΐου.—Ὅλοι οἱ 15 ὠμίλησαν καί ἔφεραν χθές τὰς ἐπιστολάς των εἰς τὸν Χ. Ἐπεθεώρησα αὐτάς καί παρήγγειλα νά στείλουν τέσσαρας τὰς ἀρίστας. Με τοῦτο ὅμως ἐπενέβην πάλιν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς τάξεως, τὸ ὁποῖον καί μοι εἶπεν ἡ τάξις σαφῶς. Πάντως κατενοήθη, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις καί ἐξέτασις ἀπαιτεῖ πολὺν χρόνον καί ἀπεφασίσθη νά ἀνατεθῇ εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐπιθεώρησις καί ἐκλογὴ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Οἱ 15 ἀναγράφονται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα, ὡσαύτως καί ὁ Σπ. καί Πλ., ἕκαστος διὰ μίαν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἰχνογράφησαν σχετικῶς μετὰ τὸ διδάχθην ποίημα τοῦ Uhland «ἐκκλησάκι».

13 Μαΐου.—Ὁ Μ. διὰ λόγου, τὸν ὁποῖον συνέταξεν ὁ ἴδιος, διώρθωσεν ὅμως ὁ προστάτης του, ζῆτεῖ συγγνώμην τῆς τάξεως, διότι δύο φορές ἠνώχλησεν αὐτήν, ἀφῆσας νά πέσῃ τὸ κιβώτιον μετὰ τὰς πέννας κλ.—Εἰς τὸν Σπ. δίδει ἡ τάξις τὴν ἐντολήν νά ἐπισκεφθῇ τὸν ἀσθενῆ Χ. καί νά του φέρῃ εἰκόνας.

15 Μαΐου.—Ἐκλογὴ ἐπιμελητῶν.

17 Μαΐου.—Ὁ Σπ. ἐκθέτει τὰ κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ παρὰ τὸν ἀσθενῆ Χ.

19 Μαΐου.—Χθές ὁ Hg. ἔφερον ἐντὸς μικροῦ κιβωτίου ὠραῖον βομβυλίδιον (κοπρὸμέλισσαν) καί μου διηγῆθη, πῶς τον συνέλαβε. Ἀφοῦ ἐδείχθη τὸ ζυφίον, παρώτρυνα αὐτὸν νά περιγράψῃ εἰς μίαν ἐκθεσιν τὸ ἐνδιαφέρον κυνήγιον τοῦ βομβολιοῦ. Ἦδη σήμερον φέρει αὐτήν καί λαμβάνει ἔπαινον θερμὸν διὰ τὴν λαμπρὰν διήγησιν, τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν ἐπερίμενα ἀπ' αὐτόν. Ἄλλ' ἡ τάξις ἀναγράφει αὐτὸν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα ἕνεκα τῆς ἀπολαύσεως ταύτης. Πολλοὶ ζητοῦν χαρτί· ἔχουν καί αὐτοὶ νά περιγράψουν κατὰ ἕκαστον μικρὸν συμβάν.

Ὁ Μ. καί ὁ Σπ., οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν σήμερον μ. μ. νά ἐπισκεφθοῦν τὸν ἄρρωστον Χ., λαμβάνουν ἀπὸ τὴν τάξιν τὴν ἐντολήν νά του μεταβιβάσουν χαιρετισμοὺς καί εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεως αὐτοῦ.

20 Μαΐου.—Ὁ Σπ. διηγεῖται μετὰ ζωηρότητα καί δεξιότητα περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Χς., ὁ ὁποῖος ἀναρρωνύει ἀργά-ἀργά. Διὰ νά εὐχαριστήσῃ μάλιστα ὁ Χς. τὸν συμμαθητὴν του ἐπ' ὀλίγας στιγμάς, ὑπέφερε τὸ βιβλίον αὐτοῦ. Ὅλα πρέπει νά ἐξυπηρετοῦν τὴν τάξιν. Ὁ ἀσθενής, εἰς τῶν ἱκανωτάτων καί ἀγαπητοτάτων μαθητῶν, εἶναι πράγματι περισσότερον παρὼν παρὰ ἄλλοτε, διότι ἡ τάξις τὸν ἐνθυμεῖται συχνὰ φιλικώτατα μετὰ ἀγάπην καί συμπάθειαν. Τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀσθένειάν του φέρει εἰς τὴν

ζωὴν τῆς τάξεως θερμὸν τόνον καὶ ἐνισχύει τὸ συναίσθημα τῆς οἰκειότητος.

Ὁ Πλ. φέρει ὠραῖον ἰχνογράφημα τῆς Ἑλβετίας μὲ μολυβδοκόνδυλον κατ' ἀπομίμησιν τῆς εἰκόνας τῶν νικελίνων νομισμάτων μας. Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν μεταξὺ ἄλλων εἶχον δεῖξει καὶ τὴν Ἦραν, εἶχον δὲ κάμει καὶ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αὕτη ἐχρησίμωσεν ὡς πρότυπον εἰς τὴν προρρηθεῖσαν Ἑλβετίαν, ὅτι λοιπὸν πάντοτε ἀκόμῃ κάτι παίρνομεν ἀπὸ τοῦ θησαυροῦ τῶν καλλιτεχνημάτων τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τῶν διδασκάλων τούτων τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ εἰκὼν περιφέρεται, διὰ νὰ τὴν ἴδουν, ὁ δὲ συνθέτης τιμᾶται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον.

22 Μαΐου.— Ἐπειδὴ ὁ C. τηρεῖ τὰ χρονικὰ μὲ ἰδιαιτέραν ἐπιμέλειαν, ἀναγράφεται τὸ ὄνομά του εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα. Κατὰ τῆς περὶ τῆς ἀναγραφῆς προτάσεως ψηφίζει ὁ Hg. καὶ ἀκολουθεῖ αὐτὸν ὁ K. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν μου προκύπτει, ὅτι οἱ δύο ἐφιλονίκησαν. Ὁ Σπ. νομίζει, ὅτι ὀφείλει ὁ πρόεδρος νὰ τοὺς συμφιλιώσῃ. Ὁ Βο : Δὲν εἶναι ἡ πρέπουσα συναδελφσύνη, ἀν ὁ X. καὶ ὁ K. ψηφίζουν ἐναντίον τοῦ χρονογράφου, ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ διχονοήσουν. Ὁ πρόεδρος Π. ἐπιθυμεῖ νὰ περιγράψουν καὶ οἱ τρεῖς τὴν γένεσιν τῆς φιλονικίας των. Ὑπὲρ τῆς προπαρασκευῆς τῆς συμφιλιώσεως μὲν ψηφίζουν ὅλοι, ὑπὲρ τῆς ἐκθέσεως ὁμως ἡ μεγάλη πλειονότης.

Ὁ Ρ. ἤλθε χθὲς μόλις τὴν 10ην ὥραν, διότι ἀπὸ τὸ πολὺ παιγνίδι τῆς ποδοσφαίρας τὸν ἐπόνεσεν ἡ κοιλία. Ἡ ἐπιτροπὴ ἤσυχολήθη μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὁ πρόεδρος συνέταξε λόγον, τὸν ὅποιον λέγει σήμερον καὶ διὰ τοῦ ὁποίου παρακαλεῖ τὸν Ρ. νὰ μετριάξῃ τοῦ λοιποῦ τὸν ζῆλόν του εἰς τὸ παιγνίδι, διὰ νὰ μὴ παραβλάπτῃ πλέον τὸ συμφέρον τῆς τάξεως. Προτρέπεται νὰ περιγράψῃ τὸ συμβᾶν εἰς ἔκθεσιν, ἀλλ' οὐδεὶς ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν του.

Ὁ Ρ. περιπάτος μας ἐφέτος θά μας φέρῃ εἰς Λίσιαν, ὅπουθεν θὰ ἐπιστρέψωμεν μὲ τὸν σιδηρόδρομον. Ὁ συμμαθητὴς Φ. ἀνέλαβε νὰ παρακαλέσῃ τὸν πατέρα του νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῆς ἀξίας τοῦ εἰσιτηρίου. Ἄν καὶ ἐγνώριζον αὐτὴν ἤδη, ἐδέχθη εὐχαρίστως καὶ ἔλαβον ἔπειτα τὰς πληροφορίας. Ἡ ἐπιτροπὴ συνεσκέφθη καὶ ἕκαστος τῆς τριανδρίας ἐσχεδίασεν εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κ. Φ. Σήμερον φέρουν τὰ σχέδια, ἕκ τῶν ὁποίων δύο εἶναι καλὰ, τὸ δὲ τοῦ Β. πολὺ μακρὸν. Ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Β. προτείνει νὰ εὐχαριστήσουν τὸν πατέρα τοῦ Φ. διὰ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ὁποίαν παρέσχεν εἰς τὴν τάξιν. Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ. Ἀπαιτοῦν νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ σχέδια. Ὁ Β. παρακαλεῖ νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἀνάγνωσις διὰ τὴν δευτέραν, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἐπιστολὴν του. Ὁ Β. νομίζει, ὅτι συμφώνως πρὸς προηγουμένην ἀπόφασιν εἶναι ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς

νά ἐκλέξῃ τὴν ἀρίστην. Ὁ Ι. Μ: Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει νὰ ἀποφασίσῃ τι ἀποφασίζει ἡ τάξις μετὰ πρότασιν τῆς ἐπιτροπῆς. Πρὸς τοῦτοις ἡ τάξις θέλει νὰ γνωρίζῃ, τί γράφεται πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Φ. Ὁ Π: Ὑπάρχει βέβαια ἀπόφασις τῆς τάξεως περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἀρίστης ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκεινται τόσα σχέδια, ὥστε ἡ ἀνάγνωσις αὐτῶν νὰ ἀπαιτῇ πάρα πολὺν χρόνον. Ἀλλὰ ἐὰν πρόκηται νὰ γίνῃ ἐκλογὴ μόνον μεταξὺ τριῶν, εἶναι προτιμότερον νὰ ἀποφασίσῃ ἡ τάξις. Ὁμοφώνως ἀποφασίζεται νὰ ἀναγνωσθοῦν αἱ ἐπιστολαί. Κατόπιν ὅμως ἐπαναληφθείσης τῆς παρακλήσεως τοῦ Β. ἀναβάλλεται ἡ ἀνάγνωσις διὰ τὴν δευτέραν.

Τὸν Αβ. δὲν ἀφίουν νὰ ἡσυχάσῃ αἱ δάφναι τοῦ Χ. Σήμερον φέρει καὶ ἀναγινώσκει μακρὰν καὶ ἀρετὰ καλὴν διήγησιν, πῶς ἐπλήγωσε τὸν δάκτυλόν του. Ἐκπληροῦται ἡ ἐπιθυμία του καὶ ἀναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα.

24 Μαΐου.—Αἱ τρεῖς ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Κ. Φ. ἀναγινώσκονται καὶ εὐρίσκονται καλαί, ἀρίστη δὲ ἡ τοῦ προέδρου Π. Πραγματευόμεθα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὡς ἔκθεσιν τῆς τάξεως, τὴν δὲ ἐπιγραφὴν γράφει ὁ καλλιγραφώτατος.

25 Μαΐου.—Ἐκδρομὴ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Βασιλείας καὶ Σολοτοῦρνον. Προπαρασκευὴ καὶ ἐκτέλεσις καθὼς κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος. Ἀπὸ Νουγλὰρ ἀπεστάλη δελτάριον πρὸς τὸν μόνον ἀπόντα ἀσθενῆ Χ.

27 Μαΐου.—Ὁ πρόεδρος εὐχαριστεῖ τὴν προφυλακὴν καὶ ὀπισθοφυλακὴν, αἱ ὁποῖαι παρέσχον τὴν φορὰν ταύτην καλὰς ὑπηρεσίας. Ὁ Ρ. διηγεῖται τὰ τῆς ἐπισκέψεως αὐτοῦ καὶ τοῦ Σπ. εἰς τὸν Χ., εἰς τὸν ὁποῖον ἐπιτρέπεται νὰ ἀφήσῃ τὸ κρεβάτι ἐπ' ὀλίγον χρόνον.

28 Μαΐου.—Ὁ πρόεδρος Π. ὑπενθυμίζει τὴν τάξιν τὴν αὐριανὴν σπουδαίαν ἐκλογὴν τοῦ χρονογράφου καὶ παρακαλεῖ νὰ σκεφθοῦν καταλλήλους προτάσεις. Ὁ Γ., ὁ ὁποῖος χθὲς ἐστόλισε τὸν πίνακα μετ' ἀνθοδέσμην, ἀναγινώσκει τὴν κατ' ἰδίαν βούλησιν γραφεῖσαν ἔκθεσιν. «Πῶς ἤλθα εἰς τὰ ἄνθη μου». Ἡ ἀστειολογία του προξενεῖ εἰς τὴν τάξιν μεγάλην χαρὰν καὶ προκαλεῖ ἀναγραφὴν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα. Κάμνω τὴν παρατήρησιν: ἀρκεῖ νὰ ἦτο ἀκίνδυνος ἡ ἀπόκτησις τῆς δέσμης τῶν λευκανθῶν! Ἄλλως θὰ εἶχε πράξει μὲν οὗτος ἴσως πρὸς τὸ συμφέρον, δηλ. πρὸς χαρὰν τῆς τάξεως, συγχρόνως ὅμως θὰ εἶχε θέσει εἰς κίνδυνον τὴν τιμὴν αὐτῆς. Ὁ Π. ἔχει ἰγνογραφῆσει πάλιν μεγάλην καὶ ὠραίαν εἰκόνα ὄρεινου παρεκκλησίου, ἡ ὁποία δεικνύται εἰς τὴν τάξιν καὶ ἡ ὁποία προσάγει εἰς αὐτὸν τὴν γνωστὴν τιμὴν.

Ὑπόθεσις Καζαμπλάγκας. Καθὼς δύο τάξεις οὕτω καὶ δύο καντόνια δύναται νὰ περιέλθουν εἰς ἔριδα. Πρότερον ἔλυον αὐτὴν

αὐτὰ τὰ ἴδια. (Ζυριχαῖος πόλεμος)· σήμερον ὀφείλου νὰ ἀπέχουν ἀπὸ πᾶσαν αὐτοδικίαν διὰ τῶν ὄπλων καὶ νὰ ἐπικαλοῦνται τὸ ὁμοσπονδιακὸν δικαστήριον, τὸ ὅποιον ἴδρυσεν ἡ ὁμοσπονδία. Τὰς ἐριδας τῶν κρατῶν ἔκρινε μέχρι τοῦδε σχεδὸν πάντοτε ὁ πόλεμος· οὕτω τῷ 1870—1871 μεταξύ Γαλλίας καὶ Γερμανίας. Ὅτε αἱ δύο αὐταὶ μεγάλαι χῶραι πρὸ μηνῶν τινῶν πάλιν ἐφιλονίκησαν ἕνεκα ὑποθέσεώς τινος ἐν Μαρόκκῳ, δὲν κατέφυγον εἰς τὰ ὄπλα ἐκ φόβου πρὸς τὰς φρικαλεότητας καὶ τὰς ζημίας τοῦ πολέμου, ἀλλ' εἰσήγαγον τὴν φιλονικίαν αὐτῶν εἰς τὸ ἐν Χάγγῃ διαίτητικὸν δικαστήριον, τὸ ὅποιον ἴδρυσαν τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη, τοῦτο δὲ ἔλυσε τὴν φιλονικίαν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας.

29 Ματοῦ. Ἐκλογαὶ χρονογράφου. Εἰς τὸν ἀποχωροῦντα C. ἐκφορᾶται ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς τάξεως. Κιταψηφίζουσι μόνον ὁ Hg. καὶ P., ἀλλὰ μόνον ἐπειδὴ συνεκρούσθησαν μὲ τὸν C., κατοικοῦντα εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν. Ὑποδεικνύω εἰς αὐτοὺς, ὅτι οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ὀργίζονται κατὰ τοῦ C., οὐδὲν κοινὸν ἔχουν μὲ τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ ὡς χρονογράφου, ὅτι ὀφείλου νὰ κάμουν διάκρισιν μεταξύ τοῦ ἰδιώτου νεανίου C. καὶ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς τάξεως C., μεταξύ τοῦ δρόμου καὶ τῆς τάξεως, τῆς ζωῆς τοῦ δρόμου καὶ τῆς ζωῆς ἐν τῇ τάξει. Μετὰ ταῦτα δηλώνει πρῶτον ὁ P., ἔπειτα ὁ Hg., ὅτι ἀποσύρουσι τὸ «ὄχι» αὐτῶν καὶ ἀναγνωρίζουσι τὰς πρὸς τὴν τάξιν ὑπηρεσίας τοῦ C. Ἄρα ὁμοφωνία (Ἕλη ἐκθέσεως). Εἰς τὸν νοῦν τοῦ Δ. ἦλθε νὰ γράψῃ εἰς τὸν πίνακα: «ἐκλέξατε χρονογράφον τὸν Bγ.» Τῷ ὄντι δὲ ἐξέλεγε οὗτος μὲ μικρὰν πλειονοψηφίαν.

2 Ἰουνίου.—Ἱστορία. Διὰ τῆς κοινότητος τῆς τάξεως γνωρίζουσι τώρα οἱ μαθηταὶ ὅπως δὴποτε τὴν πολιτείαν, οὐ ἕνεκα ἢ συγκυρίαις τῆς Σπάρτης μὲ τὴν Βασιλείαν ἀποδίδει εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Πολιτεία πολεμιστῶν—πολιτεία τοῦ λαοῦ. Ἄργοι δεσπότης καὶ δοῦλοι, τοὺς ὁποίους ἐκμεταλλεῖν καὶ κακομεταχειρίζονται ἐκεῖνοι—ὄλως ἐλεύθεροι, ἴσοι πρὸ τοῦ νόμου, ἐργαζόμενοι πολῖται. Περιφρόνησις ὠφελίμου ἐργασίας—ἡ ἐργασία βάσις πάσης ὑπάρξεως (Εἰλωτες—ἐργάται τῆς Βασιλείας). Ἀντιπροσωπεῖα τῶν εὐγενῶν—πραγματικὴ δημοκρατία. Ἀποκλεισμός πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν—στενὴ ἐπικοινωνία μετ' αὐτοῦ. Ἡ νεολαία ἐν Σπάρτῃ καὶ ἐν Βασιλείᾳ. Ἀγωγή ἐκεῖ μὲν εἰς κτηνώδεις πολεμιστὰς καὶ δεσπότης, ἐδῶ δὲ εἰς ἐλευθέρους, ἐργατικούς, ἤπια φρονούντας πολίτας καὶ πολιτοφύλακας, τῶν ὁποίων ἡ ἱκανότης προϋποθέτει βέβαια καὶ σκληραγωγίαν τοῦ σώματος καὶ σωφροσύνην. Ἐκτίμησις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκεῖ καὶ ἐδῶ. Διὰ τὴν μὴ τὸ λησμονήσωμεν. Ὅτε κατὰ τὸ πρῶτον μάθημα τῆς ἱστορίας ἠθέλησα νὰ μάθω, τί θέλουσι κατὰ πρῶτον νὰ μάθουν περὶ τοῦ εἰς αὐτοὺς νέου λαοῦ τῶν Σπαρτιατῶν, ἔλαβον πρῶτην

ἀπάντησιν (ὕπὸ τοῦ Σχ.) πρὸς χαρὰν μου: Τίνα ἐργασίαν ἔκαμνεν;

5 Ἰουνίου.—Παρῆλθεν ὁ χρόνος τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπιτροπῆς. Διὰ τὴν πιστὴν τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσιν λαμβάνει τὰ εὐχαριστήρια τῆς τάξεως καὶ τὴν γνωστὴν τιμὴν, ἀφοῦ ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Βν. πρὸς τοῦτους συνεχάρη τὸν Β. δι' ὠραίου λόγου διὰ τὰ γενέθλια αὐτοῦ, ὁ δὲ Π. διηύθυνε τὴν νέαν ἐκλογὴν. Αὕτη δὲ δίδει ὡς νέαν ἀντιπροσωπείαν: τὸν Γ. καὶ Σ. καὶ Ρ., ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος πρόεδρος. Θὰ εὐδοκιμήσῃ ἀράγε οὗτος, ἕνας πολὺ ἀστεῖος;

7 Ἰουνίου.—Ὁ πρόεδρος Γ. χαιρετίζει φιλικῶς τὸν μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν ἐπανελθόντν εἰς τὸ σχολεῖον Χ.—Τοῦ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. διευθύνοντος, ἀποφαοίζεται νὰ καταθέσουν στέφανον κατὰ τὴν κηδεῖαν τῆς μάμης τοῦ Γ.

8 Ἰουνίου.—Ἐν ὀνόματι τῶν ἐπιζώντων συγγενῶν τῆς μάμης του, ὁ Γ. εὐχαριστεῖ διὰ τὴν δωρεὰν τοῦ στεφάνου.—Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Σ. συγχαίρει διὰ τὰ γενέθλιά του τὸν Κ., ὁ ὁποῖος ἔχει συγκρουσθῆ με αὐτόν. Πῶς δεικνύεται ὁ Σ. πρὸς τὸν Ηγ. καὶ τὸν Κ., οἱ ὁποῖοι διέκοψαν τὴν φιλίαν των με αὐτόν; Συνδιαλλακτικὸς, μεγαλόψυχος, εὐγενὴς· τοὺς φέρει εἰς φοβερὰν στενωχωρίαν.

Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. ἐξ ἀγνοῦ ζήλου πρὸς τὸ ἀξίωμα του ἔχει μάθει τὴν κατ' οἶκον ἐργασίαν του κάπως ἐπιπολαίως, οὕτω δὲ δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ρῆσιν. Noblesse oblige! Καθὼς οἱ εὐπατρίδαι τῶν παλαιοτάτων χρόνων τῶν Γερμανῶν οὕτω καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀνηγορεύθη ὑπὸ τῆς τάξεως, ἀνεκπρόχθη ἡγέτης καὶ ὁδηγός (ὕπαλληλικὴ εὐγένεια). Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπεβλήθησαν εἰς αὐτὴν καθήκοντα ἀπορρέοντα ἐκ τοῦ ἀξιώματος, τὰ ὁποῖα αὕτη θὰ ἐκπληρώσῃ με προσοχὴν δικαιολογοῦσα οὕτω τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συμμαθητῶν. Ὁ Ρ. κάμει τοῦτο βέβαια μέχρι τοῦδε. Ἀλλὰ τὰ συνήθη ἰδιαιτέρα καθήκοντα παραμένουν, οἱ δὲ τῆς τριανδρίας ὀφείλουσιν καὶ εἰς αὐτὰ νὰ δίδουν τὸ καλὸν παράδειγμα. Θὰ ἦτο ἀνυπόφορος ἀντίθεσις, νὰ εἶναι τις μέλος τῆς τριανδρίας πρόθυμον περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του, ἅμα δὲ ἀμελῶς μανθάνον καὶ οὕτως ἐμποδίζον τὴν τάξιν νὰ προοδεύῃ εἰς τὰ μαθήματα. Ἡ εὐγένεια τῆς ἐπιτροπῆς ἐπιβάλλει λοιπὸν βαρέα καθήκοντα, noblesse oblige, τὸ ἀξίωμα ἔχει ἀπαιτήσεις.

Τὰ ἐκάστοτε ἐπὶ γενεθλίοις συγχαρητήρια λαμβάνουν τώρα πλέον (ἀφοῦ ἐπραγματεύθησαν αὐτὰ οἱ μαθηταὶ εἰς ἔκθεσιν τῆς τάξεως) περίπου τὴν ἐξῆς μορφήν: Ἀγαπητὲ Κάρολε! Ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως σοῦ ἐκφράζω ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις σου τὰς ἐγκαρδιωτάτας εὐχάς. Εἶθε τὸ ἔτος, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχῃσαι, νὰ σου εἶναι χαροποῖον καὶ εὐτυχές, πρὸ παντός δὲ εἶθε νὰ εἶσαι κατ' αὐτὸ καὶ φίλεργος! Τὰ ἔτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶναι πλέον ὀπίσω σου,

εισήλθες εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν. Τώρα πρέπει νὰ ἐφοδιασθῆς μὲ τὰς γνώσεις, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ ἡλικιωμένος, διὰ νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν ἀγωνιζόμενος ἐντίμως. Χρησιμοποιεῖ τὸν χρόνον, διὰ νὰ ἤμπορῆς εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους νὰ στρέφῃς ὀπίσω εἰς αὐτὸ τὰ βλέμματα μὲ ἱκανοποίησιν. Σκέψου, ὅτι προάγαν τὸν ἑαυτὸν σου ἐξυπηρετεῖς καὶ τὴν τάξιν. Νὰ μένης πάντοτε πιστὸς τῆς τάξεως πολίτης! Εἶθε τὸ ἐρχόμενον ἔτος νὰ ἀυξήθῃς καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ θυμικὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς βουλήσεως καὶ νὰ γίνῃς τοιουτοτρόπως ἡ χαρὰ τῶν γονέων καὶ τοῦ διδασκάλου σου καὶ τὸ καύχημα τῆς τάξεως!

15 Ἰουνίου.—Χθὲς ὁ Β. ἔχασεν εἰς τὴν αὐλὴν μίαν δραχμὴν. Μετὰ ματαίαν ἔρευναν καὶ ζήτησιν πληροφοριῶν ὁ πρόεδρος Γ. ἐν μέσῳ τοῦ μαθήματος ἐζήτησε τὴν ἀδειαν νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν πρὸ τῆς τάξεως. Ὑπέβαλε τὴν πρότασιν νὰ ἀναπληρώσουν τὴν ἀπώλειαν καὶ ἔτυχεν αὐτὴ γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Σήμερον οἱ συμμηθηταὶ ἔφεραν τὸν ὀβολὸν αὐτῶν, ὁ δὲ Β., ἔγινε πάλιν εὐθυμος καὶ ἠὺχαρίστησε διὰ τὴν βοήθειαν. Ἀνανέωσις τοῦ Ἑλβετικοῦ ρητοῦ· εἰσάγεται ἡ ἔκφρασις ἀλληλεγγύη (Solidarität). Ἡ τάξις ἀποτελεῖ, ὡς συνδεδεμένη δι' ἀλληλεγγύης, τρόπον τινὰ ἐν σῶμα, ἐὰν δὲ πάσῃ ἐν μέλος, πάσῃ οὐλόκληρον τὸ τῶμα τῆς τάξεως καὶ πάντα τὰ μέλη ἀμιλλῶνται νὰ ἀπομακρύνουν τὴν βλάβην ἔστω καὶ διὰ θυσιῶν. Τοιουτοτρόπως καλῶς ὀργανωμένη καὶ καλοῦ ψυχος πολιτεία βοηθεῖ τοὺς δυστυχοῦντας πολίτας. — Ἐπειδὴ συνελέχθη ποσὸν μεγαλύτερον τῆς δραχμῆς, ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. ἐπανάλαβε τὴν παλαιὰν σκέψιν περὶ ταμείου τῆς τάξεως, μετὰ ζωηρὰν δὲ συζήτησιν ἀπεφασίσθη ἡ ἴδρυσις αὐτοῦ. Ἐπειδὴ μερικοὶ ἤθελον νὰ ἐκλέξουν ἀμέσως ταμίαν, ὁ Ι. Μ. καὶ ὁ Π. ἔκαμαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἀκόμη δὲν εἶναι ὀρισμένον, κατὰ τίνα τρόπον πρέπει νὰ ἐκλέγεται οὗτος, καὶ προέτειναν νὰ ἀναθέσουν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἐπεξεργασίαν νομοσχεδίου «περὶ τοῦ ταμείου καὶ τῆς διοικήσεως τοῦ ταμείου». Γίνεται δεκτὴ.

19 Ἰουνίου.—Χθὲς ὁ Β. ἐξήρθωσε τὸ πόδι του εἰς τὸ σπῆτι. Ὁ Γ., ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη αὐτὸν μὲ τὸν Σ. ἀπρόσκλητος, διηγεῖται περὶ τῆς καταστάσεώς του καὶ φέρει τοὺς χαιρετισμούς του. Σήμερον ἡ τάξις στέλλει τὸν πρόεδρον, διὰ νὰ του μεταβιβάσῃ τοὺς χαιρετισμούς καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ἀναρρώσεως. Ὁ ἀτυχῆσας οὗτος ἔδωκεν εἰς τὸν πρῶτον ἐν τῇ ἐπιτροπῇ συνάδελφόν του Σ. χάριν τῆς σημερινῆς ἐκλογῆς ἐπιμελητῶν δελτίον μὲ δύο ὀνόματα. Τοιαύτη πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου προθυμία ἐπαινεῖται μεγάλως καὶ ἀντιπαραβάλλεται πρὸς τὴν πρὸς τὰς ἐκλογὰς καὶ τὴν ψηφοφορίαν ἀμέλειαν πολλῶν πολιτῶν. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ σας παραγαγῶ εἰς φρονίμους καὶ εὐσυνειδήτους πολίτας τοῦ καντονίου καὶ τῆς Ἑλβετίας. Ἀντὶ τοῦ ταξιδεύοντος

Β. ἀναγινώσκει τὰ χρονικά ὁ ἀντιπρόσωπός του.—Ὁ Β., ὁ ὁποῖος τελευταῖον ἔλαβε πείραν τῆς ἀλληλεγγύης τῆς τάξεως, συναισθανόμενος τὴν ἰδικήν του ἀδυναμίαν παρεκάλει τὸν πάντοτε πρόθυμον Σπ. νὰ του συντάξῃ λόγον εὐχαριστήριον τὸν ἀντέγραψε καθαρά καὶ σήμερον τὸν ἀναγινώσκει. Εἰς τὸν Σπ., λέγει τρίτος τις, ἔφερον ὁ Β. εἰς ἐνδειξιν εὐγνωμοσύνης σήμερον τὸ πρῶν κεράσια, προσεκάλεσε δὲ αὐτὸν κατὰ τὰς διακοπὰς εἰς Ἰντσλιγγεν, διὰ νὰ ἤμπορέσῃ νὰ τον εὐχαριστήσῃ ἐκεῖ ἀκόμη καλύτερον. Νέοι ἐπιμεληταί: ὁ Μ. (πρῶν πρόεδρος) καὶ Φ. τὴν ἐκλογὴν διηύθυνεν ἀρκετὰ καλὰ ὁ «ἀστείος Χάνς», μέτριος μαθητής.

Συμφιλίωσις μεταξύ, τὸ μὲν τοῦ C. τὸ δὲ τοῦ K. καὶ Hg. Συζήτησις. Ἡ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος φιλονικία μεταξύ τῶν ἐκ τῆς μεγάλης καὶ τῶν ἐκ τῆς μικρᾶς Βασιλείας θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποβῆ ἐπικίνδυνος εἰς τὸ κοινόν· εὐτυχῶς ἐπῆλθεν εἰρήνην διὰ τινος Νικλάου τῆς τάξεως. Ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος, πάντως ὅμως λυπηρὰ εἶναι ἡ ἔρις μεταξύ C., K. καὶ Hg. Κατ' ἀρχὰς οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐζήτησαν νὰ μεταφέρουν τὴν ἰδιωτικὴν αὐτῶν φιλονικίαν εἰς τὸν κοινόν τῆς τάξεως βίον, ἀλλ' ἀμέσως κατενόησαν τὸ ἀπρεπὲς τῆς πράξεώς των. Ὁ C. τὸναντίον ἐξ ἀρχῆς ἔδειξεν γενναιοφροσύνην. Ἡ μεγάλη στενοχωρία, εἰς τὴν ὁποίαν ἔθηκε τοὺς «ἐχθροὺς του» του, ἤρχισε νὰ ἐνεργῆ. Ὁ K. ἀπέδωκε μεγαλοψυχίαν (ὁ δὲ Hg. ἐρωτηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ λέγει, ὅτι δὲν ἔχει εὐρεῖ εὐκαιρίαν πρὸς τοῦτο, ἄλλως καὶ αὐτὸς δὲν θὰ ὑστέρει εἰς μεγαλοψυχίαν). Τοιοῦτοτρόπως προσήγγισαν πρὸς ἀλλήλα καὶ τὰ δύο μέρη, φαίνεται δὲ τώρα δυνατὴ ἡ πλήρης συναλλαγὴ. Καθὼς συμβαίνει συνήθως εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, καὶ τὰ δύο μέρη εἶχον δίκαιον καὶ ἄδικον, καὶ τὰ δύο ἔχουν προσβάλει καὶ διαβάλοι (τὰ καθέκαστα τῆς διακοπῆς τῶν σχέσεων ἐξετέθησαν γραπτῶς ὑπὸ τῶν τριῶν καὶ δὲν ἀνακινούνται). Εἰς τὴν ὑπόθεσιν Καζαμπλάγκας ἀπεφάσισε τὸ ἐν Χάγγη δικαστήριον, ὅτι ἡ Γερμανία ὀφείλει νὰ ζητήσῃ συγγνώμην παρὰ τῆς Γαλλίας καὶ ἀντιστοφῶς. Τοῦτο θὰ ἠδύνασθε νὰ πράξετε καὶ σεῖς. Γίνεται: Λυποῦμαι, ὅτι δυσπρόεστης τὸν X. καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ προτέρα ἀγαθὴ σχέσις. Τοιοῦτοτρόπως ἔληξεν ἡ ὑπόθεσις, ἐτάφη δὲ ἡ αἰτία τῆς ἔριδος. Κατὰ τὸ προσεχὲς μάθημα τῶν γερμανικῶν θὰ ἀρχίσωμεν νὰ συζητῶμεν περὶ τῆς «συνδιαλλαγῆς» τοῦ Οὔστερι.

21 Ἰουνίου.—Ὅλοι σχεδὸν γνωρίζουν πλέον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς χθεσινῆς ψηφοφορίας. Εἶναι λυπηρόν, προσθέτω ἐγώ, ὅτι δὲν προσῆλθον εἰς τὰς κάλπας ἀκόμη περισσότεροι πολῖται.

Λαμβάνομεν ἀστυνομικὴν μήνυσιν κατὰ τοῦ Μ. Ἐκ τῶν γραπτῶν ἐξηγήσεων τούτου καὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ κυρίως ἐνόχου προκύπτει, ὅτι ὁ ΑΜ. εἶναι σχεδὸν ἀθῶος. Οὐδεμία ποινὴ. Τὴν εὐκαιρίαν ταύτην ὅμως χρησιμοποιοῦμεν, διὰ νὰ τονίσωμεν

ὅτι πρέπει νὰ διαφυλάττεται ἡ τιμὴ τῆς τάξεως καὶ ἔξω τοῦ σχολείου. Ὁ Χ. : ὅλως ἰδιαιτέρως ἐκτὸς τοῦ σχολείου διότι ἐντὸς αὐτοῦ δὲν εἶναι δυνατὰ μεγάλαι κακουργίαι. Ὁρίζεται ἀκριβῶς τὸ ἀξίωμα περὶ τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τώρα ἔχει οὕτω: «Πρέπει ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολείου νὰ ἀποφεύγωμεν ἐπιμελῶς πᾶν, ὅ, τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως».

22 Ἰουνίου.—Μετὰ τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, τὴν ὁποίαν διήθυνα ἐγώ, ἦλθεν ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. πρὸς ἐμὲ καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν «νὰ θεωρηθῇ τὸ πρᾶγμα ὑπόθεσις τῆς τάξεως». Σήμερον λέγει ὠραῖον (γραπτῶς παρεσκευασμένον) λόγον καὶ ὡς εἰς τῶν φυλάκων τῆς τιμῆς τῆς τάξεως προτείνει, νὰ ἐπιβάλωμεν μόλα ταῦτα εἰς τὸν Μ. μικράν τινα τιμωρίαν πρὸς ἐνθύμησιν, νὰ ἀντιγράψῃ δηλαδὴ ἑπτὰ φορὰς τὸ ἀναθεωρηθὲν ἀξίωμα. Ζωηρὰ συζήτησις ἀπόφασις ἀντιγραφῆ πεντάκις.—Δελτάριον ἐκ τοῦ Γοτθάρδου, ἀποσταλὲν ὑπὸ τοῦ Β.

23 Ἰουνίου.—Πρὸ τοῦ καταγραφῆ ἐκ νέου εἰς τὸ κιβώτιον ὁ λόγος νόμος περὶ ἐπιτροπῆς, τελειοποιεῖται τὸ ἄρθρ. 8 κατὰ τὴν ἤδη ἀπὸ πολλοῦ ἐν τῇ πράξει δοκιμασθεῖσαν ἔννοιαν οὕτως, ὥστε τώρα ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἄρθρ. 8. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα α') νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν τάξιν, β') νὰ προβουλεύεται περὶ τῶν ἀναγκαίων νόμων, πρὸ παντὸς δὲ περὶ τοῦ ποινικοῦ, γ') νὰ δέχεται εὐχὰς καὶ παράπονα τῆς τάξεως ἢ τινων συμμαθητῶν καὶ νὰ φέρῃ αὐτὰς εἰς πέρας.

24 Ἰουνίου.—Ὁ Λ. δέχεται τὰ εὐχαριστήρια τῆς τάξεως διὰ τὴν δωρεὰν χάρτου ταξιδίων, ὁ ὁποῖος καρφώνεται εἰς τὸν τοῖχον ὡσαύτως τὰ εὐχαριστήρια τῆς τάξεως, πρὸς τοῦτοις δὲ τὴν τιμὴν τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα λαμβάνει καὶ ὁ Π. διὰ λαμπρὰν εἰκόνα «ταξίδιον μαγισσῶν», ἡ ὁποία τώρα στολιζέει ἐπίσης τὸν τοῖχον. Διηγούμαι περὶ τῆς πίστεως τῶν Γερμανῶν εἰς τὰς μαγίσσας καὶ περὶ τῶν μαγικῶν δικαστηρίων τοιούτοτρόπως δὲ περιστέλλω τὴν νεανικὴν ὑπεροψίαν, ἡ ὁποία ἴσως ἐγεννήθη, ὅτε ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐγένετο λόγος περὶ τῆς πίστεως τῶν παλαιῶν Ἀθηναίων, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ συμπεράνῃ τις περὶ τῆς θελήσεως τῶν θεῶν ἐκ τῆς στάσεως τῶν ζώων.

25 Ἰουνίου. Ἐπιχορηγήσις τῆς ὁμοσπονδίας εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν. Δωρεὰν ἀποστολὴ εἰς τὰς ἐξοχὰς κατὰ τὰς διακοπὰς. Δελτίον πρὸς δωρεὰν διαμονὴν εἰς τὴν ἐξοχὴν κατὰ τὰς διακοπὰς διὰ τὸν Α καὶ Β. «Ἀρστικὴ σχολὴ ἀρρένων». Διασάφησις καθὼς κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος. Ἀλληλεγγύη. Νόμος περὶ ἐπιχορηγήσεως. Μερίδιον τῆς πόλεως Βασιλείας 67,300 δραχ. Ἀναγνώσκω ἐκ τοῦ προυπολογισμοῦ τῆς πολιτείας καὶ τὰς λοιπὰς τῆς ὁμοσπονδίας ἐπιχορηγήσεις πρὸς τὸ ἰδικόν μας κοινόν, συγχρόνως δὲ κάμνω γνωστὸν εἰς τοὺς μαθητάς μου, ὅτι ἡ Βα-

σιλεία κατὰ τὸ ἔτος 1908 ἐξώδευσε διὰ μόνην τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀστικῶν σχολείων ἀρρένων δραχ. 405000. Φροντίζετε νὰ μὴ πηγήνουν τὰ ἔξοδα χαμένα!

Ἡ νέα ἐπιτροπὴ φέρεται καλὰ. Ὁ πρῶτος τῆς τριανδρίας εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὴν θέσιν του. Ἐπεξεργάζεται ἐπιμελῶς τοὺς λόγους του, τοὺς δίδει εἰς ἐμὲ πρὸς ἐπιθεώρησιν καὶ γράφει αὐτοὺς καθὼς καὶ τοὺς τῶν δύο συναδέλφων του εἰς ἰδιαιτέρον τετράδιον. Οὐδέποτε δὲ παραλείπει νὰ ὑπογράφῃται εἰς γραπτὰς ἐργασίας: Κάρολος G. Πρόεδρος τῆς 31..... Σήμερον μοῦ δίδει τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προβεβουλευμένον νόμον περὶ τοῦ ταμίου.

27 Ἰουνίου.—Ὁ Σπ. φέρει ὠραίαν εἰκόνα τοῦ πῦρ ἐξεμοῦντος Βεζουβίου, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχει γίνῃ λόγος, ἐκφράζονται εἰς αὐτὸν διὰ τοῦτο εὐχαριστίαι ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὸν Hg. διὰ τὴν σπαρτιατικὴν αὐτοῦ ἀναισθησίαν πρὸς πονοῦν δόντι.

Τὴν συμφιλίωσιν τῶν C., Hg καὶ K. ἐκμεταλλεῖσθε ἐπωφελῶς εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ποιήματος «Οὔστερι». Κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ συμβᾶν τοῦτο τῆς τάξεως εὐκόλως ὑπερениήσαμεν τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ θεωρήσωμεν καὶ νὰ κρίνωμεν ἕν πρόσωπον ἀπὸ δύο πρὸς ἀλλήλας ἐναντίων ἀπόψεων, προσωπικῶς μὲν ὡς ἐχθρόν, καὶ δημοσίᾳ δὲ ὡς συμπολεμιστήν. Καθιστῶμεν κτῆμα τῆς τάξεως τὴν τελευταίαν πρότασιν: Ὁ καταδαμάζων τὸν ἐχθρόν εἶναι ἥρωας, μεγαλύτερος δὲ ἥρωας ὁ κατανικών τὸν ἑαυτὸν του! Διασαφήσεις (κατανίκησις σωματικῶν καὶ ἠθικῶν συναισθημάτων) ἔχει ἤδη ἰδεῖ πολλὰς ἢ τάξεις καὶ θὰ λάβῃ πείραν ἀκόμη περισσοτέρων. Πρὸς τὸ προηγηθῆν προστίθεται καὶ τὸ ρητὸν τοῦ Γκαϊτε: «Ὁ μὴ διατάσων ὁ ἴδιός τὸν ἑαυτὸν του, παραμένει πάντοτε δούλος».

30 Ἰουνίου.—Ἀπὸ ἐβδομάδων αἱ Ἀθῆναι μᾶς παρέχουν πολλὰς ἀσχολίας. Σύγκρισις τοῦ βαρβαρικοῦ τρόπου, μὲ τὸν ὁποῖον μετεχειρίζοντο πρὸ τοῦ Σόλωνος τοὺς ἀνικάνους νὰ πληρώνουν ὀφειλέτας πρὸς τὸν σημερινόν κ. τ. τ.

1 Ἰουλίου. Ἀπέθανεν ὁ πάππος τοῦ A. Ἡ τάξις συλλυπεῖται τὸν παρόντα ἔγγονον καὶ ἀποφασίζει νὰ δωρήσῃ στέφανον.

Ὁ Βσ.... ἄλλως εὐσυνείδητος, εἶναι ἀπρόσεκτος. Τὸν ἐρωτῶ, ἂν ἔπαθε τίποτε, μείναντα δὲ ἀναυδὸν τὸν ἐπιπλήττω. Κατὰ τὸ διάλειμμα ἔρχονται πρὸς ἐμὲ δύο συμμαθηταὶ καὶ διηγούνται, ὅτι ὁ Βσ...., ἔπαθεν ἐξάρθρωσιν τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος καὶ ὑποφέρει μεγάλους πόνους· ἐντεῦθεν ἡ ἀφρημάρα του. Διατάσσω νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ ἐκ τῆς αὐλῆς καὶ τὸν ἐρωτῶ, διατί δὲν ἐδικαιολογήθη. Ἀπάντησις καμμία. Μέμφομαι τὸν γείτονά του Β., ὅτι δὲν μοῦ ἔδωκε πληροφορίας. Οὗτος δὲ ἀποκρίνεται, ὅτι ἠθέλησε ἤδη

χθές νά μοι τὸ ἀνκοινώσῃ, ἀλλ' ἀπετράπη ὑπὸ τοῦ πάσχοντος, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νά κάμῃ πολὺν θόρυβον διὰ τοῦ παθήματός του. Ἐπειμὼ τὸν Βο. διὰ τὴν σπαρτιατικὴν καρτερίαν του, ψέγω δὲ τὸν Β. Ὁφείλε νά μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὸν φίλον του διὰ νά τὸν βοηθήσῃ ὄφειλε νά ὑπακούσῃ εἰς τὴν καλὴν καρδίαν του. Εἰς τὰς 12 ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. εὐχαριστεῖ τὸν πάσχοντα, ὅτι παρὰ τοὺς πόνους ἦλθεν εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τοῦ εὐχεται καλύτερευσιν.

3 Ἰουλίου.—Ὁ Α. εὐχαριστεῖ διὰ τὸν δωρηθέντα στέφανον διὰ μικροῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ἐσχέδιασε γραπτὸν καὶ μοῦ ἔδωκε νά ἐπιθεωρήσω. Ὁ πρόεδρος Γ. δεικνύει μὲν μεγάλην ἐπιμέλειαν περὶ τὰ καθήκοντά του, παραμένει ὅμως, καθὼς φαίνεται, πρὸς τοῦτοις βωμολόχος. Ἰδιαιτέρως ἔδειξε τοῦτο κατὰ τὸν περίπτω' πιθανῶς ἀπὸ τότε χρονολογεῖται ἡ δημοτικότης καὶ ἐκλογή του. Μερικοὶ τοῦ ἔδωκαν ἴσως τὴν ψῆφόν των τούτου ἔνεκα, διὰ νά βωμολογή, εὐκαιρίας τυχοῦσης. Σήμερον ὁ C. κηρύττει: Ὁ πρόεδρος μου ἤμαρτε κατὰ τοῦ ἀνωτάτου ἀξιώματος τῆς τάξεως βωμολογῆσας παντοῖα κατὰ τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ εἰνας φρουρὸς τῆς τιμῆς τῆς τάξεως. Ἄλλ' ἐὰν δὲν διδῇ αὐτὴ καλὸν παράδειγμα, δὲν δύναται τις νά ἀξιῶσῃ παρὰ τῶν ἄλλων νά ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸ ἀξίωμα ἐκεῖνο. Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νά μὴ λησμονῇ ποτε, ὅτι δι' αὐτὴν ἰσχύει τό: noblesse oblige! Σύμφωνα πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ περὶ ἐπιτροπῆς νόμου ὑπεβλήθη αἴτησις ἀνακλήσεως ὑπογεγραμμένη ὑπὸ 28 συμμαθητῶν. Ὁ θέλων νά ὁμιλήσῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως, ἀς ἀναγγείλῃ τοῦτο. Ὁ Βο. ἐπιθυμεῖ κατὰ πρῶτον νά τον παραινέσουν. Ὁ Βς. νομίζει, ὅτι ἡ ἀνάκλησις εἶναι ἤδη ἀποφασισμένη, ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς τῶν υπογραφῶν ὑπερβαίνει τὴν ἀπόλυτον πλειονότητα (διορθοῦται ἡ γνώμη αὐτή). Ὁ Λ. φοβεῖται, ὅτι ὑπερολικὴ παραινέσις προάγει τὴν ἀδιαφορίαν. (Τὸν κατηγοροῦμεν, καθὼς μανθάνω σήμερον, συνεβούλευσαν πολλοὶ ἐπανειλημμένως, πρὸ πάντων δὲ καὶ ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας C., ὁ ὁποῖος τοῦ ὁμίλησε περὶ τῆς μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἀλληλεγγύης.) Ὁ Κ.: Ὁ Γ. ἔχει ἐργασθῆ πολὺ δι' ἡμᾶς. Νά τον ἐκδιώξωμεν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν θὰ ἦτο δι' αὐτὸν πολὺ ἐξευτελιστικόν. Βεβαίως δὲν ἠμπορεῖ νά μὲν πρόεδρος, ἀλλ' ἴσως μέλος τῆς ἐπιτροπῆς. Ὁ Π.: Τοῦ ἔκαμε παραινέσιν καὶ ὁ διδάσκαλος δὲν εἶναι ἄξιος τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Ὁ Ι. Μ.: περιεγέλασε τοὺς συμμαθητάς, οἱ ὁποῖοι του ἔκαμνον παρατηρήσεις. Ἐὰν ἔχωμεν τοιοῦτον πρόεδρον, ἐπὶ τέλους θὰ μολυνθοῦν καὶ οἱ ἄλλοι. Διὰ νά ἀποφύγωμεν τὴν βλάβην αὐτὴν, κηρύσσομαι ὑπὲρ τῆς καθαιρέσεως. Ἐκ τῶν δύο προτάσεων ἡ μὲν ἠπιωτέρα λαμβάνει μόνον 5, ἡ δὲ αὐστηροτέρα 38. Τώρα ὁ Λ. ἐπιθυμεῖ μόλα ταῦτα νά ἀναγράψουν τὸν καθαιρεθέντα εἰς τὴν

τιμητικὴν πλάκα διὰ τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Νικᾶ ὅμως ὁ I. M., ὁ ὁποῖος εὐρίσκει, ὅτι τοιαύτη τιμὴ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν κατασχύνην, ἀλλὰ προτείνει νὰ του ἐκφράσουν τὰς εὐχαριστίας τῆς τάξεως διὰ τὰς ὑπηρεσίας του. Ὁ C. κάμνει τοῦτο, λυπεῖται δέ, ὅτι ὁ Γ. δὲν ἐβάστασεν τὸ ἀξίωμα καθ' ἑλὴν τὴν νόμιμον προθεσίαν. Νέον μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκλέγεται ὁ B., πρόεδρος δὲ ὁ C. (καὶ δὴ κατὰ προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν διὰ ταχείας φανεῶς ψηφοφορίας).

Ἡ συναίσθησις τῆς ταπεινώσεως καταλαμβάνει τὸν Γ.: Ὁ γελωτοποιὸς Χᾶνς εἶναι εἰκὼν πένθους. Διὰ νὰ παραθαρρύνω, ἐπαινῶ τὸν περὶ τὸ ἀξίωμά του ζῆλον καὶ ἐρωτῶ, ἐὰν εἰς τὸ ἀτύχημα ἐν μέρει δὲν εἶναι ἔνοχος καὶ ἡ τάξις. Ὁ I. M.: βεβαίως ἐγνωρίζομεν, ὅτι εἶναι καραγκιόζης· διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νὰ τον ἐκλέξωμεν. Ὁ C.: ἡδυνάμεθα βέβαια νὰ τον ἐκλέξωμεν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὄχι πρόεδρον. Ὁ Φ.: μερικοὶ συμμαθηταὶ προσκάλουν τὸν Γ. πάντοτε εἰς ἀστειολογίας. Ὁ A. M.: μερικοὶ τὸν ἐξέλεξαν ἀκριβῶς διὰ τοῦτο, διότι κάμνει ἀστεία. Ἄς ἴδουν λοιπὸν τώρα, τί κατώρθωσαν. Διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν εὐχαρίστησίν των εἰς τὰ ἀστεία, ἔφεραν μέγα κακὸν εἰς συμμαθητῆν των. Ἐπαιξάν τρόπον τινὰ ἐγωιστικῶς με' αὐτὸν καὶ ἔπειτα ἀπέρριψαν τὸ παιγνίδι. Εἶναι λυπηρὸν μόνον, ὅτι ὁ Γ. ἐπέτρεψε νὰ τον μεταχειρισθοῦν ὡς παίγνιον, ὅτι δὲν ἐσκέφθη, ὅτι ὁ πρόεδρος ὡς ἀντιπρόσωπος δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπη εἰς τὸν ἑαυτὸν του τόσα, ὅσα συνήθης τῆς τάξεως πολίτης. Τώρα μόλις κατανοεῖ βέβαια τὸ ρητόν.: *noblesse oblige!* Ἄλλ' ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι συνετέλεσαν εἰς τὴν πτώσιν του διὰ δελεασμῶν καὶ προκλήσεων, εἶναι προδοταὶ καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς τάξεως. Τοιοῦτους ἀνθρώπους καλοῦν εἰς τὸν δημόσιον βίον *Loekspitzel* καὶ τοὺς περιφρονοῦν. Ἐὰν ἐμελλε νὰ ἐπαναληφθῇ τοιοῦτόν τι, σεῖς ὀφείλετε νὰ ἐξεύρετε καὶ νὰ στηλιτεύσετε τοὺς ἐνόχους.

Ὁ Βου. ὑπενθυμίζει τοὺς συμμαθητὰς τὸ ἀρθρ. 4 τοῦ γενικοῦ σχολικοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃ πρέπει ἐκάστοτε εἰς τὰς 8 καὶ 12 ἡδὴ ὅλα τὰ βιβλία νὰ φέρονται εἰς τὴν τάξιν, διὰ νὰ μὴ ἐπέρχεται ἀνησυχία καὶ ἀπάθεια χρόνον δι' ἐνδεχομένων μεταβολῶν εἰς τὸ ὥρολόγιον πρόγραμμα.

5 Ἰουλίου.—Ὁ Σπ. παρακαλεῖ ἐμὲ ἐξ ὀνόματος τῆς τάξεως νὰ τὴν ἀπολύσω εἰς τὰς 4 καὶ ὄχι εἰς τὰς 4 1)4, καθὼς ἐσκόπουν, διὰ νὰ ἡμπορέσουν ὅπωςδήποτε νὰ ἀρπάσουν κάτι τι ἀπὸ τὴν ὁμοσπονδιακὴν μουσικὴν ἑορτήν. Δεκτὴ ἡ παράκλησις.

Ὁ A. παρακαλεῖ τὴν τάξιν νὰ δώσῃ προθεσίαν μέχρι τῆς Πέμπτης εἰς τὸν ὑπ' αὐτῆς διὰ γραπτῆς ἐργασίας τιμωρηθέντα Δ., ἐπειδὴ εἰς τὸ ὄρφανोटροφεῖον ὁ χρόνος τῆς ἐργασίας εἶναι ἀκριβῶς κανονισμένος. Παρέχεται.

6 'Ιουλίου.—'Ο Π. ἰγνογράφησε πάλιν μεγάλην εἰκόνα, τὴν ὅποιαν χθὲς ἐχάρισεν εἰς τὴν τάξιν· ἀναγράφεται πάλιν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα. 'Ο γείτων αὐτοῦ Β. ζητεῖ σήμερον τὸν λόγον καὶ τον ὑπερασπίζει κατὰ τῆς ὑπονοίας τοῦ W., ὅτι ἰγνογραφεῖ μῖνον, διὰ τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα. Συζήτησις. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ Π., θὰ ἦτο κενόδοξος, φιλόδοξος, δοξομανής, ἐγωιστής, Σεῖς ὅμως τὸν γνωρίζετε ἀπὸ δύο καὶ πλέον ἐτῶν ὡς μετριόφρονα, ἄνευ ἀξιώσεων, κοινωφελῆ, φιλόανθρωπον νεανίαν. Ἰγνογραφεῖ μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ χαίρει νὰ ἤμπορῇ νὰ προξενῇ διὰ τῆς τέχνης του εὐχαρίστησιν εἰς τοὺς συμμαθητάς του. Εἰς τὸν ἑαυτὸν του λαμβάνει πείραν τῆς ἀληθείας τοῦ ρητοῦ τοῦ Προῦτε: «Διὰ τὴν αἰσθάνεσαι τὸν ἑαυτὸν σου εὐτυχῆ, πρέπει νὰ μνησθῆς νὰ κάμνης τοὺς ἄλλους εὐτυχεῖς! Τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ W. εἶναι ἔνοχος ὑπόνοια, διαβολή, κενὴ καὶ κακὴ φλυαρία. Τί προσέλασε βέβαιον πρὸς τοὺτοὺς ὁ W; Δυσμένειαν, φθόνον. Τοιαῦται κακίαι δὲν ἀρμόζουσι εἰς ἓνα σύντροφον. Π., Μὴ παραπλανᾶσαι ὑπὸ τοιούτων παραγνωρίσεων. ! Δυστυχῶς εἰς τὸν κόσμον συμβαίνει συχνὰ ἐξαιρετοὶ καὶ πολῦτιμοὶ ἄνθρωποι νὰ μὴ ἀναγνωρίζονται τοιοῦτοι, ἀλλὰ νὰ καταπολεμοῦνται καὶ συκοφαντοῦνται. Πολλοὶ δὲν ἤμποροῦν νὰ ὑποφέρουν τὸ νὰ εἶναι ἄλλοι καλύτεροι αὐτῶν. Τοῦτο ἐκφοράζεται σαφῶς εἰς τὸ ποιημάτιον τοῦ Πρέφφελ «σκουληράκι τοῦ Ἰωάννου». Τὸ τελευταῖον ἔτος δὲν ἤμποροῦσαμεν νὰ κάμωμεν τίποτε μὲ αὐτό. Τώρα το καταλαμβάνετε. Θὰ σᾶς το ὑπαγορεύσω, σεῖς δὲ θὰ το ἀποστηθίσετε δι' αὔριον. Ὡσαύτως συνώνυμον χωρίον ἐκ τοῦ Σχίλλερ, τοῦ ὁποίου μεταβάλλω τὰς πρώτας λέξεις: "Ὡ, ποῖον αἰσχος, νὰ μαυρίζῃ τις τὸ ἀκτινοβολοῦν καὶ νὰ ρίπτῃ εἰς τὴν κόριν τὸ ὑψηλόν! 'Ο Σχ. ἀπαιτεῖ νὰ ζητήσῃ ὁ W. συγγνώμην ἀπὸ τὸν προσβληθέντα εἴτε γραπτῶς εἴτε προφορικῶς. 'Ο W. θέλει νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον. ἀλλ' ὁ εὐγενὴς Π. παρακαλεῖ νὰ τοῦ το χάρισουν. Γίνεται οὕτω.

8 'Ιουλίου.—Θεσμοὶ τῆς πολιτείας Ἀθηναίων χάριν τῶν ἰδικῶν μας. Τὸ ἀνώτατον ἀθηναϊκὸν δικαστήριον, ὁ "Αρειος Πάγος, τὸ ἀνώτατον τῆς Βασιλείας δικαστήριον τὸ ἐφετεῖον. Ἀπὸ τὸ πολιτικὸν καὶ ποινικὸν δικαστήριον δύναται τις νὰ ὑποβάλλῃ ἔφεσιν εἰς τὸ ἀνώτερον (καθὼς ἐδῶ ἀπὸ τὸν ἐπόπτην εἰς τὴν τάξιν), τὸ ὅποιον εἶναι λοιπὸν συγχρόνως πολιτικὸν καὶ ποινικόν. Σπουδαῖαι δίκαι δύναται νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ δικαστηρίου.—Λοιπὸν ὁμοίότης μεταξὺ συμβουλίου τῶν 400 καὶ τοῦ μεγάλου συμβουλίου, ἀρχόντων καὶ κυβερνητικοῦ συμβουλίου, Ἀρείου πάγου καὶ ἐφετείου. Ἐκεῖ ἰσότης τῶν πολιτῶν (οἱ ὅποιοι ὅμως ἀπετέλουν μόνον περίπου ἓν τέταρτον τοῦ λαοῦ), κατὰ τὸ δικαίωμα ψήφου καὶ ἐνεργητικῆς ἐκλογῆς, ἐδῶ τελεία ἰσότης, ὅθεν καὶ κατὰ τὸ παθητικὸν δικαί-

ωμα ἐκλογῆς, δι' ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Βασιλείας καὶ τοὺς Ἑλβετοὺς πολίτας.—Εἰς τί συνίσταται ἡ πολιτειακὴ δύναμις, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐκεῖ καὶ ἐδῶ ὁ ἐλεύθερος λαός; Εἰς τὸ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν θέλησίν του, νὰ ἐκδίδῃ καταλλήλους νόμους καὶ νὰ ἐκλέγῃ ὑπαλλήλους τῆς ἀρεσκείας του, οἱ ὅποιοι ὀφείλουσαν νὰ ἐκτελοῦν τοὺς νόμους καὶ νὰ τιμωροῦν τοὺς παραβάτας.—Διόρθωσις τῆς νεανικῆς γνώμης, ὅστις ἡ ἀστυνομία ὑπάρχει μόνον χάριν τῶν κακούργων. Οἱ ἀστυνομικοὶ εἶναι συγχρόνως καὶ ἐκτελεστικὰ ὄργανα. (Ἐκτέλεσις τοῦ νόμου περὶ ἡμερῶν ἀργίας).

Ὁ Β. ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναγνώσῃ ὁ χρονογράφος τὰ χρονικά, διότι ἤδη τὸ Σάββατον εἶναι ἡμέρα τῶν διακοπῶν. Ὁ Ι. Μ. τὸν ὑποστηρίζει· μετὰ τὰς διακοπὰς, λέγει, δὲν θὰ ἐνθυμούμεθα πλέον τόσον καλὰ τὰ γεγονότα τῆς ἐβδομάδος ταύτης, διὰ τὸ ἡμποροῦμεν νὰ κάμωμεν αὐστηρὸν ἔλεγχον. Ὁ Π. προσκρούει εἰς τὸ γράμμα τοῦ νόμου περὶ χρονογράφου, ἐνῶ ὁ Ι. Β. ἐπικαλεῖται τὴν ρῆσιν: Οὐδεὶς κανὼν ἄνευ ἐξαιρέσεως, τοιοῦτοτρόπως δὲ νικᾷ. Ὁ Π. φέρει νέαν εἰκόνα παρακαλῶν νὰ μὴ τον ἀνταμείβουν δι' ἐκάστην εἰκόνα, καθὼς μέχρι τοῦδε. Ὁ Ι. Μ. ἐντεῦθεν βλέπει κανεὶς, ὅτι ὁ Π. δὲν εἶναι φιλόδοξος. Ὁ Βου: ὁ συμμαθητὴς μας ἐντροπιάζει τὸν W., ἅς του κάμωμεν τὴν θέλησιν. Ὁ Γ. προτείνει, εἰς τὸ μέλλον νὰ κάμνουν τοῦτο, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην νὰ τον ἀναγράψουν ἀκόμη μίαν φορὰν, τὴν δὲ εἰκόνα νὰ κρεμάσουν εἰς τὸν τοῖχον. Ἀποφασίζεται.

9 Ἰουλίου.—Τελευταία σχετικὴ ἡμέρα πρὸ τῶν μεγάλων θερινῶν διακοπῶν. Ὁ χρονογράφος ἀναγινώσκει τὰ χρονικά. Ἐπακολουθεῖ συζήτησις περὶ τοῦ χθεσινοῦ συμβάντος. Ἡ γνώμη τοῦ Π. μαρτυρεῖ μεγάλην πίστιν εἰς τοὺς νόμους, νομιμοφροσύνην. Σεῖς δέ, σεῖς δὲν ὑπηρετοῦσατε εἰς τὸν νόμον; Ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ Σαββάτου, σεῖς δὲ το μεταβάλλετε εἰς Παρασκευὴν· δὲν παρεβιάσατε τὸν νόμον; Τὸ γράμμα τοῦ νόμου βέβαια, ἀλλ' οὐχὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Ὅτε σεῖς ἐκάμαντε τὸν νόμον, ἠθέλατε νὰ ἀναγινώσκωνται αἱ νέαι ἀναγραφαὶ εἰς τὸ τέλος ἐκάστης σχολικῆς ἐβδομάδος· ἂν τοῦτο γίνεται τὸ Σάββατον ἢ ἄλλην τινὰ ἡμέραν, τὸ πρᾶγμα ἔχει μικρὰν σπουδαιότητα. Σεῖς ὤρισατε τὸ Σάββατον, ἐπειδὴ συνήθως τοῦτο κλειεῖ τὴν σχολικὴν ἐβδομάδα. Ἀλλ' ἐάν ποτε ἡ σχολικὴ ἐβδομάς τελειώσῃ μετὰ τὴν Παρασκευὴν, ἐάν δὲν περιέχῃ κανὲν Σάββατον, σεῖς δὲ ἠθέλετε νὰ ἀκολουθήσετε τὸν νόμον τυφλῶς, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ μὴ γίνῃ ἀνάγνωσις τῶν χρονικῶν ὅλως διόλου. Θὰ παρελείπετο τὸ οὐσιῶδες, διὰ νὰ σωθῇ δευτερευόν τι. Τοῦτο δὲν θὰ εἶχε ἀγαθὴν τινὰ σημασίαν, θὰ ἐσήμαινε: προσκόλλησιν πρὸς τὸ γράμμα, ἵνα ἀπαρνηθῶμεν τὸ πνεῦμα. Οὐχὶ ματαίως ἔλεγεν ὁ Σόλων: Μέτρον ἄριστον. Καὶ τῆς νομιμοφροσύνης ὑπάρχει ὑπερβολή. Τώρα κατα-

νοείτε τὸ περίφημον ρητόν: «Τὸ γράμμα φονεῖ, τὸ πνεῦμα ὁμῶς δίδει ζώην». Ὁ μὲν Π. προσεκολλᾶτο πρὸς τὸ γράμμα τοῦ περὶ χρονογράφου νόμου, ὁ Ι. Μ. ἠκολούθει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, σεις δὲ συνεφωνήσατε μὲ αὐτὸν εὐλόγως. Πλὴν τούτου θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προφυλαχθῆτε διὰ τὸ μέλλον ἀπὸ τοὺς δισταγμοὺς τοῦ Π., νὰ δεῖξετε προθυμίαν πρὸς τὴν γνώμην αὐτοῦ, μόλα ταῦτα δὲ νὰ χαλαρώσετε κάπως τὴν μέχρι τοῦδε δέσμευσίν σας πρὸς τὸν νόμον. Πῶς τοῦτο; Ὁ Α: ἀναθεωροῦντες τὸ περὶ χρονογράφου νόμον. Θέλετε σεις τοῦτο; Λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ πρότασιν ἀναθεωρήσεως.

Ὁ Α. φέρει ἰχνογράφημα, τὸ ὁποῖον διενεμήθη πρὸ ἐτῶν ἐξ ἀφορμῆς λαϊκῆς ψηφοφορίας (Referendum) ἐναντίον τῆς ὑπὸ τοῦ μεγάλου συμβουλίου προταθείσης μετασκευῆς τοῦ Βουλευτηρίου. Εὐκαιρία πρὸς ἐπανάληψιν τῆς εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἰσχυροῦσης κατὰ προαίρεσιν λαϊκῆς ψηφοφορίας, πρὸς δὲ τούτοις καὶ πρὸς διάκρισιν τῆς νομοθετικῆς ἀρχῆς, τῆς ὁποίας αἱ ἀποφάσεις, καθὼς ἐνταῦθα ἢ εἰκῶν, εἶναι γεγραμμένοι εἰς τὸ χαρτί, ἀπὸ τῆς ἐκτελεστικῆς, ἢ ὁποία πραγματοποιεῖ αὐτάς.

Ὁ πρόεδρος C. εὐχαριστεῖ τὸν Βου., διότι πολλὰς πρώτας προσέφερον κατ' οἶκον ὑπηρεσίας θαλαμηπόλου εἰς τὸν ὑπὸ πυραύλου τραυματισθέντα εἰς τὴν δεξιᾶν χεῖρα καὶ σχεδὸν ἀνίκανον εἰς ἐργασίαν καταστάντα Μ. καὶ τὸν ἔφερον ἐκάστος εἰς τὸ σχολεῖον, οὕτω δὲ ἔδειξεν ἀγάπην πρὸς τὸν συμμαθητὴν καὶ ὠφέλησε τὴν τάξιν. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. εὐχεται καλὰς διακοπὰς εἰς τοὺς συμμαθητὰς καὶ προτρέπει αὐτοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν νὰ φερθοῦν τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴ βλαβῆ ἡ τιμὴ τῆς τάξεως. Εἰς τὸ τέλος δέχομαι καὶ ἐγὼ τὰς εὐχὰς.

16 Αὐγούστου.—Ὁ πρόεδρος C. χαιρετίζει τοὺς συμμαθητὰς καὶ παρορμᾷ αὐτοὺς εἰς νέαν σύντονον ἐργασίαν. Δώδεκα ζητοῦν χαρτί διὰ νὰ περιγράψουν ἐνδιαφέροντα γεγονότα κατὰ τὰς διακοπὰς. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. εὐχαριστεῖ τὸν Πλ. διὰ μίαν εἰκόνα παριστώσαν τὸν ἄγωνά τοῦ ἀγίου Γεωργίου πρὸς τὸν δράκοντα. Σύντομος ἐξήγησις: Ἄγων τοῦ ἀγαθοῦ, ὠραίου καὶ ὑψηλοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ αἰσχροῦ καὶ ταπεινοῦ.

18 Αὐγούστου.—Ὁ Βου., ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν διακοπῶν ἀκόμη διατελῶν, τὸ χθεσινὸν μάθημα μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ ἔμαθε, οὕτω δὲ ἔγινεν αἷτιος μαζὶ μὲ ἄλλους νὰ παραμείνῃ ἡ τάξις ὀλίγον τι περισσότερον, παρακαλεῖ αὐτὴν (φυσικὰ αὐθορμήτως) νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Δελτάριον πρὸς τὸν ἀσθενῆ Στ. Εἰς τὰς 12 ἔρχεται ἀπ' αὐτὸν δελτάριον μὲ χαιρετισμούς, ἱστοροῦν, ὅτι προσεβλήθη ὑπ' ἐλαφρᾶς σκωληκοειδίτιδος.

19 Αὐγούστου.—Ἡ τάξις στέλλει εἰς τὸν ἀσθενῆ πρεσβείαν

ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου φίλου αὐτοῦ Β. καὶ τοῦ προέδρου. Κατὰ τὸ τελευταῖον μάθημα τῆς ἱστορίας ἔδειξα ὡς ὑπόδειγμα Ἑλληνικοῦ ναοῦ τὸν ἐν Ὀλυμπίαι ναὸν τοῦ Διὸς καὶ τὸν Παρθενῶνα. Εἰς τὸ διάλειμμα ὁ Ρ. ἔφυγε εἰς τὴν πλησίον κειμένην οἰκίαν του, ἔφερεν ὠραῖον ταχυδρομικὸν δελτάριον με οἰκοδόμημα τοῦ ἐν Παρισίοις ναοῦ τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς ἐμέ κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ ἐπομένου μαθήματος, ὥστε δεικνύω αὐτὴν εἰς τοὺς συμμαθητάς ὡς ἐν ἐπὶ πλέον παράδειγμα τοῦ ὅτι ἀκόμη ἐξακολουθοῦν νὰ μιμοῦνται τοὺς παλαιούς Ἕλληνας. Αὐτὴ ἦτο φιλικὴ καὶ συναδελφικὴ πράξις. Ἄλλ' ἐγὼ εἰς πᾶσαν τυχούσαν εὐκαιρίαν ἐκ συστήματος προκαλῶν ζητήματα εἰς τὴν κοινότητα τῆς τάξεως, μετὰ τὴν δεῖξιν τῆς εἰκόνας ἔρριψα εἰς τὸ μέσον τῆς γενικῆς χαρᾶς τὸ ἄρθρ. 7 τοῦ σχολικοῦ κανονισμοῦ (οὐδεὶς μαθητῆς ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκαταλίπη τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου ἄνευ ἀδείας διδασκάλου τινός) καὶ τὸ ἀντίστοιχον ἄρθρ. τοῦ ποινικοῦ νόμου. Σήμερον ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. εἰσηγείται τὴν ὑπόθεσιν δι' ὠραίου (γραπτῶς προπαρασκευασμένου) λόγου τελειῶντων αὐτὸν ὡς ἐξῆς: ἐξ ἑνὸς μὲν ὁ Ρ. ἔπραξε πρὸς τὸ συμφέρον τῆς τάξεως, ἀλλ' ἐξ ἄλλου παρέβη τὸν νόμον, οὕτω δὲ προκαλεῖ ζῶηράν συζήτησιν. Ὁ Βου: ὁ Ρ. ὡς μέλος τῆς τριανδρίας ὄφειλε νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ σέβεται τὸ ἄρθρ. Ὁ Σ: ὁ Ρ. ἠθέλησε νὰ μας δείξῃ τὸ ὠραῖον δελτάριόν του καὶ πρὸς τούτοις μᾶς το ἔχάρισε. δὲν θὰ ἦτο καλόν, ἂν τον ἐτιμωροῦμεν, Ὁ Πλ: Εἰς τὸν ζῆλόν του παρεῖδε τὸν νόμον. Ὁ Σ: Βεβαίως θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀποβῇ καὶ πρὸς βλάβην τῆς τάξεως, ἐὰν τὸν εἶχεν ἰδεῖ κανεὶς διδάσκαλος. Ὁ Βου.: Ἐὰν ὁ διδάσκαλος ἦτο ἤδη εἰς τὴν αὐλὴν, θὰ ἐζήτηι βέβαια ἀπ' αὐτὸν ἄδειαν ὁ Ρ. Ὁ Λ: Ὁ Ρ, θὰ ἠδύνατο νὰ μᾶς δείξῃ τὴν εἰκόνα εἰς τὸ ἀμέσως προσεχὲς μάθημα ἱστορίας. Ὁ Φ: ἐὰν δὲν τιμωρήσωμεν τὸν Ρ., παραβαίνομεν τὸν νόμον. Ὁ Σπ: Αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ πράξομεν, καθὼς οἱ Σπαρτιάται καὶ δὲν θὰ τιμωρήσωμεν τὸν Ρ., ἐπειδὴ κατώρθωσε νὰ μὴ συλληφθῇ. Ὁ Σ: ὑπάρχει κάποια παρομοία: οὐδεὶς κανὼν ἄνευ ἐξαιρέσεως ἠμποροῦμεν λοιπὸν εἰς τὸν ποινικὸν νόμον νὰ ἐπιτρέψωμεν καὶ μίαν ἐξαιρέσιν. Ὁ Μ: εἴμεθα κύριοι τοῦ νόμου καὶ ἠμποροῦμεν νὰ τιμωροῦμεν ἡ μὴ. Ὁ Γ: ἐπειδὴ μᾶς προυξένησεν εὐχαρίστησιν καὶ ὠφέλειαν ὅμως παρέβη τὸν νόμον, προτείνω νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς αὐτὸν νὰ ἀντιγράψῃ τὸ σχετικὸν ἄρθρον οὐχὶ πέντε, ἀλλὰ τρεῖς φοράς. Ὁ Βου.: θὰ ἠδύνατο βέβαια νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Κύριον Μπουρκαρδτ: οὗτος δὲ θὰ του ἔδιδε βεβαίως τὴν ἄδειαν. Ὁ προεδρεύων ἀναγινώσκει τὸ σχετικὸν ἄρθρον, τὸ ὁποῖον κάμνει λόγον μόνον περὶ διδασκάλου. Διηγούμεαι τὴν εἰς πολλοὺς ἤδη γνωστὴν ἱστορίαν περὶ τοῦ αὐστριακοῦ ἐκείνου οὐσάρου, ὁ ὁποῖος, ἰππεύων εἰς τὸ μέσον τῆς ἕλης, ὄρμα ἔξω καὶ πρὸ τῆς γραμμῆς, βαθεῶς

δὲ κύπτων συλλαμβάνει πλανηθὲν πρὸς τὰ ἐκεῖ παιδίον καὶ κρατῶν αὐτό, σωθὲν ἀπὸ ἀσφαλοῦς θανάτου εἰσέρχεται πάλιν εἰς τὴν γραμμὴν διὰ τοῦτο ἔπειτα τιμᾶται μὲν διὰ τοῦ μεταλλίου ἐπὶ τῇ διάσωσιν τοῦ παιδίου, ἀλλὰ συγχρόνως τιμωρεῖται διὰ κρατήσεως. Ὁ Βου: Νὰ μὴ τον τιμωρήσωμεν, ἀλλὰ νὰ τον εὐχαριστήσωμεν. Ὁ Α: Νὰ μὴ τον τιμωρήσωμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ του ἐκφράσωμεν εὐγνωμοσύνην. Ὁ Χ: Ὁ Ρ. ἤθελσε νὰ μᾶς ἐκπλήξῃ· διὰ τοῦτο δὲν ἠρώτησε τὸν κύριον Μπούρχαρτ. Ὁ Μ. Α: νὰ μὴ τον τιμωρήσωμεν, ἀλλὰ νὰ τοῦ κάμωμεν τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐγκαταλίπη πλέον τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου ἄνευ ἀδείας. Ὁ Κ: Καθ' ὃν τρόπον μετεχειρίσθησαν τὸν οὐσάρου, ἡμποροῦμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν καὶ τὸν Ρ. Ὁ Σχ: Ὅταν ἐτιμωρήθῃ ὁ οὐσάρου, δὲν του προϋξέει πλέον χαρὰν ἢ ὑπ' αὐτοῦ διάσωσης τοῦ παιδίου. Ὁ Ἰ. Μ: ἦτο ἄδικον νὰ τιμωρήσων τὸν οὐσάρου. Ἐὰν ἤθελε νὰ σώσῃ τὸ παιδίον, ὤφειλε νὰ τοῦ σώσῃ ἀπὸ τὴν γραμμὴν του. Ἐὰν ἠκολούθει πιστῶς τὴν ἀπαγόρευσιν, θὰ ἐχάνετο μία ἀνθρωπίνη ψυχὴ. Ἐγώ: Συνέβαινε τι αὐτὸ καὶ μὲ τὸν Ρ; Ἦτο ἀνάγκη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν αὐλὴν, διὰ νὰ σας κάμῃ καλόν; Ὁ Μ: θὰ ἠδύνατο νὰ πάρῃ τὴν ἄδειαν τοῦ διδασκάλου. Ὁ Σχ: ἦτο καθῆκον τοῦ οὐσάρου νὰ σώσῃ τὸ παιδίον, ἀλλὰ δὲν ἦτο καθῆκον τοῦ Ρ. νὰ φέρῃ ἀμέσως τὴν εἰκόνα. Ὁ Γ: ἐὰν ἤθελε νὰ ἐκπλήξῃ ἡμᾶς καὶ τὸν διδάσκαλον, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐρωτήσῃ αὐτόν. Ὁ Βου: Τότε θὰ ἠδύνατο βέβαια ἀμέσως νὰ ἐρωτήσῃ ἄλλον διδάσκαλον. Ὁ Χ: Ἡ τιμωρία τοῦ οὐσάρου ἐπέρασεν ἀμέσως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ὁ Ρ: θὰ ἠδύνατο βέβαια νὰ ἐρωτήσῃ τὸν κύριον Μπούρχαρτ· οὗτος δὲ μὲ τοῦτο δὲν θὰ ἐβλεπε τὴν εἰκόνα, ἐπομένως θὰ ὑψίστατο μόλα ταῦτα τὴν ἐκπλήξιν. Ὁ Mrs: Ὁ Οὐσάρου ἴσως καὶ νὰ ἠθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ, ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθῃ τῆς γραμμῆς· ἀλλὰ τότε ἐσκέφθη, ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ ἤδη τὸ παιδίον ἤθελε συντριβῆ, οὔτε δὲ παρέβη τὴν διαταγὴν. Ψηφοφορία. Ἡ πρότασις τοῦ C: νὰ μὴ τιμωρήσων λαμβάνει 35 ψήφους, ἢ τοῦ Γ: εὐχαριστίαι καὶ ἀντιγραφὴ, 4 ψήφους, πρότασις δὲ τοῦ Βου: τιμητικὴ πλάξ καὶ ἀντιγραφὴ πεντάκις, 4 ψήφους. Ὁ Β. ἐκτελεῖ τὴν ἀπόφασιν.

Συμπέρασμα: Τὸν οὐσάρου παρώρμησε νὰ ἐξέλθῃ τῆς γραμμῆς καὶ νὰ παραβῆ τὸν στρατιωτικὸν νόμον ἢ ὑψίστη ἐντολή, ἢ θερμὴ συμπάθεια πρὸς τὸ ἀπειλούμενον πσιδίον. Ἐπρεπε νὰ μὴ ὑπακούσῃ εἰς τὸν στρατιωτικὸν νόμον, ἐὰν ἤθελε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ὑψηλότερον καθῆκον. Ἦτο παράλογον νὰ ἀνταμείψουν μὲν αὐτὸν διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ παιδίου, νὰ τιμωρήσων δὲ αὐτὸν διὰ τὸ μόνον μέσον αὐτῆς (δὲν δυιάμεθικ νὰ ἀνακοινώσωμεν τὸν βαθύτατον λόγον τῆς διττῆς μετεχειρίσεως). Κιθῶς τὸν οὐσάρου παρώρμησεν εἰς παρακοὴν ἢ ἀξέπικινος συμπάθεια, οὕτω τὸν

Ρ. ἡ λαμπρὰ ἐπιθυμία νὰ προξενήσῃ χαρὸν εἰς τοὺς συμμαθητὰς αὐτοῦ. Βεβαίως θὰ ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ τηρήσῃ τὸν ὕψιστον νόμον (πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ προχάρῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως πρέπει νὰ ἐκτελεῖται εὐχαρίστως) χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὸν κατώτερον νόμον τοῦ γενικοῦ σχολικοῦ κανονισμοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐλαττήριον αὐτοῦ δὲν ἦτο ἀπειθεία, ἀλλὰ ζῆλος λαμπρός, πρέπει νὰ του συγχωρηθῇ τὸ μικρὸν σφάλμα χάριν τῆς καλῆς πράξεώς του. Σεῖς ἐκρίνατε κηλῶς («Καθήκοντα συγκροῦνται πρὸς καθήκοντα»). Σχίλλερ. Σύγκρουσις τῶν καθηκόντων).

21 Αὐγούστου.—Ὁ Βε. διηγεῖται διεξοδικῶς περὶ τοῦ ἀσθενοῦς Στ. καὶ μεταβιβάζει τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτοῦ. Σήμερον μετὰ μεσημβρίην πηγαίνει πάλιν πρὸς αὐτὸν καὶ φέρει εἰκόνας πρὸς τὸν ἀσθενῆ.

Ὁ Σπ. τὸ μὲν ἐκ στήθους, τὸ δὲ ἀνγγινώσκων ἐκφωνεῖ ὠραῖον λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον παραπονεῖται, ὅτι μερικοὶ συμμαθηταὶ ἐγλωσσότρωγον αὐτόν, ὅτι ἀπέκτησε τὰ ἀξιώματα καὶ τοὺς καλοὺς ἐλέγχους αὐτοῦ διὰ δεκασμῶν καὶ κολακείας. Διαμαρτύρεται κατὰ τοιαύτης διαβολῆς καὶ δειλίας καὶ τελειώνει μὲ τὸ χωρίον : φυλάττετε τὰς γλώσσας! Μὴ ἀφίνετε νὰ ἐξέλθῃ κακὴ λέξις, ὠθήσατε τὸν μάνδαλον πρὸ τῆς πύλης! Ἀπὸ διαβολῆς φυλάττετε τὰς γλώσσας σας!—Ἦδη χθὲς μοῦ ἔδειξε τὸ γραπτόν του, ὅτε δὲ ἐγώ, χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῶ καὶ μὲ ἀδιακρισίαν τὸν ἠρώτησα, τίς εἶναι ὁ πταίστης, μὲ ἔδηλωσε φιλικῶς καὶ μὲ σταθερότητα, ὅτι προτιμᾷ νὰ μὴ τον ὀνομάσῃ, ἐπέμεινε δὲ εἰς τὴν δῆλωσίν του. Ἀπαγγελίαν τοῦ ποιήματος «τὸ σκουληκάκι τοῦ Ἰωάννου». Κατ' ἰδεῖνυται, ὅτι αἱ μομφαὶ εἶναι ἀβάσιμοι. Ὁ Σπ. ὀφείλει τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ παρὰ συμμαθηταῖς καὶ διδασκάλῳ ὄχι εἰς τὰ ρυπαρὰ μέσα, ἀλλ' εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ. Τοιοῦτοτρόπως ἐμφανίζονται ἀναποφεύκτως εἰς τὸ κοινὸν τῆς τάξεως παρὰ τὰς προσελκυστικὰς καὶ ὀποκρουστικὰς κλίσεις.

23 Αὐγούστου.—Ὁ Βε. ἐκθέτει τὰ τῆς κατατάσεως τοῦ ἀσθενοῦς Στ. καὶ μεταβιβάζει τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτοῦ.

Ὁ χρονογράφος Β. ἀπασχολεῖται πολὺ ἀπὸ οἰκιακὰς ἐργασίας καὶ μόλις εὐρίσκει καιρὸν νὰ ἐκπληρῶνῃ τὰ καθήκοντά του, τὰ ὁποῖα ἐξετέλεσε πάντοτε εὐσυνειδήτως. Ἐζήτησε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴν ἀνακούφισιν: ὁ C. φέρει ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τὴν ὑπόθεσιν πρὸ τῆς τάξεως. Ἀφοῦ ὁ I. M., ὁ ὁποῖος πρῶτος περιεβλήθη τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὁ χρονογράφος χρειάζεται πολὺν χρόνον «διὰ νὰ εὐρίσκῃ ὠραίας προτάσεις», θὰ ἦτο δὲ λυπηρόν, ἐὰν τὰ χρονικὰ ἐγράφετο ἄνευ προσοχῆς, ὁ ἀναπληρωτὴς τοῦ χρονογράφου δηλῶνει, ὅτι εὐχα-

ρίστως αναλαμβάνει τὸ ἥμισυ τῆς ἐργασίας, ἐὰν εἶναι ἀνάγκη ἢ τάξεις συμφωνεῖ.

Ὁ πρόεδρος C. με παρακαλεῖ νὰ ἀπονεύσω χάριν εἰς τὴν τάξιν, καταδικασθεῖσαν νὰ παραμείνῃ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἐπὶ πλέον, ἐπειδὴ δὲν ἀνεγίνωσκε καλῶς· ἀλλ' ἡ παράκλησις ἀπορρίπτεται.

24 Αὐγούστου.—Ὁ Στ. ἐπανέρχεται καὶ κάμνει τὴν γνωστὴν μικρὰν γαλλικὴν προσφώνησιν, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς αὐτόν, κἀπως ὑστεροῦντα εἰς τὰ γαλλικά, χθὲς τὸ βράδυ ὁ Βς.

26 Αὐγούστου.—Ὁ C. παρακαλεῖ τοὺς συμμαθητὰς κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ἰσδώβου ἢ ὁποία θὰ γίνῃ σήμερον μετὰ μεσημβρίαν, νὰ συμπεριφερθοῦν οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἐντροπιάσουν τὴν τάξιν. Ἀνακοινῶν κἀπως πολὺ ἀργὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ ἑκαυδευτικοῦ τμήματος νὰ ὑπομνήσωμεν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Βασιλείας τὸ μεγαλοῦργημα τοῦ 1444. Σύντομος ἐπανάληψις τῶν διδασθέντων περὶ κυβερνήσεως καὶ περὶ τμημάτων. Πραγματευόμεθα πάλιν τὴν μάχην περὶ τὸν Ἁγιον Ἰσδώβ καὶ ἐπαναφέρομεν εἰς τὴν μνήμην τὴν ἐν Θερμοπύλαις. Εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν λαῶν εἶναι γραμμένος ὁ ὑψιστος νόμος τῆς αὐτοθυσίας ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος. Ἄς εἴμεθα ὑπερήφανοι διὰ τοὺς προγόνους μᾶς καὶ ἄς μιμούμεθα αὐτοὺς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος· ἀλλ' ἄς μὴ ὑπεραιρώμεθα· ἄς ἀναγνωρίζωμεν τὸ μέγα, ὅπου καὶ ἂν τὸ συναντῶμεν! Ἄς ἀκολουθῶμεν τὸ τοῦ Γ. Κέλλερ: Νὰ σέβῃσαι τὴν πατρίδα κάθε ἀνθρώπου, νὰ ἀγαπᾷς ὅμως τὴν ἰδικὴν σου! Κανεῖς λάθος, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ εἶχεν ἤρωα, δὲν εἶναι ἄξιος τοῦ ὑπερηράνου ἐπιτυμβίου:

Ἦ ξεῖν ἀγγέλειν κλα.

28 Αὐγούστου.—Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. εἰσηγεῖται περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ χρονογράφου νόμου καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιτροπῆς προτείνει νὰ τεθῇ ἀντὶ «Σάββατον» «εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος». Ἡ πρότασις γίνεται δεκτὴ.

2 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Πλ. φέρει, ἀποκόψας ἐκ τινος ἐφημερίδος, τὸν λόγον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ σύμβουλος τῆς ὁμοσπονδίας Comtesse ἐχαιρέτισε τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας εἰς τὴν λίμνην τῆς Κωνσταντίας. Προτάσεις τινὲς ὀλόκληροι ἢ συντετμημένοι, τὰς ὁποίας δύνανται νὰ κατανοήσουν οἱ μαθηταί, γράφονται εἰς τὸν πίνακα καὶ ἐκγεραμνίζονται, τῶν δὲ λοιπῶν δηλοῦται τὸ περιεχόμενον.—Σύμβουλοι τῆς ὁμοσπονδίας: Ἐπαναλαμβάνονται τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ καντονίου...

3 Σεπτεμβρίου.—Ὁ αὐτὸς σύμβουλος τῆς ὁμοσπονδίας Comtesse ὡς προϊστάμενος τῆς ὁμοσπονδίας διέταξε νὰ τοιχο-

κολλήσουν εἰς ἕλην τὴν Ἑλβετικὴν δῆλωσιν, ὅτι ἀποσύρονται τὰ Ἑλληνικὰ ἀργυρᾶ κεράτια. Λατινικὴ νομισματικὴ σύμβασις τοῦ 1865: συνθήκη μεταξὺ πέντε πολιτειῶν περὶ τῶν νομισμάτων αὐτῶν. Καθ' ὃν τρόπον δύο ἢ περισσότεροι πολῖται, δύο ἢ περισσότεραι τάξεις, τοιοῦτοτρόπως καὶ δύο ἢ περισσότεραι πολιτεῖαι δύνανται νὰ διευθετήσουν ἀπὸ κοινοῦ οἰανδήποτε ὑπόθεσιν, γὰ ἐπιχειρήσουν κατὰ τι ἀπὸ κοινοῦ (διεθνεῖς συνθήκαι), τοιοῦτοτρόπως ἔχει συναφθῆ νομισματικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλβετίας, Γαλλίας, Ἰταλίας, Βελγίου καὶ Ἑλλάδος. Μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου κυκλοφοροῦν τὰ Ἑλληνικὰ ἀργυρᾶ κεράτια, μετὰ ταῦτα τίθενται ἐκτὸς κυκλοφορίας. Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ νομισματικὰ εἶναι ὁμοσπονδιακῆ ὑπόθεσις, ἡ πολιτεία ἡμῶν ἀνταλλάσσει εἰς τὰ ταμεῖα αὐτῆς (ταχυδρομεῖον, σιδηρόδρομον) τὰ ἄκυρα Ἑλληνικὰ νομίσματα.

Εὐκολώτερον ἀπὸ δύο ξένας πολιτείας ἡμποροῦν νὰ συνάψουν συνθήκας ἀνταμεταξὺ τῶν ἢ νὰ κάμουν κοινὴν τινὰ ἐπιχείρησιν δύο καντόνια. Κοινὴ ἐξαγόρασις τῶν ἡνωμένων πλησίον τοῦ Ρήνου ἀλυκῶν κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τῶν καντονίων, Βασιλείας, Ζυρίχης, Βέρνης καὶ Ἀγίου Γάλλου, τὰ ὅποια κατόπιν προσκαλοῦν τὰ λοιπὰ καντόνια νὰ προχωρήσουν εἰς τὴν μετοχικὴν ἑταιρείαν. Εὐθὺς δὲ ὡς ἀποφασίση καντόνιον τι νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν ἑταιρείαν, γνωστοποιεῖται τοῦτο ἐκάστοτε.

9 Σεπτεμβρίου.—Περιγράψω ἀκόμη μίαν φορὰν τὴν πορείαν τῆς ποινικῆς δίκης, τονίζω δὲ ἰδιαιτέρως τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον παίζει ὁ συνήθως τὰ πράγματα μέλανα βλέπων εἰσαγγελεὺς καὶ ἐρωτῶ, τί πρέπει νὰ ἐπακολουθήσῃ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ. Ἐπεράσπισις! ἤτο ἡ ἀπάντησις ἐξ. Ἡ ὑπεράσπισις ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου ἢ ὑπὸ ἰδιαιτέρου νομομαθοῦς καὶ εὐφραδοῦς συνηγόρου. Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ εὖρη συνηγόρον, τοῦ διορίζει τινὰ ἡ πολιτεία· διότι ἐξ ἅπαντος πρέπει νὰ τον ὑπερασπίσῃ κάποιος. Ὁ συνηγόρος μελετᾷ τὰ πρακτικά, παρακολουθεῖ μὲ προσοχὴν τὴν δημοσίᾳ γινομένην διαδικασίαν καὶ ζητεῖ νὰ παραστήσῃ τὸ ἐγκλημα ἡπιώτερον, νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν πελάτην του ἀπὸ τὴν ποινήν, τὴν ὁποίαν προτείνει ἡ τοῦλάχιστον νὰ ἐπιτύχῃ μικροτέραν ποινήν ἐκεῖνης, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ὁ κατήγορος. Λοιπόν, ἐὰν προσεχῶς ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως ἀπαγγεῖλῃ κατηγορίαν κατὰ τοῦ Γ., πρέπει καὶ νὰ συνηγορήσῃ κάποιος ὑπὲρ αὐτοῦ. Μετὰ τὸ διάλειμμα ὁ Π. δηλώνει, ὅτι ἀναλαμβάνει τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Γ. καὶ λαμβάνει τὰ «πρακτικά» πρὸς μελέτην.

Ἡ τάξις εὐχεται καλὸν ταξίδι εἰς τὸν ἐκ Βισφέλδεν Μ., ὁ ὁποῖος αὖριον πηγαίνει εἰς τὸ Ρίτλι μὲ τὴν ἀστικὴν σχολὴν τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος του (τοῦ Βισφέλδεν.).

11 Σεπτεμβρίου.—Συζητείται ἡ ποινικὴ ὑπόθεσις Γ. Ἡ ὑπόθεσις εἶναι γνωστὴ εἰς ὅλους. Ὁ κατηγορὸς τῆς τάξεως Μ. Α. ἀναγινώσκει τὴν κατηγορίαν καὶ ἀπαιτεῖ μηνιαίαν στέρησιν τῶν ἐν τῇ τάξει πολιτικῶν δικαιωμάτων. Ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Π συνταχθεῖσα ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸν π. τέρα του, ἀπλοῖκόν ἐργάτην τῶν ὁδῶν, εἶναι λαμπρὰ ἔκθεσις. Οὗτος προτείνει νὰ ἀθωωθῇ ὁ κατηγορούμενος ἢ νὰ ἀντιγράψῃ πέντε φορές τὸ γνωστὸν ἀξίωμα. Ὁ Χ. ἀπαιτεῖ 15 φορές, ὡσαύτως καὶ ὁ Μ., ἀλλὰ εἰς τὰς τρεῖς προσεχεῖς ἐβδομάδας, διὰ νὰ σκέπτεται τὴν ὑπόθεσιν ὁ τιμωρούμενος ἐπὶ μακρότερον χρόνον. Ὁ Κ. προτείνει στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων μέχρι τῶν φθινοπωρινῶν διακοπῶν. Ἡ τελευταία πρότασις λαμβάνει τὰς πλείστας ψήφους, ἡ δὲ περὶ ἀθώωσης κατὰ δεύτερον λόγον.

Ὁ Μ. Α. ἀνακηρύσσεται ὀριστικῶς εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως, ὀρίζεται δὲ ὁ χρόνος τῆς ἐξουσίας του τρεῖς μῆνας. Εἰς αὐτὸν παραδίδω τὴν ἔκθεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Γ. περιγράφει τὸ ἀμάρτημά του.

Ἀπὸ τὸ Ρίτλι φθάνει εἰκονογραφημένον δελτάριον μὲ χειρῆσι μόνον, σταλὲν ὑπὸ τοῦ Μ.

13 Σεπτεμβρίου.—Ἐχει μὲν ἡ ἐπιτροπὴ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ καθήκον νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς τιμῆς τῆς τάξεως. Ἀλλὰ ἔργον τοῦ εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως εἶναι πλεον νὰ κατηγορῇ τοὺς ἀμαρτάνοντας πρὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς τάξεως. Ἡ μεταβολὴ αὕτη ἀπαιτεῖ, καθὼς λέγει ὁ Σ., ἀναθεώρησιν τοῦ βου ἔθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου. Προτείνει νὰ γραφῇ ἀντὶ τῆς ἐπιτροπῆς εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως, ἡ δὲ πρότασις αὕτη ὁμοφώνως γίνεται δεκτὴ.—Λοιπὸν τοῦ λοιποῦ ἡ τάξις ἔχει δύο δικαστικά πρόσωπα: τὸν ἐπόπτην, ὁ ὁποῖος εὐθὺς τιμωρεῖ τὰ μικρότερα καὶ ἐν τῷ ποινικῷ νόμῳ ἀκριβῶς περιγραφόμενα πλημμελήματα καὶ τὸν εἰσαγγελεῖα τῆς τάξεως, ὁ ὁποῖος ἐρευνᾷ καὶ κατηγορεῖ περὶ τῶν βαρυτέρων ἀκριβέστερον μὴ ὀρισμένων κατὰ τῆς σχολικῆς τάξεως ἀμαρτημάτων. Τοιοῦτόν τι περίπου, οἷα ἡ κατωτέρα καὶ ἀνωτέρα δικαιοδοσία τῆς παλαιᾶς Ἑλβετίας. Τὴν τελευταίαν ἀσκεῖ ἡ τάξις αὕτη καὶ δύναται νὰ δημιουργήσῃ ἐν αὐτῇ νέον δίκαιον. Τὴν δὲ πρώτην δι' ἀντιπροσώπων.—Ὁ Μο. ἀναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα ἕνεκα ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἔκαμε πρὸς τὴν τάξιν.

17 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Χ. ἐρχόμενος ἀπὸ τὴν αὐλὴν ἔπτυσεν ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ ἐπέτυχε συμμαθητὴν, ὁ ὁποῖος ἀκόμη ἐστέκετο κάτω. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀμαρτήματος, τὸ ὁποῖον περιγράφει ὁ πταίστης, ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως προβαίνει εἰς κατηγορίαν, ἀναφέρον τὸ ἄρθρον τοῦ σχολικοῦ κανονισμοῦ, τὸ ὁποῖον παρεβιάσθη, τὸν ἄγραφον νόμον τῆς εὐπρεπείας, ὁ ὁποῖος προσεβλήθη, καὶ ὑποδεικνύων τὴν καταισχύνην, ἡ ὁποία ἐνεκολάφθη

εις τὴν τάξιν. Προτείνει νὰ ἀναγραφῆ ὑπὸ τοῦ ἐνόχου τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα 20 φορές. Ὁ Χ. ὑπερασπίζεται ὑπὸ τοῦ προστάτου αὐτοῦ I. M., ὁ ὁποῖος ἀναφέρων ἐλαφρυντικὰς περιπτώσεις ἐξαίρει, ὅτι πρόκειται ὄχι κακῆ πρόθεσις, ἀλλ' ἀπλῶς ἀπερισκεψία, ἀπαιτεῖ δὲ ἀντιγραφὴν πεντάκις. Νικᾷ οὗτος (ἡ κατηγορία θὰ δώσῃ ὕλην εἰς ἔκθεσιν).

Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. συλλυπεῖται τὸν Β. διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐν Βέρνῃ ἀποθανόντος πάππου του.

18 Σεπτεμβρίου.—Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ρωμαϊκῆς ἱστορίας χρησιμεύει λαμπρῶς εἰς διασάφην αὐτῆς ἡ ὀργάνωσις τῆς τάξεως. Θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τιμωρήσῃ ὁ ἐπόπτης Χ. τὸ αὐτὸ ἀμάρτημα παρὰ μὲν τῷ συμμαθητῇ Α. δι' ἀντιγραφῆς πεντάκις, παρὰ δὲ τῷ Β. δι' ἀντιγραφῆς δεκάκις; Ὁχι, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος εἶναι κρεμασμένος, ἵνα προσφεύγωμεν εἰς αὐτὸν πᾶσαν στιγμὴν ὀφείλει νὰ πράττῃ σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, εἰ δὲ μὴ ριψοκινδυνεῖ νὰ παυθῆ κατεντροπιασμένος. Δὲν ἰσχύει ἡ θέλησίς του, ἀλλ' οἱ θεσμοὶ τῆς τάξεως. Αὐθαιρεσία—νομιμοφροσύνη. Ἐντεῦθεν ἡ ἀξίωσις τῶν πληβείων νὰ γίνουσι γραπτοὶ νόμοι (ἐν τῷ παρόντι ὁ ἄριστος καλλιγράφος τῆς τάξεως συλλέγει εἰς μικρὸν τετράδιον ὅλους τοὺς νόμους τῆς τάξεως) κτλ.

22 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Β., ἐνῶ εἰς τὴν τάξιν δεικνύει ἄσφογον διαγωγὴν, κατ' οἶκον, ἐνθα φαίνεται κρατοῦσα ἀταξία, πολλάκις ἐγένεν αἷτιος παραπόνων τούτου δὲ ἔνεκα εἰσάγεται εἰς ἐκπαιδευτήριον ἐσωτερικῶν μαθητῶν. Σήμερον μᾶς ἀποχαιρετίζει. Ὁ πρόεδρος C. λέγει εἰς αὐτὸν «ἔχε γεῖα» καὶ τον παρακαλεῖ νὰ ἐνθυμεῖται συχνὰ τὴν τάξιν, ἡ ὅποια τὸ καθ' ἑαυτὴν δὲν θὰ τον λησμονήσῃ. Ὁ Β. εὐχαριστεῖ διὰ τὰ καλὰ συναδελφικὰ φρονήματα καὶ δίδει ὑπόσχεσιν νὰ πληροφορῆ τὴν τάξιν περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Τὸ κοινὸν τῆς Βασιλείας θέλει νὰ ἀναπτύξῃ τὴν νεολαίαν αὐτῆς εἰς πολίτας γραμματισμένους καὶ χρηστούς. Διὰ τοῦτο εἰσήγαγε τὸν σχολικὸν καταναγκασμὸν καὶ ἐξοδεύει κατ' ἔτος διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τεράστιον χρηματικὸν ποσὸν, κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος 3,800,000 φρ. Ἐὰν δὲ νέος τις διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ παρεκτραπῆ, τότε κάμνει ἡ πόλις κάτι τι ἐπὶ πλέον. Τὸν παίρνει εἰς ἰδιαιτέρον ἐκπαιδευτήριον καὶ προσπαθεῖ νὰ τον ἐπαναφέρῃ εἰς τὸν καλὸν δρόμον καὶ νὰ του στερεώσῃ τὸν χαρακτήρα. Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι ὁ Β. εἰς τὸ λαμπρὸν Βρουδερχόλτε θὰ ἀνακτήσῃ τὴν ὑγίαν του πνευματικῶς καὶ θυμικῶς.

Ὁ C. εὐχαριστεῖ τὸν Ρου διὰ τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας παρέσχεν οὗτος εἰς τὸν ἤδη ἀποχωροῦντα Β., οὗτω δὲ καὶ εἰς τὴν τάξιν. Κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν φροντίδα αὐτοῦ βέβαια ὀφείλεται, ὅτι ὁ Β. δὲν εἶχε καμμίαν ἀπουσίαν. Τὸ ὄνομά του ἀναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα ὠσαύτως καὶ τὸ τοῦ Π. καὶ

Μ.Α. δι' εικόνας, τὰς ὁποίας ἰχνογράφησαν διὰ τὴν τάξιν καὶ αἱ ὁποῖαι στολιζοῦν τώρα ἀπὸ τινος χρόνου τὸν τοῖχον.

23 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Κ. μετώκησε μακρὰν τοῦ σχολείου, ἐξακολουθεῖ ὅμως νὰ φοιτᾷ εἰς τὴν τάξιν. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. εὐχαριστεῖ αὐτὸν δι' ὠραίου λόγου διὰ τὴν θυσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλεται νὰ κάμνη τὸσον μακρυνὸν δρόμον ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν τάξιν διὰ τῆς θυσίας ταύτης ἀποτρέπει τὴν μεγάλην ἀπώλειαν, ἣ ὁποία θὰ ἐπληττε τὴν τάξιν, ἐὰν ἀπεχώρει ἀπ' αὐτὴν ὁ πρόην ἐπιμελητὴς καὶ ἀξιόλογος πρόεδρος. Ἡ ὑπὸ τινος συμμαθητοῦ διατυμπανισθεῖσα γνώμη τοῦ Χ., ὅτι ὁ Κ. δὲν ἀποφοιτᾷ ἕνεκα τῆς ἰδιαιτέρας μὲ αὐτὸν φιλίας, χαρακτηρίζεται ὡς κενοδοξία, φαντασιοπληξία, κομπασμός, ἔπαρσις, μεγαλαυχία. Γίνεταί δεκτὴ ἡ πρότασις περὶ ἀναγραφῆς τοῦ Κ. εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα διὰ τὴν πρὸς τὴν τάξιν πίστιν του· ἡ αὐτὴ τιμὴ ἀπονέμεται καὶ εἰς τὸν Γ., ὁ ὁποῖος ἂν καὶ κατοικεῖ ἀπὸ τινος χρόνου ἐν Ἀλσβίλλ, ὅμως κάθε ἡμέρα εἶναι παρὼν.

Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. δηλώνει εἰς τὴν τάξιν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Α. Μ. νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν ἔλεγγον τῆς καθαριότητός του, μὲ τὸν ὁποῖον ἦτο ἐπιφορτισμένος ὁ Α. Ὁ αὐτὸς ἀναγινώσκει ὠραῖον λόγον, εἰς τὸν ὁποῖον κάμνει εὐγνώμονα μνηεὶαν τοῦ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν καθαριότητά του προστάτου του καὶ ἀπαιτεῖ νὰ ἀναγραφῇ οὗτος εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα, δίδει δὲ τὴν ὑπόσχεσιν εἰς τὸ μέλλον νὰ φροντίξῃ ὁ ἴδιος ἀρκετά. Ἡ ἐπιθυμία του πληροῦται, αὐτὸς δὲ εὐχαριστεῖ διὰ τοῦτο.

Θεωρία. Ὁ Α. Μ. εὐρίσκετο ὑπὸ τὴν ἄμεσον μὲν ἐπίβλεψιν τοῦ Α. ὑπὸ τὴν ἔμμεσον δὲ τῆς τάξεως. Ἡ τάξις τὸν διώρισε προστάτην, κηδεμόνα. Ὁφείλει νὰ ἀνέχεται νὰ διατάσσεται ὑπ' αὐτοῦ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν βρῦσιν. Διατί; διότι δὲν ἠδύνατο νὰ διατάσῃ τὸν ἑαυτὸν του, διὰ τοῦτο δὲ ἦτο κατὰ τὸν λόγον τοῦ Gothe δοῦλος. Ἦτο ὑποτελής, ἐξηρημένος, ἀνελεύθερος, ὑπὸ κηδεμονίαν· τώρα εἶναι ἐλεύθερος· ἐπέτυχε τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν αὐτοτέλειαν, τὴν ἐλευθερίαν του. Ἐλπίζομεν, ὅτι τώρα γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ ἐπιβλέπη καὶ θὰ διατάσῃ ὁ ἴδιος τὸν ἑαυτὸν του, διὰ νὰ μὴ περιπέσῃ πλέον εἰς δουλείαν. Αὐτοτελής εἶναι ὁ ἀνὴρ, πρὸς τούτους δὲ καὶ ὁ συνετὸς νεανίας. Ἐὰν ἀδύνατός τις τεθῇ ὑπὸ κηδεμονίαν, δὲν εἶναι ἐντροπὴ δι' αὐτόν· ἡ ἀμέλεια ὅμως καὶ ἀδιαφορία ὑποβιάζουν τὸν ἄνθρωπον.

25 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Γ., τὸν ὁποῖον ἡ τύχη ἀνύψωσεν εἰς πρόεδρον, ἐπέιτα δὲ ἐξεσφενδόνισε εἰς τὰ βάθη τοῦ ἀπλοῦ, παθητικοῦ πολιτοῦ τῆς τάξεως, μού ἔδειξε χθὲς ὑπερήφανος τὸ βραβεῖον (ὠραῖον μαθητικὸν ἡμερολόγιον, ὀλίγα ξένα γραμματόσημα καὶ μίαν πλάκα σοκολάτας), τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἐκ Βέρνης

διὰ τὴν λύσιν αἰνίγματος, τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς διαγωνισμόν. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. ἀναγγέλλει σήμερον εἰς τὴν τάξιν τὴν τιμὴν ταύτην, ἀναγινώσκει τὸ συνοδεῦον τὴν ἀποστολὴν τοῦ βραβείου γράμμα, ἐπαινεῖ τὸν Γ. καὶ εὐχαριστεῖ αὐτὸν διὰ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποίαν διαγωνισθεὶς ἐκέρδισε διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ διὰ τὴν τάξιν.

2 Ὀκτωβρίου.—Τελευταία ἡμέρα πρὸ τῶν φθινοπωρινῶν διακοπῶν. Πρὸ τῆς τελευταίας ὥρας ὁ C. ἔγραψεν εἰς τὸν πίνακα:

Θέματα συζητήσεως :

- 1) Ἀνάγνωσις τῶν χρονικῶν.
- 2) Λόγος ἐπὶ γεννεθλίοις.
- 3) » ἀποχαιρετιστήριος.

Κρίσις τῶν χρονικῶν. Ὁ Π. ἐρωτᾷ τὸν χρονογράφον, διαπὶ ἐδήλωσε μόνον τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Βε., ἀλλ' οὐχὶ καὶ ποῦ ἐπῆγε. Ὁ Βου: παρέλιπον αὐτὸ ἐπίτηδες, ἐπειδὴ ἐσκέφθη, ὅτι προσβάλλει τὴν τάξιν. Ὁ Πλ.: Ὁ Βε. οὐδὲν ἄδικον ἔπραξεν ἐν τῇ τάξει: τώρα δὲ βελτιώνεται ἐν Κ. δὲν εἶναι καμμία ἐντροπὴ δι' ἡμᾶς.—Ἀριστος συγχαρητήριος λόγος τοῦ μέλους τῆς τριανδρίας Β. πρὸς τὸν Δ. καὶ Ρ., τῶν ὁποίων τὰ γενέθλια συμπύπτουν μὲ τὰς διακοπὰς. Τὴν αὐτὴν ἰκανότητα δεικνύει καὶ ὁ C., εὐχόμενος εἰς ἐμὲ καὶ τοὺς συμμαθητὰς καλὰ ἑορτὰς καὶ συμβουλείων τοὺς τελευταίους νὰ ἀποφύγουν ἀνοήτους κλοπὰς ἀπωρικῶν «εἶναι δύσκολον νὰ ἀντιστέκεται κανεὶς κατὰ τῶν ἐπιθυμιῶν· ἀλλ' ἐὰν κανεὶς ἔχη ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, ἡμπορεῖ νὰ το κατορθώσῃ».

18 Ὀκτωβρίου.—Ὁ C. χαιρετίζει τοὺς συμμαθητὰς μὲ τὸ «καλῶς ὠρίσατε» καὶ προτρέπει αὐτοὺς νὰ ἀρχίσουν τὴν ἐργασίαν ἐκ νέου μὲ ζωηρότητα χάριν τοῦ συμφέροντος τῆς τάξεως. Ἀποδίδει τὰ ἐν τῇ τάξει πολιτικὰ δικαιώματα εἰς τὸν Γ. Μετὰ μεσημβρίαν δὲ ἀναγινώσκει γαλλικὴν προσφώνησιν συνταχθεῖσαν ὑπ' ἐμοῦ, ἡ ὁποία συγχρόνως ἀποτελεῖ τὸ θέμα τοῦ μαθήματος. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. συγχαίρει τὸν Α. ἐπὶ τοῖς γεννεθλίοις.

19 Ὀκτωβρίου.—Ὁ Φ. νομίζει, ὅτι ἕκαστος πρέπει νὰ ἔχη μικρὸν τετράδιον πρὸς καταγραφὴν κυρίων σημείων κατὰ τὴν συζητησὶν γεγονότων τῆς τάξεως, τεμαχίων ἡμερησίων, τοιχοκολλημάτων κλ. ἕκαστος ἐμφανίζομένων γαλλικῶν λέξεων καὶ φράσεων καὶ ἄλλων ἀξίων σημειώσεως: τὴν αὐτὴν γνώωμην ἔχουν καὶ ἄλλοι, οὕτω δὲ τώρα πραγματοποιεῖται τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Φ. σκέψις, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ ἤδη πρὸ πολλοῦ εἶχον.

20 Ὀκτωβρίου.—Ἐν τῇ τάξει κρέματαί πίναξ «Προφύλαξις ἀπὸ τῆς φθίσεως», εἰς τὸν ὁποῖον ἐπ' εὐκαιρίας ἐπεστήσαμεν τὴν

προσοχήν. Σήμερον συνέβη τοῦτο πάλιν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως τοῦ Ρίχτλε κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ ἐθνικοῦ συμβουλίου. Ὁ κατ' ἀλλήλων ἀγὼν τῶν βακίλλων τῆς φθίσεως καὶ τῶν πνευμόνων. Ἰσχυροὶ πνεύμονες ἐκδιώκουν τοὺς παρεισάκτους, ἀσθενεῖς ἠττῶνται ὑπ' αὐτῶν. Διὰ τὰ κάμωμενα καὶ διαφυλάξωμεν τοὺς πνεύμονας ἰσχυροῦς, εἶναι ἀναγκαῖα ἐπαρκὴς τροφή, καθαρὸς ἀήρ (κατοικία, ἀερισμός,) λιτὴ διαίτα, λογικὴ ἐναλλαγὴ ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως. Ἀσθενεῖς ἔμπορῶν νὰ θεραπευθοῦν δι' ἐπιμελοῦς περιποιήσεως εἰς ὑγιεινὸν ἀέρα (θεραπευτήρια, σανatóρια). Σύμμαχοι τῆς φθίσεως εἶναι ἡ ἀδιαφορία καὶ ἄγνοια. Διὰ τοῦτο κοινωφελὴς τις ἐταιρεία ἐπεξεργάσθη τὸν πίνακα ἡμῶν τοῦτον καὶ διένειμεν αὐτὸν εἰς τὰ σχολεῖα (ἐξηγῶνται καὶ χρησιμοποιοῦνται ὡς ὕλη πρὸς ὑπαγόρευσιν αἱ δέκα ἐντολαὶ αὐτοῦ). Τώρα λοιπὸν θέλει νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ πράγματος καὶ ἡ ὁμοσπονδία καὶ νὰ καταπολεμήσῃ τὸ κακὸν διὰ νόμου ὁμοσπονδιακοῦ (ὑπενθυμίζω τὸν περὶ ἀψινθίου νόμον). Καθ' ὃν τρόπον ἡ ὁμοσπονδία βοηθεῖ τὰ καντόνια νὰ διορθώσῃ τὴν κοίτην ἀγρίων ὑδάτων καὶ νὰ ἐγκλείσῃ αὐτὰ εἰς αὐτὴν διὰ προχωμάτων (κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἐψηφίσθη σχεδὸν ἡμισυ ἑκατομμ. διὰ τὴν διόρθωσιν τῆς κοίτης τοῦ Κανδήρου), τοιοῦτοτρόπως τώρα ζητεῖ νὰ ἀντιτάξῃ πρόχωμα καὶ κατὰ τοῦ ὀλεθρίου κακοῦ τῆς φθίσεως.

21 Ὀκτωβρίου.—Ὑπόμνησις τῶν ἐν Βέρνην ἐγκαινίων τοῦ μνημείου τῆς παγκοσμίου ταχυδρομικῆς ἐνώσεως. Ἡ αὐξανόμενη συγκοινωνία (ἀνταλλαγὴ ἐμπορευμάτων, ταξίδια) φέρεῖ σὺν τῷ χρόνῳ τοὺς λαοὺς τῆς γῆς ἐγγύτερον πρὸς ἀλλήλους· ὅθεν τῷ 1774 αἱ σπουδαιόταται τῶν πεπολιτισμένων πολιτειῶν ἠνώθησαν εἰς τὴν παγκόσμιον ταχυδρομικὴν ἔνωσιν (Union Postale Universelle), εἰς τὴν ὁποίαν προσετέθησαν ἔκτοτε πᾶσαι αἱ λοιπαὶ χώραι (ἐνιαία τιμὴ γραμματοσήμεου 25 λεπτά). Ἡ Ἑλβετία ἤξιώθη τῆς τιμῆς νὰ γίνῃ ἔδρα τῆς διευθύνσεως τῆς ἐνώσεως. Ἄλλοτε διετέλουν οἱ λαοὶ (καὶ αὐτὰ τὰ ἑλβετικά καντόνια) ξένοι καὶ ἐχθροὶ πρὸς ἀλλήλους· ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσεγγίζον ἀλλήλους καὶ τείνουν τὴν χεῖρα, διὰ νὰ δημιουργοῦν ἔργα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας.

22 Ὀκτωβρίου.—Διανέμω τὰ περὶ ὧν ἐγένετο λόγος τετράδια καὶ δηλῶ, ὅτι ἡ τάξις ὀφείλει τὴν νέαν ταύτην διάταξιν εἰς τὴν εἰσῆγησιν τοῦ Φ. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. εὐχαριστεῖ τὸν εἰσηγητὴν ἐξ ὀνόματος τῆς τάξεως.

Ὁ Ο., ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰς διακοπὰς διαμένων ἐν Τουργκάου, ἤλθε μόλις τὴν Τρίτην, διηγεῖται (ἡ γραπτὴ προπαρασκευὴ αὐτοῦ ἐπεστράφη πρὸς διόρθωσιν) ἀκολούθως διατὶ δὲν ἤλθε προτύτερα καὶ ζητεῖ παρὰ τῆς τάξεως συγγνώμην.

23 'Οκτωβρίου.—Νέα ἐπιτροπή: Χ., Κ. καὶ Β. Ὁ πρῶτος γίνεται πρόεδρος, ἀφοῦ ὁ Κ., ὁ ὁποῖος περιεβλήθη ἤδη ποτὲ τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἀπέκρουσεν αὐτὸ χάριν ἐκείνου. Ὁ ἀναπληρωτῆς τοῦ ἐπόπτου Δ. συμφώνως πρὸς τὸν μόνον προάγεται εἰς ἐπόπτην, λαμβάνει δὲ ἀναπληρωτὴν τὸν Σχ.

27 'Οκτωβρίου.—Ὁ Β. (W), ὁ ἀδυνατώτατος τῆς τάξεως, ἐν τῇ ἐπιτροπῇ! Εὐχαρίστησις εἰς τὸ νὰ ὁμιλῇ βέβαια δὲν του λείπει, βεβαίως ὅμως τοῦ λείπουν διανοήματα. Ὁ προστάτης τοῦ Σπ. τρέχει νὰ τον βοηθῇ, συντάσσει προσφώνησιν πρὸς τοὺς συμμαθητὰς περὶ τῆς ἤδη ἀρξαμένης ἐμπορικῆς πανηγύρεως περὶ τῶν τέρψεων καὶ τῶν κινδύνων ἐξ αὐτῆς, ὅλως σύμφωνον πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως καὶ τὴν δίδει εἰς τὸν Β. νὰ τὴν διαβάσῃ.

2 Νοεμβρίου.—Ὁ Πλ. φέρει μεγάλην καὶ καλὴν ἰχνογραφίαν τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ τοῦ Διός. Ἀναρτᾶται αὕτη ἐπὶ τοῦ τοίχου, ὁ δὲ Μ. προτείνει ὄχι μόνον νὰ αναγράψουν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα τὸ ὄνομα τοῦ ἰχνογραφήσαντος, ἀλλὰ καὶ νὰ γραφῇ εἰς τὸν ἔλεγχόν του εὐχαριστήριός τις ρῆσις. Κατὰ τῆς γνώμης τοῦ Βρ., ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο παράνομον, ὁ Κ. λέγει, ὅτι δὲν ὑπάρχει κἄν νόμος τις ὅτι λοιπὸν δὲν ἀπαγορεύεται, ἡ δὲ πρότασις τοῦ Μο. ἀξίζει νὰ γίνῃ δεκτὴ. Ἡ τάξις συμφωνεῖ. Ὁ Γ. φέρει τεμάχιον ἐφημερίδος, ἐνθα ἡ διήγησις, ὅτι χθὲς ἐν Νεοαλλχβίλλ (πλησίον τῆς Βασιλείας) κάποιον παιδὶ ἔρριψε λίθον κατὰ τῆς διερχομένης ἀμαξοστοιχίας, ἔσπασεν ἓνα τζάμι, ἀπὸ τὰ θραύσματα τοῦ ὁποίου ἐπληρώθη ὁ ὀδηγὸς εἰς τὸ μάτι. Ἀναγινώσκω τὸ τεμάχιον, ὑπενθυμίζω τὴν ἐγκύκλιον τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συμβουλίου καὶ ἀποτρέπω ἐκ νέου ἀπὸ τοιαῦτα ἀμαρτήματα.

Αἱ μακρὰ ἱστορήσεις τοῦ βιβλίου τῆς ἱστορίας μας περὶ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου ἔχουν τοῦλάχιστον τὸ καλόν, ὅτι ἐπανειλημμένως ὑποδεικνύομεν τὸ ὄνειδος τοῦ πολέμου ἐν γένει, τὰς φρικαλεότητας καὶ τὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας προξενεῖ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔξω αὐτῆς. Γίνεται λόγος περὶ τῶν προσπαθειῶν τῶν πρὸς χάριν τῆς εἰρήνης ἐταιρειῶν, τῆς ἑορτῆς τῆς 1ης Μαΐου, τοῦ ἐν Χάγγῃ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Ἡ Ἑλβετία εἶναι εἰρηνικὴ πολιτεία· διατί λοιπὸν μὴ ταῦτα ἐξοθεύει κατ' ἔτος τόσον πολλὰ χρήματα εἰς τὰ στρατιωτικά; «Δὲν ἔμπορεῖ ὁ ἀρίστος νὰ ζῇ ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν δὲν ἀρέσχη τοῦτο εἰς τὸν κακὸν γείτονα». Δίκαιον καὶ βίαι. Τῆς τελευταίας ἔχαμε κυρίως χρῆσιν καὶ ὁ Ρ., ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου ἐτάραξε διὰ τῆς φλυαρίας του τὴν ἄλλως ὑπὸ πάντων ἐπιθυμητὴν καὶ τηρουμένην ἡσυχίαν τῆς τάξεως. Καὶ οὗτος εἶναι τῆς εἰρήνης παραξίας, ἂν καὶ ὄχι ἐπικίνδυνος.

11 Νοεμβρίου.—Ἡ ὥρα τῶν γερμανικῶν ἀφιερῶται εἰς τὴν

μνήμη του Σχίλλερ (150 επέτειος τῆς γεννήσεως). Ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ὁ Σχίλλερ; Εἶναι δωρητῆς καλῶν δώρων. Ἐγγραψε διὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Λοιπὸν καὶ δι' ἡμᾶς. Ἀριθμοῦνται τὰ ποιήματα, ἀποσπάσματα τοῦ Τέλλου καὶ λοιπὰ χωρία, ὅσα συνητήσαμεν εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἀναγνωστικά. Ὀφείλομεν εἰς αὐτὸν τὸν ἥρωα τῆς διανοίας, (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Ἀννίβαν, τὸν πολεμικὸν ἥρωα) εὐγνωροσύνην καὶ ἀγάπην. Προξενεῖ χαράν, ἐνθουσιάζει καὶ ἐξευγενίζει ἐν ᾧ αἱ Ἱστορίαι τοῦ Buffalo Bill καὶ Nick—Carter (τὰς ὁποίας ὑπενθυμίζει ἡμᾶς ὁ Φ.) διεγείρουν, ταραττοῦν καὶ κάμνουν ἡμᾶς κακοὺς. Ὁ Σχίλλερ εἶναι φίλος καὶ διδάσκαλος τοῦ λαοῦ. οἱ συγγραφεῖς ὅμως τῶν ἱστοριῶν ἐκείνων εἶναι δηλητηριαστικαὶ τοῦ λαοῦ. Πολύτιμα δῶρα διαφυλάττει τις ἐπιμελῶς καὶ παρατηρεῖ αὐτὰ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Ἔτσι ἅς κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς. Ὁ Σπ. καὶ ὁ Κ., τοὺς ὁποίους προπαρεσκευάσα εἰς τοῦτο, ἀναγινώσκουν ἀπὸ τῆς ἑδρας ἅπαντα τὰ τεμάχια τοῦ Σχίλλερ, τὰ περιεχόμενα εἰς τὰ δύο πρῶτα ἀναγνωστικά. Ὁ Ι. Μ. λέγει, ὅτι ἤδη ἔχει ἀναγνώσει περίπου πέντε φορές ὅλον τὸν Τέλλον. Εἰς τὰς προσεχεῖς ὥρας τῶν γερμανικῶν θὰ ἀπολαύσωμεν τῶν δώρων τοῦ Σχίλλερ, τὰ ὅποια περιέχει τὸ ἐφετεινὸν ἀναγνωστικόν. Ἐτοιμασθῆτε εἰς τοῦτο!—Σήμερον πανταχοῦ, ὅπου λαλεῖται ἡ Γερμανικὴ, γίνεται λόγος περὶ Σχίλλερ, τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Σουηβίας.

12 Νοεμβρίου.—Προχθὲς εἶχον παρατηρήσει κατὰ τὴν ἐπιστροφήν μου εἰς τὴν οἰκίαν, ὅτι ὁ Σ. καὶ ὁ Γ. ἔτρεξαν εἰς τὸν πλησιέστερον ἀστυνομικὸν σταθμὸν, διὰ νὰ παρατηρήσουν τὸν ἀνθρώπον, ὁ ὁποῖος κατέβαινεν ἀπὸ τὴν ἄμαξαν τῶν συλλαμβανόμενων ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας. Σήμερον δὲ εἶχον νὰ γράψωμεν ἕκαστος ἕκθεσιν περὶ τῆς διαγωγῆς των ταύτης ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν συζήτησις. Πρότερον οἱ συλλαμβανόμενοι μετεφέροντο πεζῇ διὰ μέσου τῆς πόλεως, πολλάκις ἐν μέσῳ συνοδουόντων ἀστυνομικῶν. Ὁ θόρυβος ὁ προκαλούμενος ἐκ τῆς τοιαύτης μεταφορᾶς κατ' ἀνάγκην ἔθιγεν ὀδυνηρῶς τοὺς κρατουμένους, ἐπλήγανεν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἔκαμνε δυστυχεστέρους παρ' ὅσον ἦσαν, ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς ἀθῶνους (κρατούμενοι πρὸς ἀνάκρισιν καὶ κρατούμενοι πρὸς τιμωρίαν). Διὰ νὰ μὴ ἐκτίθενται οὕτως οἱ ἀτυχεῖς οὗτοι, ἡ πολιτεία εἰσήγαγε τὴν ἀστυνομικὴν ἄμαξαν.

Ἐὰν λοιπὸν οἱ δύο σύντροφοί μας ἔτρεξαν μόλα ταῦτα νὰ χάζεθουν, ἔπραξαν κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ λαοῦ καὶ ἔδειξαν ὠμὴν, σκληροκάριον περιέργειαν. Ὅτε δὲ ὁ Ο. ἠθέλησε νὰ δικαιολογηθῇ ἰσχυριζόμενος, ὅτι καὶ ἄλλοι ἠλικιωμένοι ἐστέκοντο καὶ ἐχάζεον, ὁ Ι. Μ. ἀπεκρίθη εἰς αὐτόν: Ἐὰν ἠλικιωμένοι πράττουν ἀπρεπές τι, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς μιμοῦνται οἱ νέοι! Ὁ Σχ.

ὕπνου μίξει τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος διδαχθέντα μῦθον τοῦ Λέσιγγ περὶ τῆς ἰχτίδος καὶ τῶν περιστερῶν καὶ τὸν περὶ τοῦ γέροντος λέοντος μῦθον. Ἐπαναλαμβάνονται καὶ οἱ δύο. Τοιοῦτο-τρόπος πρέπει νὰ συμπεριφέρεται κανεὶς καὶ πρὸς ἀνθρώπους ἔχοντας ὀρατὰ σωματικὰ ἐλαττώματα. Ἐάν τις ἤθελε παρατηρεῖ μὲ περιεργίαν τὸν τεχνητὸν ὀφθαλμὸν τοῦ μικροῦ συμμαθητοῦ μας Μ., τὸν ὁποῖον ἐξώρυξε μὲ τὸν κοντὸν σημαίας πρὸ τεσσάρων ἐτῶν συν-εορταστῆς (κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Σχίλλερ), τοῦτο ἤθελεν ὑπενθυμίσει αὐτὸν τὸ δυστύχημά του καὶ ἤθελε λυπήσει αὐτόν. Λοιπὸν ἄς κάμνω-μεν, ὡσάν νὰ μὴ βλέπωμεν· ἐκτὸς ἐάν ἤμπορῃ κανεὶς νὰ βοηθῇ.

Ὁ Ρ. μεταβιβάζει χαιρετισμὸν πρὸς τὴν τάξιν καὶ πρὸς ἐμὲ ἀπὸ τὸν Χ., συμμαθητὴν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος, τὸν ὁποῖον συνήντησε τυχαίως.

13 Νοεμβρίου.—Ὁ Φ. ἐκδηλώνει τὴν δυσἀρέσειάν του διὰ τὴν βραδύτητα περὶ τὴν ἕδρυσιν Ταμείου. Ἐχομεν ἀνάγκην χρη-μάτων διὰ τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων, διὰ τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰ δελτάριά μας. Δὲν πρέπει νὰ ἀναγκάζεται ὁ διδάσκαλος νὰ ἐπικολῶ τὰ γραμματόσημα εἰς τὰς ἐπιστολάς καὶ τὰ δελτάρια. Δυνάμεθα νὰ ἐκλέξωμεν ταμίαν καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῇ νόμος, καθ' ὃν τρόπον πρότερον εἰχομεν ἐπιμελητὰς, βραδύτερον δὲ νόμον περὶ αὐτῶν. Προτείνει νὰ γίνῃ σήμερον φανερὰ ἐκλογή. Ἡ τάξις συμφωνεῖ, ταμίας δὲ γίνεται ὁ εἰσηγητὴς τῆς προτάσεως ταύτης. Ὁ Α. προτείνει νὰ ὀρισθῇ ἀμέσως καὶ ἡ συνδρομὴ· ἄλλως οὐδὲ-λως ὄφελεῖ ὁ ταμίας.

Προτάσεις: Ὁ Α.: κατὰ Σάββατον 5 λεπτά. Ὁ Φ.: ὅσον ἤμπορεῖ ἕκαστος, ἀλλὰ τοῦλάχιστον 5 λεπτά κατὰ μῆνα. Ὁ Μ.: 5 λεπτά ἀνὰ 14 ἡμέρας, ὁ Σ.: κατὰ μῆνα. Ὁ Α.: καθ' ἑβδομάδα 5 λ. δυνά-μενα νὰ καταβάλλωνται καθ' οἰανδήποτε ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος Ὁ Μ.: ὅσον ἤμπορεῖ ἕκαστος. Ὁ Ι. Μ.: ὑποβάλλω καὶ ἐγὼ πρό-τασίον τινα, δηλαδὴ ὁ πρόεδρος νὰ διατάξῃ ψηφοφορίαν περὶ τῶν πολλῶν προτάσεων. Ἀποφασίζεται: κατὰ μῆνα λ. 10.

15 Νοεμβρίου.—Ἡ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς Ἱστορίας φράσις, ὅτι ἡ Καρχηδὼν ἐπὶ τέλους κατὰ τοῦ Μασσανάσσου ἠμύνθη οἰκεία δυνάμει, πᾶρχει ἀφορμὴν νὰ συζητήσωμεν πάλιν καὶ νὰ εὐρύ-νωμεν τὴν τόσον σπουδαίαν ἔννοιαν τῆς αὐτοδικίας. Εἰς τὴν κατὰ νόμους διοικουμένην κοινότητα τῆς τάξεως 3 εἶναι ἀπηγορευμένη ἡ αὐτοδικία· συμμαθητῆς ἀδικηθεὶς ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν του ἀπὸ τὴν τάξιν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς πᾶσαν μεγάλην κοινότητα, εἰς τὸ καντόνι τῆς Βασιλείας, τῆς Ζυ-ρίχης κλπ. Διατί δὲν ἐπιτρέπεται πλέον εἰς τὸ καντόνι τῆς Ζυρίχης νὰ αὐτοδικῇ. Ἐπειδὴ ἐγίνε συντροφον, μέλος τῆς ὁμοσπονδιακῆς κοινότητος. Ἡ Ἑλβετία, προσβληθεῖσα ὑπὸ γείτονος, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀμυνθῇ διὰ τῶν ἰδικῶν της δυνάμεων; Πότε δὲν θά

εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦτο; Ὁ Σπρ.: Ἐὰν ἦτο μέλος μεγαλύτερας τινὸς κοινότητος. Ἐκ τίνων δ' ἔπρεπε νὰ σύγκριται ἡ κοινότης αὕτη; Ὁ Γ.: Ἐκ τῆς Ἑλβετίας, Γερμανίας, Γαλλίας, Ἰταλίας κλπ. Ὁ Χ.: Ἐκ πάντων τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Ὁ Μ.: ἐκ πάντων τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν. Ἀλλὰ τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἀποτελοῦν εἰδὸς τι κοινότητος, ἐπειδὴ ἔχουν τὴν Εὐρώπην κοινὸν τόπον κατοικίας· ὁμοίως λέγει ὁ Ο., δὲν εἶναι ὄργανωμένα. Ἄλλως θὰ εἶχον ὡς ὄργανον Εὐρωπαϊκὸν δικαστήριον, καθὼς αἱ 25 πολιτεῖαι τῆς Ἑλβετίας ἔχουν Ἑλβετικὸν, ὁμοσπονδιακὸν δικαστήριον. Ὑπάρχει βέβαια διεθνὲς διαιτητικὸν δικαστήριον ἐν Χάγη (Ἐπιπέθεσις Καζαπλάγκας)· ἀλλὰ τὰ ἐπὶ μέρος κράτη δὲν εἶναι ὑποχρεωμένα νὰ ὑποβάλλουν εἰς αὐτὸ τὰς αἰτήσεις καὶ τὰ παράπονα αὐτῶν. Τοῦτου μετέχουν κατὰ προαίρεσιν. Πότε θὰ ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν Χάγη; Ἐὰν αἱ εὐρωπαϊκαὶ πολιτεῖαι ἦσαν στερεῶς συνδεδεμέναι μεταξύ των. Ὁ σύνδεσμος οὗτος θὰ ἐσήμαινε τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Ὑπεράνω τοῦ πολιτοῦ κράτους τινὸς ἴσταται τοῦτο ὡς ὑπερασπίζων δικαστής· ἀλλὰ τίς ὑπερασπίζει ἡλόκληρον πολιτείαν, ἣτις προσβάλλεται; Μέχρι τοῦδε εἰς σπουδαίας περιπτώσεις κανεῖς. Λοιπὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀφείλει οικεῖα δυνάμει νὰ ἀμύνεται. Οὕτως ἔπραξε καὶ ἠναγκάσθη νὰ πράξῃ ἡ Καρχηδών, διότι «οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν τὸ ἔθνος τὸ ὅποιον δὲν διακινδυνεύει εὐχαρίστως τὰ πάντα χάριν τῆς τιμῆς του» (Σιγίλλερ).

Οἱ νεοροὶ μαθηταὶ ἀντελήφθησαν τὸ πρᾶγμα μὲ εὐκολίαν. Κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ πρὸ τῆς πλήρους διασαφήσεως εἶπεν ὁ Π.: ἡ αὐτοδικία τῆς Καρχηδόνος κυρίως εἶπεν δὲν ἦτο αὐτοδικία. Ὁ Κ.: Ἡ αὐτοδικία αὕτη δὲν ἀφεώρα εἰς μέρος μόνον τῶν Καρχηδονίων, ἀλλὰ ἡλόκληρος ἡ πολιτεία ἀπεφάσισε νὰ αὐτοδικήσῃ. Ὁ Β.: Ὁ ἀμυντικὸς πόλεμος ἐν γένει δὲν εἶναι τι ἄλλο παρὰ αὐτοδικία. Ὁ Α.: Ἡ Καρχηδὼν ἦτο πολιτεία, ἑτέρα δὲ πολιτεία ἡ Νουμηδία. Μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν κρατῶν εἶναι ἀπηγορευμένη ἡ αὐτοδικία, ἀλλ' οὐχὶ μεταξύ τῶν πολιτειῶν. Πότε θὰ ἦτο ἀπηγορευμένη ἡ αὐτοδικία καὶ μεταξύ πολιτειῶν; Ὁ Γ.: ἐὰν ἀπετέλου κοινότητα πολιτειῶν, ὡς ἀποτελοῦν τὰ Ἑλβετικὰ καντόνια. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσαμεν εἰς τὸν Τέλλον: καλὸς σκοπευτὴς στηρίζεται εἰς τὰς ἰδικὰς του δυνάμεις. Τί δυνάμειθι νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς αὐτοδικίας ταύτης; Ὁ Μ.: αὕτη ἔχει ἄλλην ἔννοιαν· ἐνταῦθα οὐδεὶς ἠδικήθη.

16 Νοεμβρίου.— Κατὰ τῆς ἀποφάσεώς σας περὶ τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς ἀντιτάσσω τὸ ἐμὸν veto (ὑπεθυμίζω τὸ veto τῶν Ρωμαίων δημάρχων). Σᾶς ἀπαγορεύω νὰ φορολογήσετε τὸν ἑαυτὸν σας μὲ 10 λεπ. Ανατρέπω τὴν ἀπόφασίν σας καὶ σᾶς καλῶ νὰ ὀρίσετε μικρότερον ἔρανον. Τοῦτο δὲ γίνεται πρὸς τὸ συμφέρον

σας. Διὰ τὰς μικρὰς ἀνάγκας σας δὲν ἔχετε ἀνάγκην μεγάλου ταμείου, εἰς πολλοὺς δὲ θὰ ἦτο ἴσως δύσκολον νὰ καταβάλλουν τὸ ποσὸν τοῦτο. Ἡ ἐλευθερία λοιπὸν καὶ ἡ ἀνεξαρτησία ἔχει ὄριοι. Εἶναι περιορισμένη ὑπὸ τῆς βουλήσεως ἢ τῆς δυνάμεως τοῦ διδασκάλου ἢ τῆς πολιτείας, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει. Αἱ ἀποφάσεις σας ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῆς συγκαταθέσεώς μου, ἡ ἀνεξαρτησία σας δὲν εἶναι πλήρης. Μὴ δυσανεστῆσθε διὰ τοῦτο ! Πᾶσα κοινότης εἶναι ἐξηρητημένη ἀπὸ τοῦ καντονίου, πᾶν καντόνι ἀπὸ τῆς ὁμοσπονδίας. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Ρ. καλεῖ εἰς νέαν συζήτησιν. Ὁ Φ. προτείνει νὰ ὀρισθῇ διὰ μὲν τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον δεκάλεπτος, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς μῆνας πεντάλεπτος εἰσφορά. Ἐτέρα πρότασις, νὰ εἰσφέρῃ ἕκαστος κατὰ δύναμιν, ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ C. καὶ Ρ., οἱ ὁποῖοι φοβοῦνται, ὅτι οἱ πολλὰ δίδοντες δυνατὸν νὰ νομίσουν, ὅτι ἔχουν περισσότερα δικαιώματα τῶν λοιπῶν. Ἀντὶ τῆς προτάσεως τοῦ W. περὶ πενταλέπτου, γίνεται δεκτὴ ἡ τοῦ Φ. μὲ μικρὰν πλειονοψηφίαν. Μικρὸς διπλωμάτης, οὗτος ὁ Φ., ὁ ὁποῖος σφίζει ὅ,τι εἶναι δυνατὸν καὶ δίδει μικρὸν κτύπημα εἰς τὸν διδάσκαλον. Εἰς ἐρωτᾶ, εἰ καὶ τώρα παρεμβάλλω τὸ veto μου. "Ὅχι!

29 Νοεμβρίου.—Πλῆθος ἰχνογραφιῶν πάσης ποιότητος καὶ ἐκ πολλῶν νέων χειρῶν συρρέει. Ἐπαινεῖται ἡ καλὴ θέλησις καὶ πολλοὶ νεοφανεῖς ἰχνογράφοι ἀναγράφονται εἰς τὴν πλάκα, ἡ ὁποία τώρα παρέχει ποικιλωτάτην ὄψιν. Ἡ «πινακοθήκη» κατὰ τὰ διαλείμματα δέχεται πολλοὺς ἐπισκέπτας· τοῦτο ἐπιβραδύνει κάπως τὴν κένωσιν τοῦ δωματίου καὶ διαταράσσει ὀλίγον τὴν «τάξιν», δὲν φαίνεται λοιπὸν τοῦτο ἐντελῶς ὀρθὸν κατὰ τοὺς αὐστηροὺς σχολικοὺς τύπους, ἀλλ' ἀνθρωπίνως κρινόμενον παρέχει τόσῳ ὠραιότεραν ὄψιν.

6 Δεκεμβρίου.—Ὁ Φ., νεανίας δυνατός, ὀλίγον δὲ ὑπεροπτικός, ὁ ὁποῖος φαίνεται κατεχόμενός ὑπὸ τῆς ἀνάγκης κατὰ τὰ διαλείμματα νὰ τρέχῃ ὀλίγον ἀγρίως καὶ νὰ παίξῃ μὲ τὰς δυνατὰς πυγμάς του κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν συμμαθητῶν, ὅτι τοὺς ἐκτύπα δυνατὰ μὲ τὴν πυγμὴν του. Ἐρωτᾶται ἡ τάξις περὶ τῆς διαγωγῆς του, ἄπειροι δὲ σχεδὸν δίδονται ἀπαντήσεις· γρονθοκοπεῖ τοὺς συμμαθητὰς πρὸς εὐχαρίστησίν του, ἀφίνει τὰς πυγμάς του νὰ χορεύουν ἐπ' αὐτῶν, θεωρεῖ αὐτοὺς ὡς παίγνιον, ὡς ἀνάισθητα ὄντα, φέρεται βαρβάρως πρὸς αὐτοὺς, κάμνει μὲ τὴν πυγμὴν του, ὅτι ὁ Βρέννος μὲ τὸ ξίφος του, δὲν δεικνύει φιλάνθρωπίαν πρὸς τοὺς συμμαθητὰς του, τοὺς φιλοδαρεῖ μὲ μπάτσους, τοὺς μεταχειρίζεται ὡσάν δούλους, μεταχειρίζεται τὴν πυγμὴν του, καθὼς ὁ ἀμαξηλάτης τὴν μάστιγά του, εἶναι ἀπερίσκεπτος, ἄλλως δὲν θὰ ἐκτύπα τοὺς συμμαθητὰς του. Εἶναι φίλιος νεανίας, ἀδιάκριτος πρὸς τοὺς συμμαθητὰς του· μετέρχεται βίαν κατ' αὐτῶν, τοὺς

μεταχειρίζεται ὡσάν κοῦκλες, καθὼς ὑπαξιωματικῶς τοὺς νεο-
συλλέκτους· στερεῖται καλῶν συναδελφικῶν φρονημάτων κλπ.
κλπ. Ὁ κατηγορούμενος δηλώνει, ὅτι δὲν ἤξευρεν, ὅτι λυπεῖ τοὺς
συμμαθητάς του. Ἰπὸ μνησις τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρότερον ὦμοι
δεσπότηται καὶ εὐπατριδαὶ συχνὰ συμπεριεφέροντο πρὸς δούλους.
Μεταχειρίζοντο τοὺς δυστυχεῖς, ὡσάν νὰ μὴ εἶχον κανέν συναί-
σθημα καὶ ἀξιοπρέπειαν, ὡσάν νὰ ἦσαν πράγματα καὶ ὄχι ἀν-
θρώποι. Καὶ ὁ Φ. ἔκαμε τοὺς συμμαθητάς του νὰ συναισθανθοῦν
ὀλίγον τι ἀπὸ τὴν δεσποτικὴν ταύτην ὑπεροψίαν. Κατ' αὐτὸν
οὗτοι δὲν ἦσαν ἴσοι, ἀλλὰ κατώτεροι αὐτοῦ, ἀκριβῶς δὲ ἀρκετὰ
καλοί, ὥστε νὰ δοκιμάζῃ ἐπ' αὐτῶν τὸ βάρος τῶν γρόνθων του.
Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος κακῶν κυρίων, δὲν συμβιβάζεται δὲ μὲ
σεβασμὸν πρὸς συναδέλφους. Μεταχειρίζετο τοὺς συναδέλφους του
ὡς μέσον πρὸς τὸν ἐγωιστικὸν σκοπὸν νὰ ξεθυμαίνῃ. Ἄλλ' οἱ
συμμαθηταὶ δὲν εἶναι ἐδῶ, διὰ νὰ γυμνάξῃ ὁ Φ. τοὺς βραχιονιάς του·
δὲν εἶναι ἐδῶ χάριν αὐτοῦ, ἀλλὰ χάριν τοῦ ἑαυτοῦ των. Ἐχει
τὸ δικαίωμα νὰ διασκεδάξῃ μὲ αὐτοὺς μόνον, ἐφ' ὅσον ἔχουν καὶ
αὐτοὶ εὐχαρίστησιν εἰς τοῦτο. Ἐὰν ὁ Φ. εἰς τὸ μέλλον θέλῃ νὰ
δοκιμάξῃ τοὺς μαθητάς του, πρέπει νὰ πηγαίνῃ εἰς ἰσοδυνάμους, οἱ
ὅποιοι θέλουν νὰ μετροῦνται μὲ αὐτὸν ἐκουσίως· τοὺς ἄλλους
ἀς ἀφίη ἡσύχους. Ὁ σὺ μισεῖς, ἑτέρω μὴ ποιήσης.

7 Δεκεμβρίου.—Ὁ Φ. ἀναγινώσκει δῆλωσιν, ὅτι κατενόησε
τὸ σφάλμα του, παρακαλεῖ δὲ τοὺς ραπισθέντας συναδέλφους του
καὶ ὅλην τὴν τάξιν νὰ τον συγχωρήσουν. Δὲν ἔχει ἐννοήσει, ὅτι
μεταχειρίσθη τοὺς συναδέλφους του ὡς κατωτέρους· διὰ νὰ ἀπο-
καταστήσῃ δὲ τὴν ταραχθεῖσαν ἰσότητα, εἶναι ἔτοιμος εἰς τὸ διά-
λειμμα ἢ, ἐὰν τὸ ἐπιτρέπῃ ὁ διδάσκαλος, εὐθὺς ἀμέσως νὰ δεχθῇ
ἠδωκένον κατὰ 50 ο)ο τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν κολάφων, ὅσους
ἔδωκεν αὐτός. Οἱ, περὶ ὧν πρόκειται, δηλώνουν, ὅτι εἶναι ἱκα-
νοποιημένοι καὶ παραιτοῦνται πάσης ἀποδόσεως.

Σήμερον τελειώνει ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ταμίου νόμου. Ἀπο-
νέμεται ἔπαινος εἰς τὴν τελευταίαν ἐπιτροπὴν, εἰδικῶς δὲ εἰς τὸν
πρῶτον ταύτης, τὸν βραδύτερον δυστυχῆσαντα πρόεδρόν της Γ.,
ἡ τάξις ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας της διὰ τὴν ἀξιόλογον ἐργασίαν.
Μόνον ἀσήμαντοι μεταβολαὶ γίνονται κατὰ τὴν κατ' ἄρθρα συζή-
τησιν· εἰς τὸ τέλος λαμβάνει ὁ νόμος ὡς σύνολον σχεδὸν πάσας τὰς
ψήφους.

Νόμος περὶ τοῦ ταμίου.

Ἄρθρον 1.—Ὁ ταμίας εἶναι ὑπάλλληλος τῆς τάξεως. ἐκλέ-
γεται δὲ ἐπ' αὐτῆς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κατ' ἀπόλυτον πλειο-
νοψηφίαν. Ἐὰν ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκλογή, ἀποφασίζει ἡ σχετικὴ πλειο-
νοψηφία.

Ἄρθρον 2.—Ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διαρκεῖ τρεῖς μῆνας.

Ἄρθρον 3.—Ὁ ταμίας ἔχει ἀναπληρωτὴν, ὅστις ἐκλέγεται, καθ' ὃν καὶ αὐτὸς τρόπον, παρερχομένου δὲ τοῦ χρόνου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, προάγεται εἰς ταμίαν.

Ἄρθρον 4.—Ὁ ταμίας ἔχει καθῆκον νὰ εἰσπράττη κατὰ μῆνα πέντε λεπτὰ παρ' ἐκάστου μαθητοῦ, νὰ ἀνακοινώσῃ δὲ εἰς τὴν τάξιν, τί ποσὸν ἐκάστου ἐν τῷ ταμείῳ ὑπάρχη, κατὰ τὸ πρῶτον Σάββατον ἐκάστου μηνός.

Ἄρθρον 5.—Ὁ ταμίας εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καταγράψῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ ταμείου τὸν ἔρανον, καθ' ὃν χρόνον λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ πληρώνοντος.

Ἄρθρον 6.—Παρελθόντος τοῦ χρόνου τῆς ἀρχῆς, ὀφείλει ὁ ταμίας νὰ λογοδοτήσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν περὶ τῶν πεπραγμένων.

Ἄρθρον 7. Τὴν ἐπὶ τοῦ ταμείου ἐποπτεῖαν ἀσκεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, εἰς αὐτὴν δὲ εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον ὑπεύθυνος ὁ ταμίας.

Ἄρθρον 8.—Περὶ μισθοῦ, παραιτήσεως, καθαιρέσεως τοῦ ταμίου καὶ περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ νόμου τούτου ἰσχύουν τὰ σχετικὰ ἄρθρα τοῦ περὶ ἐπιμελητῶν νόμου. Θεωρῶ πολῦτιμον τὸ ὅτι ἐδῶ δύναται νὰ καταδειχθῇ ἐποπτικῶς ἡ ἐννοια τῆς εὐθύνης, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἐπεζήτησαν στήριγμα. Ὁ Στ. ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ καταστήσῃ συνυπεύθυνος καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, διωρθώθη ὅμως ἡ γνώμη αὐτοῦ κατὰ τοῦτο, ὅτι ἡ εὐθύνη τῆς ἐπιτροπῆς δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρεται εἰς τὰ σφάλματα τοῦ ταμίου, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν περὶ τὴν ἐποπτεῖαν ὀλιγορίαν.

9 Δεκεμβρίου.—Χθὲς συνεζητήθη πρὸ τοῦ ἐνταῦθα ποινικοῦ δικαστηρίου ἡ νυκτερινὴ διάρρηξις, τῆς ὁποίας ἄμεσον πείραν ἔχει λάβει ὁ Βου. Ὁ Βου., ὁ ὁποῖος ἦτο μάρτυς, διηγεῖται σήμερον εἰς τοὺς συμμαθητάς του τὰ τῆς διαδικασίας λίαν σαφῶς, οὕτω δὲ ἐμμέσως γίνεται νέα καὶ ζωνηρὰ ἐπανάληψις τῶν κατὰ τὰς δίκας. Ὁ κατάδικος ἔκαμεν ἔφρασιν τοιοῦτοτρόπως ἀναφέρονται πάλιν καὶ διασαφηνίζονται καὶ τὰ περὶ τοῦ ἐφετείου.

Ἀκολούθως: ἡ πολιτεία ἐγγυᾶται περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἰδιοκτησίας.—Αναγράφεται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα ὁ Φ. διὰ τὴν δωρεὰν ἡμερολογίου τοῦ τοίχου, ὁ δὲ W. A. καὶ Πλ. ἄτε δωρήσαντες ἐκάτεροι μέγα ἰχνογράφημα. Ἀπονέμεται δὲ ἡ τιμὴ τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὴν πλάκα τῶν νεαρῶν ἠρώων εἰς τὸν A., ὁ ὁποῖος καίτοι πληγωμένος εἰς τὸ πόδι καὶ διὰ τοῦτο χωλαίνων, ὅμως ἔρχεται εἰς τὸ σχολεῖον καὶ βοηθεῖ γενναίως τὸν μονόχειρα πατέρα του, ἐφημεριδοπώλην.

22 Δεκεμβρίου.—Ἡ τάξις ἐορτάζει τὰ Χριστούγεννα. Ὑπὸ δένδρον ἀκτινοβολοῦν τὰ πρόσωπα. Ἄσματα ἀδόμενα ὑφ' ὀλοκλήρου τῆς τάξεως καὶ ἄσματα ὑπ' ἐκλεκτῶν τινῶν ἀδόμενα τῇ συνοδείᾳ τοῦ βιολίου τοῦ Σπ. καὶ X. διήγησις τῆς ἱστορίας τῶν

Χριστουγέννων ὑπὸ τοῦ Χ. Ἀπαγγελία καὶ ἀνάγνωσις ποιημάτων καὶ ἱστοριῶν. Φαιδρὰ σκηνή. Ὁ Σπ. ὁ Β. καὶ ὁ Κ. καταλλήλως ἐνδεδυμένοι παριστάνουν δικαστὴν χωρίου, χωροφύλακα χωρίου καὶ ἐπιβάτην αὐτοκινήτου. Πάντα δὲ ταῦτα χωρὶς τὴν ἐλαχίστην παρόρμησίν μου.—Τί ἐμελλον νὰ κάμουν τὸ δι' ἐξόδου τοῦ ταμείου ἀγορασθὲν δένδρον; Ὁ ταμίας ἐζήτησε νὰ πωληθῆ, ἵνα ἀναπληρωθῆ πάλιν κάπως τὸ δαπανηθέν. Ἀλλ' ἡ τάξις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ W. ἀπεφάσισε νὰ τὸ δωρήσῃ καὶ ὁ μικρὸς M. εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ τοῦ δωρηθῆ.

5 Ἰανουαρίου.—Ἡ Γερμανία εἶναι ὁμοσπονδιακὴ πολιτεία. Πόρισμα τῆς τελευταίας συζητήσεως: ἡ τάξις 31 εἶναι κοινότης, ἡ ὁποία νομοθετεῖ δι' ἑαυτήν, δικάζει ἑαυτήν, ἐκλέγει τὰ ὄργανα αὐτῆς· εἶναι κοινότης ὀργανωμένη καὶ εἶδος πολιτεία. Αἱ δώδεκα λοιπαὶ τάξεις τοῦ σχολείου ὡσαύτως εἶναι κοινότητες, ἀλλ' ἄνευ ὀργανώσεως, ἄνευ πολιτειακῶν θεσμῶν, δὲν εἶναι πολιτεῖαι, ἀλλὰ μόνον λαοί. Αἱ δέκα τρεῖς τάξεις ὁμοῦ ἀποτελοῦν τὸν λαὸν Βέττσταϊν, ὅστις ὅμως δὲν εἶναι ὀργανωμένος. Δὲν ὑπάρχει πολιτεία Βέττσταϊν, τῆς ὁποίας αἱ ἐπὶ μέρους τάξεις θὰ ἦσαν μέλη, δὲν ὑπάρχει σύνδεσμός τις πολιτειῶν ἢ πολιτεία ὁμοσπονδιακῆ. Ἐὰν αἱ δεκατρεῖς τάξεις ἤθελον κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς 31ης νὰ συγκροτήσουν μίαν πολιτείαν, χωρὶς ἐν τούτοις διὰ τοῦτο νὰ παύσουν νὰ εἶναι χωρισταὶ πολιτεῖαι ἤθελον ἀποστείλει ὁμοῦ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν, οὗτοι δὲ τότε ἤθελον συσκέπτεσθαι περὶ κοινῶν ὑποθέσεων, θὰ ἐνομοθέτουσαν τοὺς δι' ὅλους ἰσχύοντας νόμους, οἱ ὅποιοι πιθανῶς θὰ ὑπεβάλλοντο εἰς γενικὴν ψηφοφορίαν. Θὰ ἐξέλεγον τοὺς διὰ τὴν ὁμοσπονδίαν πολιτείαν Βέττσταϊν ἀναγκαίους δικαστὰς καὶ ὑπεκλήλους ἢ θὰ ἐπέτασσαν τὴν ἐκλογὴν τούτων ὑφ' ὅλου τοῦ λαοῦ τῆς ὁμοσπονδίου πολιτείας. Αὕτη δὲ δὲν θὰ ἦτο πλέον καθαρὰ, ἀλλὰ ἀντιπροσωπευτικὴ δημοκρατία, ἐπειδὴ τὴν ἑλλην πολιτείαν θὰ διηύθυνον πρωτίστως οὐχὶ οἱ λαοὶ τῶν ἐπὶ μέρους πολιτειῶν, ἀλλὰ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν. Ἡ ἐλβετικὴ ὁμοσπονδία εἶναι τοιαύτη πολιτεία, τὸ δὲ καντόνι τῆς βασιλείας μέλος αὐτῆς. Συνοπτικῆ ἐπανάληψις τῆς ὀργανώσεως ἀμοτέρων. Σκοπὸς τῆς ὁμοσπόνδου πολιτείας: ἐπίρρωσις χάριν ἀμύνης καὶ ἔργων εἰρήνης (ἐπανόρθωσις τῆς κόπτης ποταμῶν, ὑποστήριξις σχολείων). Λαϊκὴ ψηφοφορία (Referendum) καὶ λαϊκὴ εἰσῆγησις, ἰσότης πάντων πρὸ τοῦ νόμου, τὸ στράτευμα ἐκ πολιτοφυλάκων (συγχρόνως στρατιώτης καὶ πολίτης) ὑποκείμενον εἰς τὴν ὁμοσπονδιακὴν συνέλευσιν. ἤτις ἐν πολέμῳ ἐκλέγει στρατηγόν. Τὸ δίκαιον τῆς ὁμοσπονδίας ἀκυρώσει τὸ δίκαιον τοῦ καντονίου.—Ἀπασαὶ αἱ 25 πολιτεῖαι τῆς ὁμοσπονδίας δημοκρατικαί, αὕτη δὲ αὕτη ὡσαύτως...

6 Ἰανουαρίου.—Ἐορτὴ τῶν καθολικῶν. Οἱ μαθηταὶ μου

ἐφιστοῦν τὴν προσοχὴν μου εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ καθολικοῦ Συγ. Ὁ πρόεδρος θέλει νὰ ἐπαινέσῃ αὐτὸν διὰ τὸν ζῆλόν του, ἀλλὰ διδάσκεται ὑπὸ πολλῶν συμμαθητῶν, ὅτι τοῦτο θὰ ἦτο προσβολὴ κατὰ τῶν ἀπόντων: τὸ νὰ ἐπαινέσῃ κανεὶς αὐτὸν θὰ ἐσήμαινε βεβαίως ψόγον τούτων, οἱ ὅποιοι ὅμως ἀπλῶς ἐκπληροῦν τὰ ἐκκλησιαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα.

7 Ἰανουαρίου.—Ἡ Γερμανία ὁμοσπονδία. Αἱ τῆς ὁμοσπονδίας μετέχουσαι γερμανικαὶ πολιτεῖαι ἐξαιρέσει τριῶν ἐλευθέρων πόλεων εἶναι μοναρχίαι. Τί εἶναι μοναρχία, διδάσκει ἡμᾶς τὸ βασιλείον τῆς Πρωσσίας κλπ.

8 Ἰανουαρίου.—Μεγάλην γλῶσσαν προξενεῖ εἰς τὴν τάξιν εἰκονογραφημένον δελτάριον μὲ γαλλικὸν κείμενον σταλὲν ὑπὸ τοῦ ἀπόντος Φ. ἀσθενοῦτος.

17 Ἰανουαρίου.—Εἶχον ἀναγγεῖλλει, ὅτι αὔριον θὰ γίνῃ εἰς τὸ νέον δημοτικὸν θέατρον παράστασις τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου χάριν τοῦ σχολείου μας. Ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὕτη εἶναι πρᾶξις τῆς τάξεως, οἷα ἡ ἐκδρομὴ καὶ διὰ τοῦτο ἡ τάξις εἶναι ὑπεύθυνος δι' αὐτήν. Ὅτι ἴσως ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τι νὰ προπαρασκευάσῃ. Σήμερον ὁ πρόεδρος Χ. δηλοῖ εἰς τοὺς συμμαθητάς, ὅτι αὔριον παίξεται ἡ τιμὴ τῆς τάξεως, παρακαλεῖ δὲ νὰ ἀνταλλάξουν γνώμους. Ὁ Πλ. προτείνει ἐξαιρετικὸν ποινικὸν ἔθρονον. Ὁ Ι. Μ. φρονεῖ, ὅτι τοῦτο εἶναι περιττόν, ὅτι ὁ ἐπόπτης πρέπει νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἐξουσίαν του καὶ εἰς τὸ θέατρον. Ὁ Σ., δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἐπόπτου, διότι ὅλοι γνωρίζομεν, πῶς πρέπει νὰ συμπεριφερόμεθα πρὸς τοιαύτην χάριν τῆς πολιτείας. Ἀλλ' ἐάν τις μὴ ταῦτα ἀτακτῆσῃ, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ τοῦτο τὴν Τετάρτην καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν τιμωρίαν του. Ὁ Α.: Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἐποπτείας, ἡμποροῦμεν νὰ πειθαρχῶμεν οἰκοθεν Ὁ Β. Φ.: Ἐκκίτος ὀφείλει νὰ εἶναι ἐπόπτης ἑαυτοῦ, νὰ ἐποπτεύῃ τὸν ἑαυτόν του. Ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, ὃ δὲ Χ. τελειώνει μὲ τὴν προτροπὴν νὰ δειγθοῦν ἄξιοι τῆς εὐεργεσίας.

18 Ἰανουαρίου.—Ἐπίσκεψις τῆς παραστάσεως τοῦ Τέλλου ἐν τῷ δημοτικῷ θεάτρῳ, διὰ τὴν ὁποίαν παρεσκευάσθημεν εἰς δύο ὥρας τοῦ μαθήματος τῆς γερμανικῆς. Ἡ ὑποδειγματικὴ τάξις, ἡ ὁποία ἐπεκράτησεν εἰς ὅλον τὸ θέατρον καὶ τὰ λάμποντα πρόσωπα ἀπέδειξαν, ὁποίαν ἰσχυρὰν ἐπίδρασιν ἔσκει ἐπὶ τῆς «Σχιλλερείου κοινότητος» ἡ αἰωνία, νεύουσα ποίησις. Οὐδὲν ἐπεισῶδιον.

19 Ἰανουαρίου.—Συζήτησις περὶ τῆς χθεσινῆς παραστάσεως, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὸν Σχιλλερ, εἰς τὴν πολιτείαν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ θεάτρον καὶ σύγκρισις αὐτῆς πρὸς τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὠμὰ καὶ αἱματηρὰ θεάματα, μὲ τὰ ὁποῖα διεσκέδαζεν ὁ ρωμαϊκὸς λαός. Εἰς σὰς παρεσχέθη ἀπὸλαυσις ἀγνή, ἀνυ-

ψῦσα, ἐνθουσιάζουσα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου, γνησίως πατριωτικῆ· εἰς τὴν Ρώμην τὸ πλῆθος διὰ τοῦ θεάτρου καὶ τοῦ ἵπποδρόμου διετηρεῖτο ἐν τῇ ὠμότητι καὶ δουλείᾳ, διὰ τὴν ἡμποροῦν τόσον εὐκολώτερον νὰ του διεγείρουν τὴν φιλοδοξίαν καὶ νὰ τὸ μεταχειρίζονται εἰς χρηματιστικούς σκοπούς. Ἡ Ρώμη ἔζη ἐκ τῆς δουλείας καὶ λεηλασίας τῶν ἐπαρχιῶν πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εὐρίσκουν εὐχαρίστησιν εἰς θεάματα ὅμοια πρὸς τὸ τοῦ Τέλλου;

22 Ἰανουαρίου.—Πῶλῃσις ψήφων ἐν τῇ παλαιᾷ Ρώμῃ. Ἐκαστος ὑμῶν ὑπερφορνεύεται διὰ τὰ ἐν τῇ τάξει πολιτικὰ δικαιώματά του, ψηφοφορίας καὶ ἐκλογῆς, τίποτε δὲ χειρότερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῇ εἰς τινὰ παρὰ νὰ ἀποκλεισθῇ αὐτῶν. Ἐὰν ἔχετε, καθὼς σήμερον πάλιν, νὰ ἐκλέξετε τὴν ἐπιτροπὴν σας ἢ ἄρχοντά τινα, δίδετε τὰς ψήφους σας εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους νομίζετε τοὺς ἱκανωτάτους καὶ ἀξιωτάτους, νὰ διαφυλάττουν τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως. Αἱ ψῆφοί σας ἀνήκουν βέβαια εἰς σᾶς, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ προάγητε δι' αὐτῶν τὸ καλὸν τῆς τάξεως. Παρὰ τῷ δικαιώματι παράκειται τὸ καθῆκον νὰ κάμνετε καλὴν ἐκλογὴν. Ἐὰν ἀνάξιός τις σᾶς προσέφερε 5λ. ἢ μῆλον δι' ἐκάστην ψῆφον, βεβαίως θὰ ἠὺχαρίσται σᾶς καὶ τὸν στόμαχόν σας, τὸ ἐμπόριόν σας ὅμως θὰ ἐβλαπτε τὴν τάξιν. Ἡθέλετε θυσιάσει τὸ συμφέρον σας εἰς τὸν οὐρανίσκον, ἠθέλετε κάμει κατάχρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων σας, ἠθέλετε προδώσει τὸ κοινόν. Τοιουτοτρόπως ὁ ρωμαϊκὸς ὄχλος ἐπώλει τὰ πολιτικὰ του δικαιώματα, διὰ νὰ χορταίνῃ καὶ νὰ διασκεδάσῃ. Εἰς τοῦτο ὅμως πρωτίστως ἔπταιεν οὐχὶ αὐτὸς ὁ ὄχλος, ἀλλὰ ἡ ἀθλία κοινωνικὴ κατάστασις, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον. —Καὶ σήμερον ἀκόμη συμβαίνουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐκλογικαὶ δωροδοκίαι πρὸ παντὸς ἐν Βορείῳ Ἀμερικῇ. Ὁ Φ. διηγεῖται περὶ συμποσίων, τὰ ὁποῖα εἶδεν ἐν Βασιδ πρὸ ἐκλογῆς τινος.—Νέα ἐκλογῆ: Βου., Βr., M.—Ὁ X. ἐκθέτει τὰ τῆς καταστάσεως τοῦ ἀσθενοῦς C., πρὸς τὸν ὁποῖον ἐστάλη δελτάριον.

24 Ἰανουαρίου.—Εἶχον ἀγοράσει εἰκονογραφημένα δελτάρια διὰ τὴν τάξιν· ὁ ταμίης λαμβάνει τὴν ἐντολὴν νὰ μοι ἀποδώσῃ τὴν δραχμὴν. Τινὲς θέλουν νὰ μοι ἐκφρασθοῦν καὶ αἱ εὐχριστίαι τῆς τάξεως. Ὁ Φ. προτείνει νὰ μὲ ἀναγράψουν εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα, ἀλλ' ὁ P. δηλώνει, ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γίνῃ, διότι ἐγὼ δὲν εἶμαι πολίτης τῆς τάξεως.

29 Ἰανουαρίου.—Τὸ λαμπρὸν ποίημα τοῦ ἀναγνωστικοῦ μας «Θεόδωρος» (ὑπὸ I. Ἀβενσρίου) ἀναγιώσκεται πάλιν. Ὁ Θεόδωρος οἷτος εἶναι ἐξαιρετος νέος. Τίς ἀπὸ σᾶς αἰσθάνεται, ὅτι ὁμοιάζει πρὸς αὐτόν; Οὐδεὶς δηλώνει. Τίς θὰ ἐπεθύμει νὰ του ὁμοιάσῃ; Πάντες. Τίς πιστεύει, ὅτι ἠμπορεῖ νὰ τον φθάσῃ;

Οὐδείς. Τίς πιστεύει, ὅτι ἠμπορεῖ νά τον πλησιάσῃ; Εἰς τοῦτο θά ἦτο ἀναγκαῖα ἀδιάλειπτος προσπάθεια. Ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοδώρου πρέπει πάντοτε νά αἰωρῆται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας, πρέπει νά σᾶς εἶναι πρότυπον.

Πρὸ ἐκάστου στέκεται εἰκὼν τις τούτου, ὃ ὀφείλει νά γίνῃ.

Τοιαύτη τις εἰκὼν καλεῖται ἰδεῶδες. Θά ἦτο πρόπον νά ἀνυψώτετε εἰς ἰδεῶδες σας τὸν λομπρὸν Θεόδωρον.

31 Ἰανουαρίου.—Ὁ Γ. προτείνει δι' ὠραίου λόγου νά ἰδρυθῇ «πίναξ Θεοδώρου», ἐπὶ τοῦ ὁποίου νά ἀναγράφωνται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι πλησιάζουν νά ὁμοιάζουν τὸν Θεόδωρον δι' εὐγενούς, ἀνυποκρίτου, ἱπποτικῆς συμπεριφορᾶς. Ὁ Ι. Μ. λέγει, ὅτι παρὰ τὸν τιμητικὸν πίνακα καὶ τὸν πίνακα νεαρῶν ἡρώων δὲν ὑπάρχει πλέον ἀνάγκη ἄλλου τινός. Ὁ Σπ.: Ὁ Θεόδωρος ἦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ μετριόφρων· ἡμεῖς δὲ βεβαίως δὲν θά εἴμεθα τοιοῦτοι, ἐὰν ἐπιτρέπωμεν νά ἀναγραφώμεθα ἐπὶ τοῦ πίνακος Θεοδώρου. Ὁ Ρ. ἤθελε μὲ χαρὰν χαιρετίσει, ἐὰν ὁ Πλ. (ὁ ἄριστος ἰγνογράφος τῆς τάξεως) ἤθελε κατασκευάσει εἰκὼνα τοῦ Θεοδώρου. Ἡθέλωμεν βλέπει αὐτὴν συχνὰ καὶ θά παρωρωώμεθα εἰς μίμησιν. Ὁ Α.: ὁ Πλ. δὲν γνωρίζει βέβαια, τίνα ὄψιν εἶχεν ὁ Θ.: πῶς λοιπὸν θά ἠδύνατο νά ἰγνογραφήσῃ εἰκὼνα αὐτοῦ; Ὁ Κ.: Θά ἦτο φανταστικὴ εἰκὼν. Ὁ Πλ.: ἄλλοι ἔχουν παράστασιν τοῦ Θεοδώρου διάφορον τῆς ἰδικῆς μου καὶ θά ἀπεγοητεύοντο, πλὴν δὲ τούτου ἰγνογραφημένος Θεόδωρος δὲν θά ἦτο πλεόν ἰδεῶδες, ἀλλὰ πραγματικὸς ἄνθρωπος. Θά ἦτο ἄριστον νά κρεμάσωμεν ἐπὶ τίνος πίνακος πρὸ τῆς τάξεως τὸ ὄνομα τοῦ ἐξαιρέτου νεανίου. Ὁ Σ. ἀρπάζει τὴν σκέψιν ταύτην καὶ κάμνει τὴν σχετικὴν πρότασιν, ἢ ὁποία γίνεται ὁμοφώνως δεκτὴ.

3 Φεβρουαρίου.—Ὁ Χ, πρὸς ἐκπληξιν καὶ χαρὰν πάντων, φέρει περιβεβλημένον μὲ ὠραῖον πλαῖσιον πίνακα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει γράψει μὲ ὑπομνητικὴν καὶ πολὺ ἐπιτυχῆ ἐργασίαν διὰ γοθτικῶν γραμμάτων τὸ ὄνομα «Θεόδωρος».

Θερμὰς εὐχαριστίας τοῦ ἐκφράζει ἡ τάξις· ἀμέσως δὲ κρεμασθεῖσα ἀπαστρέπτει ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ εἰκὼν, ὅποθεν εἶθε νά ἀσκή τὴν ἐπίδρασίν της.

21 Φεβρουαρίου.—Γεωγραφία. Τὸ Βέλγιον πλούσιον εἰς γαιάνθρακα, ἢ δὲ Ἑλβετία εἰς λευκὸν ἄνθρακα. Ἡ χρησιμοποίησις τῶν δυνάμεων τοῦ ὕδατος αὐξάνεται. Παραπέμπονται εἰς τὰ κατ' Αὐγουστον κατασκευαζόμενα ἠλεκτρικὰ ἔργα τῆς Βασιλείας. Ὁλλανδία. Ὑπόμνησις τοῦ διεθνοῦς διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἐν Χάγη καὶ τῆς ὑποθέσεως Καζαμπλάγκας.

23 Φεβρουαρίου.—Συζήτησις περὶ τῆς μεταναστεύσεως τῶν Κίμβρων καὶ Γευτόνων, τῶν Τιγουρίνων καὶ Ραουράκων. Ἀσθενῶς μόνον συνδεδεμένοι μὲ τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον, ἀκόμη σχεδὸν

ἀμοίραστον, εἰς οὐδένα, ἢ εἰς ὅλους ἀνῆκεν ἀκόμη οὐδαμῶς ἰδιωτικὴ περιουσία. Κατοικοῦνται ἄθλια καλύβαι μὲ ὀλίγα σκεύη. Τοῦναντίον στενὸς σύνδεσμος μεταξύ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος καὶ τῆς φυλῆς, τὰ ὅποια δίκην σημηνῶν μελισσῶν ἠδύνατο νὰ ἐξαπλοῦνται χωρὶς νὰ ἀναγκάζονται νὰ ἀφίουν ὀπίσω τῶν τι ἄξιον λόγου. Διατί τοῦτο θὰ ἦτο σήμερον παρ' ἡμῖν ἀδύνατον; Τὸ ἔδαφος ὡς ἰδιωτικὴ περιουσία συχνὰ ἀντιπροσωπεύει μεγάλην ἀξίαν (1 τετραγ. μέτρον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Βασιλείας μέχρι 1200 φρ.) οἰκίαι, ἐργοστάσια, ἐπιπλα ὡσαύτως πολῦτιμα. κοινὰ δημόσια ἔργα, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦν πολλήν ἐργασίαν καὶ δαπάνην μεγάλην ἀνώτερος πολιτισμὸς συνδέει μὲ τὴν Πατρίδα (φιλοπατρία, ἐξάρτησις ἐν ταῖς πρὸς πορισμὸν τῶν ἀναγκαίων ἐργασίαις). Τὸ ἄτομον εἶναι ἐλεύθερον, εὐκίνητότερον ἢμπορεῖ νὰ πωλῇ περιουσίαν καὶ νὰ ἀπέρχεται. Τὸ σύνολον ὅμως δὲν δύναται πλέον νὰ μεταναστεύῃ, ἐπειδὴ ἄλλως ἤθελον χαθῆ τεράστια ἀξίαι (οἱ Ἀθίγγανοι ἄνευ πολιτείας).

24 Φεβρουαρίου.—Ὁ Φ. εἶχεν ἀγοράσει δελτάριον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ εἰκὼν ἀνδρὸς τεραστίου πάχους ἀντὶ χρημάτων ἐπιδεικνύοντος ἑαυτὸν, διὰ νὰ το στείλῃ εἰς τὸν ἐν τῇ δυτικῇ Ἑλβετίᾳ μικρὸν ἀδελφόν του. Εὐτυχῶς ἐλησμόνησεν αὐτὸ χαμαὶ ὑπὸ τὰ θρανίον, τοιοῦτοτρόπως δὲ διὰ τοῦ ἐπιμελητοῦ περιῆλθεν εἰς τὰς χεῖράς μου. Συζήτησις. Φρόνιμον παιδίον αἰθάνεται χαρὰν μόνον διὰ κάτι τι εὐσχημον, ὥραϊον. Σωματικὴ ὠραϊότης κεῖται ἐν τῇ συμμετρίᾳ ἰσχυρῶν μελῶν, καθὼς ἄριστα ἐγνωρίζον τοῦτο καὶ περίστατον οἱ Ἕλληνας καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐπιδικῶκε αὐτὸ σήμερον ἡ γυμναστικὴ. Ἡ κοιλία τοῦ ἐν τῷ δελταρίῳ ἀνδρὸς ὑπερβαίνει πᾶν μέτρον. Οὗτος εἶναι ἄσχημος, χονδροειδῆς καὶ ἀδέξιος. Ἐὰν ὁ Φ. ἐγνωρίζε, τί εἶναι ὥραϊον, εἰάν εἶχε καλαισθησίαν, οἶαν οἱ Ἕλληνας, θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν εἰκόνα καὶ δὲν ἐφαντάζετο ποτὲ νὰ ἀπασχολήσῃ μὲ αὐτὸ τὸ φρόνιμον ἀδελφάκι του. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἔδειξεν ἀπειροκαλίαν ἢ καλαισθησίαν τοῦ ἐταράχθη. Εἰς εἰς τὴν γνώμην νὰ τοῦ πληρώσου 10 λ. διὰ τὸ κατασχεθῆν δελτάριον ἄλλ' ἡ γνώμη αὕτη εὐρίσκει ζωηρὰν ἀντίρρησην. Τοῦναντίον ὁ Χ. νομίζει, ὅτι ὁ Φ. πρέπει νὰ εἶναι εὐγνωμων διὰ τὴν τροπὴν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἢ ὑπόθεσις, ἐπειδὴ ἐπανεφέραμεν τὴν καλαισθησίαν του ἀπὸ τῆς πεπλανημένης εἰς τὴν ὀρθὴν ὁδόν· μὲ τὴν γνώμην ταύτην συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς.....—Δελτάριον πρὸς τὸν Μ.

25 Φεβρουαρίου.—Ἡ πανταχοῦ τοιχοκολλημένη πρόσκλησις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ τμήματος (ὑπουργείου Παιδείας) νὰ δηλωθῶν τὰ ὀφείλοντα νὰ φοιτήσουν εἰς τὸ σχολεῖον μικρὰ παιδιὰ, χρησιμεύει πάλιν ὡς ἀφορμὴ νὰ ἀναπτύξωμεν τὰ κατὰ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν διοίκησιν τῆς πολιτείας ἐν γένει

καὶ ἰδιαιτέρως τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐνταῦθα ἐκπαιδεύσεως. Πόσον ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἶναι τὸ πρῶτον διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἱστορίας. Πῶς θὰ ἦτο δυνατόν π. χ., νὰ ἀποβῆ καρποφόρος συζήτησις περὶ Τιβερίου Γράχου καὶ τοῦ ἀγροτικοῦ νόμου αὐτοῦ, ἐὰν μὴ διὰ πολλῶν παραδειγμάτων ἐξηγῆται συνειδητῶν, ὅτι ἡ μεγάλη ἐργασία περὶ νεωτερισμῶν διὰ νόμου εἰσαγόμενον ἀρχίζει τὸ πρῶτον, ἀφοῦ ψηφισθῆ ὁ νόμος. Ὁραῖον καὶ εἰς ὅλους εὐληπτον παράδειγμα παρέχει ὁ γραμματικὸς κανὼν, ὁ ὁποῖος μὲ ἀρκετὴν μὲν εὐκολίαν συναγεται καὶ ἀναγνωρίζεται, ἀλλὰ πολὺ ἀργὰ καὶ δύσκολα δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ.

9 Μαρτίου.—Τὰ πολιτικὰ ἤθη καὶ οἱ κομματικοὶ ἀγῶνες ἐκβαρβαροῦνται ἐν Ρώμῃ ἐπὶ Μαρίου καὶ Σύλλα. Ἄντι τοῦ νόμου, ἄντι τοῦ πολιτειακοῦ δικαίου, ἐμφανίζεται ἡ βία, ἡ ὅποια στηρίζεται ἐπὶ τυφλῶς εἰς τὸν ἀρχηγὸν ἀφωσιωμένου, λαφυραγωγούντος στρατεύματος, ὀδηγούμενου κατὰ τῆς πρωτευούσης ὑπὸ ἀνταρτῶν στρατηγῶν. Στρατοκρατία. Μισθοφορικὸν στρατεύμα κινδυνὸς διὰ τὴν πολιτείαν, στρατὸς ἐκ πολιτῶν στήριγμα τῆς πολιτείας. Πολιτοφυλακὴ, μόνιμον στρατεύμα.

(Ὁ ἀνατραπεὶς Σουλτάνος Ἀβδούλ Χαμίτ ἐξήγησε νὰ προσελκύσῃ πάλιν τὸ στρατεύμα

12 Μαρτίου.—Ἦρα ἐορτῆς, καθ' ἣν ἐνώπιον τῆς Λαντσείου εἰκόνας τοῦ Πεσταλότση ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιστολή, τὴν ὅποιαν ἀπευθύνει ὁ προιστάμενος τοῦ τμήματος τῆς ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὴν ἐνταῦθα μαθητεύουσαν νεολαίαν, ἵνα προτρέψῃ αὐτὴν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν μαθητῶν τοῦ 1859 νὰ ἀποσπάσῃ ἀπὸ μανιακῆς κερδοσκοπίας καὶ νὰ καταστήσῃ κτῆμα τῆς Ἑλβετικῆς μαθητεούσης νεολίης πατριωτικῶν τεμάχιον γῆς, μὲ τὸ ὅποιον συνδέονται ἱερὰ ἀναμνήσεις, τὸ Neuhof. Ἐὰν καλοπερνᾶτε εἰς τὸ σχολεῖον, ἐὰν ἡ πολιτεία ἐξοδεύῃ ἑκατομύρια, διὰ νὰ σᾶς ἀναπτύξῃ εἰς ἰκανοὺς καὶ καλοὺς ἀνθρώπους καὶ πολίτας, κατὰ μέγα μέρος τὸ ὀφείλετε εἰς τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματος, εἰς τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας καὶ τὸν φλογερὸν ζῆλον τοῦ Πεσταλότση. Ἡ ζωὴ του ἦτο θυοῖα ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος· εἶναι ἄξιον νὰ τιμᾶται καὶ νὰ ἐγκωμιάζεται, ἐφ' ὅσον ζοῦν ἄνθρωποι. Ὁλόκληρος ἡ Ἑλβετικὴ νεολαία ἐνώνεται εἰς ἔργον, τὸ ὅποιον, ἐκβλαστῆσαν ἐξ εὐγνώμονος ἀναμνήσεως, θὰ γεννᾷ ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην. Σεῖς δὲ καὶ μετὰ 50 ἔτη θὰ εἰμπορεῖτε νὰ λέγητε, ὅσῳς γίνεται λόγος περὶ Neuhof: ἔχομεν λάβε μέρος καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Διανέμεται ἡ ὑπὸ Γκρόμπ εἰκὼν «Ὁ Πεσταλότση τοῦ Στάντς», ἐξετάζεται καὶ ἐξηγεῖται. Ὁ Ρ. βλέπων τὴν εἰκόνα λέγει: Βεβαίως ὠφελούμεθα· διότι ἡ εἰκὼν ἀξίζει περισσότερο παρ' ὅ,τι ἡμποροῦμεν νὰ δώσωμεν. Δύο μὲν ἀναγρά-

φονται ἐπὶ τοῦ πίνακος τῶν νεκρῶν ἡρώων, ἐπτά δὲ ἔνεκα εἰκόνων ἐπὶ τοῦ τιμητικοῦ πίνακος.

16 Μαρτίου.—Ὁ Χ. θέσας τὴν Γκρόμπειον εἰκόνα εἰς ὄρακιον πλαίσιον ἐδώρην αὐτὴν εἰς τὴν τάξιν. Αὕτη δὲ ἀποφασίζει κατὰ πρότασιν τοῦ W. νὰ καταγράψῃ δι' ἐρυθροῦ τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ ἐπὶ τοῦ τιμητικοῦ πίνακος. Καὶ κατάλληλον καρφίον ἔφερε μαζί του ὁ προνοητικὸς Χ., ἀμέσως δὲ κρεμάται ἡ εἰκὼν εἰς τὸν τόπον, τὸν ὁποῖον ἐξέλεξεν ἡ τάξις.

19 Μαρτίου.—Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ προστάτῃ αὐτὸς ἐκὺτον παραμένει πάντατε δοῦλος. Ἐὰν σεῖς ἠθέλετε κάμει κατὰ χρῆσιν τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν σὰς ἔδωκα, διὰ νὰ αὐτοδιοικήσθε ὡς κοινότης, ἐὰν ἠθέλετε ἀρχίσει νὰ περιφρονῆτε τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους σεῖς οἱ ἴδιοι εἶχετε θέσει εἰς τὸν ἑαυτὸν σας, ἐὰν ἠθέλετε ἀδιαφορήσει περὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς τιμῆς τῆς τάξεως, ἐὰν ἠθέλετε θεωρήσει τὴν δημοκρατίαν σας ὡς παιδιὰ καὶ διασκέδασιν (διὰ τὸ ὅποιον μερικοὶ ἔδειξαν διάθεσιν), ἐὰν ἠθέλετε ἀποσυνηθῆ εἰς κόμματα τυφλῶς κατιπολημοῦντα ἄλληλα (τὸ ὅποιον ἠρχίσασμεν νὰ αἰσθανώμεθα ἀσθενῶς κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος) : ἠθέλετε χάσει τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν σας, διότι τότε θὰ ἤμην ἠναγκασμένος νὰ ἀφαιρέσω ἀπὸ σας, ὡς ἀπὸ ἄωρα παιδιὰ, πάντα τὰ δικαιώματά καὶ νὰ ἄρχω μόνος ἐγώ. Τοιοῦτον συνέβη ἐν Ρώμῃ. Ἀφοῦ ὁ λαὸς ἐξήσθηνεν ἀρκετὸ εἰς μακροὺς ἀγρίους κομματικούς ἀγῶνας, ἀφοῦ τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον εἶχεν ἀντικαταστήσει διὰ τῆς κτηνώδους βίας, ἐγινε τέλος ἡ λεία τοῦ βιαιοτάτου, ἐγινε τὸ κτῆμα ἐνὸς κυρίου καὶ μονάρχου.

22 Μαρτίου.—Ὁ W. βοηθούμενος ὑπὸ συμμαθητοῦ κατέγραψε τὰς ἐξῆς προτάσεις, τὰς ὁποίας ἀναγινώσκει: Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι! Σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὸ εὐμενὲς συναδελφικὸν πνεῦμα, τὸ ὅποιον πάλιν καὶ ἐφέτος ἐδείξατε πρὸς ἐμέ. Σὰς εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως, διότι θέλετε νὰ με πάρετε μαζί σας εἰς τὴν 4ην τάξιν. Πρὸς τοῦτους ἐκφράζω τὴν εὐκρινεστάτην εὐγνωμοσύνην μου εἰς τὸν κύριον διδάσκαλον διὰ τὸν μεγάλον κόπον καὶ τὴν ἐργασίαν, πὺν κατέβαλε μὲ ἐμέ, μάλιστα δὲ καὶ διότι ἀφήκεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς τάξεως τὴν τύχην μου. Ὁ Β. ὀμιλεῖ περὶ τοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν του Φ., ἀναγράφεται δὲ ὡσαύτως τούτου ἔνεκα εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα.

31 Μαρτίου.—Ὁ Φ., ὁ ὁποῖος ἀπὸ αὔριον ἀρχίζει νὰ μανθάνῃ τέχνην, μὰς ἀποχαριετίζει καὶ διὰ λόγου (γραφτῶς παρεσκευασμένου) εὐχαριστεῖ ἐμὲ μὲν διὰ τὴν διδασκαλίαν, τὴν δὲ τάξιν διὰ τὴν καλὴν συντροφίαν καὶ τὸν προστάτην αὐτοῦ Β. διὰ ὅσα τὸν συνεβούλευε καὶ ἐπρατεν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὁ πρόεδρος Β. εὐχαριστεῖ αὐτὸν διὰ τὴν τριετὴ φιλίαν, εὐχεται εὐτυχίαν εἰς τὸ μέλλον

καί τον παρακαλεί νά διατηρῆ ἀγαθὴν τῆς τάξεως ἀνάμνησιν. Ὁ Φ. ἀνήκει διὰ παντός εἰς τοὺς «πολλοὺς παρά πολλοὺς». Τόσῳ δὲ εὐχαριστότερον, ὅτι καὶ εἰς τὸ τέλος ἀκόμη τῆς φοιτήσεώς του ἀνέλαβε προθύμως μικρὰν ἀνεξάρτητον ἐργασίαν.

2 Ἀπριλίου.—Λῆξις τῆς ἀρχῆς τῶν ἐπιμελητῶν καὶ τοῦ εἰσαγγελέως τῆς τάξεως. Κατόπιν συζητήσεως ἀποφασίζεται νά γίνῃ μὲν ἡ ἐκλογή σήμερον, ἀφοῦ εἶχομεν καιρόν, ἀλλ' ἡ ἀνάληψις τῆς ἐξουσίας νά γίνῃ εὐθὺς μετὰ τὰς διακοπὰς. Ὁ Κ. ἐκλεγείσ εἰς ἀμφοτέρα τὰ ἀξιώματα ἀποφασίζει τῇ προτροπῇ τοῦ Σ. νά ἀναλάβῃ τὸ δυσκολώτερον, τὸ τοῦ εἰσαγγελέως.

4 Ἀπριλίου.—Ἡ τελευταία σχολικὴ ἡμέρα. Τὸ Σάββατον ὁ Γ. ἀνετρόπη ὑπὸ ποδηλάτου καὶ ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς. Εἰς ἀστυνομικὸς τὸν ἐσήκωσε, μία κυρία τοῦ ἐπλυνε τὴν πληγὴν καὶ ἔστειλεν εἰς τὸ σχολεῖον τὸν τρομαγμένον μαθητὴν. Ὁλίγῳ ὕστερον ὁ ἀστυνομικὸς ἐφάνη εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶπεν εἰς τὸν Γ., τί θέλει πράξει, ἐὰν ὁ Γ. ἀπαιτῇ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μικρὰν βλάβην, πὺν ὑπέστη τὸ φόρεμά του. Σήμερον ὁ Γ. διηγεῖται τὸ συμβάν, ἐγὼ δὲ λαμβάνω ἀφορμὴν νά ἐξηγήσω καὶ πάλιν, τὸ πρόσωπον παίζει ἡ πολιτεία ὡς ἐγγυήτρια τῆς ἀσφαλείας τοῦ προσώπου καὶ τῆς ἰδιοκτησίας. Ἐὰν ἕκαστος ἐξῆ μόνον καθ' ἑαυτὸν, θά ἀφίνετο ὁ συνάδελφός μας εἰς τὴν τύχην του. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι συνδεδεμένοι τὸ μὲν διὰ φιλανθρωπίας καὶ συμπαθείας—ἐντεῦθεν ἡ φιλάνθρωπος πράξις τῆς κυρίας.— Τὸ δὲ διὰ τῆς πολιτείας, ἀντιπρόσωπος τῆς ὁποίας ἐπενέβη καὶ ἐπράξεν ὅ,τι δίκαιον.

Πρὸς τὸν ἄλλοτε συμμαθητὴν Βr., ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὸ Κλόστερ-φίχτεν μετέβη εἰς τὸ ἄνω Βασιλεμπίτ, ἀποστέλλεται ὀλόκληρον δέμα ἐπιστολῶν. Οἱ γράψαντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ δύο ἀδυνατώτατοι ἐν τῇ τάξει, ὁ W. καὶ ὁ A., οἱ ὁποῖοι προδήλως ἠθέλησαν νά γνωστοποιήσουν τὴν προαγωγὴν των, μετὰ τοῦ Π., ὁ ὁποῖος ἔφερε κουρέλι πρὸς καθαρισμὸν τοῦ πίνακος, ἀναγράφονται εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκκῃ. Δὲν μένει καιρὸς πρὸς ἀνάγνωσιν τῆς πλακός· ἀντὶ τούτου δὲ θά ἀναγράψῃ ὁ Σr. τοὺς τιμηθέντας μὲ τὸν ἐκάστοτε ἀριθμὸν τῶν τιμήσεων εἰς τὰ χρονικά.

Ἐκ τῆς τριανδρίας Β. συγχαίρει τὸν Α. διὰ τὰ γενέθλιά του. Ὁ I. M. ἀναγινώσκει τὴν ἐκθεσιν περὶ τοῦ πελάτου του X. Τελευταῖον δὲ λέγει: ἐκ πάντων βλέπει τις, ὅτι ὁ X. ἐγίνε κύριος ἑαυτοῦ. Μόνον τὸν τίτλον προστάτου ἔχω ἀκόμη, πράγματι ὅμως δὲν εἶμαι πλέον. Τούτου ἕνεκα σᾶς παρακαλῶ, ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, νά με ἀπαλλάξητε τῆς ἐπὶ τοῦ X. ἐπιβλέψεως. Ἡ τάξις συγκατακνεύει ὁ ἀπαλλαγείσ εὐχαριστεῖ, ὁ δὲ προστάτης συγκαμίζει τὰς εὐχαριστίας τῆς κοινότητος διὰ τὰς ἐξαιρέτους ὑπηρεσίας. Ὁ Πρόεδρος εὐχαριστεῖ καὶ ἐμέ, τέλος δὲ προτρέπει τοὺς

Ἡ Ζωὴ Μαθητικῆς Κοινότητος

συναδέλφους του κατὰ τὰς ἐξετάσεις νὰ φυλάξουν τὴν τιμὴν τῆς τάξεως.

8 Ἀπριλίου.—Ἐξετάσεις. Γαλλικά. Θέμα: *la ruse* κτλ. Μετὰ τὰς ἐξετάσεις ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Β. εὐχαριστῶν τοὺς 6 ἀποχωροῦντας διὰ τὴν καλὴν τῶν συναδελφικὴν συμπεριφορὰν εὐχεται εἰς αὐτοὺς εὐτυχίαν. Ἐν ὀνόματι δὲ αὐτῶν ἀναγινώσκει ὁ Μο. συγκινητικὸν ἀποχαιρετιστήριον λόγον: «ὁ χωρισμὸς προξενεῖ λύπην».

Δ' ΕΤΟΣ

(8^{ΟΝ} ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ)

25 'Απριλίου 1910.—'Εναρξίς τοῦ ὀγδοῦ καὶ τελευταίου ὑποχρεωτικοῦ σχολικοῦ ἔτους. Εἰς τοὺς 36 ἀπομείναντας προστίθενται 8 νέοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων 3 ἐκ τῆς γαλλικῆς 'Ελβετίας. Ὁ πρόεδρος Βου. ἀπευθύνει εἰς ὅλους τὸν χαιρετισμὸν του, ἰδιαιτέρως δὲ καλωσορίζει τοὺς νεήλυδας. Ὁ Α. φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ διδαχθῇ εἰς αὐτοὺς τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου τῶν νόμων. Ὁ Ι. Μ. προσθέτει γαλλιστί, ὅτι οἱ νόμοι πρέπει νὰ μεταφρασθοῦν. Καλῶ τὸν Σπ. πρὸ τῆς τάξεως· οὗτος δὲ ἀναπτύσσει ὡσαύτως γαλλιστί τὰ κύρια σημεῖα τῆς ὀργανώσεως τῆς τάξεως. Ὁ Βς. ὑπενθυμίζει προσέτι εἰδικῶς τὸ ὕπατον ἀξίωμα, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει καὶ εἰς τὰς δύο γλώσσας, μεθ' ὃ ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ νεήλυδος μὲν Βτ. γερμανιστί, ὑπὸ τοῦ ἐκ Βααδ δὲ Γ. γαλλιστί.

27 'Απριλίου.—Ὁ Ι. Μ. θὰ ἤθελε νὰ μάθῃ, τί σημαίνει ἡ λέξις suffragette, τὴν ὁποῖαν ἀνεκάλυψεν εἰς κάποιαν ἑφημερίδα. Le suffrage καθὼς la voix ἢ ψῆφος, le suffrage universel τὸ γενικὸν ἐκλογικὸν δικαίωμα· ette γνωστὴ ὑποκοριστικῆ καὶ θηλυκὸν γένος ποιούσα κητάληξις (le cigare, la cigarette). La suffragette εἶναι κυρίως λεπτὴ γυναικεία ψῆφος ἢ ἡ φορεὺς αὐτῆς. Suffragettes εἶναι γυναῖκες, κί ὁποῖαι ἀπαιτοῦν δι' ἑαυτὰς καὶ τὰς ὁμοφύλους των (ἰδίᾳ ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐν Γαλλίᾳ) τὸ δικαίωμα ἐκλογῆς εἰς πολιτικὰς ὑποθέσεις. Ἐκλογικὸν δικαίωμα τῆς γυναικὸς ὑπάρχει ἐνταῦθα εἰς τὸν γενικὸν σύλλογον καταναλώσεως· εἰς ἐκκλησιαστικὰς δὲ ὑποθέσεις ἀπὸ τῆς τελευταίας Κυριακῆς ἐν Γενεύῃ. Παρ' ἡμῖν ἀσχεῖ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα ὄχι ὅλος ὁ λαός, ἀλλὰ μόνον ἐν τέταρτον αὐτοῦ περίπου (πρβλ. Αὐστραλίαν, Βόρειον Ἀμερικὴν, Φινλανδίαν κλπ.)

Inspire de bons sentiments en supposant qu'ils existent déjà : ὠραία συνταγὴ ἐκ τῆς προθήκης τῶν éducateur, ἢ ὁποῖα συμφωνεῖ ἐντελῶς μετὰ λόγια τοῦ Goethe: ἐκλαμβάνοντες τοὺς ἀνθρώπους, ὁποῖοι εἶναι, κάμνοντες αὐτοὺς χειροτέρους· ἐὰν ὅμως μεταχειρίζωμεθα αὐτοὺς, καθὼς ἐὰν ἦσαν τοιοῦτοι, ὁποῖοι ὄφειλον νὰ εἶναι, ὀδηγοῦμεν αὐτοὺς ἐκεῖ, ὅπου πρέπει

νά ὀδηγοῦνται.— Ἀκούεται δυνατὴ φωνὴ νεήλυδος. Δίδω οὐχί εἰς τὸν παύστην, ἀλλ' εἰς τὴν τάξιν τὴν παραινετικὴν ἐξήγησιν. Αὐτὴ ἦτο ἡ πρώτη, συγχρόνως δὲ καὶ ἡ τελευταία φορά· διότι ποτὲ πλέον δὲν θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ Λ. νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν, οὕτω δὲ νὰ βλάψῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως. Ἡ παρέχει τὴν ὄψιν χειρὸς ἀκούου συντρόφου; Πάντες ἀπαντοῦν ἀρνητικῶς.

3 Μαΐου.— Ὁ Φ. φέρει ἤδη μεταφρασμένους εἰς τὸ γαλλικὸν δύο ἐκ τῶν νόμων μας: Διόρθωσις καὶ συζήτησις εἰς ἃ σημεῖα ὑπάρχει ἀνάγκη. Ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὸ περὶ τῶν ἐκ τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας ζήτημα ἐρωτᾷ: Τί ἤθελε συμβῆ, ἐὰν οἱ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας συνάδελφοι ἀφίνοντο εἰς τὴν τύχην των; Ὁ Πλ.: ἐὰν δὲν ἐνόουν τίποτε, τούτου δὲ ἔνεκα δὲν ἠδύναντο νὰ μετέχουν τῶν ὑποθέσεων τῆς τάξεως, δὲν θὰ ἦτο πλέον αὐτὴ ἡ τάξις δημοκρατία Ὁ W.: θὰ ἦτο δυνατόν νὰ περιπέσουν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ παραδοθῶν εἰς τὸ παιγνίδι καὶ τὴν φυγοπονίαν. Ὁ C.: Ἐπειδὴ δὲν θὰ ἐπετρέπετο νὰ τιμωροῦνται διὰ παραβάσεις, θὰ ἦτο δυνατόν ἄλλοι νὰ πιστεύσουσι, ὅτι καὶ αὐτοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ μένουν ἀτιμώρητοι. Ἡ τάξις θὰ κατεστρέφετο. Ὁ Στ.: οἱ ἐκ τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας θὰ ἠδύναντο νὰ βλάπτουν τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, ἐπειδὴ δὲν θὰ ἐγνώριζον τοὺς νόμους αὐτῆς. Ὁ I. M.: Τρόπον τινὰ δὲν θὰ ἀνῆκον εἰς τὴν τάξιν καὶ θὰ ἠδύναντο νὰ αἰσθάνωνται ἑαυτοὺς προσβεβλημένους διὰ τοιοῦτου ἀποκλεισμοῦ· εἶναι λοιπὸν ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ εἰσαγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν κοινότητα ἡμῶν. Ὁ Γ. (ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας) εὐχαριστεῖ τὸν Φ. γαλλιστί διὰ τὴν μετάφρασιν. Ὁ Σπ. ὑπεθυμίζει τὸ ἀξίωμα μας: ἐν τῇ τάξει δὲν ὑπάρχουν προνόμια ἀπορρέοντα ἐκ τῆς γνώσεως, ἐκ τῆς ἐθνικῆς ἢ θρησκευτικῆς κοινότητος, εἰς ἣν ἀνήκει τις.— Ἐν μέσῳ τῆς τάξεως οἱ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας ἀποτελοῦν μεταξὺ των γλωσσικὴν κοινότητα. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ γίνουσι ξένον σώμα ἐν τῷ σώματι τῆς τάξεως, κράτος ἐν κράτει ἢ ἐνότῃς τῆς τάξεως δὲν πρέπει νὰ παραβλαβῆ. Ὅτε οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ρώμης ψυχρῶς ἀπέκρουσαν τὴν ἀπαίτησιν τῶν Ἰταλῶν συμμαχῶν τοῦ ἔχειν τὰ δικαιώματα ρωμαίου πολίτου, ἀπεχωρίσθησαν τῆς Ρώμης καὶ ἴδρυσαν ἰδικιτέραν πολιτείαν, ἡ ὁποία φυσικὰ ἦτο ἐχθρὰ πρὸς τὴν ρωμαϊκὴν καὶ ἦτο ἀνάγκη νὰ καταβληθῇ ὑπ' αὐτῆς.

Τότε δὲ μόλις ἔπαυσε νὰ ρεῖ τὸ αἷμα τῶν πολιτῶν, ὅτε πάντες οἱ ἰταλοὶ ὡς ἕσοι προσελήφθησαν εἰς τὴν ρωμαϊκὴν κοινότητα. Σεῖς νὰ εἴσθε συντετώτεροι καὶ καλύτεροι· σεῖς θὰ ἄρῃτε ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τὸ χωρίζον, τὴν γλωσσικὴν διαφορὰν. Πῶς τοῦτο; Σεῖς μὲν διὰ τῆς διδασκαλίης καὶ διὰ τῆς συναναστροφῆς μετὰ τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας συμμαθητῶν ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατανοοῦντες τὰ γαλλικὰ καλύτερον, αὐτοὶ δὲ τῇ βοηθείᾳ σας

και δια των ιδιαιτέρων σπουδών των μανθάνοντες ταχέως γερμανικά πλησιάζετε προς αλλήλους (πνεῦμα συναδελφωσύνης δυνατόν να δειχθῆ πλὴν τούτου και ἄνευ μεγάλης γλωσσικῆς δαπάνης). τοιουτοτρόπως δὲ ἡ τάξις μας θὰ εἶναι πάλιν μετ' ὀλίγον ἔλαως ἐνιαία κοινότης ἰσαμένῃ ὅμως ὑπεράνω τῆς διγλωσσίας. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται ἐκατέρωθεν πολλὴ ἐργασία, ἀλλὰ και ὁ σκοπὸς εἶναι λαμπρότατος.

4 Μαΐου.—Ὁ πρόεδρος Β. πλέκει τὸ ἐγκώμιον τοῦ Α., ὁ ὁποῖος βοηθῶν ἐν τῇ αὐτῇ προσβληθέντα συμμαθητὴν ἔπεσε και ἔσπασε τὸ δεξι χέρι. Ἐπιτυχάνει ὑπὲρ αὐτοῦ, ὑποστάντος τὸν πόνον ἄνευ παραπόνων, τὴν τιμὴν νὰ ἀναγραφῆ εἰς τὴν πλάκα τῶν νεαρῶν ἡρώων.

Ὁ Βου. διηγεῖται περὶ κινήσεως ὑπὲρ λαϊκῆς εἰσηγήσεως νόμου και λέγει τὸν τίτλον τοῦ πρὸς ὑπογραφὴν εἰς τὸν πατέρα του δοθέντος φύλλου: Εἰσήγησις νόμου περὶ καταργήσεως τοῦ φόρου φωτισμοῦ.

7 Μαΐου.—Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Βι. εἰσηγεῖται γαλλιστὶ (ὁ πατὴρ ἐβοήθησεν αὐτὸν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ λόγου), ὁ δὲ Μς. γερμανιστὶ περὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀξιώματος τῆς τάξεως ἀπερὶ τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν τῆς τάξεως). Οἱ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας, λέγεται, πρέπει νὰ προσληφθοῦν εἰς τὴν κοινότητα ἡμῶν· ἡ γλῶσσα δὲν πρέπει νὰ διακρίνη αὐτοὺς ἡμῶν οὐδ' ἡ ἐθνικότης ἢ ἡ θρησκεία. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διατυπωθῆ τὸ ἀξίωμα οὕτω: πάντες οἱ πολῖται τῆς τάξεως εἶναι ἴσοι πρὸ τοῦ νόμου. Ἐν τῇ τάξει δὲν ὑπάρχουν προνόμια τοῦ προσώπου, τῆς ἐθνικότητος, τῆς θρησκείας, τῆς γλώσσης. Δεκτὸν (ὁ λόγος τοῦ Βι. εἰς τὰ χρονικά).

Πρὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Φ. ἀναγινώσκει και ἐξηγεῖ γαλλιστὶ τὸ γαλλικὸν κείμενον τοῦ περὶ ἐπιτροπῆς νόμου. ἐνῶ ὁ Α. Μ. δίδει τὸ γερμανικὸν κείμενον. Ἐκλέγονται: ὁ Σ. ὁ Φ. και ὁ ἐκ Waadt E. Ὁ Βς. συνιστᾷ ὡς πρόεδρον τὸν Φ., ἐπειδὴ ἔλαβε τὰς περισσοτέρας ψήφους και δύναται νὰ ὁμιλῆ και γερμανιστὶ και γαλλιστὶ. Ἐκλέγεται οὗτος. Ὁ Σ. εὐχαριστεῖ γαλλιστὶ: Je remercie les camarades de l'honneur qu'ils ont porté sur moi en me nommant membre du comité.

17 Μαΐου.—Ὁφείλον νὰ παραστῶ εἰς κηδείαν τινά, κατ' ἀνάγκην δὲ ἡ τάξις θὰ ἔμενε μόνη ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Ὁ πρόεδρος Φ. ἐδήλωσε τοῦτο διὰ λόγου, τὸν ὁποῖον μετέφραζεν εἰς τὴν Γαλλικὴν πρότασιν πρὸς πρότασιν, και εἰς τὸν ὁποῖον ὑπεθυμίζεν ἰδιαιτέρως τῇ ὑποχρέωσιν των νὰ ὑπακούσουν εἰς τὸν ἴδιον αὐτῶν νόμον. Μετὰ μεσημβρίαν ἔμαθον, ὅτι ὁ ἐπόπτης ἠναγκάσθη νὰ τιμωρήσῃ τρεῖς συμμαθητὰς δι' ἐλαφρὰν διατάραξιν τῆς τάξεως. Ὁ πρωτοργὸς εἶναι τις βραδύτερον εἰσελθὼν εἰς τὸ σχολεῖον

ἀντικοινωνικός, ὑπουργός, ὁ ὁποῖος ἐξ αὐταρκειᾶς δὲν σέβεται ὡς δεῖ, τὴν τάξιν. Διὰ τὸ νὰ δώσω παράδειγμα καὶ προκαλέσω πάλιν ἀκόμη μίαν φοράν ὑγιᾶ τινα συγκίνησιν, ἐπέβαλον εἰς τοὺς τρεῖς κράτησιν ἀπὸ 2—4 μ.μ. τῆς τετάρτης. Συνεζήτησα μὲ τὸν πρόεδρον τὴν διαταγὴν μου ταύτην, τοῦ συνιστῶ δὲ νὰ ὁμιλήσῃ αὐριον περὶ τούτου εἰς τὴν τάξιν.

18 Μαΐου.—Ὁ πρόεδρος Φ. πραγματεύεται δι' ἐξαιρέτου λόγου τὸ χθεσινὸν συμβάν. Ὁ διδάσκαλος, λέγει, ἀνέθηκε τὴν διοίκησιν τῆς τάξεως εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν· ἐτέθησαν διὰ τοῦτο οἱ νόμοι, διωρίσθησαν ὄργανα. Ἄλλ' ὑπάρχουν πάντοτε συμμαθηταί, οἱ ὁποῖοι δὲν εἰμποροῦν νὰ κρατοῦν τὸν ἑαυτὸν των καὶ διὰ τοῦτο ὑποπίπτουν εἰς ἀξιοποίνους πράξεις. Διὰ τὸ ἀποτραπῆ τοῦτο, ὁ διδάσκαλος ἠναγκάσθη νὰ ἀυξήσῃ τὴν ὑπὸ τῆς τάξεως ἐπιβληθεῖσαν ποινήν, λοιπὸν νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς ὑποθέσεις. Ὅθεν ἡ ἐλαφρόνοια τῶν συναδέλφων θέτει εἰς κίνδυνον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς τάξεως. Ἐὰν ἤθελεν ἐπαναληφθῆ τοῦτο, θὰ κατεβαραθροῦτο ἡ Μεγαλειότης τῆς τάξεως· θὰ ἐπέκειτο εἰς ἡμᾶς ἡ τύχη τῆς ρωμαϊκῆς δημοκρατίας. Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι θὰ ἄρχωμεν ἡμῶν αὐτῶν τελειότερον, ὥστε πάλιν νὰ ἀνθῆ ἡ πολιτεία ἐν πλήρει μεγαλοπρεπείᾳ.

Ὁ ἀστείος Χάνς ἀπήτησε χθὲς νὰ ἐτοιμάσῃ τῶν συμμαθητῶν τις λόγον ἀποχαιρετιστήριον ἐπὶ τῇ σημερινῇ καταστροφῇ τοῦ κόσμου. Εἰς τοῦτο εἶχεν ὀρισθῆ αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἐκπληρώνει δὲ τώρα τὴν ἐντολὴν μὲ τὴν οἰκείαν αὐτῷ ἀστείότητα.

19 Μαΐου.—Ἡ γῆ δὲν κατεστράφη· ἀλλ' ὁ κόσμος τῆς δημοκρατίας σας ὑπέστη κτύπημα διὰ τῆς αὐθαιρεσίας τριῶν κομητῶν. Εἴθε οἱ κομῆται νὰ συνηθίσουν εἰς τὴν κανονικὴν τροχίαν.

Ὁ Μ. Β. προκειμένου αὐτελέγχου, παραθέτει τὴν πρότερον ὡς ἐκθεσιν χρησιμοποιοῦμεν θεωρίαν, καθ' ἣν, χάριν τοῦ ἰδίου ἀληθινοῦ συμφέροντος πρέπει νὰ καταβάλληται ὁ πειρασμὸς τοῦ νὰ θέλῃ τις δαπάνῃ τῆς εἰλικρινείας νὰ φανῆ καλύτερος παρ' ὅτι εἶναι, καὶ ὅτι πρέπει νὰ δικαιολογῆται ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ διδασκάλου, ἄλλως ἠθέλομεν γευματίσει τὴν μεσημβρίαν χειρότερα παρὰ τὴν πρωίαν, Πρώτην φοράν ἀσχεῖ τὸ ἀξίωμα του ὁ ἐκ τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας C., μέλος τῆς τριανδρίας, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ νὰ τιμηθῇ δι' ἀναγραφῆς εἰς τὴν πλάκα τῶν νεαρῶν ἡρώων ὁ παρὰ τὸν νόνον κεφαλῆς καὶ ὀδόντων ἐλθὼν εἰς τὸ σχολεῖον Γ. Τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ὁμιλίαν παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐπακολουθήσῃ ἐπανάληψις χάριν τῶν βραδυτέρων Γερμανικῶν ὤτων· μετὰ ταῦτα ἀπενεμήθη εἰς τὸν συμμαθητὴν του l'honneur de la table des héros. Ἐτερος ἐκ τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας ἤθελε νὰ ἀπονεμηθῇ ἡ αὐτὴ τιμὴ καὶ εἰς ἐμὲ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Ἡ πρότασις ἀπεκρούσθη, δι' οὗς καὶ ἄλλοτε λόγους.

21 Μαΐου.—Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐξουσίας τῶν ἀποχωρωμένων ἐπιμελητῶν ἐγείρεται ζῶηρὰ συζήτησις περὶ τοῦ ζητήματος, ἐὰν πρέπει νὰ ἀναγραφοῦν οὗτοι ἐπὶ τῆς τιμητικῆς πλακῶς.

28 Μαΐου.— Ἀπὸ τινος, ἐβδομάδος ὑπάρχει ἐν τῇ τάξει τετράδιον φέρον τὸν τίτλον « Ἀστεῖα καὶ σοβαρὰ πράγματα ». Ὅστις νομίζει, ὅτι παρετήρησεν ἐν τῇ τάξει 4g ἀστεῖόν τι, καταγράφει αὐτὸ μὲ τὴν ὑπογραφήν του καὶ το ἀναγινώσκει τὸ Σάββατον. Ὡσαύτως οἰασθήποτε εὐχάς, ἐρωτήσεις κτλ. Ὁ Ι. Μ. φρονεῖ σήμερον μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρώτων τριῶν ἀναγραφῶν, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγράφωνται καὶ παράποια, τὸ δὲ τετράδιον τούτου ἔνεκα νὰ γίνῃ καὶ βιβλίον παραπόνων σύμφωνα μὲ τὰ κρατοῦντα εἰς τὰ καταστήματα τοῦ συνδέσμου καταναλωτῶν. Ὁ πρόεδρος Φ. εὐχαριστεῖ γερμανιστὶ τοὺς δωρητὰς διὰ τὴν χαράν, τὴν ὁποίαν παρεσκεύασαν εἰς τὴν τάξιν, ὃ δὲ ἐκ τῆς τριανδρίας C. γαλλιστί.

6 Ἰουνίου.—Εἰς τὴν γεωγραφίαν τῶν Ἰνδιῶν συζητεῖται νέα μορφή τοῦ φανατισμοῦ τῶν λαϊκῶν τάξεων, ἡ τάσις τῆς εἰς τάξεις διαιρέσεως τῶν πολιτῶν. Ὁ χωρισμὸς οὗτος εἰς τάξεις ἐπήνεγκε τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ τεραστίου τούτου λαοῦ. Ἐνωσις γεννᾷ δύναμιν καὶ ἐλευθερίαν. Οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου Wettstein παρὰ τὸν χωρισμὸν εἰς 13 τάξεις πρέπει νὰ εἶναι ἡνωμένοι ἀδελφοί, οὐχὶ διηρημένοι ἀπὸ ἀνόητον χωριστικὸν πνεῦμα. Ὁ Α.: οἱ σοσιαλισταὶ καταπολεμοῦν τὸν φανατισμὸν τῶν λαῶν, οὕτω δὲ τὸν πόλεμον ἐπιζητοῦν τὴν ἔνωσιν τῶν λαῶν.

15 Ἰουνίου.—Εἰρήνη τοῦ Ἀαρᾶου. Ἐν συναφείᾳ πρὸς αὐτὴν ἀνακοινοῦνται τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ συντάγματος τῆς ὁμοσπονδίας κλπ.

Ἐπ' ἑκαίριαις εἰχομεν ἤδη παραπέμψει εἰς ἀμφοτέρω τὰ πολιτεύματα. Σχέσις ἀμφοτέρων. Πᾶσα μεγαλυτέρα κοινότης ἔχει ἀνώτατόν τινα νόμον (θεμελιώδης νόμος, σύνταγμα), ὃ ὁποῖος περιέχει τὰς ἀρχάς, κατὰ τὰς ὁποίας εἶναι διατεταγμένος ὁ δημόσιος βίος. Τὸ σύνταγμα τῆς ὁμοσπονδίας ἰσχύει δι' ὅλους τοὺς Ἑλβετοὺς, τὸ δὲ τοῦ καντονίου μόνον διὰ τοὺς κατοίκους τοῦ καντονίου· τὸ πρῶτον ἴσταται ὑπεράνω τοῦ τελευταίου. Τοῦτο ὀφείλει νὰ ρυθμίζεται συμφώνως πρὸς ἐκεῖνο. Τὸ πολίτευμα τοῦ καντονίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ περιέχῃ τι ἐναντίον πρὸς τὸ ὁμοσπονδιακόν. Φύλαξ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ εἶναι ἡ συνέλευσις τῆς ὁμοσπονδίας (βουλή), τοῦ δὲ τοῦ καντονίου τὸ μέγα συμβούλιον. Κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν καντονιακοῦ τινὸς πολιτεύματος, πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψει τὸ ὁμοσπονδιακόν. Τὸ ἀναθεωρηθὲν δὲ καντονιακόν πολίτευμα ἐξετάζεται ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῆς ὁμοσπον-

διάς ἐγκρίνεται δὲ μόνον, ἐὰν δὲν περιέχῃ τι ἀντίθετον πρὸς τὸ τῆς ὁμοσπονδίας, ἄλλως ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρ. 6 τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ. Ἡ κυριαρχικὴ λοιπὸν ἐξουσία τῶν καντολιῶν περιορίζεται ὑπὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ πολιτεύματος Ἄρθρ. 3..... Τὸ αὐτὸ ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ὁμοσπονδιακῇ πολιτείᾳ.

16 Ἰουνίου.—Οἱ τρεῖς ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετικῆς μαθηταὶ τῆς τάξεώς μας δεικνύουσι χρηστὴν διαγωγὴν καὶ ἔχουσι ἤδη μὲ πολλὴν ἱκανότητα προσχρυσωθῆ μετὰ τὸν βίον τῆς τάξεως. Μετὰ τὴν συνήθη καθημερινὴν ἐργασίαν ἐπισκέπτονται ὅλοι τετράωρον σειρὰν γερμανικῶν μαθημάτων ἐπὶ πληρωμῇ 25 λ. καὶ ὥραν. Τοῦτο φαίνεται εἰς αὐτοὺς ὄχι πολὺ εὐχάριστον· οὗτω δὲ τὴν τελευταίαν τρίτην ἀπήγγησαν οἱ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετικῆς μαθηταὶ καὶ τῶν τεσσάρων τμημάτων τῆς τετάρτης τάξεως τοῦ σχολείου ἡμῶν. Σήμερον λοιπὸν ὁ πρόεδρος Φ. λέγει ἐξαιρετικὸν λόγον γαλλιστί, διὰ τοῦ ὁποίου ψέγει καὶ τοὺς τρεῖς τούτους, ὅτι προσέβαλον τὴν τιμὴν τῆς τάξεως, ἀποτρέπει δὲ αὐτοὺς ὁμοίον παραβάσεων. Αἱ συμβουλαὶ αὐταὶ ἐπιδοκιμάζονται ὑπὸ τῆς τάξεως κατόπιν συζητήσεως γαλλιστί διεξαχθείσης.

18 Ἰουνίου.—Ὁ Α. διηγεῖται, ὅτι συνήντησε τὸν παρ' ἄρτοποιῶ μαθητεύοντα Σχ., ὁ ὁποῖος στέλλει χαιρετισμοὺς καὶ αἰτιολογεῖ τὴν μέχρι τοῦδε σιγὴν τοῦ διὰ τοῦ, ὅτι ἔχει πολλὰς ἀσχολίας, ὥστε πολλάκις κοιμᾶται μόνον πέντε ὥρας. Ἀνακοίνωσις τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συντάγματος· τὸ ἄρθρον τοῦτο λέγει ἐν συντομίᾳ, ὅτι ἡ ὁμοσπονδία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμειγνύεται εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐργοστασίων πρὸς ὄφελος τῶν ἐργατῶν. Ἀλλὰ πῶς; Τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας, τὴν ἀπασχόλησιν νέων, τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργατῶν ἀπὸ δυστυχημάτων, τὴν ἀκύρωσιν συμφωνίας κλπ. καθορίζονται διὰ νόμου, διὰ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ ἐθνικοῦ νόμου τοῦ 1877. Καθὼς δὲ πάντες οἱ νόμοι, οὐδὲ τῶν ἰδικῶν σας ἐξαιρουμένων, προϋπάρχοντες τοῦ χρόνου καὶ ὁ νόμος οὗτος παρέστη ἀνάγκη νὰ μεταρρυθμισθῇ. Τὸ συμβούλιον λοιπὸν τῆς ὁμοσπονδίας πρυτείνει νέον νόμον ἐξ 80 παραγράφων.

20 Ἰουνίου.—Πρὸ τοῦ περιπάτου ἐλήφθη ἀπόφασις ὁμόφωνος νὰ ὑποστηριχθῶσι ἐκ τοῦ τμείου ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ καταβάλουν ὀλόκληρον τὴν ἀξίαν τοῦ ἀκριβοῦς σιδηροδρομικοῦ εισιτηρίου ὁ C.: ἡ ὑποστήριξις εἶναι ἀναγκαία, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἔλθουν ὅλοι. Ὁ X.: εἰς δι' ὅλους, ὅλοι δι' ἕνα). Ἡ ὑπ' ἐμοῦ ἐκ τῶν προτέρων καταβληθεῖσα βοήθεια, καθορισθεῖσα τέλος, ἀνέρχεται εἰς δραχ. 7.

Συζήτησις. Ὁ Γ.: ἠθέλομεν προσβάλλει τὸν διδάσκαλον, ἐὰν δὲν ἀπεδίδομεν εἰς αὐτὸν τὸ ποσόν. Ὁ Ἰ. Μ.: ἠθέλομεν προσβάλλει

τὸν ἑαυτὸν μας (ἐξήγησις: ἄρνησις πληρωμῆς χρέους ταπεινῶνε ὄχι τὸν πιστωτὴν, ἀλλὰ τὸν ὀφειλέτην, ἐὰν οὗτος εἶναι εἰς θέσιν νὰ πληρώνη). 'Ο Χ.: 'Εὰν δὲν ἠθέλομεν πληρώσει τὰ χρέη μας, θὰ προσεκρούομεν πρὸς τὸ ὕψιστον ἡμῶν ἀξίωμα. 'Ο Λ.: Τότε οὐδὲ θὰ εἶχομεν ἀνάγκην ταμείου. 'Ο Χ.: 'Αφοῦ ἀγοράζωμεν στέφανον διὰ κηδείας, εἶναι πρέπον καὶ νὰ πληρώνωμεν τὰ χρέη μας. 'Ο Κ.: ἄς πράττωμεν σύμφωνα μὲ τὸ ἀξίωμα: 'Εφ' ὅσον ἔχομεν χρήματα, πληρώνομεν. 'Ο W. διαμαρτύρεται, διότι ὁ ταμίας μου ἔχει δώσει ἤδη τὸ ποσὸν (φυσικὰ ἐπὶ ἀποδείξει). 'Ο 'Ι. Μ.: 'Ο ταμίας ἔσπευσε ἄπως' προτείνω ἡμῶς νὰ ἐγκριθῇ ἡ πράξις του ἐκ τῶν ὑστέρων. 'Ο Γ. ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν ταύτην, διὰ νὰ μὴ περιπέσῃ ὁ δάσκαλος εἰς πενίαν. 'Ομοφωνος κύρωσις. — Δελτάριον ἀπὸ τὸν Ο, ὁ ὁποῖος χθὲς ἦτο εἰς Zug.

23 'Ιουνίου. — Αναφορά μὲ 37 ὑπογραφὰς ἐναντίον ἐμοῦ! «Οἱ ὑπογεγραμμένοι παρακαλοῦν τὸν κύριον Μπούρικχαρδ νὰ μὴ ἐπιβάλλῃ πλέον κράτησιν εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς ἀθήρους συμμαθητάς, ἀλλὰ νὰ ἐξευρίσκη τοὺς ἐνόχους καὶ νὰ τιμωρῇ μόνον αὐτούς».

'Ενίοτε συμβαίνει, ἐὰν κατὰ τὴν ἐξέτασιν ἐργασίας τινὸς κατ' οἶκον γενομένης δὲν ἀποκρίνωται τινες, νὰ θεωρῶ τοῦτο ταχύτερον τοῦ δέοντος γενικῆν τοῦ καθήκοντος ἀμέλειαν, νὰ διακόπτω καὶ νὰ κρατῶ 15—20 λεπτὰ ἄλλην τὴν τάξιν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐργασίας. Τοῦτο συνέβη π. χ. τὴν Δευτέραν. Μετὰ μίαν ἡμέραν ὁ πρόεδρος Φ. μου ἐνεχείρισε τὴν ἀναφοράν. 'Ελλείπει χρόνου ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις.

Κατὰ τὴν προσεχῆ ὥραν συζήτησις τῆς πράξεως τῆς τάξεως: πῶθεν ἐλάβετε τὸ δικαίωμα εἰς τὸ διάβημά σας; Σεῖς νομίζετε ἴσως, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι φυσικόν; 'Αλλ' ἐὰν ἐγὼ δὲν εἰσηρχόμην διόλου εἰς τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἔκριπον τὴν ἀναφοράν σας εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων; Τὴν δύναμιν εἰς τοῦτο θὰ εἶχον βέβαια, δὲν ἀσκῶ ἄλλως αὐτήν, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐπαινῶ τὸ διάβημά σας. 'Απηθύνετε παράκλησιν πρὸς ἐμέ, κίτησιν, τὸ δὲ πρὸς τοῦτο δικαίωμα πρέπει νὰ ἔχητε πραγματικῶς εἰς τὸ μέλλον. Παρέχετε τὸ δικαίωμα τοῦ ὑποβάλλειν ἀναφοράς εἰς τὴν 4g.

'Επιστεύσατε, ὅτι σὰς ἠδίκησα, ὅτι ἔγινα τύραννος; Νομίζετε, ὅτι πρέπει κανεὶς νὰ ἀρύνεται κατ' ἀδικίας ἀδιάφορον, πῶθεν προέρχεται αὕτη; 'Απαιτεῖτε δικαιοσύνην! "Ἐχετε δικαίον. 'Αλλ' εἰς διδάσκαλον 44 νέων δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλον νὰ ἀπονέμη τὸ δικαίον εἰς ὅλους. Δὲν ἔχει τὸν καιρὸν νὰ ἐξερευνηῖ πᾶν ὅ,τι κακὸν συμβαίνει, οὕτω κατ' ἀνάγκην ἐνίοτε συμπάσχει καὶ ἀθῶός τις. 'Εγὼ ὁ ἴδιος θὰ ἤμην εὐτυχής, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ συμβαίη τοῦτο εἰς τὸ μέλλον. 'Ισως ἐπιτυγχάνεται τοῦτο, ἂν ἐφιστᾶτε τὴν προσοχὴν μου εἰς τυχὸν γινομένης ἀδικίας, πρὸ πάντων δὲ ἐὰν συμφώνως πρὸς τὰς συμβουλάς τοῦ προέδρου σας ἐκπληρώνετε

πάντοτε τὸ καθήκον σας. Καὶ ἐγὼ λοιπὸν καὶ σεῖς ἄς βοηθῶμεν ἀλλήλους εἰς τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης. Οὕτω δὲ θὰ δικαιώσωμαι καὶ ἐγὼ περισσότερο, δὲν θὰ εἶναι δὲ πλέον ἀνάγκη νὰ θυσιάσω τὸν ἐλεύθερον χρόνον μου.

30 Ἰουνίου.—Ὁ Διονύσιος καταδικάζει εὐθὺς ἀμέσως τὸν Δάμωνα. Τί ἔγινε κατὰ τοῦ δολοφόνου τοῦ Γουλιέλμου τοῦ Γ΄; Ποία διαφορά; Ὁ Διονύσιος ἦτο ἀπόλυτος κύριος, ὁ Γουλιέλμος συνταγματικός, ἡ δύναμις τοῦ ὁποίου ἦτο περιορισμένη διὰ συντάγματος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεόντων νόμων. Ἐν Εὐρώπῃ, κυρίως εἰπεῖν, δὲν ὑπάρχουν πλέον δεσπότες· ὁ Τσάρος καὶ ὁ Σουλτάνος εἶναι περιορισμένοι δι' ἀντιπροσωπειῶν τοῦ λαοῦ. Ὡσαύτως ὁ Πέρσης Σάχης. Ἡ Ἰαπωνία εἶναι ἀπὸ πολλοῦ συνταγματικὴ πολιτεία καθ' ὑπόδειγμα τῆς Πρωσσίας. Ὁ ἀνατολικὸς δεσποτισμὸς ἀντιπροσωπεῖται ἀκόμη μόνον διὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Σιάμ καὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας κλπ.

Κατ' ἀρχὰς ἤμην καὶ ἐγὼ ἀπέναντί σας οἶονε ἀπόλυτος κύριος· σεῖς εἴχετε μόνον καθήκοντα, οὐδόλως δὲ δικαιώματα. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον σᾶς παρεχώρουν πολλὰ δικαιώματα καὶ περιώρισαν τὸν ἑαυτὸν μου ἐγὼ ὁ ἴδιος. Σεῖς ἤρχισατε νὰ συναίσθανεσθε τὸν ἑαυτὸν σας ὡς λαόν· ὠργανώθητε καὶ ἔχετε δύναμιν τινα ἀπέναντί μου. Τὰ δικαιώματά σας ἔχουν ἀναγραφῆ εἰς πολλοὺς νόμους καὶ αὐθυπάρκτους προτάσεις. Ἀλλὰ σᾶς λείπει ἀκόμη κάτι τι... κυρίως σύνταγμα τι ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ ἦσαν καταγεγραμμένα τὰ ἀξιώματα, καθ' ἃ ὀφείλει νὰ διδάγῃ ἡ τάξις. Σκέφθητε περὶ τούτου.

25 Αὐγούστου.—Τινὲς βραδύνουν περὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν γραπτῶν ἐργασιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλονται εἰς αὐτοὺς ὡς ποινή. Δηλῶ διὰ τοῦτο εἰς τὸν ἐπόπτην, ὅτι τοῦ λοιποῦ δύο φορές καθ' ἑβδομάδα θὰ γίνεταί ἐκκαθάρισις, ὅτι λοιπὸν ὀφείλει ἐκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον νὰ καταγγέλλῃ τοὺς ὀφειλέτας, διὰ νὰ ἀποσβύνουν τὸ χρέος των διὰ κρατήσεως. Ὁ ἐπόπτης ἀνακοινώνει εἰς τὴν τάξιν τὴν νέαν ταύτην διάταξιν καὶ παρακαλεῖ τοὺς συναδέλφους, πρὸς τὸ συμπερὸν τῆς τάξεως, νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἀνησυχίαν ταύτην πρὸ τοῦ μαθήματος. Τοῦτο εἶναι βεβαίως ἐλαφρὰ ἐπέμβασις εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς τάξεως. Ἐγείρεται μακρὰ συζήτησις, ἡ ὁποία τελειώνει μὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως τοῦ Κ, νὰ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν θέλησιν τῆς τάξεως ἡ νέα αὕτη διάταξις κλπ.

Ἀνατίθεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἡ ἀντίστοιχος ἀναθεώρησις τοῦ ποινικοῦ νόμου, συγχρόνως δὲ ὀρίζεται (πρότασις Σπ.), ὅτι οὗτος πρέπει νὰ ἀναγινώσκειται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν.

26 Αὐγούστου.—Ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Ἰακώβου. Μόλις ἐμέλ-

λομεν νά ἀρχίσωμεν τὴν σχολικὴν ἑορτὴν, ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν κορασίων λευχειμονοῦν, διὰ νά μας προσφέρῃ τὰ τριανταφυλλάκια τῆς. Κατ' ἀνάγκην λοιπὸν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς πρώτης ἐν Βασιλείᾳ ἑορτῆς τῶν ἀνθέων, ἡ ὁποία ὀρίσθη ὑπὸ τῆς ἐταιρείας Πεσταλότσι, πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν μέσων τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς σχεδιασθεῖσαν ἰδρυσιν ἐν Prêles ἀσύλου πρὸς διαμονὴν κατὰ τὰς διακοπὰς κορασίων, ἐχόντων ἀνάγκην ἀναψυχῆς. Ἄλλ' ἡ ἀγάπη, ἡ ὁποία ἐνταῦθα προσεπάθησε νά εὐεργετήσῃ ἄλλους, ἀβιάστως ὠδήγησεν εἰς τοὺς ἥρωας τοῦ ἀγίου Ἰακώβου. Ἀγάπη καὶ πίστις ἐπροστάτευσε τότε τὴν χώραν μας ἀπὸ ἀκατονόμαστον ἀθλιότητα. Ἀγάπη καὶ πίστις οἰκοδομεῖ τὸ Prêles πρὸς ἀποτροπὴν ἀσθενειῶν, θέλετε προσφέρει δὲ βέβαια καὶ σεῖς τὸν ὀβολὸν σας... Ἀγάπη καὶ πίστις ἄς καθιστᾷ τὴν Ἑλβετίαν ἀεὶ μᾶλλον εὐκατοίκητον. Καὶ σεῖς, ὡς μέλλοντες καλοὶ πολῖται, θὰ ἐργάζεσθε εἰς τοῦτο καὶ θὰ σκεπάσετε αὐτὴν μὲ τὰ σώματά σας, ἐάν ποτε ἤθελε τὴν ἀπειλήσει κίνδυνος.

27 Αὐγούστου.—Εἷς τῶν σκοπῶν τῆς ὁμοσπονδίας εἶναι ἡ διάσωσις καὶ βελτίωσις τῆς ὑγείας καὶ δυνάμεως τοῦ ἐλβετικοῦ ἔθνους (ἀπαγόρευσις τοῦ ἄψινθίου). Ἐάν ἐχθρὸς τις, ὡς ἡ χολέρα, πλησιάζῃ εἰς τὰ σύνορα, εἶναι καθήκον τοῦ συμβουλίου τῆς ὁμοσπονδίας νά κάμῃ ἔκκλησιν πρὸς τὰς κυβερνήσεις τῶν καντονίων, ἵνα λάβουν προφυλακτικὰ μέτρα. Ἄρθρ. 69 τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συντάγματος καὶ ὁμοσπονδιακὸς νόμος περὶ ἐπιδημιῶν (σύνταγμα καὶ νόμος). Σχετικὴ δῆλωσις τοῦ ἐνταῦθα τμήματος τῆς ὑγιεινῆς.

29 Αὐγούστου.—Ἴδου τὸ σύνταγμα τῆς τάξεως· μετὰ ταῦτα παρατηρήσεις τινές.

Σύνταγμα τῆ 4 g.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 1.—Τὸ καντόνι τῆς πόλεως Βασιλείας θέλει νά γίνωμεν ἄνθρωποι μὲ πολλὰς γνώσεις καὶ πολῖται μὲ φρόνημα κοινωτικόν.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 2.—Ἐχομεν καθήκον νά ὑπακούωμεν εἰς τοὺς διδασκάλους, διότι οὗτοι εἶναι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς πολιτείας καὶ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεως αὐτῆς.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 3.—Μέρος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἔχει παραχωρήσει ὁ διδάσκαλος τῆς τάξεως εἰς αὐτήν, διατηρεῖ ὅμως τὸ veto κατὰ πάσης ἀποφάσεως τῆς τάξεως.

Ἄ θ ρ ο ν 4.—Ἡ 4g εἶναι ἐργατικὴ καὶ βιοτικὴ κοινότης καὶ ὡς τοιαύτη ἔχει ἀνάγκην ὀρισμένου κανονισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐν μέρει καθορίζει αὐτὴ ἡ ἰδία.

Ἄ ρ θ ρ ο ν 5.—Ἡ μερικὴ αὕτη κυριαρχία στηρίζεται ἐπὶ τῆς

ολόκλητος τῶν ἐχόντων ψῆφον πολιτῶν τῆς τάξεως. Ἀσκειῖται δὲ αὕτη τὸ μὲν ἀμέσως ὑπ' αὐτῆς τῆς τάξεως, τὸ δὲ ἐμμέσως διὰ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκλεγομένων ὀργάνων.

Ἄρθρον 6.—Πάντες οἱ μαθηταὶ τῆς τάξεως εἶναι ἴσοι πρὸ τοῦ νόμου. Ἐν τῇ τάξει δὲν ὑπάρχουν προνομία, ἀπορρέοντα ἐκ τῶν προσώπων, ἐκ τοῦ καντονίου ἢ τοῦ ἔθνους, ἐκ τῆς θρησκείας ἢ γλώσσης, εἰς τὴν ὑποίαν ἀνήκει τις.

Ἄρθρον 7.—Ἐκαστος συμμαθητῆς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ προάγῃ τὸ συμφέρον τῆς τάξεως δι' εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως τῶν περὶ τὴν ἐργασίαν καθηκόντων καὶ διὰ καλῆς συναδελφικῆς συμπεριφορᾶς.

Ἄρθρον 8.—Ἀνάγκη νὰ ἀποφεύγῃ τις ἐπιμελῶς πᾶν ὅ,τι θὰ ἠδύνατο νὰ βλάψῃ τὸ συμφέρον καὶ τὴν τιμὴν τῆς τάξεως ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ σχολείου.

Ἄρθρον 9.—Ὁ βλάψας τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς τάξεως διὰ κακῆς διαγωγῆς ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ σχολείου δύναται δι' ἀποφάσεως κατὰ πλειονοψηφίαν νὰ στερηθῇ ἐπὶ ὥρ.σμένον χρόνον τῆς ἀσκήσεως τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων (ἐνεργοὶ καὶ παθητικοὶ πολῖται).

Ἄρθρον 10.—Παρέχεται εἰς πάντα τὸ δικαίωμα τοῦ ὑποβάλλει ἀναφοράς εἰς τὸν διδάσκαλον ἢ εἰς τὴν τάξιν.

Ἄρθρον 11.—Ἡ κοινότης τῆς τάξεως ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς (πρβλ. σχετικὸν νόμον).

Ἄρθρον 12.—15 πολῖται ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προτείνουν εἰς τὴν τάξιν ὅποτεδήποτε νόμον ἢ μεταρρυθμιστὴν νόμου καὶ νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αἴτησιν ὀλικῆς ἢ μερικῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ πολιτεύματος, δημοσιεύσεως, μεταβολῆς ἢ καταργήσεως νόμου ἢ ἀποφάσεως. Ἡ ἀπόφασις ἐπαφίεται εἰς τὴν τάξιν (initiative).

Ἄρθρον 13.—Πάντα τὰ νομοσχέδια ὑποβάλλονται πρὸς συζήτησιν καὶ πρὸς ἐγκρίσιν ἢ ἀπόρριψιν εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου.

Ἄρθρον 14.—Τὴν μέριμναν περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς τάξεως ὑποθέσεων ἀναθέτει αὕτη εἰς δύο ὑπ' αὐτῆς ἐκλεγομένους ἐπιμελητάς (πρβλ. σχετικὸν νόμον).

Ἄρθρον 15.—Τὰ χρονικά κρατεῖ χρονογράφος ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῆς τάξεως (πρβλ. σχετικὸν νόμον).

Ἄρθρον 16.—Οὐδὲν μέλος τῆς τάξεως ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ συγχρόνως δύο ἢ περισσότερα ἀξιώματα.

Ἄρθρον 17.—Ὁ κανονισμὸς τοῦ σχολείου κανονίζει τὴν συμπεριφορὰν τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν εἴσοδον ἢ ἐξοδον ἐκ τοῦωματίου, ἐν τῷ διαδρόμῳ ἢ ἐν τῇ αὐλῇ.

Ἄρθρον 18.—Ἡ τάξις ἔχει τὴν ἐπὶ τῶν μελῶν αὐτῆς

δικαστικήν ἐξουσίαν· τὴν μὲν κατωτέραν μεταβιβάζει εἰς ἐπόπτην, τὴν δὲ ἀνωτέραν ἀσκει αὐτὴ αὕτη (δικαστήριον τῆς τάξεως, εἰσαγγελεὺς τῆς τάξεως, συνήγοροι).

Ἄρθρον 19.—Ἡ τάξις ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ διδασκάλου θέτει ἰδιαιτέρον ποινικὸν νόμον (πρβλ. σχετικὸν νόμον).

Ἄρθρον 20.—Ὁ τιμωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν εἰς τὴν τάξιν.

Ἄρθρον 21.—Οἱ μαθηταὶ εἶναι ὑποχρεωμένοι, ἐὰν συμβαίνουν φιλονικίαι μετὰ τῶν, νὰ ἀπέχουν πάσης αὐτοδικίας καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ διδασκάλου ἢ τῆς τάξεως.

Ἄρθρον 22.—Ἡ ἐπιτροπὴ μυεῖ νέα μέλη τῆς τάξεως εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ πολιτοῦ τῆς τάξεως· μετὰ τοὺς ἀποχωροῦντας δὲ διατηρεῖται ἕσον τὸ δυνατὸν μακροχρόνιος ἐπαφή.

Ἄρθρον 23.—Ἀγάπη συναδελφικὴ εἶναι καθήκον ὅχι μόνον πρὸς τὰ μέλη τῆς τάξεως, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς τοῦ ὅλου σχολείου μαθητάς.

Ἄρθρον 24.—Ἡ τάξις φορολογεῖ ἑαυτὴν (πρβλ. σχετικὸν νόμον).

Ἄρθρον 25.—Τὸ σύνταγμα τοῦτο δύναται εἰς ὅποιον-δήποτε χρόνον νὰ ἀναθεωρηθῇ, ἐὰν τὸ ἀπαιτῇ ἡ πλειονότης τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως.

Τὸ σύνταγμα τοῦτο δὲν εἶναι τι ἄλλο παρὰ ἡ σύνθεσις τῶν ἀξιωματίων, τὰ ὅποια ἐπὶ τρία ἔτη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνεπτύχθησαν ἐν τῇ πράξει τοῦ βίου τῆς τάξεως. Οὐδὲν διανόημα εἶναι νέον. Πολλὰ τῶν ἀξιωματίων ἦσαν ἤδη ὀριστικῶς συντεταγμένα· ἄρθρα τινὰ συνετάχθησαν καθ' ὑπόδειγμα τοῦ συντάγματος τοῦ καντονίου καὶ τοῦ τῆς ὁμοσπονδίας· τὰ λοιπὰ δὲ συνετάχθησαν ὑπ' ἐμοῦ (ληφθέντος ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου). Ἡ καταγραφή ἔδωκεν ἀφορμὴν ἐν συζητήσεσι νὰ περατώσωμεν μικρὸν πολιτικὸν μάθημα, πρὸς δὲ καὶ νὰ ἐπαναλάβωμεν τοὺς ὀρθογραφικοὺς κανόνας. Ἐγένετο ἐνταῦθα σαφὴς ἡ σχέσις συντάγματος καὶ νόμου, ὡσαύτως ἡ μετὰ τὸν ἄρχοντος καὶ λαοῦ σχέσις. Τὸ τελευταῖον ἄρθρον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Πλ. εἶναι, κυρίως εἰπεῖν, περιττόν, ἔνεκα τοῦ ἄρθρου 12· ὁ Βου, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 9, διώρθωσεν ἐπιτυχῶς τὴν ἔκφρασίν μου («σύντροφοι τῆς τάξεως» εἰς «πολιταὶ τῆς τάξεως»). Ἐπακολουθεῖ ἀπομνημόνευσις.

29 Αὐγούστου

2 Σεπτεμβρίου.—Ὁ Γδ φέρει μίαν μπανάναν. Εἰς φρονεῖ, ὅτι ἐὰν κοπῇ εἰς 44 τεμάχια, θὰ προκύψουν πολὺ μικραὶ μερίδες. Ὁ Πλ. ἐξάγει ἡμᾶς τῆς δυσκολίας: πρέπει νὰ τὴν φάγῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως.

28 Σεπτεμβρίου.—Πολιτική κατάσταση τῆς παλαιᾶς Ἑλβετίας. Σύγκρισις πρὸς τὴν νῦν.

1 Ὀκτωβρίου.—Ἀφοῦ διήγειρα τὴν περιέργειαν διὰ τὸ σύνταγμα τῆς ὁμοσπονδίας καὶ ἐπὶ ἀρκετὰ μακρὸν χρόνον τοὺς ἐκράτῃσιν ἐν προσδοκίᾳ, σήμερον δὲ ἀνέγνωσα σχετικὰ τινὰ ἄρθρα, προκαλῶ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἔχουν αὐτὸ ἔντυπον, συγχρόνως δὲ πληρῶ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην δίδων εἰς ἕκαστον ἐν ἀντίτυπον. Ὁ Φ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποζημιωθῶ τοῦλάχιστον ἐν μέρει ἀπὸ τὸ ταμεῖον διὰ τὴν δαπάνην. Μετ' ἀπόκρουσιν τῆς προτάσεως ταύτης δέχομαι τὰς εὐχαριστίας τῆς τάξεως διὰ τοῦ ἐκ τῆς τριανδρίας Χ. Εἰκὼν ἀπὸ τὸν Ε, εὐχαρισταί διὰ τοῦ Γαλλοελβετοῦ ἐκ τῆς τριανδρίας Γ.

27. Ὀκτωβρίου.—Δύο ἀριστοτεχνικοὶ προεδρικοὶ λόγοι, κατὰ τὸ ἡμισυ ἀναγνωσθέντες. Ὁ πρῶτος περιγράφει μὲ ἔκτακτον παραστατικότητα καὶ ζωηρότητα τὸν ἀγῶνα τοῦ Κ. κατ' ἰσχυρὰς καὶ μακρᾶς κακοδιαθεσίας, ὁ ἕτερος ἐγκωμιάζει τὸν Χ. Εἶχομεν ἀναγνώσει πάλιν τὴν ἀεγγύησιν· ἐν συνκφεῖα δὲ πρὸς ταύτην ἀνέγνωσα εἰς τὴν τάξιν πρὸ ἐτῶν ὑπ' ἐμοῦ συντεταγμένον διάλογον μεταξὺ Διονυσίου καὶ Δάμωνος. Ὁ Χ. ἐξέφρασε γνώμην, ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸ. νὰ ἀντιπαραβληθοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ Δάμων καὶ ὁ φίλος του. Ὅμως δὲν εἶχεν ἀπλῶς τὴν γνώμην ταύτην, ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν προέβη εἰς τὸ ἔργον καὶ ἔφερε χθὲς εἰς τὴν τάξιν τὸν διάλογον, τὸν ὁποῖον ἐσχέφθη, ὡραία συντεταγμένον. Ἀνεγνώσθη καὶ ἤρесе παρὰ πολὺ. Καθὼς ἦτο δρθὸν καὶ δίκαιον, ἀνεγράφη ὁ μὲν ποιητῆς εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα, ὁ δὲ γενναῖος Κ. ἐτιμῆθη διὰ τῆς πλακὸς τῶν νεαρῶν ἡρώων.

10 Νοεμβρίου.—Ἡ δευτέρα σκηνὴ τοῦ Γουλιέλμου Τέλλου, τὸν ὁποῖον ἀναγινώσκομεν κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον, παρέχει τὴν ποθητὴν εὐκαιρίαν καταπολεμοῦντες τὴν γωστὴν μικρόνουν προκατάληψιν νὰ διακηρῦξωμεν τὸν ἔπαινον τῶν γυναικῶν. Οἱ νεαροὶ μαθηταὶ γνωρίζουν νὰ διηγηθοῦν ἐνδοξα ἔργα πλήθους γυναικῶν. Μεταξὺ αὐτῶν ἐπαξίως καταλαμβάνει θέσιν ἡ Γερτρούδη ἢ ἐκ Σταουφάχερ, ἢ ὅποια διὰ τῆς συνέσεως καὶ διὰ τῆς μέχρι θανάτου ἀποφασιστικότητός της εἶναι ὅλως κατάλληλος νὰ διεγείρῃ εἰς νεαρὰς ψυχὰς ἐνθουσιώδη λατρείαν.

Ὁ Ws. ἐορτάζει τὰ γενέθλιά του.....

12 Νοεμβρίου.—Ὁ Χ. προεδρεῖ με καταπλήσσοσαν δεξιότητα Διακόπτει τὸν Ρ., ὁ ὁποῖος ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ, χωρὶς νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειαν κτλ. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Γ. εὐχαριστεῖ γαλλιστὶ τὸν C. δι' ἰγνογράφημα.

15 Νοεμβρίου.—Ὁμοσπονδιακὸν σύνταγμα ἄρθρ. 2 : σκοπὸς τῆς ὁμοσπονδίας. Ὑπὸ τίνος τεθείς; Ὑπ' αὐτῆς ταύτης

τῆς ὁμοσπονδίας. Λοιπὸν αὕτη εἶναι ἐλευθερά, ἑαυτὴν ὀρίζουσα κοινότης κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν 4g., τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς (ἄρθρ. 1 τοῦ συντάγματος τῆς τάξεως), ὠρίσθη ἔξωθεν, ὑπὸ τῆς πολιτείας, κοινότης ἀναγκαστικῆ. Ἄλλ' ἐντὸς τῶν ὁρίων τούτων ἡ 4g. ἔχει πολλὴν αὐτοτέλειαν.

19 Νοεμβρίου.—Πρώτην φορὰν προεδρεῖει ὁ ἐκ τῆς γαλλικῆς Ἑλβετίας G. κάμων χρῆσιν τῆς γερμανικῆς, φέρει δὲ ἄριστα εἰς πέρας τὸ ἔργον του, διὰ τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπιμελῶς παρασκευασθῆ τῇ βοηθείᾳ συμμαθητῶν. Ἐκφράζονται εἰς αὐτὸν αἱ εὐχαριστίαι, διότι μετέφρασα τὸ τελευταῖον προστεθὲν εἰς τὸν περὶ ἐπιμελητῶν νόμον ἄρθρον, ἀποφασίζεται δὲ κατὰ πρότασιν τοῦ Φ. εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἀναγινώσκειται ὁ ποινικὸς νόμος ἀνὰ 14 ἡμέρας εἰς τὸ γαλλικὸν αὐτοῦ κείμενον.—Ὁ Χ. καὶ Γ. ἀναγράφονται εἰς τὴν πλάκα τῶν νεαρῶν ἡρώων.

23 Νοεμβρίου.—Ἰγνογραφήματα τοῦ Κ. καὶ Ε. κλπ.

26 Νοεμβρίου.—Κάθε 10 ἔτη ἐν τῇ Ἑλβετίᾳ γίνεται ἀπογραφὴ ὄλου τοῦ λαοῦ καθ' ἡλικίαν, φύλον, θρησκευτικὸν δόγμα, γλῶσσαν, οἰκογένειαν, τόπον γεννήσεως, κατὰ τὸν τόπον τῆς κατοικίας, διαμονῆς καὶ ἰδίᾳ κατ' ἐπάγγελμα. Ὅσα τεραστία ἢ ἐργασία αὕτη, τόσῳ σπουδαία καὶ ἀναγκαῖα εἶναι. Πῶς θὰ ἤθελέ τις νὰ ἡμπορῆ νὰ κάμνη νόμους καλοὺς δι' ἓνα λαόν, ἐὰν δὲν ἐγνώριζε τις, ὅποια ἢ σύνθεσις του, πῶς ἐργάζεται, πόθεν ζῆ; Γνωθῆσαν τὸν ἰσχύει ὄχι μόνον διὰ τὸ ἄτομον, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλοκληρον λαόν. Θὰ ἦτο δὲ φυσικὰ ἡ ἀξία τῆς ἀπογραφῆς ἴση τῶ μηδενί, ἐὰν δὲν διεξήγετο ἐπιμελῶς καὶ εὐσυνειδήτως. Εἰς αὐτὴν τὴν νεολαίαν ἐπιδιώκουν νὰ ἐγείρουν διαφέρων πρὸς αὐτὴν καὶ τούτου ἕνεκα ἡ πολιτεία διέταξε τὴν ἐκτύπωσιν ἰδιαιτέρων ὑποδειγμάτων ἀπογραφῆς, τὰ ὅποια ἡμεῖς τώρα ἄς ἐξετάσωμεν καὶ ἄς συμπληρώσωμεν, διὰ νὰ ἡμπορῆτε ἔπειτα κατ' οἶκον νὰ βοηθῆτε ἐν γνώσει τοῦ πράγματος κατὰ τὴν σπουδαίαν ταύτην τῆς πολιτείας πρᾶξιν.—Μικρὰ πρακτικῆ ἄσκησις εἰς τὴν γνώσιν τῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου.

2 Δεκεμβρίου.—Ἐρωτῶ περὶ τῆς χθεσινῆς ἀπογραφῆς. Σχεδὸν ὄλοι ἔλαβον μέρος εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν δελτίων. Ὁ C. λυπημένος διηγεῖται, ὅτι ὁ ἀπογραφεὺς κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἐντύπων ἔκαμεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀμέσως ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα, ὥστε αὐτὸς κατεδικάσθη εἰς ἀπλήν θῆαν. Ὁ Σχν. εἶχεν ἤδη ἀνακοινώσει τὴν παραμονὴν τῆς ἀπογραφῆς, ὅτι οὔτε ἡ οἰκογένειά του, οὔτε οἱ λοιποὶ σύνοικοι εἶχον λάβει ἀκόμη τὰ ἀπογραφικὰ ὑλικά, μεθ' ὃ οὗτος ἔκαμε δῆλωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς στατιστικῆς.—Δὲν ἐλησμονήθη τὸ ἀδελφάκι σου; Σχ.: Ὅχι.

6 Δεκεμβρίου.—Ὁ Ρ. πρὶν φλύαρος καὶ καταδότης, περιέπεσε πάλιν εἰς τὸ παλαιὸν του σφάλμα καταγγελίας ἀστόργως συμμαθητῆν δι' ἀσήμαντον ὑπόθεσιν. Ὑπομιμνήσκομεν εἰς αὐτὸν

τὸν «Θεόδωρον», τὸν ὁποῖον ἡ τάξις ἀνύψωσεν εἰς ἰδεῶδες καὶ τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα λάμπει ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Χ. δωρηθείσης πλακῆς. Τίνες ἦσαν αἱ τελευταῖαι λέξεις του; «Φερδινάνδε, μὴ εἴπης, τίς ἦτο». Ὁ Βτ., ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο παρ' ἡμῶν τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐπιθυμεῖ ἀκριβεστέρας ἐξηγήσεις, ἡ δὲ τάξις με παρακαλεῖ νὰ ἀναγνώσω πάλιν τὸ ποίημα τοῦ Φ. Ἀβενარიου. Εὐχαρίστως ἐξεπλήρωσα τὴν ἐπιθυμίαν των, οὐδέποτε δὲ εἶχον μᾶλλον προσεκτικούς ἀκροατάς, παρὰ ὅτε ἡ μορφὴ τοῦ λαμπροῦ νεανίου πάλιν ἐξωγονεῖτο καὶ λάμπουσα ἀνίστατο ὑπεράνω τῆς μετ' εὐλαβοῦς προσοχῆς ἀκροωμένης κοινότητος.

9 Δεκεμβρίου.—Ὁ πρόεδρος ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν (γραπτῶς) περὶ τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ προκαλεῖ μακρὰν συζήτησιν...

10 Δεκεμβρίου.—Ἐπειδὴ ἓν μόνον, τὸ τελευταῖον τρίμηνον, ὑπολείπεται, ἀφοῦ οἱ μέχρι τοῦδε ἀντιταμίαι καὶ ὁ ἀναπληρωτῆς τοῦ ἐπόπτου ἀνηγορεύθησαν εἰς ὀριστικούς τῶν ἀξιωμάτων τούτων κατόχους, λαμβάνεται ἀπόφασις νὰ μὴ διορισθοῦν πλέον καὶ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν.

11 Δεκεμβρίου.—Τὸ νέον προεδρεῖον—τὸ τελευταῖον—κάμνει καλὴν ἐμφάνισιν. Σήμερον, ἐπειδὴ εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Βασιλείας γίνεται ἔρανος διὰ τὴν σοῦπαν τῶν μαθητῶν, ὁ πρόεδρος Κ. λέγει, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ συνεισφέρουν τὸν ὄβολόν αὐτῶν ὅχι μόνον πάντες οἱ συμμαθηταὶ (ὡς φυσικὰ πρόσωπα), ἀλλὰ καὶ ἡ τάξις (ὡς νομικὸν πρόσωπον). Μετὰ βραγεῖαν συζήτησιν ἐγκρίνονται παμψηφεί 2.50 φρ. ἐκ τοῦ ταμείου. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Βτ. πλέκει τὸ ἐγκώμιον τοῦ παρὰ τὸν πόνον τοῦ καιμοῦ του ἐλθόντος εἰς τὸ σχολεῖον Α. δι' ἐπιμελῶς συντεταγμένων λέξεων. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας C. εὐχαριστεῖ τὸν Φ. γαλλιστί δι' ἔγνογράφημα.

Μετὰ μεσημβριανὸν ὁ Κ. ἀνακοινώνει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεισφορᾶς (16,62 φρ.,).

12 Δεκεμβρίου.—Ὁ Φ. διηγεῖται μὲ χάριν, ὅτι συνήντησε τὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμμαθητὴν, νῦν δὲ ὑπάλληλον ἀρτοποιεῖου Σχ., ὁ ὁποῖος μαζὶ μὲ χαιρετισμούς τοῦ ἔδωκε μικρὸν πλακοῦντα, διὰ νὰ τον καταφάγη ἢ ἐπιτροπὴ ἐν ὀνόματι τῆς τάξεως.

17 Δεκεμβρίου.—Ὅσακις πρόκειται νὰ διασαφηθῇ σχέσις τις καθαρῶς ἀνθρωπίνῃ ἀναφερομένη, εἰς τὸ ἀτομικὸν ἢ εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον, παρέχεται ὁ βίος τῆς τάξεως ἀφ' ἑαυτοῦ ὡς ἀνεξάντλητος πηγὴ προσηφῶν παραδειγμάτων. Οὕτω καὶ σήμερον, ὅτε ἔγινε λόγος, ὅτι εἰς εἰδικὰ ζητήματα καὶ εἰς συμβάσεις εἰς ἕκαστον δίκαιον ἀντιστοιχεῖ καθῆκόν τι. Φυσικὰ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἔχει καὶ ἡ εὐθυμία τὰ δικάια της, π. χ. : Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ καθῆκον νὰ ἀντιπροσωπεύῃ ἐπαξίως τὴν τάξιν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ καὶ τὸ δικαίωμα νὰ τρώγῃ ἀντ' αὐτῆς βανάνας καὶ πλακοῦν-

τια (ὁ βίος τῆς τάξεως παρέχει ὕλην καὶ διὰ γραμματικά παραδείγματα, ταῦτα δὲ εἶναι τότε οὐχὶ μὲν κλασικά, ἀλλὰ καὶ οὐχὶ χυδαῖα). Ἡ πρότασις τοῦ Α : «Τὰ παιδιὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀτακτοῦν, ἀλλὰ δι' αὐτὸ εἶναι καὶ ὑποχρεωμένα νὰ δέχωνται ἡρέμα τὰ ἀνάλογα ζυλοκοπήματα» δὲν περνᾷ φυσικὰ ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἐὰν σὺ εἶχες τὸ δικαίωμα νὰ κάμνης κακὰς πράξεις, θὰ εἶχον κατ' ἀκολουθίαν ἄλλοι τὸ καθήκον νὰ βλάπτωνται ἢ προσβάλλωνται ὑπὸ σοῦ, μόλις δὲ ἔπειτα τὸ δικαίωμα νὰ ἀποζημιώνωνται. Περὶ τοιοῦτου καθήκοντος δὲν ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ λόγος, κατ' ἀκολουθίαν οὐδὲ περὶ τοῦ δικαιώματός σου. Κακαὶ πράξεις εἶναι ἀπηγορευμένοι, οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διαπράττῃ αὐτάς. Βεβαίως ὅμως πατήρ καὶ πολιτεία ἔχουν τὸ καθήκον νὰ ἐπεμβαίνουν τιμωροῦντες ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἐξ ὑπεροψίας ἢ κακοηθείας παρέβῃ τὸ δίκαιον.

19 Δεκεμβρίου.— Ὁ Χ. εἶχε κατὰ νοῦν νὰ κάμῃ τὰ προσεχέστατα ἐπὶ γενεθλίοις συγχαρητήρια ἐν ποιήματι. Τρεῖς στροφαὶ εἶναι ἔτοιμοι, λέγει σήμερον οὗτος, ἀλλ' ἡ τετάρτη καὶ ἡ πέμπτη ἀρνεῖται νὰ ἔλθῃ εἰς φῶς· ἀλλ' ὅμως θὰ ἀναγκασθοῦν, λέγει, νὰ ὑποχωρήσουν μέχρι τῆς ὀρισμένης ἡμέρας. Σήμερον λοιπὸν τὸν προλαμβάνει ὁ Π. μετ' ὁ ἀκόλουθον ποίημα:.....

22 Δεκεμβρίου.— Ἡ τάξις ἑορτάζει τὰ Χριστούγεννα ἀπὸ τῆς 8—10 ὥρας. Ἄμα τῇ εἰσόδῳ μου, ἀγγελθεῖσῃ ὑπὸ ἐπὶ τοῦτο ταχθέντος μαθητοῦ, ἤρχον δύο βιαλίαι, τὰ ὅποια παίζου ὁ Χ. καὶ ὁ Σπ., παρουιάζει δὲ λαμπρὸν δένδρον, τὸ ὁποῖον ἔχει στολισμὸν ἀπὸ τῆς 6 1)2 πραινῆς, ἡ ἐπιτροπὴ (μικρὰ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐπιστάτην ἔχει καταστήσει δυνατὴν τὴν λίαν πρῶτῃ εἰσοδῶν εἰς τὸ σχολεῖον). Διευθύνοντας τοῦ Κ., ἀγγελίσεται πλούσιον πρόγραμμα: ὁ μικρὸς Μ. διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῶν Χριστουγέννων, (ἄσματα, ἀπαγγελία, παραστάσεις κτλ.).

Ἐπῆρξαν δύο ὠραῖαι ὠραι, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἴσως κεῖται ἰδίᾳ ἐν τούτῳ, ὅτι ἐγὼ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον συνήργησα εἰς τὴν ἑορτήν, ἥτις προῆλθεν κιθ' ὀλοκληρίαν ἐξ ἐλευθέρας πρωτοβουλίας τῆς τάξεως.

23 Δεκεμβρίου.— Ἡ τελευταία σχολικὴ ἡμέρα τοῦ ἔτους 1910.

Ὁ πρόεδρος εὐχαριστεῖ πάντας τοὺς χθὲς συμβαλόντας εἰς τὴν ἑορτήν. Ὅποσα ὀνόματα εἶχε δεχθῆ ἡ τιμητικὴ πλάξ! Καλὰς ἑορτάς!

3 Ἰανουαρίου 1911.— Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας Βτ. ἐκπλήττει ἐμὲ καὶ τὴν τάξιν μετ' ὠραῖον, ἐλεύθερον λόγον, δι' οὗ ἀνασκοπεῖ μὲν τὸ παρελθόν, ρίπτει δὲ βλέμμα καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον ἔτος. Ἀναφέρει τὰ σπουδαιότατα γεγονότα τῆς τάξεως καὶ τῆς λοιπῆς ἀνθρωπότητος, ὑπεκκαλεῖ δὲ τὸν πρὸς ἐργασίαν ζῆλον κατὰ τὸν βραχὺν ὑπόλοιπον σχολικὸν χρόνον.

Ὁ Ε. χάριν γλωσσικῆς ἀσκήσεως ἀλληλογραφεῖ μετ' ἑνὸς col-

Ἡ ζωὴ Μαθητικῆς Κοινότητος

légien v. Bioude, Dép. Haute Loire, ἀναγινώσκει δὲ τὴν ἡδὴ ληφθεῖσαν ἐπιστολήν. Τοῦτο θὰ γίνεταί καὶ εἰς τὸ μέλλον.

4 Ἰανουαρίου.—Ἡ ἱστορία μᾶς φέρει πάλιν μίσην φαρὰν εἰς τὴν ἔννοιον τῆς δυνάμεως τῆς πολιτείας.

7 Ἰανουαρίου.—Ἡ μεγάλη ἐργασία τοῦ ἀποχωροῦντος χρονογράφου I. M. παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις του ἀμείβεται δι' ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τιμητικῆς πλακῶς δι' ἐρυθρᾶς μελάνης. Νέος χρονογράφος. Ὁ τυχίας ἐκθέτει τὰ τοῦ ταμείου· περιέχει 12.38 φρ. Ὁ ἐκ τῆς τριανδρίας γαλλοελβετὸς K. προτρέπει γερμανιστὶ τοὺς συμμαθητὰς του νὰ διαφυλάξουν τὴν τιμὴν τῆς τάξεως κατὰ τὴν μεταμεσηβρινὴν θεατρικὴν παράστασιν τῆς σήμερον (τὸ στρατόπεδον τοῦ Βάλλενστάϊν καὶ ὁ Πικκολομίνι). Εὐχαιριστῆται πρὸς τὸν Φ. διὰ δωρηθέντα κρεμαστὸν ἡμεροδείκτην.

9 Ἰανουαρίου.—Συζήτησις περὶ τῆς ἐν τῷ θεάτρῳ παραστάσεως.

14 Ἰανουαρίου.—Ὁ K., ὁ ὁποῖος ἀνεγίνωσκε ἐκάστοτε la loi renable, ἐν τῷ μεταξὺ ἐγένε προέδρος. Πρέπει νὰ ἀναγινώσκει τὸν νόμον καὶ εἰς τὸ ἐξῆς; κλπ.

Δικτατωρικὴ ἐξουσία τῆς comite du salut public, ἰδίᾳ δὲ τοῦ Ροβεσπιέρου. Δικτατορία ἐν τῇ παλαιᾷ Ρώμῃ κλπ. Στρατιωτικὸς νόμος.

28 Ἰανουαρίου.—Τῆς ἐκρήξεως τῆς κυρίως γαλλικῆς ἐπαναστάσεως προηγήθη ἡ τῶν πνευμάτων ἐπανάστασις. Ὁ πατριώτης μας Ρουσσώ ἐν τῷ contrat social ἐκήρυξε τὴν κυρίαρχον ἐξουσίαν τοῦ λαοῦ ἀντὶ τῆς ἀπολυταρχίας τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν ἀρχῶν. Κατὰ ταῦτα πάντες οἱ ἄρχοντες ὄφειλον νὰ εἶναι ἀπλῶς ἀπεσταλμένοι τοῦ λαοῦ. Ἡ διδασκαλία αὕτη εἶναι σήμερον σχεδὸν ἀπανταχοῦ κοινὸν ἀγαθόν, οὕτω δὲ καὶ εἰς τὴν 4g., ὅπου βέβαια ὁ διδάσκαλος ἦ δι' αὐτοῦ ἡ πολιτεία ἐπιφυλάσσει διὰ τὸν ἑαυτὸν του ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν νεολαίαν τὸ veto. Ὅφειλετε λοιπὸν κατὰ μέγα μέρος τὴν δημοκρατίαν σας εἰς τὸν Ρουσσώ, καθὼς ὄφειλετε εἰς τὸν Πεσταλότσι τὴν εὐφρόσυνον πνευματικὴν σας ἀνάπτυξιν.

Παρὰ τὴν ἰμφλουέντζαν ἐπιδημεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀναγνωστικῆς μανίας ἐκτρεφομένη ὑπὸ τῆς σχολικῆς βιβλιοθήκης μας· διὰ τοῦτο οὐδὲν ἰχνογράφημα.

31 Ἰανουαρίου.—Ὁ πρόεδρος K. ἐκφράζει εἰς τὸν M., ὁποῖος ἀπέκτιησεν μικρὸν ἀδελφόν, τὰς εὐχὰς τῆς τάξεως δι' ὠραίων προτάσεων· καθὼς ἴσως ὁ μικρὸς Σχ. θὰ πληρώσῃ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ὁ μέγας Τολστόϊ, οὕτως ὁ μικρὸς M. δυνατὸν νὰ ἐφεύρη ποτὲ σπουδαῖόν τι καὶ νὰ γίνῃ τοιοῦτοτρόπως εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ Bt. φέρει εἰς τὸ φόρεμά του εἰκόνα τοῦ Ναπολέοντος. Πολλάκις τὸν ἐπέπραξα δι' αὐτό, τὸν ἠρώτων, ἐὰν γνωρίζῃ ἀκριβέστερον τὸν θαυμαζόμενον, καὶ οὕτως ὑπέβαλον εἰς αὐτόν, τυ-

χούσης ευκαιρίας, να όμιλήση περί αυτού. Σήμερον πράττει τούτο δι' έλευθέρου λόγου διαρκέσαντος σχεδόν ήμίσειαν ώραν, και διά τούτου αναγράφεται με κόκκινην μελάνην εις την τιμητικήν πλάκα. Μετά δέ ταύτα ό Χ. έρωτᾶ με, εάν και αυτός έχη τό δικαίωμα να εκφωνήση λόγον.

Συλλαμβάνεται ή ιδέα τής «παραγραφής» και τῆ προτάσει του Στ. ανατίθεται όμοφώνως εις την έπιτροπήν να κάμη εισήγησιν και να υποβάλη πρότασιν. (έπαναλαμβάνονται τά τῆς πορείας τῆς νομοθεσίας.....).

6 Φεβρουαρίου.— Η 'Ελβετική (Helvetik)... 'Αλλ' ή κατά γαλλικόν υπόδειγμα έλευθερία αυτή δέν εἶχε δημιουργηθῆ οἰκοθεν, ἀλλ' εἶχεν ἐπιβληθῆ ἔξωθεν. 'Εντεῦθεν ἀγανάκτησις, οἶαν ἤθελτε οἰσθαιθῆ, εάν ἔξωτερική τις δύναμις κατήργει τό πολιτεύμα σας και ὑπέτασέ σας μαζί με τās άλλας δώδεκα τάξεις εις νέον ὅλως διάφορον. 'Η ἀγανάκτησις δέ αὐτή θά ἐγένετο ἀκόμη ὀξυτέρα, εάν συμμαθηταί τινες ἀπεχωρίζοντο ἡμῶν και μετετίθεντο εις άλλας τάξεις ἢ εάν προστίθεντο εις σās ἄλλοι μῆ γνωρίζοντες τās διατάξεις σας. Δέν θά ἦσθε δέ εὐχαριστημένοι και εάν τό νέον πολιτεύμα ἐπέφερε πολλά καλά ἀκριβῶς, διότι ἠθέλετε ὑποστῆ ἔκβιασμόν. 'Υπομιμνήσκειται τό 1499, ὅποτε ἡ 'Ελβετία ὤφειλε νά τεθῆ ὑπό νέον δίκαιον και ἀπεσχίσθη βιαίως ἀπό τοῦ κράτους, ἵνα διασώσῃ τήν ἰδιοφυίαν της. Τότε οἱ 'Ελβετοί εἶχον ἰσχυράς τās χεῖρας και ἐπέβαλον τήν θέλησίν των· τώρα ἦσαν ἀσθενεῖς και ἔπρεπε νά ὑποκύψουν.

8 Φεβρουαρίου.— Εἰς τήν ἱστορίαν γίνεται πάλιν λόγος περί τῆς μηχανικῆς βαρβάρου ἐπιβολῆς τοῦ 'Ελβετικοῦ πολιτεύματος. 'Εάν ἐγώ σās ἐπέβαλον βία νόμον τινά περί τοῦ βίου τῆς τάξεως, θά συνησθάνεσθε τούτο ὡς προσβολήν. Σεῖς θέλετε κατά τόν δυνατὸν νά διαθέτετε τόν ἑαυτὸν σας οἰκεία βουλήσει, νά ἀποδέχεσθε ἑκουσίως τό ξένον καλόν. 'Υπόμνησις τῆς διαγωγῆς τῆς τάξεως πρὸς τόν ὑπό τοῦ συλλόγου τῶν διδασκάλων τεθέντα κανονισμόν τοῦ σχολείου. Καθὸς εις τās ἰδιωτικὰς πράξεις ἕκαστος ὀφείλει νά καθοδηγῆται ὑπό τῆς εὐγενοῦς ἀσστηρᾶς αὐτοῦ συνειδήσεως, ὑπό τοῦ ἑσωτερικοῦ αὐτοῦ ἐγῶ (αὐτοδιοίκησις τοῦ ἀτόμου), τοιουτοτρόπως ἐν δημοκρατικῇ πολιτείᾳ λαὸς τις ὑπακούει εις ἐκείνους τούς νόμους, τούς ὁποίους ἔθηκεν αὐτὸς ὁ ἴδιος (αὐτοδιοίκησις τοῦ λαοῦ). Αὐτό σημαίνει πολιτικὴν ἑλευθερίαν.

11 Φεβρουαρίου.— Ο Χ. ἐκπληρῶν λαμπρὰ τήν ὑπόσχεσίν του ὀμιλεῖ ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν με εὐχέρειαν, γοητείαν και ἑλευθέρως (σπανίως μόνον ρίπτων ἐπιτόλαιον βλέμμα εις τήν ἐκ 15 σελίδων ἔκθεσίν του) περί τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως και περί τῆς ἐπιδράσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς 'Ελβετίας, ειδικῶς δέ ἐπὶ τῆς πόλεως Βασιλείας Διὰ τήν ἀκαταπληκτικὴν ἐργασίαν, τήν ὑποίαν ἐξετέλεσεν

ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς τάξεως», ὁ πρόεδρος Κ. φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἀναγραφῇ εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα δι' ἐρυθρᾶς μελάνης, ὅπερ ἀποφασίζεται ὁμοφώνως. Ἐχει κάμει χρῆσιν τεσσάρων βιβλίων, ἐν οἷς καὶ τῆς ὑπὸ Θ. Curti Ἑλβετικῆς ἱστορίας τοῦ 19ου αἰῶνος. Εὐκαιρία νὰ διασαφηθῇ ὀλίγον ἡ ἐργασία τοῦ ἱστοριογράφου. Ἀρχεῖον, πηγαί. Ἐάν τις ἤθελε νὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τῆς τάξεως 4g, ἡ σπουδαιότατη πηγὴ θὰ ἦσαν τὰ χρονικά σας.

15 Φεβρουαρίου.— Ἐκ τῆς τελευταίας 4 τάξεώς μου ὑπάρχει ἀκόμη ἐν τῷ κιβωτίῳ γύψινον ἀγαλμάτιον τοῦ Ναπολέοντος. Θέτω αὐτὸ διὰ τοῦ προέδρου εἰς τὴν διάθεσιν τῆς τάξεως. Ὁ Ι. Μ. προτείνει νὰ δωρηθῇ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις προσήνεγκε τὰς μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν τάξιν, ὁ C. εἰς τὸν θαυμαστὴν τοῦ Ναπολέοντος Βτ., ὁ ὁποῖος τελευταῖον ὠμίλησεν περὶ τοῦ ἥρωος αὐτοῦ, ὁ Γ., εἰς ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον τὸ ὄνομα ἔχει ἀναγραφῇ εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα περισσότερο ἄλλου τινός, ὁ δὲ X. προτείνει νὰ κριθῇ τὸ πρᾶγμα διὰ κλήρου. Μὲ μεγάλην πλειονοψηφίαν ἀπονέμεται εἰς τὸν Βτ. Οὗτος θέλει νὰ εὐχαριστήσῃ παρευθὺς, ἀλλ' ἐμποδίζεται διὰ νὰ συντάξῃ ἕως αὔριον πρῶτ' ὡραῖόν τινα λόγον.

16 Φεβρουαρίου.— Ὁ Βτ. ἀνῆκει εἰς τοὺς καθητάς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς ἐν τῇ κοινότητι πράξεως ἀπέβαλον τὴν δειλίαν αὐτῶν. Μὲ προφανῆ ἱκανοποίησιν ὁμιλεῖ τῶρα πλέον πρὸς τὴν τάξιν. Ὁ σημερινὸς εὐχαριστήριος λόγος του εἶναι μικρὸν καλλιτέχνημα. Ὁ Ρ. ὀφείλων νὰ ἀναλάβῃ κάποιαν ἐπαγγελματικὴν θέσιν ἀποχαιρετίζει εὐγενῶς τὴν τάξιν καὶ δέχεται τὰς εὐχὰς ταύτης διὰ τοῦ προέδρου.

17 Φεβρουαρίου.— Ὅτε τὴν 31ην Ἰανουαρίου ὠμίλησεν ὁ Βτ. περὶ Ναπολέοντος, ὁ Ι. Μ. ἐξέφρυσεν ἐπιθυμίαν νὰ διηγηθῇ ἐπεισόδιόν τι πρὸς χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐγκωμισθέντος. Σήμερον μὲν λαμβάνει τὸν λόγον καὶ διηγεῖται, πῶς ὁ νεαρὸς Κορσικανὸς ἐν Βοριένῃ ὡς στρατηγὸς κατὰ τὴν ἐξ ἐφόδου ἄλωσιν χιονοσκεπτοῦς ἀκροπόλεως μετεχειρίσθη ἀλήθικόν τι μέσον καὶ ψευθεῖς διὰ τοῦτο, ἀνέκραξε χλευαστικῶς. Τί λέγετε, ἐγὼ μὲν ὀφθαλμοὺς ἐκέρδισα! Αὐτὴ εἶναι ἡ ἠθικὴ τοῦ πολέμου, ἡ τῆς βίας, ἡ πρὸ οὐδενὸς μέσου πτοουμένη, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπισχνῆται τοῦτο τὴν ἐπιτυχίαν. Ὁ σκοπὸς ἦτο ἐγωιστικὸς, τὸ δὲ μέσον ἀπορριπτέον. Διαβόητος καὶ ἐπικίνδυνος ρῆσις λέγει: ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα: Κατ' αὐτὴν ἔπραττεν ὁ φανατικὸς Ροβεσπιέρος καὶ ἐτιμωρήθη διὰ τοῦτο.

Τὸ ἰδεῶδες: ἀγαθὸς σκοπὸς μὲ ἀγαθὰ μέσα.

23 Φεβρουαρίου.— Ὑποψήφιος διδάσκαλος διδάσκει περὶ καντονίου καὶ περὶ ὁμοσπονδίας. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῆς τάξει μαθητικῆς κοινότητος, τῆς ὁποίας ἡ ἐξουσία εἶναι περιορισμένη διὰ τῆς πολιτείας καὶ διὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ διδασκάλου, ἐντὸς ὅμων τῶν

όριών τούτων διατελεί υπό ίδιον δίκαιον καταγεγραμμένον εις σύνταγμα και νόμους, λοιπόν είναι έλευθέρα, κατασκευάζεται δι' ασφάλους αναλογίας ή κοινότης τής Βασιλείας και τής όμοσπονδίας με τας άμοιβαίως περιοριζούσας άλλήλας έξουσίας, έξ ών βέβαια ή τής όμοσπονδίας ηξήθη μεγάλης δαπάνη τής τών καντονίων. Περιληπτική ανακοίνωσις τών πολιτειακών μορφών τής Έλβετίας, αβτινες αισθητοποιούνται γραφικώς.

25 Φεβρουαρίου.—Ο πρόεδρος Κ. ανακοινοῦ, ότι εν τῇ τάξει υπάρχουν περίπου 10 φρ., ποσόν υπερβαίνον κατά πολύ τας προβλεπομένας εισέτι δαπάνας. Πρέπει να παύση ή φορολογία η να έξακολουθήσωμεν πληρώνοντες; Η έπιτροπή προτείνει τὸ τελευταῖον.

Η έπιτροπή φρονεῖ, ότι ή τάξις πρέπει να φωτογραφηθῇ πρό τῆς διαλύσεως αὐτῆς, διὰ να ἔχουν οἱ διδάσκαλοι και μαθηταὶ ένθύμιον τῆς τετραετοῦς κοινότητος. Ἄλλ' ή φωτογραφία θα ἦτο αρκετά ακριβή, ἕνα δὲ καταστῆ εις πάντας δυνατή ή προμήθεια αὐτῆς, πρέπει να βοηθήσῃ τὸ ταμεῖον. Μετὰ ζωηράν συζήτησιν γίνεται όμοφώνως δεκτὴ ή πρότασις.

2 Μαρτίου.—Κατὰ τὸν τελευταῖον χρόνον ἐγένετο έξουσία έξ ιδίας πρωτοβουλίας ἐκπληράζουσα εργασία. Πλὴν ἰχνογραφημάτων, τὰ όποῖα πάλιν ἀφθόνως δωρίζονται εις τὴν τάξιν, και πολλοὶ λόγοι. Ο Β. ἀνέγνωσε μακρὰν ἔκθεσιν περὶ ἀεροπλοίας· ὁ δὲ Χ. περιέγραψε τὴν ὑπεράνω τῶν Ἄλπεων πορείαν τοῦ Σουβάρωφ, ὁ Φ. ὠμίλησε κατὰ μὲν τὸ τελευταῖον μάθημα τῆς γυμναστικῆς περὶ τῆς πάλης, ἐν δὲ τῇ τάξει περὶ τῆς ναυσιπλοίας τοῦ Ρήνου, ὁ Π. ἀνέπτυξε μὲ φαντασίαν και καλαισθησίαν μικρὰν ἱστορίαν τοῦ γαλλικοῦ βιβλίου μας. Εἰς πάντας τούτους καθὼς και εις τὸν Ι. Μ. διὰ εὐθυμον ἰχνογράφημα ἀπενεμήθη ή τιμὴ τῆς ἀναγραφῆς τοῦ ὀνόματός των εις τὴν τιμητικὴν πλάκα δι' ἐρυθρᾶς μελάνης. Προαναγγέλλονται νέοι λόγοι.

4 Μαρτίου.—Ο ἐκ τῆς τριανδρίας Βτ. συγχαίρει τὸν Β. και εΡ ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις δι' ὠραίου πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσις. προσωρηοσμένου λόγου κτλ.

11 Μαρτίου.—Χθὲς ἐφωτογραφήθη ή τάξις. Πάντες και ὁ πρό μικροῦ ἀποχωρήσας Ρ. παρόντες. Και τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν διεξήγαγεν ή 4g. έντελῶς ανεξάρτητος. Σήμερον γίνεται συζήτησις περὶ τῶν λέξεων, τὰς όποῖας πρέπει να γράψωμεν ὑπὸ τὴν φωτογραφίαν· ἰδικῆ μου πρότασις: μαθητικὴ κοινότης τῆς τάξεως 1i, 2k, 3i, 4g, ὑπ' αὐτὴν δὲ 1907)08—1910)11. ὡς ἐπιγραφή δέ: Σχολεῖον Βέττοσάιν. Η ἐπιγραφή αὕτη διαγράφεται, κατὰ πρότασιν δὲ τοῦ Ε. οὐδὲν πλέον προστίθεται, ἄν και ὁ Σχ. θα ἐπεθύμει τὴν δημοκρατικὴν μαθητικὴν κοινότης, ὁ C.: εις δι' ὅλους, ὅλοι δι' ἕνα, ὁ Μ.: ἠνωμένοι και εις τὴν χαράν και εις τὴν λύτην, ὁ Σπ.:

ἐλευθερία, ισότης, ὁμόνοια, ὁ Σχ.: *liberté, égalité, fraternité*, ὁ Φ.: ἀλληλεγγύη, ὁ Μ.: τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα, ὁ Χ.: ἡ τοῦ προέδρου ὑπογραφή, ὁ δὲ Ε. ἡ τοῦ διδασκάλου.

Ἡ ἐπιτροπή, ὁ χρόνος τῆς ἐξουσίας τῆς ὁποίας παρῆλθε, παρακαλεῖται κατόπιν εὐθύμου συζητήσεως νὰ ἐγκαρτερήσῃ μέχρι τέλους.

18 Μαρτίου.—Ὁ Βτ. λέγει τὸ δεύτερον μέρος τοῦ περὶ Ναπολέοντος λόγου του, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τοὺς αὐτοκρατορικοὺς χρόνους. Ἡ ἐργασία ἦτο τόσο μακρά, ὥστε ὁμιλητής, ὁ ὁποῖος διδάσκεται προσέτι ἀγγλικά καὶ Ἄλγεβραν, δὲν εἶχε καιρὸν πρὸς ἀπομνημόνευσιν. Οὕτως ἀναγινώσκει αὐτὴν ἐστενογραφημένην καὶ δέχεται τὰς συνήθεις εὐχαριστίας.

Ἐὸ Γ. ἀναφέρει τὰ κατὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ Ο.

21 Μαρτίου.—Ὁ Σπ. ὁμιλεῖ σχεδὸν ὅλως ἐλευθέρως περὶ Πεσταλότσι. Εἰσηγούμενος οὗτος παρατηρεῖ, ὅτι οἱ συνάδελφοί του ἤδη τόσο πολλὰ ἤκουσαν περὶ ἡρώων ἐν πολέμῳ, ὥστε πρόσφορον εἶναι τώρα νὰ τιμῆσουν καὶ ἡρώα τινὰ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης. Ἐξεικονίζεται φυσικὰ οὐχὶ ὁ ψυχολόγος καὶ κοινωνικὸς φιλόσοφος, ἀλλ' ὁ βοηθὸς τῶν πασχόντων καὶ διδάσκαλος. Μὲ θερμὴν ἀγάπην περιγράφει οὗτος τὴν πορείαν τοῦ βίου τοῦ θαυμασίου ἀνδρός, ἡ προσωπογραφία τοῦ ὁποίου κρέμαται εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ὁποίου ἐγένετο ὁ Neuhoft κτῆμα ἐθνικόν, εἰς τὴν ἐξαγορὰν τοῦ ὁποίου συνεισέφερε τὸν ὀβολὸν τῆς καὶ ἡ τάξις 4g.

25 Μαρτίου.—Ὁ ἐκ τῆς δυτικῆς Ἑλβετίας G., ὁ ὁποῖος μέλλει μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ ὑποστῆ εἰσιτηρίους ἐξετάσεις ἐν Yverdon, ἐπιστρέφει οἴκαδε. Ὁ πρόεδρος K. συνέταξε ὠραῖον ἀποχαιρετιστήριον λόγον γαλλιστί. Ἀναγινώσκει αὐτόν, ὁ δὲ ἀποχωρῶν ἀποκρίνεται.

Ὁ I., ὁ ὁποῖος ἀναγινώσκει τελευταίαν φορὰν τὸν γαλλικὸν ποινικὸν νόμον, ἀναγράφεται δὲ εἰς τὴν τιμητικὴν πλάκα.

30 Μαρτίου.—Ἡ τελευταία σχολικὴ ἡμέρα. Ὁ λογαριασμὸς τῶν φωτογραφιῶν καθαρογραφεῖται· ἡ τάξις καλύπτει τὰ ἐλλείμματα καὶ χαρίζει φωτογραφίαν εἰς τὸν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος συμμαθητὴν Σχ.

Ἡ 4g. κάμνει τὴν διαθέκην τῆς: Εἰς τὸν διδασκάλον κληροδοτοῦνται τὰ ἰχνογραφήματα, ἡ δὲ τιμητικὴ πλάξ (Haemmerlein), ἡ Θεοδώρειος καὶ ἡ Πεσταλότσειος καὶ τὰ εἰσέτι ὑπολειπόμενα εἰκονογραφημένα δελτάρια εἰς τὴν προσεχῆ τάξιν μου. Εἶθε, λέγει ὁ Σπ., ἡ μέλουσα αὐτῆς τάξις, καθὼς ἡμεῖς, νὰ τιμᾷ τοὺς κοινωνικὰ φρονήματα ἔχοντα καὶ νὰ τείνῃ εἰς μίμησιν τοῦ Θεοδώρου ὡς πρὸς ἰδεῶδες! Ἀπαντες οἱ ὑπάλληλοι τῆς τάξεως δέχονται προσέτι τὰς εὐχαριστίας τῆς κοινότητος. Δὲν θὰ ἤθελες καὶ σὺ

νά ἐκφωνήσης λόγον τινά; ἤρώτησα προχθές τὸν I. M. Βεβαίως, ἀλλὰ περὶ τίνος; Περὶ τῆς ρινός σου ἢ περὶ τοῦ μικροῦ δακτύλου ἢ τῆς ἀριστερᾶς τσέπης τοῦ γελέκου σου.

Σήμερον λοιπὸν ἀναγινώσκει μακράν, ἐπιτυχῆ, εὐθυμον ἐκθεσιν περὶ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος.

Ἄλλὰ ὁ Mz. ἐκ Βιρσφέλδεν κλείει τὸν χορὸν τῶν ἐλευθέρων δωρεῶν μὲ ἐργασίαν τινὰ περὶ τοῦ καντονίου Βασιλείας καὶ τῆς κοινότητος τῆς Βίρσφέλδεν.

1 Ἀπριλίου.— Ἐξετάσεις: περὶ τοῦ συντάγματος τῆς Ἑλβετικῆς ὀμοσπονδίας. Ἀφετηρία τὸ σύνταγμα τῆς τάξεως. Ὡς ἀκρατικῆς παρῶν ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμμαθητῆς Δ. Μετὰ ταῦτα ὁ Β. ἀναγινώσκει τὸ τελευταῖον μέρος τῶν χρονικῶν καὶ ἀνακεφαλαιοῖ τὰς κατὰ τὸ ἔτος ἀποδοθείσας τιμὰς. Ἀποχαιρετιστήριος καὶ εὐχαριστήριος λόγος τοῦ προέδρου Κ., εἰς τὸν ὁποῖον περιέχεται πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ τὸ ἀκόλουθον χωρίον: Ἐλάβομεν παρὰ τοῦ διδασκάλου πολλὴν ἐλευθερίαν, διὰ νὰ ἡμποροῦμεν νὰ διοικῶμεν ἡμᾶς αὐτούς. Ἐνομοθετοῦμεν ἡμεῖς αὐτοὶ καὶ ἐξελέγομεν τοὺς ἀναγκαίους ἄρχοντας ἡσχοῦμεν τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν καὶ συνεζητοῦμεν περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς τάξεως. Τὰ δικαιώματα ταῦτα μᾶς ἔδωκεν ὁ διδάσκαλος, διὰ νὰ γίνωμεν καλοὶ πολῖται.

Ἐλπίζομεν, ὅτι δὲν ἔδαπανήθησαν ἐπὶ ματαίῳ αἱ πολλαὶ ὄραι, καθ' ἃς ὁ διδάσκαλος ἐπραγματεύετο μεθ' ἡμῶν τὴν δημοκρατίαν τοῦ καντονίου καὶ τὴν Ἑλβετικὴν. Ὅταν φθάσητε (ὁ Κ. εἶναι Θυρίγγιος) τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας, θὰ πηγαίνετε εἰς τὴν κάλπη, θὰ ἐκλέγετε καὶ θὰ ψηφίζετε καὶ δὲν θὰ εἴσθε τόσοσιν νοθροί, καθὼς εἶναι σήμερον πολλοὶ εἰς τὴν Βασιλείαν, οὗ ἕνεκα βέβαια ἐπιδιώκεται ἡ ψήφισις νόμου περὶ καταναγκαστικῆς ἐκλογῆς καὶ ψηφοφορίας. Ἴσως τινὲς ἀπὸ σᾶς θὰ γίνετε κάποτε μέλη τοῦ μεγάλου συμβουλίου. Τίς εἶδεν, ὁποίους μέλλοντας πολιτικούς κρύπτει μέσα της ἡ τάξις 4g.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος τοῦ μεταφράσαντος εἰς τὴν Β'. ἔκδοσιν	σελ. 3— 5
Α'. Ἔτος (5ον σχολ. ἔτος)	» 7— 24
Β'. » (6ον σχολ. ἔτος)	» 25— 55
Γ'. » (7ον σχολ. ἔτος)	» 56— 98
Δ'. » (8ον σχολ. ἔτος)	» 99—119

